

ДЖОН КОНЪЛИ ШЕПНЕЩИТЕ

Част 9 от „Чарли Паркър“

Превод от английски: Йорданка Пенкова, 2010

chitanka.info

На Марк Дън, Пол О'Райли, Ноел Майър, Емет Хегарти — все принцове.

ПРОЛОГ

Войната е митично събитие... Къде другаде в човешкия опит, ако не във вихъра на сражението... се виждаме пренесени в митични условия и сред съвсем истински богове?

Джеймс Хилман,
„Ужасна любов към войната“

Багдад

16 април 2003 г.

Д-р Ал-Даини бе този, който намери момичето, забравено в дългия централен коридор. Заровено бе под натрошени стъкла и парчета от керамични съдове, захвърлени дрехи, отломки от мебели и стари вестници, използвани за опаковка. Прахолякът, боклуците и тъмнината го правеха почти невидимо, но д-р Ал-Даини десетилетия наред бе ровил из пясъците и камънаците за момичета като него и го забеляза, докато друг навярно просто би го отминал.

Открита беше само главата — сините очи отворени, по устните избледнели червени петна. Коленичи до него и поразчисти боклуците. Отвън долитаха викове и грохот на танкове, които сменят позицията си. Внезапно коридорът беше зает от ярка светлина, появиха се въоръжени мъже, които крещяха и раздаваха заповеди, но те идваха твърде късно. Други като тях бяха стояли и гледали, докато това се бе случвало, защото момичето не бе част от приоритетите им. Тях не ги бе грижа, но д-р Ал-Даини държеше на него. Веднага го беше разпознал, защото то бе едно от любимите му. Красотата му го беше пленила от мига, в който го зърна, и през следващите години не минаваше ден, без да прекара няколко спокойни минути с него, да го поздрави или просто да отвърне на усмивката му с усмивка.

Помисли си, че може би още има шанс то да бъде спасено, но докато отместваше внимателно камъните и парчетата дърво, разбра, че вече не може да стори много за него. Тялото му беше раздробено, натрошено на парчета — осквернителен акт, който му бе непонятен. Не беше случайност, направено беше умишлено: на пода се виждаха отпечатъци от подметките на войнишките обувки, които бяха тъпкали краката и ръцете, докато не ги бяха натрошили на късчета, малко поедри от пясъка и прахта, в които лежах сега. Все пак главата някак си бе избегнала най-страшното и д-р Ал-Даини не можеше да реши дали от това стореното изглежда по-малко или повече ужасяващо.

— О, малката ми — прошепна, като помилва нежно бузата на момичето, първото му докосване за петнайсет години. — Какво са ти сторили? Какво са причинили на всички ни?

Трябваше да остане. Не биваше да го изоставя, не биваше да изоставя нищо тук, но федаините се сражаваха с американците край Министерството на информацията, грохотът от оръдейните изстрели и експлозиите долиташе до ушите им, докато трупаха торби с пясък пред фризовете и увиваха статуите в пореста гума, благодарни, че преди началото на инвазията бяха успели да преместят поне част от съкровищата на сигурно място. След това бойните действия се разшириха до телевизионната станция, на по-малко от километър от тях, и до автогарата в другия край на комплекса, идвайки все по-близо. Той настояваше да останат, понеже беше складирали запаси от храна и вода в мазето, но мнозина от останалите бяха на мнение, че рисковете са прекалено големи. С изключение на един, всички охранители бяха захвърлили оръжията и униформите си и бяха избягали, а в градината на музея вече имаше облечени в черно стрелци. Затова заключиха предната врата, излязоха през задната и избягаха отгатък реката, на източната страна, където останаха да чакат прекратяването на боевете в къщата на свой колега.

Но боевете не стихваха. Когато опитаха да минат по моста в Медицинския град, бяха върнати, така че отново отидоха в дома на своя колега и продължиха да пият кафе и да чакат. Може би бяха загубили твърде много време да обсъждат отново и отново дали е разумно да напуснат едно безопасно засега място, но нима имаха избор? И все пак не можеше да си прости. Беше оставил момичето на техния произвол.

И сега плачеше — не от праха и от мръсотията, а от гняв, от болка и скръб. Не спря дори когато обутите във войнишки обувки крака приближиха и един от войниците насочи лъч на фенерче в лицето му. Зад него имаше други, с готови за стрелба оръжия.

— Господине, кой сте вие? — попита войникът.

Д-р Ал-Даини не отговори. Не бе в състояние. Цялото му внимание беше съсредоточено в очите на натрошеното момиче.

— Господине, говорите ли английски? Ще ви попитам още веднъж: кой сте вие?

Д-р Ал-Даини долови нервност в гласа на войника, но също така и скрито високомерие, присъщото на завоевателя чувство за превъзходство над победения. Въздъхна и вдигна поглед.

— Казвам се доктор Муфид Ал-Муфид Ал-Даини — каза той — и съм заместник-куратор на римските антични предмети в този музей. — После се поправи: — Бях заместник-куратор на римските антични предмети, защото музеят вече не съществува. Останали са само фрагменти. Вие допуснахте това да се случи. Стояхте и гледахте как се случва...

Но говореше не толкова на тях, колкото на себе си и думите ставаха на пепел в устата му. Служителите бяха напуснали музея във вторник. В събота научиха, че музеят е бил разграбен, и започнаха да се връщат, за да опитат да оценят щетите и да предотвратят нови посегателства. Някой каза, че разграбването е започнало още в четвъртък, когато пред оградата на музея са се събрали стотици хора. В продължение на два дни те са били оставени да тършуват на воля. Вече се носеха слухове, че са били намесени вътрешни хора, някои от самите охранители на музея, които са се насочили към най-ценните артефакти. Крадците бяха отмъкнали всичко, което можеше да се носи, и бяха опитали да унищожат онова, което не бяха успели да вземат.

Д-р Ал-Даини заедно с няколко свои колеги отиде в щаба на морската пехота и помоли за съдействие при охраняването на сградата, защото се опасяваше, че грабителите ще дойдат отново, а танковете на американската армия, разположени на пресечката само на петдесет метра от музея, отказваха да им се притекат на помощ, позовавайки се на заповедите. По-късно американците обещаха да изпратят охрана, но тя пристигаше едва днес, в сряда. Д-р Ал-Даини бе дошъл малко преди тях, защото беше един от хората, на които бе отредена ролята да

поддържат връзка с военните и с медиите и предишните дни беше зает да тича нагоре-надолу по военната йерархическа стълбица и да осигурява контакти на журналистите.

Внимателно вдигна главата на натрошеното момиче, младо и древно, с все още запазен цвят на косата, устните и очите след близо четири хилядолетия.

— Вижте — каза, все още разплакан, — вижте какво са й сторили.

Войниците се възряха за миг в този възрастен мъж, покрит с прах, с куха глава в ръцете, после продължиха нататък, за да поемат охраната в ограбените зали на Иракския национален музей. Бяха млади мъже и тази операция се провеждаше заради бъдещето, а не заради миналото. Никой не бе изгубил живота си, не и тук. Тези неща се случваха.

Водеше се война в края на краищата.

* * *

Д-р Ал-Даини проследи с поглед войниците. Огледа се и видя напръскан с боя парцал, захвърлен край съборена витрина. Разгледа го, стори му се относително чист, така че сложи главата на момичето върху него, уви я внимателно в плата и върза на възел четирите ъгъла, за да я носи по-лесно. Изправи се уморено, хванал главата в лявата си ръка, като палач, който носи на своя владетел доказателство за свършеното от секирата му; изражението на момичето бе толкова живо, а той беше така потресен и объркан, че нямаше да се изненада, ако прерязаният врат бе започнал да кърви през плата и да ръси по прашния под червени капки, подобни на листенца от цвете. Навсякъде около него имаше следи, напомнящи за онова, което беше преди, липси като отворени рани. Бижутата бяха свалени от скелетите, костите бяха разпръснати. Статуите бяха обезглавени, за да могат най-забележителните им части по-лесно да бъдат отнесени. Интересно, че бяха пропуснали изящната глава на момичето — или пък онзи, който го бе натрошил, се беше задоволил с унищожаването на тялото, стигнало му е да лиши света от мъничко красота.

Мащабите на разрухата бяха потресаващи. Вазата от Урук, шедьовър на шумерското изкуство от около 3500 години преди Христа и най-старият ритуален съд от дялан камък в света, беше изчезнала, отрязана от основата си. Красива лира с глава на бик беше нацепена на трески, за да обелят златото от нея. Липсваше пиедесталът от Басетки. Липсваше статуята на Ентема. Липсваше маската от Урук, първата натуралистична скулптура на човешко лице. Мъжът обикаляше зала след зала, като заместваше откраднатите предмети с видения, с техните духове — тук печат от слонова кост, там корона със скъпоценни камъни — така че картината от миналото покриваше разрухата в настоящето. Дори сега, когато още бе като вцепенен от мащабите на нанесените щети, д-р Ал-Даини вече каталогизираше колекцията в ума си, опитваше се да си припомни възрастта и произхода на всяка скъпоценна реликва, в случай че когато се заемат с невъзможната на пръв поглед задача да установят какво е откраднато, архивите на музея вече няма да са на тяхно разположение.

Реликви.

Д-р Ал-Даини спря. Олюля се леко и очите му се затвориха. Минаващ покрай него войник го попита дали е добре и му предложи вода, малък жест на учтивост, който д-р Ал-Даини не бе в състояние да оцени, толкова силно бе обзелото го безпокойство. Обърна се към войника и го сграбчи за раменете, което можеше като нищо да сложи моментално край на тревогите му, ако въпросният войник бе държал пръст на спусъка.

— Аз съм доктор Муфид Ал-Даини. Заместник-куратор съм в музея. Моля ви, имам нужда от помощта ви. Трябва да сляза в подземие. Трябва да проверя нещо. Много, много е важно. Трябва да ми помогнете да премина.

Посочи въоръжените мъже пред тях, бежови фигури в затъмнените коридори. Младежът го погледна със съмнение, после сви рамене.

— Първо ще трябва да пуснете раменете ми, господине — каза той. Едва ли беше на повече от двайсет — двайсет и една години, но излъчваше увереност и спокойствие на по-възрастен мъж.

Д-р Ал-Даини отстъпи, назад и се извини за дързостта си. Името „Пачет“ бе изписано на униформата на войника.

— Имате ли документ за самоличност? — попита Пачет.

Д-р Ал-Даини намери картата си от музея, но тя бе написана на арабски. Потърси в портфейла и намери визитна картичка, от едната страна на арабски, от другата на английски, и му я подаде. Леко присвил очи на слабата светлина, Пачет я разгледа внимателно и после му я върна с думите:

— Добре, да видим какво може да се направи.

* * *

Д-р Ал-Даини изпълняваше две длъжности в музея. Освен че беше заместник-куратор на римските исторически паметници — название, което не даваше достатъчна представа за дълбочината и обхвата на знанията му, нито пък за допълнителните отговорности, които бе носил неофициално и безвъзмездно, — той бе също така и куратор на некаталогизираните предмети, още едно название, съдържащо само бегъл намек за огромния труд, с който е свързано. Инвентаризационната система в музея бе стара и сложна и имаше десетки хиляди предмети, които все още не бяха включени в нея. Част от подземие то на музея представляваше лабиринт от лавици, отрупани с артефакти, в сандъци и извадени от сандъците, повечето от които, или повечето от нищожната част, каталогизирана от д-р Ал-Даини и предшествениците му, имаха малка парична стойност, но всяка една представляваща белег, следа от цивилизация, променена до неузнаваемост или окончателно изчезнала от лицето на света. В много отношения това подземие бе любимата на д-р Ал-Даини част от музея, защото никой не знаеше какво може да бъде намерено тук, какви неподозирани съкровища могат да бъдат открити. Наистина досега той не беше намерил кой знае какво, а некаталогизираните богатства оставаха все така огромни, защото едновременно с официалното инвентаризиране на всяко късче от керамичен съд или отломка от статуя в музея пристигаха десетки нови, така че докато обемът на онова, което беше известно, растеше, заедно с него растеше и количеството на неизвестното. По-обикновен човек навярно би сметнал този труд за безплоден, но когато ставаше дума за знания, д-р Ал-Даини бе романтик и мисълта, че запасите от онова, което остава да бъде открито, растат непрекъснато, го изпълваше с радост.

Сега с фенерче в ръката, следван от войника Пачет, който също държеше фенерче, д-р Ал-Даини вървеше по каньоните на архива; ключът му беше излишен, защото вратата беше разбита. В подземие то бе задушавашо горещо и във въздуха се носеше остра миризма, останала от порестата пластмаса, която крадците бяха използвали като факли, защото преди нашествието електричеството бе спряно, но д-р Ал-Даини почти не забеляза това. Мислите му бяха насочени към едно-единствено нещо. Грабителите бяха оставили и тук своя знак, бяха събаряли рафтове и изсипвали съдържанието на кутиите и сандъците, дори бяха изгаряли описи, но сигурно бързо бяха разбрали, че малко неща заслужават вниманието им, и затова пораженията бяха по-незначителни. Но някои неща явно бяха задигнати и колкото по-навътре навлизаше, толкова по-голямо ставаше безпокойството му. Накрая стигна до мястото, което бе търсил, и прикова поглед в празното пространство на рафта пред себе си. Тогава почти се отказа, но все още имаше известна надежда.

— Нещо липсва — каза на Пачет. — Моля ви, помогнете ми да го намеря.

— Какво търсим?

— Оловно сандъче. Не много голямо. — Д-р Ал-Даини разтвори ръце на около шейсет сантиметра. — Без украшения, с обикновена ключалка и малък катинар.

Двамата заедно започнаха да претърсват незаклучените помещения в мазето, доколкото беше възможно, и когато Пачет беше повикан обратно от командира на взвода, д-р Ал-Даини продължи обиколката сам целия ден и през част от нощта, но от оловното сандъче нямаше и следа.

Ако човек иска да скрие нещо особено ценно, добър начин да стори това е, като го ограда с предмети без стойност. Още по-добре е да го увие в най-жалки парцали и да го замаскира така добре, че да остане незабелязано дори когато е на най-видно място. Дори може да бъде каталогизирано като нещо, което не е: в случая като оловно сандъче, персийско, шестнайсети век, съдържащо по-малка запечатана кутия, която не се отличава с нищо, видимо направена от боядисано в червено желязо. Датировка: неизвестна. Произход: неизвестен. Стойност: минимална.

Съдържание: никакво.

Все лъжи, особено последното, защото ако човек стигнеше достатъчно близо до кутията в друга кутия, можеше като нищо да си помисли, че вътре в нея нещо говори.

Не, не говори.

Шепти.

Кейп Елизабет, Мейн

май 2009 г.

Кучката чу, че я викат, и тръгна предпазливо нагоре по стълбите. Спала бе на едното легло, а знаеше, че това не е позволено. Вслуша се, но не долови в гласа нищо, което да подсказва, че може да има неприятности. Повикаха я отново и щом чу подрънкването на синджира, тя започна да взема стъпалата по две наведнъж и когато стигна до площадката горе, едва се държеше на краката си от възбуда.

Деймиън Пачет я успокои, вдигайки пръст, след което закачи синджира за нашийника. Въпреки че навън беше топло, той бе облечен в зелено войнишко яке. Кучката започна да души единия от джобовете, усетила позната миризма, но Деймиън я прогони. Баща му беше отгатък в закусвалнята и в къщата цареше тишина. Слънцето клонеше към залез и когато поведе кучката през гората надолу към морето, светлината започна да се променя. Небето зад него се обагри в кървавочервено и златно.

Кучката хапеше синджира, непривикнала да я ограничават така. На разходките обикновено я пускаше да тича свободно и сега показваше недоволството си, като се дърпаше силно. Не ѝ позволяваше да спира дори за да души различните миризми и когато тя се опита да се изпикае, той я повлече след себе си, предизвиквайки възмутен лай. На брезата наблизо имаше свърталище на белоглави стършели, сиво гнездо, сега тихо, но денем представляващо жужащо кълбо от агресия. В началото на седмицата кучето бе ужилено, когато отиде да изследва мястото, където насекомо с жълто коремче бе обелило кората на дървото, за да се храни, оставяйки полезен извор на сладост на насекоми, птички и катерици. Когато наближиха брезата, кучето заскимтя, искаше му се да заобиколи отдалеч източника на болката, но Пачет го успокои, като го погали, и смени посоката, позволявайки му да се отдалечи от злополучното място.

Като малък Деймиън бе очарован от пчелите, осите и стършелите. Този рояк се образуваше през пролетта, когато царицата се събуждаше от продължилия няколко месеца сън, след като се е съешила предишната есен, и започваше да смесва дървесни влакна със слюнка, за да направи стълб от хартиена каша, към който постепенно добавяше шестоъгълните килийки за своите малки: първо женските от оплодените яйца, после мъжките от девствените. Проследил бе всяка фаза от развитието му, точно както правеше, когато беше малко момче. Винаги му се струваше най-интересен аспектът на женското ръководство, защото бе роден в старомодно семейство, където мъжът взема решенията, или поне така си мислеше, докато не поотрасна и не започна да забелязва безкрайно фините похвати, с които майка му, баба му и разните лели и братовчедки манипулират мъжете, за да постигат желаня резултат. Тук, в това сиво гнездо, царицата можеше да упражнява своята власт по-открито, като създава рояка и неговите пазачи, храни и бива хранена, дори топли малките със собствените си трепвания, с топлия въздух, който създава, докато тялото ѝ се хваща в капана на изгражданата от нея самата килия с формата на камбана.

Обърна се да погледне още веднъж гнездото, почти невидимо сред листата, сякаш не му се искаше да се раздели с него. Зорките му очи откриваха паяжини, мравуняци, зелена гъсеница, катереща се по растение с червен корен, и всяка твар го разколебаваше, всяка картина сякаш се запечатваше в паметта му.

Когато спря, вече се усещаше дъхът на морето. Ако имаше кой да го види, веднага щеше да разбере, че плаче. Лицето му бе изкривено и раменете му конвулсивно потръпваха в ритъм с хлиповете. Огледа се наляво и надясно, сякаш очакваше да зърне как някой се движи между дърветата, но се чуваха само птичи песни и шумът от разбиващите се вълни. Кучката се казваше Санди. Беше мелез, но приличаше повече на ретривър, отколкото на която и да било друга порода. Сега беше на десет години и бе куче колкото на Деймиън, толкова и на баща му, и въпреки дългото отсъствие на сина обичаше еднакво и двамата, както и те го обичаха. То не разбираше държането на по-младия си стопанин, защото той обикновено бе дори по-отстъпчив от баща си. Колебливо размаха опашка, когато Деймиън клекна до него и върза синджира му за млада фиданка. После се изправи и извади револвера от джоба си. Беше специална партида трийсет и осми калибър, „Смит & Уесън“

модел 10. Купил го бе от дилър, който твърдеше, че му го е продал закъсал ветеран от Виетнам, но впоследствие Деймиън беше разбрал, че човекът го е продал, за да задоволи зависимостта си от кокаина, която накрая го бе вкарала в гроба.

Сложи ръце на ушите си, пистолетът в дясната му ръка сочеше към небето. Поклати глава, стисна очи и каза:

— Моля те, моля те, престани! Умолявам те!

После свали ръце от главата си и, треперейки, насочи оръжието към кучето. Устните му бяха извити надолу, от носа му течаха сополи. Дулото беше на сантиметри от муцуната на животното. То проточи врат и го подуши. Свикнало бе с миризмата на смазка и барут, защото Деймиън и баща му често го водеха на лов за птици и то им носеше дивеча, и сега размаха нетърпеливо опашка, очаквайки играта да започне.

— Не — каза Деймиън, — не ме карай да правя това. Моля те, недей!

Пръстът му се стегна около спусъка. Цялата му ръка трепереше. С голямо усилие на волята отклони пистолета от кучето и закрещя на морето, на въздуха и залязващото слънце. Скърцайки със зъби, освободи кучето от синджира. Викна му:

— Бягай! Отивай си вкъщи! Тръгвай си, Санди!

Кучето подви опашка, но продължаваше леко да я помахва. Не искаше да си тръгва. Усецаше, че става нещо много нередно. Тогава Деймиън се затича към него, засили се да го ритне по задницата, но в последния момент отдръпна крака си. Сега то побягна назад към къщата. Поспря за малко, докато Деймиън още се виждаше, но той го подгони отново и то продължи нататък. Спря едва когато чу изстрела. Навири глава, после тръгна бавно обратно по стъпките си, изгарящо от нетърпение да види какво е отстрелял стопанинът му.

ПЪРВА ЧАСТ

*Борих се сам, но срещу такива
хора никой
не може да води битка.*

Омир,
„Одисея“,
книга 1

1

Лятото беше дошло, сезонът на събуждането. Този щат, тази северна земя, не бе като южните. Тук пролетта беше илюзия, давано, но никога неспазвано обещание, симулация на нов живот сред потъмнял сняг и бавно топящи се ледове. Природата се беше научила да чака своето време край бреговете и мочурищата, в Големите северни гори на Каунти и солените блата на Скарбъро. Нека зимата се разпорежда през февруари и март, да се оттегля бавно към четирийсет и деветия паралел, отказвайки да отстъпи без бой дори педя земя. С приближаването на април върбите и тополите, леските и брястовете напълваха сред птичите песни. Чакайки от есента, цветовете им бяха още забулени, но готови да се разтворят, и мочурищата скоро щяха да се покрият с пурпурнокафявия килим на елдата. Катериците, бобрите и скунксовете се раздвижваха. Небето се изпъстряше от бекасини, гъски и патици, пръснати като семена по синя нива. Беше май и лятото най-сетне беше дошло, всичко се беше събудило.

Всичко.

* * *

Слънчевата светлина се плискаше по прозореца и топлеше гърба ми, прясното кафе се изливаше в чашата ми.

— Лоша работа — каза Кайл Куин.

Кайл, спретнатият набит мъж в искрящи от белота дрехи, беше собственикът на закусвалня „Палис“ в Бидефорд, а също така и главният ѝ готвач, при това най-чистият главен готвач в крайпътно заведение, който бях виждал в живота си. Бях се хранил в ресторанти, където бе достатъчно само да зърна готвача, за да се замисля дали да не предприема лечение с антибиотици, но облеклото на Кайл беше така изрядно и кухнята му бе така безупречно чиста, че в някои болници имаше интензивни отделения с по-лоша хигиена от тази в „Палис“ и хирурзи с по-мръсни ръце от ръцете на Кайл.

„Палис“ бе най-старият крайпътен ресторант в Мейн, построен по поръчка от компания „Полард“, Лоуъл, Масачузетс, но червената и бялата боя все още бяха свежи и непокътнати, а златните надписи на прозорците, които известяваха, че дамите наистина са добре дошли, блестяха като написани с огън. Беше започнал да работи през 1927 г. и оттогава бе сменил петима собственици, от които Кайл беше последният. Там сервираха само закуска и затваряха преди обед, но заведението беше от онези, които правят всекидневието малко по-поносимо.

— Да — казах аз, — работата е от лоша по-лоша.

Пред мен на бара беше разтворен „Портланд Прес Хералд“. Заглавието под гънката на първата страница гласеше:

НИКАКВИ СЛЕДИ ВЪВ ВРЪЗКА С УБИЙСТВОТО НА ЩАТСКИЯ ПОЛИЦАЙ

Въпросният служител в моторизираната щатска полиция Фостър Джандро бе намерен застрелян в камиона си зад бившия бар „Блу Мун“ в покрайнините на Сако. По време на произшествието той не е бил на работа и когато тялото му било намерено, бил облечен в цивилни дрехи. Никой не знаеше какво е правил на това място, още повече че според аутопсията е бил убит между полунощ и два часа след полунощ, когато на никого не е работа да се навърта около обгорелите развалини на бар с лоша слава. Останките на Джандро бяха открити от екип на пътна полиция, спрял на паркинга на „Блу Мун“ за сутрешно кафе и цигара преди началото на дневната смяна. Убийството бе извършено с два изстрела от късо разстояние с пистолет двайсет и втори калибър, единия в сърцето, другия в главата. Налице бяха всички характерни белези на изпълнена екзекуция.

— Онази кръчма винаги е била магнит за неприятностите — каза Кайл. — Трябваше просто да изравнят със земята всичко, което остана от нея след пожара.

— Да, но какво да сложат на нейно място?

— Надгробен камък. Надгробен камък с името на Сал и Кливър.

Кайл отиде да налее кафе на останалите скитници, повечето от които четяха или разговаряха тихо помежду си, насядали в една редица като в картина на Норман Рокуел. В „Палис“ нямаше сепарета, нито пък маси, само петнайсет стола. Аз заемах последния, най-далечния от вратата. Беше единайсет часът и формално закусвалнята беше затворена, но Кайл нямаше да изгони хората скоро. Такъв тип заведение беше.

Сали Кливър: нейното име бе споменато в доклада за убийството на Джандро, малка градска история, която повечето от хората може би предпочитаха да забравят, и всъщност последният пирон в ковчега на „Блу Мун“. След пожара вратите и прозорците на бара бяха заковани с дъски и няколко месеца по-късно той беше подпален. Собственикът беше разпитан за евентуален палеж и застрахователна измама, но това бе просто рутина. Всички знаеха, че семейство Кливър бе драснало клечката на „Блу Мун“ и никой не ги обвиняваше за това.

Барът беше затворен вече от близо десет години и това не огорчаваше абсолютно никого, дори пияниците, които го бяха посещавали редовно. Местните винаги го наричаха „Блу Муд“^[1], защото никой не излизаше от него по-весел, отколкото бе влязъл, дори и да не бе ял от храната и да не бе пил нищо, което не е отворено пред очите му. Беше мрачна сграда, тухлена крепост с изрисувана табела отгоре, осветявана от четири крушки, от които никога не работеха едновременно повече от три. Вътре се поддържаше мъждива светлина, за да не се вижда мръсотията, и всички столове на бара бяха завинтени за пода, за да дават на пияниците известна стабилност. Менюто бе взето направо от готварската школа за хроническо затлъстяване, но повечето клиенти предпочитаха да се тъпчат с безплатните бирени фъстъци, покрити с един пръст сол, за да се стимулира консумацията на алкохол. В края на вечерта останалите неизядени, но добре опипани фъстъци се изсипваха обратно в голям чувал, който барманът Ърл Ханли държеше до умивалника. Ърл бе единственият барман. Когато се разболяваше или имаше да върши нещо по-важно от това да осолява пияници, „Блу Мун“ не отваряше. Ако някой бе наблюдавал как клиентите пристигат за всекидневното си зареждане, би се затруднил да познае дали се радват, или са разочаровани да намерят вратата заключена.

После умря Сали Кливър и „Блу Мун“ издъхна заедно с нея.

В нейната смърт нямаше нищо загадъчно. Тя беше двайсет и три годишна и живееше с един хаймана на име Клифтън Андреас, за приятелите си Клифи. Изглежда, че Сали всяка седмица бе слагала настрана по малко пари от работата си като келнерка, може би с надеждата да събере достатъчно, за да плати да убият Клифи Андреас или да убеди Ърл Ханли да сипе в бирените му фъстъци отрова за мишки. Аз познавах Клифи Андреас като лице от града, което е разумно да се избягва. Клифи не отминаваше кученце, без да поиска да го удави, нито пък бръмбар, без да изпита желание да го смачка. Всяка работа, която захващаше, беше сезонна, но никога не бе имало вероятност да бъде избран за работник на месеца. Работата бе нещо, което вършеше, когато свърши парите, и прибъгваше до нея само в краен случай, ако няма възможност да вземе заем, да открадне или да смуче от по-слаб и по-нуждаещ се от него човек. Притежаваше повърхностния чар на лошо момче и се ползваше с успех сред онзи тип жени, които заемат за пред хората позата, че считат добрите мъже за слаби, макар тайно да си мечтаят за някой обикновен Джо, който не е затънал в тинята и не е готов да повлече още някого към дъното на блатото.

Не познавах Сали Кливър.

Тя, изглежда, бе имала ниско самочувствие и скромни очаквания, но Клифи Андреас някак си бе успял да я лиши съвсем от първото, без да ѝ даде нещо в отплата. Във всеки случай една вечер той бе намерил скромните ѝ, трудно припечелени спестявания и бе решил да устрои за себе си и приятелчетата в „Блу Мун“ гощавка за чужда сметка. Сали се прибрала от работа, видяла, че парите ѝ са изчезнали, и отишла да търси Клифи в любимото му свърталище. Заварила го да се черпи на бара с единствена бутилка коняк в кръчмата, купена с нейните пари, и решила да защити правата си — за пръв и последен път в своя живот. Крещяла, драскала го и го скубала, докато накрая Ърл Ханли казал на Клифи да изкара жена си и домашните си проблеми навън и да не се връща, докато не се оправи и с двете.

Клифи Андреас хванал Сали Кливър за яката и я извлякъл през задната врата, а мъжете на бара седели и слушали, докато я блъскал в земята. Когато влязъл отново, ръцете му били окървавени и с разранени кокалчета, а лицето — покрито с кървави пръски. Ърл Ханли му сипал още едно и излязъл да види Сали. Тя вече се давела в

собствената си кръв и умряла в задния двор, преди линейката да стигне до нея.

И това е всичко за „Блу Мун“ и за Клифи Андреас. Лепнаха му десет до петнайсет години в Томастън, излежа осем и после беше убит, по-малко от два месеца след като го освободиха, от неизвестен извършител, който откраднал часовника му, оставил портфейла му недокоснат и после изхвърлил часовника в близка канавка. Шушукаше се, че семейство Кливър имали дълга памет.

Сега пък Фостър Джандро беше намерил смъртта си само на метри от мястото, където се бе задушила Сали Кливър, и пепелищата на „Блу Мун“ бяха разровени още веднъж. На щатската полиция никак не ѝ се нравеше да губи моторизирани полицаи, не ѝ се харесваше още през 1924 г., когато Емъри Гуч загина в Матауамкийг при злополука с мотоциклет; нито през 1964 г., когато Чарли Блак стана първият представител на моторизирания отряд, убит с огнестрелно оръжие по време на банков обир в Саут Берик. Обаче около убийството на Джандро имаше нещо съмнително. Във вестника може и да пишеше, че няма следи, но слуховете говореха друго. До колата му били намерени флакони от крек; парчета от същото стъкло били открити и на пода до краката му. В кръвта му нямало дрога, но в полицията били разтревожени, че Джандро може да е бил дилър, а това щеше да е неприятно за всички.

Постепенно закусвалнята започна да се изпразва, но аз продължавах да си седя на мястото, докато се озовах сам на бара. Кайл ме остави на мислите ми, но преди да започне с разчистването, се погрижи чашата ми да бъде напълнена. Последните редовни посетители, повечето възрастни хора, за които седмицата не бе същата без едно-две посещения в „Палис“, платиха сметките си и тръгнаха.

Аз никога не съм имал офис. Никога не ми е бил нужен, а дори и да съм можел да му намеря някакво приложение, то навярно не би оправдало разносните дори при приемлив наем в Портланд или Скарбъро. Само шепа клиенти се бяха оплаквали от това, а в случаите, които изискваха усамотяване и дискретност, молех някого за услуга и нужното помещение ми бе предоставяно. Понякога използвах офиса на моя адвокат във Фрийпорт, но за някои хора идеята да влязат в адвокатска кантора бе почти толкова неприятна, колкото и самата мисъл за адвокатското съсловие като цяло, и бях установил, че

повечето от хората, които идваха за помощ при мен, предпочитаха неофициални контакти. Обикновено аз ги посещавах и говорех с тях в домовете им, но понякога ресторантчетата като „Палис“, празни и дискретни, вършеха същата работа. В тези случаи мястото на срещата се избираше от евентуалния клиент, не от мен, и аз няхах нищо против това.

Малко след пладне вратата на „Палис“ се отвори и вътре влезе мъж към средата на шейсетте. На вид човекът бе образец на типичен възрастен янки: шапка с козирка на главата, поръчано по каталог яке над огладена риза, чисти дънки и работни обувки. Беше тънък като опъната жица, лицето му бе обветрено и набраздено от бръчки, зад изненадващо модерните очила в метални рамки проблясваха светлокестеняви очи. Той поздрави Кайл по име, после свали шапката и се поклони леко на Тара, дъщерята на Кайл, която разчистваше зад барплота, а тя се усмихна и също го поздрави.

— Радвам се да ви видя, господин Пачет — каза Тара. — Отдавна не сте идвали. — В гласа ѝ имаше нежност, в очите ѝ — светлина, и това казваше всичко, което трябваше да се каже за неотдавнашното нещастие, сполетяло новодошлия.

Кайл се подаде от прозореца за сервиране между кухнята и бара.

— Идваш да хапнеш истинска храна ли, Бенет? — каза той. — Като те гледам, май имаш нужда да се поохраниш.

Бенет Пачет се засмя и размаха дясната си ръка, сякаш думите на Кайл бяха бръмчачи около главата му насекоми, после седна до мен. Той бе собственик на закусвалнята „Даунс Дайнър“ до хиподрума на хълмовете край Скарбъро на шосе 1 от над четирийсет години. Преди него я беше държал баща му, отворил я бе малко след завръщането си от служба в Европа. По стените на ресторантчето все още имаше снимки на Пачет-старши, някои от тях от времето на военната му служба: сержант, заобиколен от по-млади мъже, които го гледат с уважение. Той беше починал още преди да навърши петдесет години и после бизнесът бе поет от сина му. Бенет вече беше живял по-дълго от своя баща, също както съдбата, изглежда, бе отредила и на мен да живея по-дълго от моя.

Той прие предложената от Тара чаша кафе, съблече якето си и го окачи до старата газова печка. Тара се оттегли дискретно да помага на баща си в кухнята, за да останем с Бенет сами.

— Здравей, Чарли — каза той и ми подаде ръка.

— Как сте, господин Пачет? — попитах аз. Беше ми неудобно да му говоря на „вие“, това ме караше да се чувствам като десетгодишен, но с мъже като него предпочитам те сами да предложат да се обръщам към тях малко по-фамилиарно. Знаех, че целият му персонал го нарича „господин Пачет“. Някои от тях може би го чувстваха като баща, но той им бе шеф и те се отнасяха към него с нужното уважение.

— Можеш да ме наричаш Бенет, синко. Колкото по-малко официалности, толкова по-добре. Не мисля, че някога досега съм говорил с частен детектив, освен с теб, и то само когато си се хранил в моето заведение. Виждал съм ги само по телевизията и във филмите. И да ти кажа право, малко ме безпокои твоята репутация.

Той се взря в мен и видях как погледът му се задържа за миг на белега отзад на врата ми. Там миналата година ме беше одраскал куршум, достатъчно надълбоко, за да остави трайна следа. Напоследък май бях натрупал доста такива дамги. Когато умра, може да ме сложат в музейна витрина за назидание на другите, които биха се изкушили да поемат по пътя на побоите, огнестрелните рани и екзекуциите на електрическия стол. Но пък може просто да не бях имал късмет. Или пък да бях имал. Въпрос на гледна точка.

— Не вярвай на всичко, което чуваш — казах аз.

— Не вярвам, но ти все пак ме тревожиш.

Повдигнах рамене. На лицето му имаше хитра усмивка.

— Но няма смисъл да го увъртаме — продължи той. — Искам да ти благодаря, че отдели време да се срещнеш с мен. Вероятно си зает човек.

Не бях, но беше мило от негова страна да го каже. Откакто ми върнаха лиценза по-рано тази година, което беше последвано от известни недоразумения с щатската полиция в Мейн, нещата сякаш бяха в застой. Вършех по малко застрахователна работа, винаги скучна и в повечето случаи неизискваща нищо по-уморително от това да седиш в колата и да прелистваш книга, докато чакаш някой тарикат с предполагаеми увреждания, получени на работното място, да започне да вдига тежки камъни в двора си. Но при това състояние на икономиката застрахователна работа не се намираше лесно. Повечето частни детективи в щата се бореха да оцелеят и бяха принудени да приемат всяка работа, която им се предложи. Включително и такава,

след приключване на която ти се иска да се изкъпеш в белина. В продължение на една седмица следих мъж на име Хари Милнър, докато обслужваше три отделни жени в различни мотели и апартаменти, като по същото време ходеше редовно на работа и водеше децата си на бейзболни тренировки. Жена му подозираше, че има любовница, но, естествено, беше малко шокирана да научи, че поддържа такива широки сексуални контакти, които обикновено се асоциират с френските фарсове. Умението му да разпределя времето си обаче бе почти достойно за възхищение, както и енергията му. Милнър бе само две години по-възрастен от мен, но ако аз бях опитал да задоволявам по четири жени всяка седмица, бих си докарал инфаркт, вероятно докато се кисна във вана с лед, за да ми спаднат отоците. Обаче това бе най-добре платената работа, която бях имал от доста време. Бях започнал да работя отново по няколко дни в месеца и като барман в „Голямата изчезнала мечка“ на „Форест Авеню“, не на последно място и за да запълвам времето си.

— Не съм толкова зает, колкото може би ти се струва — отвърнах.

— Тогава, предполагам, ще имаш време да ме изслушаш.

Кимнах.

— Преди да минем нататък, искам само да кажа, че съжалявам за смъртта на Деймиън.

Не познавах Деймиън Пачет по-добре, отколкото познавах баща му, и не си бях направил труда да отида на погребението. Вестниците бяха проявили дискретност, но всички знаеха как е умрял. „Войната е виновна“, шушукаха хората. Той се беше самоубил само формално. Ирак го беше довършил.

Лицето на Бенет се сгърчи от болка.

— Благодаря ти. Както може би се досещаш, в известен смисъл това е причината да сме тук. Чувствам се малко странно, като се обръщам към теб за това. Ти преследваш убийци заради стореното от тях и онова, което аз мога да ти предложа, навярно ще ти се стори доста безинтересно.

Изкушавах се да му кажа за чакането пред мотелските стаи, докато хората вътре осъществяват извънбрачни сексуални контакти, или за седенето с часове в колата с камера на таблото, с надеждата, че неочаквано някой може да се покаже.

— Понякога безинтересните неща са приятна промяна.

— Ох — каза Пачет, — сигурно е така.

Погледът му се плъзна към вестника пред мен и той трепна отново. „Сали Кливър“, помислих си. Трябваше да прибера вестника, преди да дойде Бенет.

Когато беше убита, Сали Кливър работеше в „Даунс Дайнър“.

Бенет Пачет отпи от кафето и не проговори поне три минути. Хората като него достигат до по-късните години от живота си в идеално здраве, като не претрупват нещата. Те работят по мейнско време и колкото по-скоро онези, на които се случва да си имат работа с тях, свикнат да сверяват часовниците си с техните, толкова по-добре.

— Има едно момиче, което работи като сервитьорка при мен — каза накрая той. — Добро дете е. Мисля, че може да помниш майка ѝ, жена на име Кейти Емъри?

С Кейти Емъри учехме в гимназията на Скарбъро по едно и също време, макар да се движехме в различни кръгове. Тя беше от момичетата, които обичат жокеите, а аз не си падах много по жокеите и момичетата, които се мотаеха с тях. Когато като тийнейджър се върнах в Скарбъро след смъртта на баща си, нямах особено желание да се мотая с когото и да било, движех се сам. Всички местни хлапета членуваха в отдавна утвърдили се групи, в които бе трудно да проникнеш дори и да искаш. С времето създадох някои приятелства и, общо взето, не се срещах с много хора. Помнех Кейти, но се съмнявам, че тя би си ме спомнила, не и при нормалния развой на събитията. Но с течение на годините името ми бе започнало да се появява във вестниците и най-вероятно тя и други като нея са прочели написаното и са си припомнили момчето, което бе пристигнало в Скарбъро за последните две години в гимназията, свързвайки го с историите за бащата полицай, убил две хлапета, преди да отнеме собствения си живот.

— Как е тя?

— Живее горе край въздушната линия. — „Въздушната линия“ бе местното название на шосе 9, което свързваше Бруър и Кале. — Трети брак. Живее с един музикант.

— Така ли? Не я познавах толкова добре.

— Имал си късмет. Сега можеше ти да живееш с нея.

— Минавало ми е през ума. Тя беше хубаво момиче.

— И все още е хубава жена, предполагам. Малко по-пълна в талията, отколкото може би си я спомняш, но още ѝ личи каква е била. Личи си и по дъщеря ѝ.

— Как се казва дъщерята?

— Карън. Карън Емъри. Единствено дете от първия брак на майката, родено след като бащата си плюл на петите, затова носи фамилията на майка си. Впрочем единствено дете от всичките ѝ бракове. Работи при мен вече повече от година. Както казах, добро дете. Има си своите проблеми, но мисля, че ще се справи благополучно с тях, стига да ѝ бъде дадена помощта, която ѝ е нужна, а самата тя да е достатъчно разумна да я поиска.

Бенет Пачет бе необикновен човек. Той и съпругата му Хейзъл, която почина преди няколко години, винаги бяха приемали всички свои служители не просто като персонал, а като част от семейството. Особено привързани бяха към жените, които минаваха през „Даунс Дайнър“, някои от които оставаха дълги години, а други — само за няколко месеца. Бенет и Хейзъл имаха особен усет за момичета, които са в беда или се нуждаят от малко стабилност в живота. Не ги шпионираха и не им четяха морал, но ги изслушваха, когато те се обръщаха към тях, и им помагаша с каквото могат. Семейство Пачет притежаваше две къщи в Сако и Скарбъро, които бяха преустроили в евтини квартири за собствения си персонал и за персонала на ограничен брой утвърдени малки фирми, ръководени от хора със сходни на техните възгледи. Апартаментите не бяха смесени, така че мъжете и жените трябваше да живеят със съквартиранти от собствения си пол.

Случайните срещи на двойките бяха неизбежни, но не ставаха толкова често, колкото можеше да се предполага. Повечето от онези, които приемаха предлаганите от Пачетови жилища, бяха доволни, че могат да разполагат със собствено пространство — не само във физически, а и във физиологически и емоционален смисъл. Повечето накрая се изнасяха, някои отново се събираха да живеят заедно, други не, обаче докато работеха при Пачет, бяха пред погледа на останалите — както на партньорите си, така и на по-възрастните колеги. Смъртта на Сал и Кливър бе голям удар, но ако изобщо им повлия по някакъв начин, само ги направи още по-загрижени към своите отговорности. Бенет бе понесъл тежко загубата на съпругата си, ала това ни най-

малко не бе променило отношението му към хората, които работеха за него. В края на краищата сега му оставаха само те и той виждаше Сали Кливър в лицето на всяка една от онези жени, а може би бе започнал да вижда и Деймиън в лицето на всеки млад мъж.

— Карън се е влюбила в мъж, когото не харесвам особено — каза Бенет. — Тя живееше в една от къщите за персонала, в самото начало на „Горам Роуд“. Дватама с Деймиън се разбираха добре. Мислех, че той може да е влюбен в нея, но тя имаше очи само за онзи, неговия приятел от Ирак Джоуел Тобаяс. Бил е командир на Деймиън. След смъртта на Деймиън, а може да е станало и още преди това, Карън и Тобаяс се събраха. Чух, че Тобаяс бил разстроен от нещо, което видял в Ирак. Негови другари загинали пред очите му, издъхнали буквално в ръцете му от загуба на кръв. Будел се нощем плувнал в пот и крещял. Карън мисли, че може да му помогне.

— Тя ли ти каза това?

— Не. Чух го от една от другите сервитьорки. Тя не споделя с мен подобни неща. Струва ми се, че предпочита да говори с другите жени, това е. И знае, че не одобрявам преместването ѝ при Тобаяс толкова скоро, след като са се запознали. Може да съм старомоден, но мисля, че трябваше да почака. И ѝ го казах. Ходеха едва от две седмици и... Е, попитах я не мисли ли, че малко прибързва, но тя е младо момиче и смята, че знае какво иска, а аз не исках да ѝ се меша. Пожела да продължи да работи за мен и това беше хубаво. И ние имахме известни затруднения напоследък, както навсякъде, но аз не искам да печеля от ресторанта повече, отколкото ми трябва, за да си плащам сметките, и все още успявам, дори ми остават пари. Нямам нужда от повече хора, може да се каже, че не ми трябва и всичките, които имам, но те се нуждаят от тази работа, а за един възрастен човек е полезно да има млади хора около себе си.

Той допи кафето си и погледна с копнеж каната от другата страна на бара. Като по телепатия Кайл, който почистваше кухненския плот, погледна към нас и каза:

— Ако искате още кафе, идете да вземете онази кана. Иначе ще го хвърля.

Бенет заобиколи бара и наля и на двама ни още малко. Като свърши с това, остана прав и се загледа през прозореца към старата сграда на съда, обмисляйки какво още да каже.

— Тобаяс е по-възрастен от нея, около трийсет и пет е. Твърде стар и твърде препатил за момиче като нея. Самият той е бил ранен в Ирак, загубил е няколко пръста на ръката и левият му крак е осакатен. Сега кара камион — „независим доставчик“, така се нарича, но изглежда, че работи доста нередовно. Винаги намираше време да се мотае с Деймиън и винаги е около Карън, много по-често, отколкото би се очаквало от човек, който трябва да пътува, за да изкарва прехраната си, сякаш парите не са проблем за него.

Бенет отвори една сметана и я прибави към кафето си. Отново настъпи мълчание. Не се съмнявах, че е обмислял дълго какво да ми каже, но виждах, че още не се решава да изрече всичко на глас.

— Разбираш ли, аз много уважавам военните. Няма как да е иначе, като се има предвид какъв човек беше баща ми. Зрението ми не беше толкова лошо, можех да отида във Виетнам и може би сега нямаше да водим този разговор. Може би нямаше да съм тук, а да лежа погребан някъде под бял камък. Така или иначе, щях да съм друг човек, дори по-добър.

Не знам доколко войната в Ирак е била справедлива или несправедлива. Струва ми се, че се стигна твърде далеч и не виждам основателна причина за това, много хора загубиха живота си. Сигурно има по-умни от мен, които знаят нещо, което аз не знам. Но още по-лошо е, че не се погрижиха за онези мъже и жени, които се върнаха, не и така, както трябваше. Моят баща се върна от Втората световна война ранен, но просто не го съзнаваше. Засегнат беше отвътре, от някои неща, които беше видял и извършил, но тогава състоянието му нямаше същото медицинско название и хората още не знаеха колко опасно може да е то. Когато Джоуел Тобаяс влезе в „Даунс“, веднага разбрах, че и той се е върнал ранен от войната, и то не само в ръката и крака. Болеше го и отвътре, целият беше разкъсан от гняв. Усещах това да лъха от него, виждах го в очите му. Нямаше нужда някой да ми го казва.

Не ме разбирай погрешно: той има право да бъде щастлив колкото всеки друг, може би дори още повече, заради онова, което е пожелтал. Болката, която го измъчва, психическа или физическа, не го лишава от това право и е възможно при нормално развитие на нещата някоя като Карън да е подходяща за него. Тя също е била наранена. Не зная как, но последствията са налице и я карат да бъде чувствителна

към другите като нея. Такава чувствителност може да бъде благотворна за един мъж. Но аз не мисля, че Джоуел Тобаяс е добър човек. До това се свеждат нещата. Той не е подходящ за нея и просто не постъпва почтено.

— Откъде знаеш? — попитах.

— Не знам — отвърна и аз долових отчаянието в гласа му. — Не и със сигурност. Обаче имам такова усещане, дори нещо повече от това. Той кара собствен камион с ремарке, новичък и чистичък като бебе в прегръдките на бавачка. Притежава голям „Силверадо“, който също е нов. Живее в твърде хубава къща в Портланд и има пари. Харчи доста, повече, отколкото би трябвало. Това не ми харесва.

Изчаках. Трябваше да внимавам с онова, което щях да кажа сега. Не исках думите ми да прозвучат, сякаш не вярвам на Бенет, но същевременно знаех, че той понякога се държи прекалено покровителствено с младите хора под негово ръководство. Все още опитваше да компенсира факта, че не беше опазил Сали Кливър, въпреки че не бе по силите му да предотврати онова, което я бе сполетяло, и че вината не беше негова.

— Виж, може всичко това да е взето на кредит — казах. — Доскоро се искаха само жълти стотинки, за да си тръгнеш от магазина с нов камион. Може да е получил компенсация за раняванията си. Ти просто...

— Тя се промени — каза Бенет. Каза го толкова тихо, че едва го чух, но напрежението в гласа му подсказваше, че не бива да бъде оставено без внимание. — Той също се промени. Забелязвам това, когато идва да я вземе. Изглежда болен, сякаш не спи добре, дори по-зле от преди. Напоследък започнах да забелязвам същото и у нея. Преди няколко дни се изгори: опита да хване кана с кафе, изпусна я и кафето се изля върху ръката ѝ. Беше невнимание от нейна страна, но невнимание, което е причинено от преумора. Отслабнала е, а и преди не беше особено пълна. И мисля, че той ѝ е вдигал ръка. Видях синини на лицето ѝ. Каза ми, че се е блъснала във врата, сякаш някой още вярва на тези изтъркани приказки.

— Опита ли да говориш за това с нея?

— Опитах, но тя веднага се наежи. Както казах, мисля, че не обича да разговаря на лични теми с мъже. Не искам да повдигам

повече този въпрос, боя се, че мога да я прогоня окончателно. Но се тревожа за нея.

— Какво искаш да направя?

— Още се познаваш с онези Фулси, нали? Може би ще успееш да ги накараш да понатупат Тобаяс и да му кажат да си намери друга, с която да дели леглото.

Каза го с тъжна усмивка, но виждах, че донякъде наистина би му допаднало да види двамата Фулси, които, общо взето, изпълняваха с удоволствие ролята на побойници, насъскани срещу човек, който може да удари жена.

— Няма да е от полза — възразих аз. — Или на жената й домъчнява за мъжа, или мъжът решава, че жената се е сдушила с някого, и става още по-зле.

— Е, беше приятно като идея — каза той. — След като явно трябва да се откажем от нея, бих искал да поогледаш Тобаяс и да видиш какво може да откриеш за него. Просто ми трябва нещо, което да убеди Карън да стои далече от него.

— Мога да го направя, но съществува вероятност тя да не ти бъде благодарна.

— Ще поема този риск.

— Искаш ли да ти кажа тарифите ми?

— Ще ми смъкнеш ли кожата?

— Не.

— Тогава предполагам, че ще си заслужиш парите, които искаш. — Той сложи плик на плота пред мен. — Вътре има две хиляди долара в брой. За колко време ще стигнат?

— Достатъчно дълго. Ако ми трябва още, ще те потърся. Ако похарча по-малко, ще ти върна остатъка.

— Ще ми съобщиш ли, ако откриеш нещо?

— Да. Но какво ще стане, ако откроя, че е чист?

— Не е — твърдо отвърна Бенет. — Мъж, който удря жена, не може да се нарече чист.

Докоснах с пръсти плика. Почувствах желание да му го върна. Вместо това споменах историята с Джандро.

— Стари призраци — рекох.

— Стари призраци — съгласи се той. — Ходя там понякога, знаеш ли? Не бих могъл да ти кажа защо, може би заради надеждата

някак си да се върна назад във времето, за да мога да я спася. Най-често просто казвам молитва за нея, когато минавам оттам. Това място трябва да бъде изтрито от лицето на земята.

— Познаваше ли се с Фостър Джандро?

— Отбиваше се понякога. Всичките идват, щатските моторизирани полицаи, местните ченгета. Ние се грижим за тях. О, плащат си сметките както всички останали, но се грижим да не си тръгват гладни. А Фостър го познавах донякъде. Братовчед му, Боби Джандро служеше с Деймиън в Ирак. Боби загуби краката си. Ужасна работа.

Помълчах, преди да заговоря отново. Тук липсваше нещо.

— Каза, че срещата ни в известен смисъл е свързана със смъртта на Деймиън. Карън Емъри единствената връзка ли е?

Бенет изглеждаше притеснен. Всяко споменаване на сина му навярно му причиняваше болка, но имаше нещо повече от това.

— Тобаяс се върна болен от тази война, но не и синът ми. Мисълта ми е, че бе виждал лоши неща и имаше дни, когато разбирах, че си спомня за някои от тях, но той още си беше синът, когото познавах. Все ми казваше, че войната е била добра към него, ако подобно нещо изобщо е възможно. Не е убил нито един човек, който не се е опитвал да убие него, и не е мразил иракчаните. Съчувствал им е заради онова, което преживяват, и се е опитвал да направи всичко по силите си за тях. Загубил е неколцина от другарите си, но преживяното не го преследваше, поне в началото. Всичко това дойде по-късно.

— Не знам много за посттравматичния стрес — казах аз, — но според онова, което съм чел, може да мине известно време, преди да се прояви.

— Там е работата — рече Бенет. — Аз също четох за това преди смъртта на Деймиън и си мислех, че може би ще успея да му помогна, ако разбере какво преживява. Но Деймиън харесваше войската. Не мисля, че искаше да напуска. На няколко пъти бе продължавал срока на службата си и би се върнал отново там. Всъщност, след като си дойде, говореше непрекъснато, че ще подпише нов договор.

— Защо не го стори?

— Защото Джоуел Тобаяс го искаше тук.

— Ти как разбра?

— От онова, което казваше Деймиън. Той пътува на няколко пъти с Тобаяс до Канада и имах чувството, че са се захванали с нещо, с някаква сделка, която обещава накрая да донесе добра печалба. Деймиън започна да говори, че ще започне собствен бизнес, че ако не се върне във войската, може би ще премине в охранителния бранш. Тъкмо тогава започнаха неприятностите. Деймиън започна да се променя.

— В какъв смисъл?

— Престана да се храни. Не можеше да спи и когато успяваше да заспи, го чувах да вика и да крещи.

— Чуваше ли какво казва?

— Понякога. Молеше някого да го остави на мира, да спре да говори. Не, да спре да шепне. Стана неспокоен и избухлив. Сопваше се за дреболии. Когато не вършеше нещо за Тобаяс, се усамотяваше някъде и пушеше, вперил поглед в празното пространство. Подхвърлих му, че трябва да поговори с някого за това, но не знам дали го е сторил. Когато започна, бяха изминали три месеца от завръщането му, а две седмици по-късно умря от собствената си ръка. — Бенет ме потупа по рамото. — Проучи този Тобаяс и ще говорим отново.

След това каза довиждане на Кайл и Тара и напусна закувалнята. Наблюдавах го, докато крачеше бавно към колата си, очукано „Субару“ с лепнат на задния калник стикер с тюлен. Докато отваряше вратата на колата, ме хвана, че го наблюдавам. Кимна ми и вдигна ръка за довиждане; и аз сторих същото.

Кайл излезе от кухнята.

— Вече затварям — каза той. — Свърши ли си работата?

— Благодаря ти — отвърнах. Платих сметката и му оставих хубав бакшиш — и за храната, и за неговата дискретност. Не са много ресторантите, където двама души могат да се срещнат и да обсъдят онова, което обсъдихме ние с Бенет, без страх, че някой ще ги подслушва.

— Той е добър човек — отбеляза Кайл, когато колата на Бенет потегли от паркинга.

— Да, така е.

По обратния път към Скарбъро заобиколих, за да мина покрай „Блу Мун“. От водосточната тръба се развяваше полицейска лента, яркожълта на фона на почернелите останки от бара. Прозорците още

бяха заковани с дъски, желязната врата беше залостена с тежко резе, но на покрива, там, където пламъците бяха избили навън преди всичките тези години, зееше дупка и ако човек се приближеше достатъчно, усещаше миризма на влага, дори и все още на обгоряло дърво. Кайл и Бенет бяха прави, тази развалина трябваше да бъде съборена, но продължаваше да стои на мястото си като тъмна ракова клетка, открояваща се на фона на поляната с червената детелина зад нея.

Потеглих нататък. Развалините на „Блу Мун“ оставаха все по-назад в огледалото за обратно виждане, докато накрая се загубиха от очите ми. Но нещо от тях сякаш остана на огледалото, нещо като петно от опушен пръст, напомняне от покойните, че живите все още им дължат нещо.

[1] Игра на думи: „Blue Moon“, „Синя луна“, се заменя със сходното по звучене blue mood, унило настроение. — Б.пр. ↑

Когато се върнах в къщата си в Скарбъро, се замислих над казаното от Бенет Пачет и седнах зад бюрото да си запиша някои неща от нашия разговор. Ако Джоуел Тобаяс беше приятелката си, тогава заслужаваше и него да го по-заболи, но се питах дали Бенет си дава сметка в какво се намесва. Дори да намерех нещо, което той да използва срещу Тобаяс, не мислех, че това би се отразило особено на тяхната връзка, освен ако не беше толкова ужасяващо, че всяка жена, която не е клинично луда, веднага да си стегне багажа и да си плюе на петите. Опитал се бях също така да го предупредя, че Карън Емъри може да не му е благодарна, задето се бърка в личния ѝ живот, дори и ако Тобаяс я беше. Ако желанието му да се намеси в делата на служителката си бе предизвикано единствено от това, мотивите му все пак бяха солидни и аз можех да му отделя малко от своето време. В края на краищата човекът си плащаше.

Проблемът беше в това, че благополучието на Карън Емъри не бе единствената причина да се обърне към мен. Всъщност това беше лъжа, средство да се започне ново разследване, отделно, но свързано с разследването на смъртта на сина му Деймиън. Очевидно Бенет бе убеден, че Джоуел Тобаяс носи някаква отговорност за промяната в поведението на Деймиън, промяна, довела накрая до неговото самоубийство. По същество всички разследвания, инициирани от частни лица и провеждани вън от сферата на съда и полицията, са лични, но някои са по-лични от други. Бенет искаше някой да отговаря за смъртта на сина му, тъй като сина му вече го нямаше и не можеше лично да отговаря за нея.

В подобна ситуация някои бащи може би щяха да насочат гнева си срещу войската, която бе пропуснала да забележи проблемите на завърналия се войник, или срещу пропуските на психиатрите, но според Бенет неговият син се беше върнал сравнително невредим от войната. Само по себе си това твърдение даваше основание за допълнителни разследвания, но засега в очите на Бенет Джоуел Тобаяс

бе не по-малко виновен за смъртта на сина му, отколкото ако беше държал ръката му, когато беше натиснал спусъка.

Бенет бе интересен мъж, по душа беше мек, но отвън сякаш бе покрит с крокодилска броня на плочки: сега вече солиден мъж, но беше лежал в затвора. Като млад се беше сдушил с група момчета от Обърн, които ограбвали бензиностанции и бакалници, преди да преминат към големите магазини и обира на Първа селскостопанска банка в Огъста, по време на който бяха размахвали пистолети и стреляли, макар и с халосни патрони. Обирът не им бе донесъл кой знае колко пари, само две хилядарки и малко дребни отгоре, но полицията скоро беше идентифицирала неофициално най-малко един от членовете на бандата. Той бе арестуван и притискан известно време, докато накрая беше разкрил своите съучастници в замяна на по-лека присъда. Бенет, който бе участвал като шофьор, бе осъден на десет години, но бе лежал пет. Той не беше професионален престъпник. Петте години в „Томастън“, затворът крепост от деветнайсети век, все още пазещ сякаш прогорени в земята следи от някогашна бесилка, го бяха убедили в погрешността на неговите постъпки. Върнал се бе с подвита опашка към бизнеса на баща си и оттогава насетне се беше пазил от неприятности. Което не означаваше, че бе започнал да уважава много закона или че след като в миналото е бил предаден, сега е готов на свой ред да предаде някого. Може и да не обичаше особено Джоуел Тобаяс, но фактът, че наемаше мен, вместо да отиде в полицията, бе типично Бенетовски компромис, както и това, че искаше да разследвам един човек с надеждата, че така може би ще излезе наяве истината за смъртта на друг.

Вече нищо не оставаше скрито. С известна изобретателност и с малко пари човек можеше да научи за другите доста неща, които те вярват или се надяват, че ще останат в тайна. Още по-лесно бе, когато си лицензиран частен детектив. След един час кредитната история на Джоуел Тобаяс вече лежеше на бюрото пред мен. Срещу него нямаше никакви предупреждения за забавени плащания и според онова, което виждах, той никога не бе имал проблеми с полицията. След като преди малко повече от година бе демобилизиран поради инвалидност, очевидно беше работил усърдно, плащал сметките си и, както изглежда, водил безоблачно съществуване на редови гражданин.

Една от любимите думи на дядо ми беше „шантаво“. Мляко, което е на път да се вкисне, има малко шантаво вкус. Тих, почти недоловим шум в мотора буди съмнение, че с карбуратора става нещо шантаво, но още не е ясно точно какво. За дядо ми шантавото беше по-неприятно от явно повреденото, просто защото не се знаеше какво е естеството на проблема. Очевидно нещо не беше наред, но той не можеше да го поправи, защото още не знаеше какво е. Повредата можеше да се отстрани, но шантавото не му даваше да заспи.

Делата на Джоуел Тобаяс бяха шантави. Камионът с ремарке и койка за спане в кабината му бе струвал осемдесет и пет хиляди долара. Независимо от твърденията на Бенет, не го бе купил съвсем нов, но почти. По същото време се бе сдобил и с джип за още десет хиляди долара. Платил бе пет на сто от цената, а останалото изплащаше на месечни вноски при лихвен процент, който не бе прекалено голям и дори можеше да мине за доста благоприятен, но все пак месечните плащания му изяждаха към две хиляди и петстотин долара. В добавка същия месец бе купил и нов шевролет „Силверадо“. Спазарил беше доста добра цена: осемнайсет хиляди долара, което бе с шест хиляди по-малко от обикновената пазарна цена, и изплащаше този кредит на месечни вноски от двеста и осемдесет долара. Накрая, вноските по ипотеката на къщата му в Портланд, на крачка от „Форест Авеню“ и съвсем близо до „Голямата изчезнала мечка“, му струваха още хилядарка на месец. Къщата бе принадлежала на вуйчо му и Джоуел я бе наследил заедно с натрупаните неизплатени вноски. Взето заедно, това означаваше, че трябва да печели почти пет хиляди долара месечно само за да държи главата си над водата, и то преди да си е платил трудовите и медицинските осигуровки, бензина за шевролета, храната, отоплението, бирата и всичко останало, което е нужно, за да живееш удобно. Ако скромно добавим поне още хиляда долара месечно за всичко това, годишните доходи на Тобаяс трябваше да са някъде около седемдесет хиляди долара без данъците. Това бе напълно непостижимо, при положение че като частен превозвач можеше да очаква печалба от около деветдесет цента на миля, плюс горивото, но за това бяха нужни дълги часове зад волана и документиране на изминатите разстояния. Освен това навярно получаваше компенсация за осакатената си ръка, а може би и за крака си. Предполагах, че като инвалид си докарва някъде между петстотин и хиляда и двеста долара

месечно, освободени от данъци, което би му помогнало донякъде да покрива разходите си, но все пак оставаха още доста пари, които трябваше да печели на пътя. Оценката на кредитоспособността му бе стабилна, не беше просрочвал изплащането на нито един от заемите си и плащаше редовно вноските в частния пенсионен фонд.

Според Бенет, или според впечатленията, които беше получил Бенет, Тобаяс не работеше през всичките часове, които му бе дал Бог. На практика той като че ли не изпитваше никакви финансови затруднения, което навеждаше на мисълта, че освен парите, които печели като шофьор и получава като помощи, има и още, които идват от друго място; или си имаше скътани средства и субсидираше бизнеса от спестяванията си, което означаваше, че няма да остане дълго в него.

Значи така. Около Тобаяс имаше нещо шантаво. Пари, които идват от друго място. Въпросът беше само да се открие източникът на тези допълнителни доходи и Бенет бе казал нещо, което насочваше предположенията ми в определена посока. Споменал бе, че Тобаяс непрекъснато пътува между Мейн и Канада. Канада означаваше прекосяване на граница, граница означаваше контрабанда.

А когато ставаше дума за границата между Канада и Мейн, това означаваше наркотици.

Според статия в „Ню Йорк Таймс“, „За да се спре контрабандата по каналите между Мейн и Канада, ще е нужна малка армия — толкова дива е по-голямата част от територията, през която минава, и толкова много и разнообразни са възможностите, които предлага“. Въпросната статия е писана през 1982 г., но е не по-малко актуална и днес. В края на деветнайсети век властите се тревожели преди всичко за пропусканите митнически приходи от спиртни напитки, риба, едър рогат добитък и земеделска продукция, пренасяни контрабандно през границата, но дрогата също започвала да се превръща в проблем, тъй като опиумът се складираше в Ню Брънзуик и оттам се транспортираше в Съединените щати през Мейн. Щатът има шестстотин и петдесет километра сухопътна граница с Канада, повечето сред пущинак, както и пет хиляди километра брегова линия и около хиляда и четиристотин малки острова. Тогава там е било, и все още е, рай за контрабандистите.

През седемдесетте години, когато Управлението за борба с наркотиците започва все повече да се фокусира върху южната граница

с Мексико, Нова Англия става привлекателна алтернатива за контрабандистите на марихуана, още повече че със своите двеста и петдесет колежа предлага разработен пазар за нея. Достатъчно бе просто да си купиш корабче, да се насочиш към Ямайка или Колумбия и после да следваш утвърдения маршрут, който ти позволява всеки път да стоварваш по тон във Флорида, Южна и Северна Каролина, Роуд Айлънд и накрая в Мейн. Оттогава мексиканците са наложили присъствието си тук, наред с разните южноамериканци и всички останали, които са се чувствали достатъчно силни, за да заграбят част от пазара на наркотици и да го задържат.

Облегнах се назад и се загледах през прозореца към солените блата и морските птици, които се плъзгаха по водите им. Тънък стълб черен дим се издигна към небето на юг и бавно се разми в неподвижния въздух, като остави едва забележима следа да зацапва иначе съвършената синева на тихо отиващия си ден. Обадих се на Бенет Пачет и той потвърди, че Карън Емъри е на работа. Смяната ѝ свършвала в седем часа и, доколкото знаел, Джоуел Тобаяс щял да мине, за да я вземе. Той често я вземал, когато не е на път. Бенет я попитал дали тази вечер не може да остане до по-късно и Карън му каза, че няма възможност, защото с Джоуел щели да вечерят навън. Обяснила му, че през следващите няколко седмици Джоуел имал доста курсове до Канада и нямало да прекарват много време заедно. И така, по липса на по-добри занимания реших да поогледам къщата на Тобаяс и неговата приятелка.

* * *

„Даунс“ беше доста голям ресторант, който можеше да поеме сто, че и повече посетители наведнъж, при положение че кухнята разполагаше с необходимия персонал и сервитьорките бяха готови да си заслужат бакшишите си с повечко труд. Големите прозорци гледаха към шосе 1, към паркинга и към кегелбана „Биг Туенти“ от другата страна на пътя. Барът минаваше почти по цялата дължина на помещението и завиваше на сто и осемдесет градуса, образувайки нещо като удължено U. Покрай стените имаше четириместни сепарета, друга група от маси за четири човека образуваше остров от винил и

формика в средата на ресторанта. Сервитьорките носеха сини тениски с името на ресторанта на гърба и под него три коня, препускащи към финала. Името на всяка от тях бе избродирано на фланелката над лявата ѝ гърда.

Не влязох, а останах да чакам на паркинга. Виждах как Карън Емъри разнася сметките по своите маси, готвейки се за края на смяната — Бенет ми я беше описал, а и сред сервитьорките тази вечер нямаше друга блондинка. Беше хубава, дребничка, може би малко над метър и петдесет, и с тънка фигура, макар че дори отдалеч на човек му се струваше, че тениската ѝ е поне с един номер по-тясна от необходимото. Мъжете сигурно идваха в „Даунс“ само за да капят яйце по брадите си, докато зяпат опънатата фланелка.

В 6,55 на паркинга спря черен силверадо с прозорци от тъмно стъкло. Двайсет минути по-късно Карън Емъри се появи в къса черна рокля и обувки на висок ток, с коса, пусната свободно по раменете, и свеж грим на лицето. Качи се в шевролета и той потегли наляво по шосе 1, отправяйки се на север. Следвах го неотлъчно чак до южен Портланд, където той свърна в „Бийл Стрийт Барбекю“ на Бродуей.

Карън слезе първа, следвана от Джоуел Тобаяс. Той бе поне с трийсет сантиметра по-висок от приятелката си, тъмната му коса, въздълга и вече леко прошарена, бе сресана назад над ушите и настрани от челото. Носеше дънки и синя дънкова риза. Ако по него имаше някаква тлъстина, тя бе добре прикрита. Вървеше с леко накуцване, като разчиташе повече на десния крак, и държеше лявата си ръка пъхната в предния джоб на дънките.

Дадох им няколко минути, после ги последвах вътре. Бяха се настанили на една от масите близо до вратата, затова седнах на бара и си поръчах бутилка безалкохолна бира и пържени картофи, като се разположих така, че да мога да гледам телевизора и масата, заета от Тобаяс и Карън. Те като че ли си прекарваха добре. Взеха си две маргарити и бира за по-нататък и си поделиха плато с мезета. Имаше много усмивки и смях, главно от страна на Карън, но Тобаяс изглеждаше някак напрегнат или пък може би мнението на Бенет Пачет ме караше да го възприемам така. Опитах да се абстрахирам от всичко, което бе казал той, и да ги възприемам само като интересна непозната двойка в ресторант. Не, смехът на Карън и сега ми звучеше пресилено, впечатление, което се потвърди, когато Тобаяс тръгна към

тоалетната и докато погледът на Карън го следваше, усмивката ѝ постепенно помръкна и отстъпи място на изражение, което бе в еднаква степен загрижено и тревожно.

Тъкмо си бях поръчал още една бира, която не възнамерявах да пия, когато Джоуел Тобаяс се появи до лакътя ми. Не реагирах, когато той се провря до бара и помоли бармана за сметката, защото сервитьорката, изглежда, била заета другаде. Обърна се към мен, усмихна се, каза „Извинете ме, господине“ и се върна при приятелката си. Докато се отдалечаваше, успях да зърна лявата му ръка: липсваха два пръста и кожата бе покрита с белези. След една-две минути келнерката пристигна, взе оставената на бара сметка и по нареждане на бармана я занесе на масата им. След малко те вече бяха платили и си тръгнаха.

Не ги последвах. Достатъчно бе, че ги бях наблюдавал заедно, а и появата на Тобаяс до мен ме бе поизнервила. Не го бях видял да се връща от тоалетната, което означаваше, че трябва да бе излязъл навън през страничната врата и да се бе върнал през предната. Може да бе изпушил една цигара, докато беше навън, но в такъв случай трябва да бе точно от онези пушачи, които дръпват само по два пъти. Навярно бе просто съвпадение, ала нямаш никакво намерение да потвърждавам евентуалните му подозрения относно присъствието си тук, като се втурна към паркинга и потегля след тях със свистящи гуми. Допих повечето от бирата, която не бях искал да пия, погледах още малко телевизионната игра, след това платих и си тръгнах от бара. Паркингът бе почти пуст, черният силверадо отдавна си беше заминал. Нямаше десет часа и небето още светлееше. Навлязох в Портланд, за да мина покрай къщата на Джоуел Тобаяс. Тя беше малка, добре поддържана двуетажна постройка. Джипът бе паркиран на алеята, но камиона го нямаше никъде. Както се виждаше през отчасти спуснатите завеси, в една от стаите на горния етаж светеше лампа, но докато гледах нататък, тя бе изгасена и къщата потъна в пълен мрак.

Почаках още минута-две, гледах къщата и си мислех за изражението на Карън Емъри и как Тобаяс се бе появил до мен, после поех обратно към Скарбъро и собствения си тих дом. Някога в него бе имало жена и дете, и куче, но сега те живееха във Вермонт. Посещавах дъщеря си Сам веднъж или два пъти месечно и понякога тя идваше и дори оставаше да преспи тук, ако майка ѝ, Рейчъл, имаше работа в

Бостън. Рейчъл се срещаше с друг мъж, поради което се чувствах неловко да я посещавам без предупреждение и понякога ѝ се сърдех заради това. Но и сам стоях настрана от тях, защото не исках да им се случи нещо неприятно, а мен неприятностите непрекъснато ме следваха по петите.

Навремето тяхното място беше заето от сенките на други жена и дете — които вече не виждах, но въпреки всичко усещах като упорита миризма на цветя, изхвърлени едва когато листенцата им са започнали да се ронят. Те вече не бяха източник на тревога. Отнети ми бяха от убиец, мъж, чийто живот бях отнел на свой ред и бях позволил след това чувството за вина и гневът да ги превърнат във враждебно, отмъстително присъствие. Но това беше преди. Сега усещането за присъствието им ме успокояваше, защото знаех, че те ще имат определена роля във всичко, което ми предстои.

Когато отворих вратата, къщата беше топла и изпълнена с миризма на сол от блатата. Почувствах празнотата на сенките, безразличието на тишината и спях спокойно и сам.

Джеремая Уебър тъкмо си бе налял чаша вино, за да се потопи в удоволствието от приготвянето на вечерята, когато звънецът на вратата иззвъня. Уебър не обичаше привичните му занимания да бъдат прекъсвани, а четвъртъчните вечери в сравнително скромния му дом — скромни поне по богаташките стандарти на Ню Ханаан, Кънектикът — бяха свещени и неприкосновени. В четвъртък вечер той изключваше клетъчния си телефон, не отговаряше на домашния (и в интерес на истината, малцината му приятели, които познаваха странностите му, предпочитаха да не го безпокоят, тъй като смъртта, предстояща или вече настъпила, бе единственото приемливо извинение) и със сигурност не отваряше, когато някой звъни на вратата. Кухнята му бе в задната част на къщата и той държеше вратата затворена, докато готви, така че през стъклото на входната врата можеше да се види най-много хоризонтален лъч светлина. В дневната светеше лампа, както и в спалнята му на горния етаж, но никъде другаде в къщата не бе осветено. От аудиосистемата в кухнята звучеше Бил Еванс. Понякога Уебър прекарваше предишните дни от седмицата в планиране точно каква музика да си пусне, докато готви и се храни, какво вино да пие с вечерята, какви блюда да приготви. Тези малки удоволствия му помагаша да запази разума си.

Това означаваше, че онези, които знаеха, че си е у дома в четвъртък вечер, едва ли щяха да го прекъснат, а онези, които не знаеха това с положителност, нямаше да могат да се уверят в присъствието или отсъствието му само по светещите в къщата лампи. Дори клиентите, които ценеше най-много, някои от които бяха богати мъже и жени, свикнали нуждите им да бъдат удовлетворявани по всяко време на деня и нощта, се бяха примирили, че в четвъртък вечер Джеремая Уебър няма да е на тяхно разположение. Специално този четвъртък обичайната му програма бе леко обърквана от поредица продължителни телефонни разговори, така че когато се прибра вкъщи, вече минаваше осем, а сега приближаваше девет и той още не беше вечерял, така че съвсем не бе в настроение да бъде прекъсван.

Уебър беше изискан тъмнокос мъж в началото на петдесетте, красив, но може би с малко женствена красота — впечатление, което се засилваше от вкуса му към папийонки на точки, ярки жилетки и поредицата културни интереси, които включваха, но не се изчерпваха с операта, класическия и модерния балет. Поради това случайните му познанства навеждаха на мисълта, че може да е хомосексуален, но Уебър не беше гей; всъщност беше много далеч от това. Косата му още не бе започнала дори да се посребрява, генетична особеност, която го правеше поне с десет години по-млад и благодарение на която успяваше да се среща с жени, които по всички стандарти бяха прекалено млади за него, без да буди онова неодобрително, макар и нелишено от завист внимание, каквото предизвиква обикновено такъв натоварен любовен календар. Относителната му привлекателност за противоположния пол, в комбинация с известната щедрост по отношение на онези, които печелеха неговото благоразположение, се беше оказала нож с две остриета. Довела беше два брака до пълен провал, само за първия от които съжаляваше истински, защото беше обичал първата си съпруга, макар и недостатъчно. Дъщерята от този му брак и негова единствена рожба се беше погрижила пътищата за комуникация между отчуждилите се съпрузи да не бъдат прекъсвани, благодарение на което той живееше с убеждението, че през повечето време първата му жена гледа на него с обич и удивление. Вторият брак обаче бе грешка, и то такава, която нямаше намерение да повтаря. Затова когато ставаше дума за секс, вече предпочиташе случайните партньорки пред обвързването и въпреки че бе платил за апетитите си с разбитите бракове и финансовите щети, които вървяха ръка за ръка с тези неща, сега рядко му липсваше женска компания. В резултат на това напоследък имаше сериозни проблеми с изтичането на средства и беше принуден да взема мерки за оправяне на положението.

Тъкмо се готвеше да се заеме с обезкостяването на пъстървата, която лежеше на малка гранитна плоча, когато чу звънеца. Изтри пръсти в престилката, взе дистанционното и намали звука още повече, след което се ослуша внимателно. Отиде до кухненската врата и погледна видеоекранчето до интеркома.

На стъпалата пред входа стоеше някакъв мъж. Носеше тъмна мека шапка и лицето му беше извърнато настрани от обектива на камерата. Но докато Уебър го наблюдаваше, се размърда, сякаш никак

си бе усетил, че го разглеждат. Държеше главата си наведена, така че очите му оставаха в сянка, но краткият поглед, който Уебър успя да хвърли на лицето му, бе достатъчен, за да го убеди, че човекът на стълбите му е непознат. Като че ли имаше белег на горната устна, но може би това бе само игра на светлината.

Звънецът звънна за втори път, човекът задържа пръста си на бутона, така че поредицата от два тона зазвуча отново и отново.

— Какво е това, по дяволите? — каза високо Уебър. Пръстът му натисна бутона на интеркома. — Да? Кой сте вие? Какво искате?

— Искам да поговорим — каза мъжът. — Няма значение кой съм, но положително ще ви бъде интересно да чуете за кого работя. — Говорът му бе леко неясен, сякаш имаше нещо в устата си.

— И кой е той?

— Аз съм представител на фондация „Гутлиб“.

Уебър дръпна ръка от интеркома. Десният му показалец отскочи към устата и той започна да гризе нокътя — навик, останал му от детинство, който бе признак за притеснение. Фондация „Гутлиб“: той бе участвал само в няколко трансакции. Всичко бе минало през трети участник, адвокатска фирма в Бостън. Опитите да разбере точно какво представлява фондация „Гутлиб“ и кой взема решенията за покупките се бяха оказали безплодни и той бе започнал да подозира, че тя не съществува като нещо повече от удобно название. Когато продължи да упорства в проучванията, получи писмо от адвокатите, с което го уведомяваха, че въпросната организация държи много на своята анонимност и всяко по-нататъшно равене ще доведе до незабавното анулиране на всички сделки от нейна страна; освен това подходящо адресирани слухове ще дадат да се разбере, че господин Уебър може би не е толкова дискретен, колкото биха очаквали някои от клиентите му. Тогава Уебър се беше отказал. Фондация „Гутлиб“, реална или само фасада, бе закупила чрез него някои необичайни и скъпи неща. Вкусовете на онези, които се криеха зад нея, очевидно бяха много специални и когато Уебър успяваше да задоволи тези вкусове, му се плащаше незабавно и без никакви въпроси и пазарлъци.

Но последната покупка... Трябваше да е по-предпазлив, да внимава повече за произхода на предметите, каза си той, въпреки че беше наясно, че просто подготвя лъжите, с които да докаже на мъжа пред вратата, че няма вина, ако се стигне дотам.

Посегна към чашата с вино с лявата ръка, но не премери добре движението. Чашата се разби на пода и изпръска пантофите и крачолите на панталона му. Изруга и се върна при интеркома. Мъжът още бе там.

— В момента съм доста зает — каза Уебър. — Навярно става дума за нещо, което може да бъде обсъдено през деня.

— Сигурно може — отвърна човекът, — но изглежда, че напоследък трудно успяваме да привлечем вниманието ви. В офиса и в магазина ви бяха оставени няколко съобщения. Ако не ви познавахме, можехме да се усъмним, че умишлено ни избягвате.

— Но за какво става дума?

— Злоупотребявате с търпението ми, господин Уебър, също както злоупотребихте с търпението на фондацията.

Уебър отстъпи.

— Добре, идвам.

Погледна локвичката вино на покрития с черни и бели плочки под, прескочи внимателно натрошените стъкла и докато сваляше престилката, си помисли: „Колко жалко.“ Запъти се към вратата, като спря само за да свали пистолета от поставката за шапки над закачалката и да го пъкне в задния джоб на панталона си под жилетката. Оръжието бе малко и лесно за криене. Погледна отражението си в огледалото за всеки случай, после отвори вратата.

Мъжът отвън беше по-нисък, отколкото бе очаквал. И беше облечен в тъмносин костюм, който преди може и да е бил скъпа покупка, но сега изглеждаше стар, въпреки че бе запазил известна елегантност през годините. В малкия джоб на сакото имаше синьо-бяла носна кърпа на точки, която бе в тон с вратовръзката. Главата му още беше наведена, но сега това бе част от жеста при свалянето на шапката. За момент Уебър имаше странно видение: че шапката се вдига, отнасяйки със себе си темето на посетителя като равно отрязано яйце, и че може да надникне в кухнята на черепа. Но всъщност видя само разпуснати кичури бяла коса, напомнящи фитили захарен памук, и куполовидна глава, забележимо заострена на върха. После човекът го погледна и Уебър инстинктивно направи малка крачка назад.

Лицето бе съвсем бледо, ноздрите — тесни тъмни дупки в основата на тънкия, идеално прав нос. Кожата около очите беше набръчкана и посиняла, подсказваше за болест и разложение. Самите

очи едва се виждаха, скрити зад гънките кожа, които се спускаха над тях от челото като восък от топяща се нечиста свещ. Под очните ябълки се виждаше червена плът и Уебър си помисли, че този човек трябва да е живял непрекъснато сред прах и пясък. Но що се отнася до болестта, проблемите му очевидно не свършваха с това. Горната му устна беше обезобразена и напомни на Уебър за онези снимки на деца с разцепено небце от неделните вестници, предназначени да изтръгват благотворителни дарения, само че това не беше разцепено небце. Беше рана, отвор в кожата с форма на стрела, който разкриваше бели зъби и обезцветени венци. Освен това беше отвратително инфектирана, кървавочервена и на места изпъстрена с пурпурни, потъмняващи до черно петна. Уебър имаше чувството, че сякаш вижда как бактериите разкъсват плътта на човека, и се чудеше как ли понася това изтезание и какви ли лекарства е принуден да взема, за да може да спи. И как ли събира смелост дори само да се погледне в огледалото, което ще му напомни за предателството на тялото и явно близката смърт? Заради болестта бе невъзможно да се прецени възрастта му, но Уебър прие, че е между петдесет и шейсет години, ако се вземат предвид нанесените от нея поражения.

— Господин Уебър — поде посетителят и въпреки раната гласът му бе мек и приятен. — Позволете да се представя. Името ми е Ирод. — Усмихна се и Уебър, изплашен, че раздвижилите се лицеви мускули още повече ще разкъсат раната на устната му и ще я отворят чак до септума, едва успя да сдържи гримасата на отвращение. — Често ме питат дали обичам децата. Приемам спокойно този въпрос.

Уебър не знаеше какво да каже и затова просто отвори малко по-широко вратата да пусне непознатия вътре, дясната му ръка небрежно се вдигна към кръста и спря там, на педя от пистолета. Докато влизаше в къщата, Ирод кимна учтиво и хвърли поглед към кръста му, сякаш даваше на Уебър да разбере, че знае за пистолета и че той ни най-малко не го тревожи. Погледна към отворената врата на кухнята и Уебър го покани да влезе. Направи му впечатление, че Ирод вървеше бавно, но причината не бе в болестта, той просто се движеше предпазливо. Щом влезе в кухнята, остави шапката си на масата и огледа всичко наоколо с блага одобрителна усмивка. Само музиката сякаш не му се понрави.

— Звучи като... Не, това е „Паваната“^[1] на Фуре^[2]. Обаче не мога да кажа, че одобрявам онова, което правят с нея.

Уебър отвърна с почти незабележимо повдигане на раменете:

— Изпълнението е на Бил Еванс. Кой не харесва Бил Еванс?

Ирод направи лека гримаса на отвращение.

— Никога не съм харесвал подобни експерименти — каза той. — Боя се, че съм пурист в повечето неща.

— Всеки е различен — отвърна Уебър.

— Така е, така е. Светът щеше да е скучен, ако вкусовете на всички ни бяха еднакви. И все пак трудно бих се отказал от убеждението, че е по-добре да се противопоставяме на някои вкусове, вместо да им се отдаваме. Ще възразите ли, ако седна?

— Моля, заповядайте — отвърна Уебър със следа от неудоволствие в тона.

Ирод седна, при което забеляза виното и счупената чаша на пода.

— Надявам се, че не съм бил причината за това.

— Виновно е собственото ми невнимание. Ще почистя по-късно.

— Уебър не искаше ръцете му да са заети с четката и лопатата, докато този човек бе в кухнята му.

— Изглежда, че съм ви прекъснал, докато сте приготвяли вечерята си. Моля ви, продължавайте. Не искам да ви откъсвам от заниманията ви.

— Няма нищо. — Уебър реши, че също така е за предпочитане да не обръща гръб на Ирод. — Ще продължа, след като си тръгнете.

Ирод се замисли върху това за момент, сякаш се бореше с импулса да възрази и чакаше той да отмине, като котка, която решава да остави хващането и размазването на пеперуда за по-нататък. Вместо това разгледа бутилката бяло „Бургундско“ на масата, като я завъртя леко, за да може да прочете етикета.

— О, много добре — каза. — Бихте ли имали нещо против да ми налеете една чаша?

Почака търпеливо, докато Уебър, който не беше свикнал гостите му да предявяват подобни претенции, извади от кухненския шкаф две чаши и наля на Ирод количество, което при дадените обстоятелства бе повече от щедро, после наля и на себе си. Ирод вдигна чашата и помириша виното. Извади от джоба на панталона си носна кърпа, сгъна я внимателно и я сложи на брадичката си, докато отпиваше с ъгълчето на устните си, за да избегне раната. Малко от виното покапа надолу и попи в кърпата.

— Прекрасно, благодаря ви. — Ирод размаха кърпата и се извини: — Човек свиква с необходимостта да жертва малко от достойнството си, за да продължи да живее, както му се иска. — Усмихна се отново. — Както може би се досещате, аз не съм здрав човек.

— Съжалявам да чуя това — каза Уебър. Помъчи се да вложи известно чувство в думите си.

— Благодаря за съчувствието — сухо отвърна Ирод. Вдигна пръст и посочи горната си устна. — Тялото ми е разядено от злокачествени образувания, но това е отскоро: некротизиращо заболяване, което не се повлия от пеницилина и ванкомицина. Почистването на раната след това не успя да премахне цялата некротична тъкан и сега, изглежда, ще е нужно ново сондиране. Странно, но казват, че моят съименник, убиецът на деца, е страдал от некротизиращ фасцит на слабините и гениталиите. Може да се каже, че е бил наказан от Бога.

„За цар Ирод ли ми говориш, или за себе си?“, зачуди се Уебър и онзи сякаш чу мисълта му, защото изражението му изведнъж се промени и дори незначителната добронамереност, която бе проявявал до този момент, окончателно се загуби.

— Ако обичате, седнете, господин Уебър. Също така може би ще свалите оръжието от колана си. Едва ли ви е удобно да го държите там, където е, а аз не съм въоръжен. Дойдох тук, за да поговорим.

Леко сконфузен, Уебър извади пистолета, седна срещу Ирод и го сложи на масата. Все пак му бе подръка, в случай че му потрябва. Прехвърли чашата с вино в лявата си ръка, просто за всеки случай.

— Е, да преминем към работата — поде Ирод. — Както ви казах, аз представлявам интересите на фондация „Гутлиб“. Доскоро се считаше, че отношенията ни с вас са взаимноизгодни: вие ни доставяхте стока, а ние плащахме без възражения и без закъснение. Понякога искахме да вършите някои неща вместо нас, да закупвате определени предмети на аукционите, когато предпочитахме да крием своите интереси. Отново ще кажа: мисля, че в тези случаи бяхте компенсирани за отделеното време повече от адекватно. Всъщност ви бе позволено да купувате тези предмети с наши пари и да ни ги продавате обратно с повишение на цената, значително надхвърлящо

комисионните на посредник. Прав ли съм? Не преувеличавам естеството на нашето споразумение, нали?

Уебър поклати глава, без да каже нищо.

— После, преди няколко месеца, ви поръчахме да купите магьоснически наръчник за викане на духове: седемнайсети век, френски. Описан бе като подвързан с телешка кожа, но бяхме наясно, че това е просто хитрост за избягване на нежелано внимание. Човешката и телешката кожа, както и двамата знаем, имат много различна структура. Уникална вещ, меко казано. Дадохме ви цялата необходима информация за успешна сделка. Не искахме книгата да отиде на публичен търг, дори на дискретен и специализиран, какъвто обещавахе да е този. Но вие за пръв път не успяхте да доставите стоката. Както изглежда, друг купувач бе стигнал там преди вас. Върнахте парите и ни информирахте, че следващия път ще се справите по-успешно. За съжаление естеството на уникалността е такава, че никога няма „следващ път“.

Ирод се усмихна отново, този път със съжаление: разочарован учител, застанал пред ученик, неспособен да схване елементарно понятие. Откакто Ирод бе влязъл, атмосферата в кухнята се бе променила, осезаемо се бе променила. Не беше само нарастващото притеснение от посоката, която вземаше разговорът. Не, Уебър имаше чувството, че гравитацията постепенно нараства, че въздухът натежава. Когато опита да вдигне чашата към устата си, тежестта ѝ го изненада. Струваше му се, че ако стане и се опита да ходи, ще гази сякаш в кал или тиня. Ирод променяше самата същност на помещението, от него се излъчваха енергии, които преобразуваха строежа на всеки атом. Около умирация, защото той наистина бе на умирање, се усещаше напрежение, сякаш не беше от плът и кръв, а от някаква неизвестна материя, замърсено химическо съединение, извънземна маса.

Уебър успя да вдигне чашата до устните си. В неприятна имитация на унижението на Ирод преди минути по брадичката му покапа вино. Той го избърса с дланта си.

— Не можех да направя нищо — каза. — За езотеричните и редки находки винаги ще има конкуренция, съществуването им трудно може да бъде запазено в тайна.

— Но съществуването на наръчника „Ла Рошел“ беше тайна — възрази Ирод. — Фондацията жертва много време и усилия, за да открива интересни предмети, които може да са забравени или загубени, и е много внимателна в своите проучвания. Наръчникът беше открит след дългогодишно издирване. Бил е неправилно вписан към осемнайсети век и след труден процес на насрещни проверки от наша страна тази грешка бе потвърдена. Само фондацията ни знаеше каква е стойността на наръчника. Дори неговият собственик го приемаше само за антикварна рядкост; може би я бе считал за ценна, но не бе имал представа колко желана може да е за истинския колекционер. От своя страна фондацията възложи на вас да действате от нейно име. От вас се искаше само да се погрижите плащането да бъде извършено и след това да осигурите безопасно транспортиране на стоката. Цялата трудна работа ви беше спестена.

— Не разбирам какво намеквате — каза Уебър.

— Нищо не намеквам. Говоря за това, което се е случило. Станали сте алчен. В миналото сте имали вземане-даване с колекционера Грейдън Тюл и сте знаели, че Тюл има особена слабост към магьосническите наръчници. Дали сте му да разбере за съществуването на наръчника „Ла Рошел“. В замяна на това той се е съгласил да ви плати откривателски хонорар и е предложил на собственика сто хиляди долара повече от сумата, която фондацията беше определила, за да е сигурен, че наръчникът ще отиде при него. Вие не сте предали пълната сума на продавача, а сте задържали половината за себе си, в добавка към откривателския хонорар. След това сте платили на друг посредник в Брюксел да действа вместо вас и магьосническият наръчник е отишъл при Тюл. Не мисля, че съм пропуснал някоя подробност, нали?

На Уебър му се искаше да възрази, да отрече, че казаното от Ирод е истина, ала не можеше. Надеждата, че измамата му може да мине, бе глупава, но само в ретроспекция. Струваше му се, че замисленото от него е напълно осъществимо, дори разумно. Парите му трябваха: през последните месеци приходите му бяха намалели, защото бизнесът му не можеше да не бъде засегнат от икономическата криза. Освен това дъщеря му бе студентка по медицина втора година и нейните такси му идваха в повече. Фондация „Гутлиб“, както повечето клиенти, плащаше добре, но не плащаше достатъчно често и от

известно време той се справяше трудно. Като бе уредил Тюл да купи магьосническия наръчник, той си беше докарал общо сто и двайсет хиляди долара, след като се бе разплатил с посредника от Брюксел. За него това бяха много пари: достатъчно, за да облекчи бремето на дълговете, да покрие своята част от таксите на Съюзън за следващата година и да остави малко за себе си в банката. Започна да изпитва възмущение срещу Ирод и неговите похвати. Не беше служител на фондация „Гутлиб“. Задълженията му към нея бяха минимални. Вярно, действията му при продажбата на магьосническия наръчник не бяха съвсем почтени, но такива сделки се сключваха непрекъснато. По дяволите Ирод. Засега имаше достатъчно пари, за да държи главата си над водата, и си бе спечелил благосклонността на Тюл. Ако фондация „Гутлиб“ го отрежеше — нека. Ирод не можеше да докаже нищо от онова, което току-що беше изрекъл. Ако се стигнеше до разследване за парите му, Уебър разполагаше с достатъчно фалшиви квитанции за продажби, с които да обясни едно малко състояние.

— Струва ми се, че вече трябва да си вървите — каза той. — Бих искал отново да се заема с приготвянето на вечерята си.

— Не се и съмнявам. За жалост се опасявам, че не мога да оставя нещата така. Ще трябва да се намери някаква форма за компенсация.

— Не мисля. Не знам за какво говорите. Да, в миналото съм работил за Грейдън Тюл, но той също си има свои информатори. Не мога да бъда държан отговорен за всяка провалена сделка.

— Не ви търсим отговорност за всяка провалена сделка, а само за тази. Фондация „Гутлиб“ много държи на всичко, свързано с отговорността. Никой не ви е принуждавал да правите това, което направихте. Това е радостта от свободната воля, но също така и проклятието ѝ. Трябва да поемете вината за своите действия. Да поправите стореното.

Уебър понечи да заговори, но Ирод го спря, като вдигна ръка.

— Не ме лъжете, господин Уебър. Това ме обижда, а вие заприличвате на глупак. Дръжте се като мъж. Признайте какво сте сторили и можем да се разберем как да възстановите щетите. Признанието е полезно за душата. — Той се протегна и сложи дясната си ръка върху тази на Уебър. Кожата му бе влажна и студена, болезнено студена, но Уебър бе неспособен да се помръдне. Ръката на Ирод сякаш го натискаше надолу. — Хайде, единственото, което искам

от вас, е да бъдете честен. Ние знаем истината и сега трябва просто да намерим начин и двамата да оставим това зад гърба си.

Тъмните му очи заблестяха като черни кристали в сняг. Уебър бе вцепенен. Той кимна и Ирод отвърна със същото.

— Напоследък нещата вървяха много трудно — каза Уебър. Очите му започнаха да парят и думите засядаха в гърлото му, сякаш щеше да се разплаче.

— Знам това. Сега времената са трудни за мнозина.

— Никога досега не съм постъпвал така. Тюл се свърза с мен по друг повод и аз просто се изпуснах пред него. Бях отчаян. Грешен ход. Извинявам се, на вас и на фондацията.

— Извиненията ви се приемат. За жалост сега ще трябва да обсъдим въпроса за възстановяването на щетите.

— Половината пари вече ги няма. Не знам каква сума имате предвид, но...

Ирод изглеждаше изненадан.

— О, не става въпрос за пари — каза той. — Ние не искаме от вас пари.

Уебър въздъхна с облекчение.

— Тогава какво? — попита той. — Ако искате информация за неща, които ви интересуват, аз може би ще съм в състояние да ви я осигуря на по-ниски цени. Мога да поразпитам, да се свържа с познатите си. Сигурен съм, че мога да ви намеря нещо, което ще ви компенсира загубата на магьосническия наръчник и...

Замълча. На масата се бе появил кафяв плик, от онези с картон отзад, които се използват за изпращане на фотографии.

— Какво е това? — попита.

— Отворете го и вижте.

Уебър вдигна плика. На него нямаше име и адрес и не бе запечатан. Бръкна вътре и извади само една цветна снимка. Разпозна жената на нея, хваната явно когато не е подозирала, че я снимат, обърнала леко глава надясно, докато гледа през рамо, с усмивка, някого или нещо извън обхвата на обектива.

Беше дъщеря му Сюзън.

— Какво означава това? — попита той. — Заплашвате дъщеря ми ли?

— Не като такава — отвърна Ирод. — Както вече ви казах, фондацията се интересува много от идеята за свободната воля. Вие имахте избор по въпроса за магьосническия наръчник и го направихте. Наредено ми е сега да ви дам друг избор.

Уебър преглътна.

— Продължавайте.

— Фондацията е поръчала изнасилването и убийството на вашата дъщеря. Може би ще бъде известна утеха за вас да чуете, че не е задължително деянията да бъдат извършени в този ред.

Уебър инстинктивно погледна към пистолета си, после понечи да посегне към него.

— Трябва да ви предупредя — продължи Ирод, — че ако нещо се случи с мен, дъщеря ви няма да доживее до края на тази нощ и страданията ѝ ще бъдат много по-тежки. Пистолетът все пак може да ви потрябва, господин Уебър, но не сега. Оставете ме да довърша и след това помислете.

Колебаейки се как да постъпи, Уебър не стори нищо и съдбата му беше решена.

— Както казах — продължи Ирод, — взето е решение за извършването на определено деяние и е задължително то да бъде извършено. Предлага се и друг вариант.

— Какъв е той?

— Да отнемете собствения си живот. Това е вашият избор: собственият ви живот, приключен бързо, или животът на дъщеря ви, отнет бавно и много мъчително.

Уебър го погледна втрещено.

— Вие сте луд. — Но още докато го казваше, знаеше, че това не е вярно. Надникнал бе в очите на Ирод и не бе видял в тях нищо друго, освен абсолютно здрав разум. Възможно бе чрез достатъчно болка човек да бъде докаран до лудост, но с мъжа, който седеше насреща му, случаят не беше такъв. Напротив, болките го бяха дарили с пределна прозорливост: той нямаше никакви илюзии относно нещата, които могат да сполетят всекиго на този свят, и беше напълно наясно какви страдания може да причинява животът.

— Не, не съм. Имате пет минути, за да решите и изберете. След това ще е твърде късно да спрете онова, което ще се случи.

Ирод се облегна назад. Уебър взе пистолета и го насочи към него, но той дори не мигна.

— Обадете се. Кажете им да я оставят на мира.

— Значи сте направили своя избор?

— Не. Няма никакъв избор. Предупреждавам ви, че ако не се обадите, ще ви убия.

— И тогава дъщеря ви ще умре.

— Мога да ви подложя на изтезания. Мога да стрелям в коляното, в слабините ви. Мога да ви причинявам болка, докато не се съгласите с моите искания.

— Дъщеря ви все пак ще умре. Знаете това. Дълбоко в себе си вие съзнавате, че онова, което ви бе казано, е истина. Трябва да го приемете и да изберете. Четири минути и трийсет секунди.

Уебър дръпна назад ударника на револвера.

— Казвам ви за последен път.

— Мислите ли, че сте първият, на когото се предлага подобен избор, господин Уебър? Наистина ли вярвате, че не съм правил това и преди? Накрая трябва да изберете: вашият живот или животът на дъщеря ви. Кой ви е по-скъп?

Ирод зачака. Прикова поглед в часовника си, броейки секундите.

— Искях да видя как пораства. Искях да видя как се омъжва и става майка. Искях да бъда дядо. Разбирате ли?

— Разбирам. Тя все още може да изживее живота си и децата ѝ ще носят цветя на вашия гроб. Четири минути.

— Нямате ли някого, когото обичате?

— Не, нямам.

Уебър разбра колко безсмислени са доводите му и пистолетът в ръката му трепна.

— Откъде да знам, че не ме лъжете?

— За какво? Че дъщеря ви ще бъде изнасилена и убита ли? О, мисля, че знаете, че не съм се шегувал.

— Не. За това... За това, че ще я пуснете.

— Защото аз не лъжа. Не ми е необходимо. Други лъжат. Моята работа е да ги запозная с последствията от техните лъжи. За всяка грешка трябва да се заплаща. Всяко действие предизвиква противодействие. Въпросът е: кого обичате повече, дъщеря си или самия себе си?

Ирод стана. В едната си ръка държеше мобилен телефон, в другата — чашата с вино.

— Ще ви оставя за момент сам със себе си — каза той. — Моля ви, не се опитвайте да използвате телефон. Ако го сторите, договорката ни отпада и дъщеря ви ще бъде изнасилена и убита. О, и моите сътрудници ще се погрижат вие също да не доживеете до разсъмване.

Уебър не се опита да спре Ирод, когато той излезе бавно от кухнята. Изглеждаше вцепенен от уплаха.

В коридора Ирод разгледа отражението си в огледалото. Оправи вратовръзката и изтръска някакво влакънце от сакото. Обичаше този стар костюм. Обличал го бе в много случаи като този. Погледна часовника за последен път. Долови говор, идващ от кухнята. Зачуди се дали Уебър не е проявил глупостта да опита да се обади, но тонът не беше такъв. После си помисли, че може би разиграва сцена на разкаяние или казва сбогом на дъщеря си, но когато приближи, чу думите му:

— Кой си ти? Ти ли си онзи, човекът, който ще причини болка на моята Сюзи? Ти ли? Ти ли?

Ирод надникна в кухнята. Уебър се беше втренчил в един от кухненските прозорци. Видя на стъклото неговото и своето отражение и само за миг сякаш зърна трета фигура, твърде нематериална, за да е човек в градината, който наднича вътре, но в кухнята нямаше никого, освен живия Уебър, или по-точно Уебър, който скоро щеше да бъде мъртъв.

Уебър се обърна да го погледне. Плачеше.

— Проклет да си — каза. — Да гориш в ада!

Допря пистолета до слепоочието си и дръпна спусъка.

Звукът от изстрела отекна от покритите с плочки стени и под на кухнята и накара ушите му да запищят. Уебър се свлече на пода и остана да лежи с извит гръб до прекатурения стол. „Аматорски начин да насочиш пистолет към себе си“, помисли си Ирод, но от Уебър едва ли можеше да се очаква да бъде професионалист в самоубийството, самото естество на акта изключваше това. При изстрела цевта бе отскочила нагоре и куршумът беше отнесъл парче от върха на черепа, но не бе успял да го убие. Очите му бяха широко отворени, устата се отваряше и затваряше спазматично, също както устата на рибата върху плочата в последните мигове от живота ѝ. В изблик на милосърдие

Ирод взе пистолета от ръката на Уебър и довърши работата вместо него, после допи остатъка от виното в чашата си и се приготви да тръгва. Спря на вратата и погледна отново към кухненския прозорец. Нещо не беше наред. Бързо отиде до ъгъла и погледна навън към спретнато поддържаната и меко осветена градина на Уебър. Тя бе оградена с високи стени, затворена с порти от двете страни на къщата. Не видя никакви следи от друг човек, но тревогата му остана.

Погледна часовника си. Вече бе стоял тук твърде дълго, особено ако изстрелите бяха привлекли внимание. Намери централното табло на електрозахранването в килер под стълбището и загаси всички лампи, след което извади от вътрешния си джоб синя хирургическа маска и покри с нея долната част на лицето си. В известен смисъл вирусът H1N1 бе дар Божии за него. Понякога хората още го зяпаха, когато се разминаваше с тях, но погледите, които привлича човек с такива набиващи се в очи признаци на заболяване като неговото, бяха колкото любопитни, толкова и съчувствени. После, скрит в сенките, Ирод се сля с нощта и прогони завинаги от съзнанието си Джеремайя Уебър и неговата дъщеря. Уебър беше направил избор, правилния избор по негово мнение, и на дъщеря му щеше да бъде позволено да живее. Ирод, който работеше сам, не би ѝ причинил зло въпреки заплахите си към Уебър. Защото беше почтен човек посвоему.

[1] Павана — старинен испански танц. — Б.пр. ↑

[2] Габриел Фуре (1845–1924) — френски композитор. — Б.пр. ↑

Докато кръвта на Уебър се смесваше с разлятото вино и се съсирваше на кухненския под, а Ирод се връщаше в сенките, от които беше излязъл, над горска поляна далече на север се разнесе телефонен звън. Звукът му върна свития на мръсните чаршафи мъж към действителността и той веднага разбра, че са те. Сигурен бе, защото беше изключил телефона, преди да заспи. Остана да лежи в леглото, като местеше само очите. Бавно обърна поглед към телефона, сякаш те вече бяха при него и всяка забележима промяна на позата щеше да привлече вниманието им към обстоятелството, че е буден.

„Махнете се! Оставете ме на мира!“

Телевизорът заработи с гръм и трясък, той хвана за миг откъслечи от стара комедия, някъде от шейсетте години, и си спомни, как се бе смял, докато я бе гледал заедно с майка си и баща си, седнал между двамата на дивана. Усети, че в очите му напират сълзи при спомена за родителите. Беше изплашен и му се искаше те да го защитят, но и двамата отдавна си бяха отишли от този свят и той бе съвсем сам. После картината избледня, останаха само смущенията и гласовете, които си пробиваха път през екрана, също както през изтеклата нощ и предишната, и всяка нощ, откакто се бе заел с доставката на последната пратка. Разтрепери се, въпреки че въздухът беше топъл.

„Спрете! Махнете се!“

В кухнята в далечния край на хижата радиото засвири. Любимото му предаване „Малка нощна музика“. Или поне по-рано му беше любимо. По-рано обичаше да го слуша, преди да заспи. Но сега не. Сега, когато пуснеше радиото, чуваше зад музиката техните гласове, и в паузите между частите на симфониите, и едновременно с гласа на водещия, без да го заглушават напълно, но достатъчно силно, за да не може да се концентрира върху онова, което говори той. Пропускаше имената на композиторите и диригентите, докато се мъчеше да не обръща внимание на чуждия език, който звучеше толкова

мелодично. И въпреки че не разбираше думите, смисълът му беше ясен.

Те искаха да бъдат освободени.

Накрая не можеше повече да понася това. Скочи, грабна бейзболната бухалка, която държеше до леглото си, и я размаха със сила и решителност, които биха го възхитили през по-младите му години. Телевизионният екран се пукна с тъп звук и дъжд от искри. След малко и радиото лежеше раздробено на пода, оставаше му да се разправи само с телефона. Застана пред него, вдигнал бухалката, и впери поглед в шнура, който дори не беше близо до контакта и пластмасовия конектор на кабела, който лежеше съвсем близо до кутията: не беше включен, но телефонът все пак звънеше. Би трябвало да е изненадан, ала не беше. През последните дни бе загубил напълно способността да се изненадва.

Вместо да натроши телефона на пластмасови късчета и електронни платки, той остави бухалката и го включи към електрическата мрежа и към кутията. Доближи слушалката до ухото си, като внимаваше да не го докосва, защото се боеше гласовете да не успеят някак си да прескочат в главата му, да се настанят там и да го докарат до лудост или още по-близо до лудостта, отколкото вече бе стигнал. Слуша известно време с треперещи устни и ронещи сълзи очи, после набра някакъв номер. Телефонът от другата страна извънтя четири пъти, после секретарят се включи с щракване. Винаги се включваше секретар. Опита да се успокои, доколкото можеше, и заговори.

— Нещо не е наред — каза той. — Трябва да дойдете и да махнете стоката от тук. Кажете на всички, че излизам от играта. Само ми платете каквото ми се дължи. Можете да си задържите останалото.

Затвори телефона, сложи палто и кецове и грабна фенера. След миг колебание пхна ръка под леглото и измъкна универсалния зелен военен кобур М12. Извади браунинга и го пхна в джоба на палтото, взе и бейзболната бухалка за всеки случай и излезе от хижата.

Беше безлунна нощ, натежала от облаци, така че небето бе тъмно и светът му се виждаше много черен. Лъчът на фенера прорязваше мрака, докато вървеше надолу към редицата стаи със заковани прозорци. Най-сетне стигна до номер 14. Спомни си за баща си и се видя като малко момче, застанало с него пред същата тази стая, как го

пита защо няма номер 13, защо номерата преминават от 12 направо на 14. Баща му бе обяснил, че хората са суеверни. Не обичат да отседат в стая 13 или на тринайсети етаж в някой от онези големи градски хотели и в името на спокойствието им е трябвало да бъдат направени някои промени. Така 13 станало 14 и в резултат всички спели малко по-добре, въпреки че на практика 14 си оставало 13, без значение как си се опитал да скриеш това. В големите градски хотели въпреки всичко имало тринайсети етаж, а в малките мотели като техния — стая 13. Всъщност някои хора тъкмо по тази причина не искаха да отседат в стая 14, но, общо взето, повечето гости не обръщаха внимание. Сега беше сам пред номер 14. Отвътре не се чуваше нито звук, но той ги усещаше. Те очакваха от него да действа, очакваха да направи онова, което бяха поискали по радиото и телевизора и късно през нощта в обажданията по телефона, който не би трябвало да работи, но работеше: да бъдат освободени.

Резетата на вратата бяха на мястото си, бравите — непокътнати, но когато провери винтовете, които бе завинтил в рамката през дървото, установи, че три от тях бяха разхлабени, а един направо беше изпаднал.

— Не — каза той, — това не е възможно. — Вдигна бормашината от земята и погледна свредела. Той беше съвсем здрав, без драскотина. Допускаше, че е възможно някой да е идвал, докато не е бил в хижата, и да е използвал бормашина, за да ги махне, но защо се е задоволил само с един, а останалите е отвинтил само отчасти? В това нямаше логика.

Освен ако...

Освен ако те не го бяха направили отвътре. Но как?

„Би трябвало да отворя — помисли си. — Би трябвало да отворя и проверя.“ Ала не искаше да отваря. Боеше се от онова, което можеше да види, и от онова, което може би щеше да бъде принуден да стори, защото знаеше, че ако изобщо извършеше още едно добро дело в живота си, то би било да не обръща внимание на тези гласове. Почти ги чуваше там, вътре, как го викат, как му се надсмиват...

Отиде до хижата, намери големия комплект инструменти и се върна при стая 14. Когато започна да слага свредела на бормашината, вниманието му бе привлечено от стържене на метал по дърво. Насочи фенерчето към вратата. Един от останалите винтове се въртеше бавно

и се измъкваше от дървото. Докато стоеше и наблюдаваше това, целият винт излезе навън и тупна на земята.

Винтовете не биваше да правят така, стига вече! Той остави бормашината на земята и извади пистолета с пироните. Дишайки тежко, приближи до вратата, допря дулото до дървото и натисна спусъка. Силата на отката го поразтърси, но когато се отдръпна, видя, че всичките петнайсет сантиметра на пирона бяха забити в дървото до главичката. Продължи нататък, докато не наниза във вратата двайсет пирона. Щеше да му е много трудно да ги извади всичките, но фактът, че засега бяха там, го караше да се чувства малко по-спокоен.

Седна на влажната земя. Винтовете бяха престанали да се въртят и вече нямаше гласове.

— Да — каза той шепнешком. — Това не ти харесва, нали? Скоро ще бъдеш грижа на другото и тогава слагам край. Вземам си парите и изчезвам от това място. И без това останах тук твърде дълго. Ще си намеря някое топло кътче и ще се завра там за известно време, да.

Погледна куфара с инструментите. Той бе твърде тежък, за да го влачи обратно нагоре до хижата, а и бог знае дали нямаше скоро да му потрябва отново. Вратата на номер 15 бе закована само с парче шперплат. С помощта на отвертката извади двата пирона, които го крепяха, и занесе инструментите в тъмната стая. Успя да различи очертанятията на стария шкаф вляво и голото легло с ръждясали пружини и изпотрошена рамка, като скелет на някакво отдавна умряло същество. Обърна се и прикова поглед в стената, отделяща тази стая от номер 14. Мазилката се лющеше и на места бе образувала шупли. Сложи длан върху една от тях и усети как тя поддаде под кожата му. Очакваше боята да е влажна на пипане, ала не беше. Беше топла, по-топла, отколкото би трябвало да е, освен ако в стаята отгатък не бе избухнал пожар. Премести ръката си настрани, започна да я движи по стената, докато не стигна до по-хладно място, където мазилката се беше запазила.

— Какво по...? — Произнесе думите високо и звукът на собствения му глас в мрака го стресна, сякаш не ги бе изрекъл той, а някакъв негов двойник, който стоеше някак си настрани и го наблюдаваше с любопитство — мъж, на вид по-възрастен от годините си, състарен от войната и загубата на близките си, преследван от

телефони, които звънят посред нощ, и гласове, които говорят на непознати езици. И докато дланта му лежеше върху мазилката, усети как хладното петно на стената започва да се затопля. Не, не просто да се затопля: да става горещо. Затвори за миг очи и в съзнанието му проблесна картина: някой, който се намира в съседната стая, превита и изкривена горяща отвътре фигура, която слага ръка на мазилката от своята страна на стената и следва движенията на мъжа от другата страна като парче метал, привлечено от магнит.

Дръпна ръката си и я потърка в крачолата на анцуга. Устата и гърлото му бяха пресъхнали. Почувства нужда да се изкашля, но се сдържа. Абсурдно беше, съзнаваше го: нали току-що бе завинтил и след това заковал вратата, така че не можеше да се каже, че досега не е вдигал шум, но имаше разлика между онези механични звуци и простата човешка интимност, или да го наречем слабост, в закашлянето. Така че закри с ръка устата си и се измъкна от стаята, като остави там сандъчето с инструментите. Върна шперплата на мястото му, но не си направи труда да го заковава отново. Нощта бе тиха и нямаше вятър, който да го събори. Обърна гръб на мотела чак когато стигна до хижата си. Щом влезе, заключи вратата, пийна вода, а после и чаша водка с хапче за сън, за да може да заспи. Набра отново номера, на който бе звънял по-рано, и остави второ съобщение: „Още една нощ. Искам си парите и искам това нещо да се махне. Не мога да го правя повече, съжалявам.“ След това стъпка телефона на парчета, преди да свали обувките и палтото си и да се свие в леглото. Заслуша се в тишината и тишината се заслуша в него.

Тези хора не струваха. Успели бяха дори да напишат погрешно името му на новия личен знак, Боби Джандру вместо Боби Джандро. Ужасно беше да отидеш на война под сбъркано име, това си беше направо лоша карма. Как само бяха подскочили, когато им бе обърнал внимание на това, все едно беше поискал да го занесат до Ирак на ръце.

Но богатите винаги прецакват бедните, а това бе война на богатите, водена от бедните. Нито един тузар не се бе натискал да се бие редом с него и ако бе имало такъв кандидат, щеше да го попита защо, понеже нямаше никаква логика да се озовеш там, ако си имал друг избор. Не, имаше само бедни хора като него и някои още по-бедни, въпреки че и той знаеше какво е да живееш в оскъдица; все пак

по стандартите на част от познатите му момчета, които бяха на ти с мизерията, той беше заможен.

Офицерите им казаха, че са готови за участие в акциите, готови за бой, въпреки че нямаха дори бронезилетки.

— Не ви и трябват, защото иракчаните няма да стрелят по вас — казваше Латнър. — Само ще ви се подиграват и ще говорят гадости по адрес на мамчетата ви.

Латнър, който бе дангалак, може би най-високият мъж, когото беше познавал, винаги казваше „твоего мамче“ и „твоя тате“. Когато умираше, викаше своето мамче, но то бе на хиляди километри и навярно се молеше за него, което може би му помагаше. Бе упоен, за да не го боли толкова много, и не знаеше къде се намира. Мислеше си, че се е върнал в Ларедо. Казваха му, че майка му идва, и той умря с тази мисъл.

Събираха метални отпадъци и изправяха консервени кутии, за да си правят собствени чинии. По-късно си взеха бронезилетки от мъртвите иракчани. Мъжете и жените, които дойдоха по-късно, бяха по-добре екипирани: защитни очила и жилетки, слънчеви очила, дори нещо като зелени карти с отговори на евентуални въпроси от медиите, защото по онова време всичко вече отиваше по дяволите, беше напълно прецакано, че и отгатак, както се изразяваше неговият баща, и не беше желателно някой да се разбъбри.

В началото нямаше душеве, къпеха се с вода от каските. Живееха в полуразрушени сгради, а след това — по петима в стая без климатик при температура петдесет и пет градуса. Без сън, без душеве, седмици наред в същите дрехи. След време щеше да има климатици, сглобяеми жилища, прилични кенефи и мобилен военен развлекателен център с плейстейшъни, телевизори с голям екран, търговия по пощата, предлагаща калпави тениски с надпис „Who’s Your Bagh Daddy?“^[1] и големи хамбургери. Щеше да има интернет и телефонни централи, отворени по 24 часа 7 дни в седмицата, освен когато има убит войник — тогава щяха да ги затварят, докато близките не бъдат уведомени. До портала на лагера щеше да има бетонен бункер, за да не ти се налага да стоиш на открито пред него.

Но той не обръщаше внимание на трудностите, поне в началото. Човек не отива във войската, защото не иска да си седи у дома и да гледа как животът се изнизва покрай него. Записва се, защото иска да

воюва, а както казваше министър Ръмсфелд^[2], човек отива на война с армията, която има, не с армията, която му се иска да има. Но пък последния път, когато беше видял министър Ръмсфелд, всичките му крайници още си бяха на мястото, така че му бе лесно да си говори.

Джандро имаше по ръцете татуировки, детински глупости, обаче без връзка с бандите. Дори не бе сигурен дали в Мейн има банди, чиито имена заслужават да си ги татуираш, но дори и да имаше, те щяха да бледнеят редом със страшилища като „Блъдс“ и „Крипс“^[3]. Войната също щеше да добави своя татуировка: необходимите за идентификацията данни бяха изписани на хълбока му, така че дори да бъдеше разкъсан на парчета и личният му знак да се беше загубил или да беше унищожен, самоличността му пак щеше да бъде установена. Когато се записваше във войската, сержант от щаба обеща да му премахнат старите татуировки, предложи дори да изчисти от досието му всякакви дребни криминални прегрешения, но името му не бе свързано с нищо нередно. Осигуряваха му добър живот: премия за доброволното постъпване на военна служба, платени отпуски и образование в колеж след изтичането на договора, ако има такова желание. Издържа успешно осемдесет на сто от серията тестове за професионална пригодност, което означаваше, че подходящият за него срок е две години, но той подписа за четири. И без това нямаше кой знае каква друга работа, а договорът за четири години означаваше, че ще му бъде гарантирано място в определена дивизия: той искаше да служи по възможност с хора от Мейн. Приятно му беше да бъде войник. Биваше го в това. Ето защо подписа нов договор. Ако не беше го сторил, нещата щяха да бъдат съвсем различни. Втората служба беше фатална. Втората служба го довърши.

Но това беше преди години. Най-напред го изпратиха във Форт Бенинг за тримесечна подготовка и на втория ден му мина мисълта, че ще загине. След първоначалното обучение му дадоха две седмици да се мотае без работа и после го включиха в програмата за набиране на доброволци в родния му град, където от него се очакваше, облечен в парадна униформа, да записва приятелите си във войската — армейски еквивалент на пирамидалната търговска схема, само че приятелите му не искаха да купуват. По това време се запозна с Тобаяс. Той още тогава беше манипулатор. Умееше да създава връзки, да постига

своето, да прави дребни услуги, от които впоследствие да извлича изгода. Тобаяс го взе под крилото си.

— Ти не разбираш нищо — казваше му той. — Дръж се за мен и аз ще те науча на това-онова.

И го стори. Пазеше го, точно както след време той самият бе пазил Деймиън Пачет, но накрая ролите се смениха, дойдоха куршумите и той си помисли:

„Аз съм примамка. Използват ме за прикритие.

Ще умра.“

[1] Игра на думи, основана върху сходното звучене на baghdadi (багдадец) и Big daddy (Голям татко), название, използвано като псевдоним на редица американски изпълнители и спортисти. — Б.пр. ↑

[2] Доналд Ръмсфелд, министър на отбраната в кабинета на президента Джордж Уокър Буш. — Б.пр. ↑

[3] Враждуващи банди в Лос Анджелис и Чикаго. — Б.пр. ↑

Върнах се при къщата на Тобаяс рано на другата сутрин. Вместо сатурна, който понякога използвах за проследяване, както предишната вечер, бях принуден да карам мустанга, в случай че заради снощната ни среща Тобаяс бе започнал да подозира, че го следя. Мустангът не беше от най-незабележимите коли, но го бях заврял зад един камион на паркинга на компания „Биг Скай Бред“ на ъгъла на „Диъринг Авеню“. Подаваше се само колкото да виждам къщата на Тобаяс отсреща, но той трудно можеше да ме забележи, освен ако не дойдеше да ме търси. Когато паркирах там, неговият силверадо още бе на алеята и пердетата на горния етаж бяха спуснати. Малко след осем Тобаяс се появи на входната врата, облечен в черна тениска и черни дънки. На лявата му ръка имаше татуировка, но от това разстояние не можех да различа каква е. Качи се на шевролета и потегли надясно. Тръгнах след него веднага щом се загуби от погледа ми.

Движението по улиците бе доста натоварено. Можех да се движа на доста голямо разстояние и въпреки това да не го губя от погледа си. На „Бедфорд“ едва не го изпуснах, когато светофарът се смени, но след няколко пресечки го догоних. После той влезе в складов комплекс малко встрани от магистрала „Франклин“. Аз продължих нататък и се вмъкнах в съседния паркинг, откъдето го наблюдавах как спира до един от трите големи камиона, паркирани до телената ограда. Тобаяс прекара следващия час, извършвайки рутинни проверки по поддръжката на машината, после се качи отново на силверадото и се върна в дома си.

Напълних резервоара на мустанга, купих си чаша кафе от „Биг Скай“ и се опитах да си представя какво трябва да правя оттук нататък. Всичко, което бях разбрал засега, беше, че финансите на Тобаяс не се връзват и че той може би има проблеми с приятелката си, както предполагаше Бенет, но не можех да се избавя от чувството, че в крайна сметка всичко това не бе моя работа. На теория можех да се навъртам около него, докато не се впусне в планираното пътуване до Канада, да го последвам през границата и после да чакам и да видя

какво ще се случи, обаче изгледите той да не ме забележи, ако го проследя чак дотам, бяха малки. В края на краищата, ако се занимаваше с незаконна дейност, можеше да се очаква, че ще бъде нащрек за всякакво наблюдение, а за едно добро следене бяха необходими две, дори три коли. Можех да включа Джаки Гарнър като втори шофьор, но Джаки не работеше безплатно, освен ако нямаше гаранция, че ще му бъде забавно и че ще има възможност да набие някого, без да бъде преследван за това от закона, и проследяването на камион до Квебек едва ли отговаряше на представите му за добро прекарване. А дори Тобаяс да се занимаваше с контрабанда, какво от това? Аз не бях представител на американските митници.

Дали биеше или не биеше приятелката си, бе друг въпрос, ала не виждах как моята намеса можеше да промени ситуацията към по-добро. Бенет Пачет бе в по-благоприятна позиция от мен да въздейства дискретно на Карън Емъри, може би с помощта на някоя от колежките ѝ в закусвалнята, тъй като напълно непознат мъж едва ли щеше да спечели симпатиите ѝ, като отиде при нея и я попита дали приятелят ѝ я е бил напоследък.

Позвъних по мобилния телефон на Бенет. Включи се гласовата поща, така че оставих съобщение. Опитах и в „Даунс“, но го нямаше там и жената, която вдигна, ми каза, че днес не го очакват. Затворих. Кафето ми изстиваше. Отворих прозореца и го излях, после метнах картонената чаша отзад в колата. Бях отегчен и ядосан. Извадих от жабката роман от Джеймс Лий Бърк, облегнах се назад и започнах да чета.

Три часа по-късно задникът ме болеше и бях довършил книгата. Кафето също се беше придвижило през организма ми. Както всеки добър частен детектив, и аз държах в колата пластмасова бутилка, предназначена точно за такива случаи, но още не бях достигнал необходимата фаза. Опитах отново мобилния телефон на Бенет и той отново се включи на гласова поща. Двайсет минути по-късно зеленото субару на Карън Емъри се появи на пресечката с Карън зад волана. Вече беше облечена в синята тениска от „Даунс“. Изглежда, с нея в колата нямаше никого. Оставих я да върви.

След половин час се появи и силверадото на Тобаяс и се отправи към магистралата. Проследих го до театър „Никелодеон“ в Портланд, където купи билет за комедия. Чаках дваайсет минути, но той не излезе.

Засега изглеждаше, че Джоуел Тобаяс няма да заминава за Канада, поне не и днес. Дори да се готвеше за нощно пътуване, аз не можех да сторя много, за да го проследя. Освен това тази вечер трябваше да отида в „Мечката“, както и утре вечер, и не можех да подведа Дейв Еванс. Имах чувството, че съм пропилял деня и че Бенет няма да получи за парите си онова, което му се полага, не и по този начин. Вече бе пет часът. До осем трябваше да съм в „Мечката“. Искях първо да взема душ и ми трябваше тоалетна.

Върнах се в Скарбъро. Беше топло, почти се бе свечерило и не полъхваше никакъв ветреца. След като взех душ и се преоблякох, вече бях решил: щях да прихвана на Бенет пари за часовете, които бях употребил досега, и щях да му върна остатъка, освен ако не ми посочеше сериозна причина защо не бива да се отказвам. Ако искаше това от мен и сам влезеше в ролята на посредник, бих седнал с Карън Емъри и бих ѝ обяснил безплатно какво може да предприеме, ако върху нея се упражнява домашно насилие. Колкото до Джоуел Тобаяс, дори начинът, по който попълваше финансите си, да не беше съвсем законен, за което нямах никакви данни, можеше да продължава в същия дух, докато полицията или митниците не го спипат. Не беше идеален компромис, но компромисите рядко биват такива.

* * *

Тази вечер „Мечката“ гъмжеше от хора. Имаше няколко щатски полицаи, които пиеха на другия край на бара, далеч от вратата. Реших, че е разумно да стоя настрана от тях и Дейв беше съгласен. Те не хранеха топли чувства към мен и един техен събрат, детектив на име Хансън, още бе в отпуск по болест, след като се беше намесил в моите работи по-рано тази година. Вината не беше моя, но знаех, че неговите колеги не виждат нещата по същия начин. Прекарах вечерта, като приемах поръчки от масите и оставях двамата постоянни бармани да обслужват онези, които седяха на бара. Вечерта мина бързо и приключих към полунощ. За всеки случай минах още веднъж покрай къщата на Тобаяс. Силверадото още бе там, заедно с колата на Карън Емъри. Отидох и до складовия комплекс при федералната магистрала, камионът на Тобаяс си беше на мястото.

Телефонът ми иззвъня, когато бях преполовил пътя към къщи. Номерът на екранчето беше на Бенет Пачет, така че отбих пред „Дънкин Донътс“ и отговорих.

— Късничко се обаждаш, господин Пачет.

— Мислех те за нощна птица, като мен — отвърна той. — Извинявай, че отговарям на обаждането ти с такова закъснение. Цял ден бях затънал в канцеларщина и, право да ти кажа, когато свърших, съвсем не бях в настроение да проверявам съобщенията си. Но пийнах една чашка преди лягане и сега се чувствам значително по-спокоен. Откри ли нещо, за което си струва да се говори?

Казах му, че не съм открил нищо, с изключение на възможността финансите на Джоуел Тобаяс да не се връзват напълно, но Бенет бе стигнал и сам до това заключение. Запознах го със съмненията, които имах: че проследяването на Тобаяс ще е трудно без допълнителни хора и че може би има по-добри начини за справяне с възможното домашно насилие върху Карън Емъри.

— Ами синът ми? — попита Бенет. Гласът му бе дрезгав и аз се запитах дали чашката преди сън е била само една. — Какво ще кажеш за моето момче?

Не знаех какво да му кажа. „Момчето ти си е отишло и това няма да ти го върне. Убил го е посттравматичният стрес, не връзката му с онова, което върши Тобаяс под маската на законна превозваческа дейност.“

— Виж — каза Бенет. — Може да ме мислиш за стар глупак, който отказва да приеме обстоятелствата около смъртта на сина си, и това вероятно е вярно. Но имам нюх за хората и според мен Джоуел Тобаяс е негодник. Не ми хареса още когато го видях за пръв път и не ми беше приятно, че Деймиън се забърка в неговите афери. Искам да продължиш. Не е въпрос на пари. Пари имам. Ако трябва да си наемеш помощници, направи го, ще платя и това. Какво ще кажеш?

Какво можеше да се каже? Отговорих му, че ще отделя на това още няколко дни, макар да мисля, че е безсмислено. Той ми благодари и затвори. Взирах се в телефона известно време, после го метнах на съседната седалка.

Онази нощ сънувах камиона на Тобаяс. Той бе спрял на изоставен паркинг, контейнерът му беше отключен и когато го отворих, видях вътре само непрогледен мрак, мрак, който се

простираше отвъд дъното на контейнера, сякаш надничах в нищото. Почувствах присъствието на нещо, което приближаваше бързо от мрака, връхлиташе ме от бездната, и се събудих с първите лъчи на зората и чувството, че вече не съм съвсем сам.

В стаята миришеше на парфюма на покойната ми съпруга и разбрах, че това е предупреждение.

Когато стигнах до пристанището на залива Каско, пощенското корабче тъкмо потегляше на утринната си обиколка с шепа пътници на борда, повечето туристи, които наблюдаваха отдалечаващия се кей с гъмжилото от рибарски лодки и фериботи край него. Пощенското корабче бе неразделна част от живота в залива, осъществявайки два пъти дневно връзка между континента и хората от Литъл Дайъмънд и Грейт Дайъмънд, Дайъмънд Коув, Лонг Айлънд и Клиф Айлънд, от Грейт Чебиейгю, най-големия остров в залива Каско, и от Дъч Айлънд, или Убежището, както го наричаха понякога, най-отдалечения от Календарните острови. Корабчето бе допирна точка не само между хората, които живеят край океана, и онези, които се препитават от океана, но също и между жителите на пръснатите из залива острови.

Пощенското корабче винаги носеше със себе си дъх на носталгия. То сякаш принадлежеше на друго време и бе невъзможно да го погледнеш и да не си го представиш в някой предишен живот, когато тази връзка е била жизненоважна, а пътуването между островите и континента не е било толкова лесно. То разнасяше писма, пратки и товари, както и новини. Моят дядо, бащата на майка ми, веднъж ме взе на една от обиколките на пощенското корабче. Беше скоро след смъртта на баща ми и връщането ни в Мейн, когато дойдохме на север, за да избягаме от разливащото се петно. Тогава се питах дали няма да можем да се заселим на някой от тези острови, да се махнем от континента завинаги, та когато кръвта достигне брега, постепенно да изтече в океана и да бъде разнесена от вълните. Сега, при спомена за това, си давам сметка, че винаги съм бягал: от онова, което остави баща ми; от смъртта на Сюзън и Дженифър, съпругата и дъщеря ми; и, в крайна сметка, от собствената си природа.

Но вече бях престанал да бягам.

„Вдигнатите платна“, общо взето, бе мръсна дупка, един от последните крайбрежни барове в Портланд, създадени, за да задоволяват нуждите на ловците на омари, докерите и всички онези, чието препитание зависеше от по-мръсната работа в пристанището на

Портланд. Беше се появил много преди някой да беше допуснал, че туристите може да пожелаят да прекарват времето си на кея, а самите туристи, в редките случаи, когато се появяваха на пристанището, го заобикаляха отдалече. Той бе като улично куче, което дреме на двора: кожата, покрита с белези от стари битки, пожълтелите зъби, оголени дори в съня, сълзящи очи под полуспуснати клепачи — всяка частица от него излъчваше съдържана заплаха и ако някой чужденец бе достатъчно глупав да посегне да го погали, рискуваше да загуби пръст, ако не и нещо повече. Дори името на табелата, която висеше отвън, едва се разчиташе, тъй като боята не бе подновявана от години. Онези, които имаха нужда от него, знаеха къде да го намерят — имам предвид местните хора и онзи тип пришълци, които не се интересуваха особено от изискани ресторанти, фарове и носталгични размисли за пощенски корабчета. Този тип индивиди надушваха „Вдигнатите платна“ отдалеч и се настаняваха там, след като се озъбят на другите кучета и в отговор бъдат нахапани.

Това бе единственото заведение за хранене на този кей, което все още беше отворено; капаци на прозорците и катинари на вратите наоколо пазеха помещения, в които не бе останало нищо за крадене. Дори самото влизане в тях представляваше риск да пропаднеш през пода право в студената бездна отдолу, защото тези сгради, както и самият кей, бавно изгниваха и се разпадаха във водата. Беше някакво чудо, че цялата тази конструкция не бе рухнала още преди години, и макар да изглеждаше по-здрав от съседните му постройки, и „Вдигнатите платна“ се крепеше на същите нестабилни пилони, както и те.

Затова пиенето във „Вдигнатите платна“ носеше усещане за опасност на много равнища, като изгледите да се удавиш в залива, понеже си стъпил на продънена дъска, бяха сравнително малки в сравнение с по-непосредствената опасност от физическо насилие, леко или по-сериозно, от страна на един или неколцина от редовните посетители. Дори повечето ловци на омари вече не идваха тук, а онези, които идваха, се интересуваха не толкова от улова, колкото от възможността да се насмучат до безсъзнание. Те бяха ловци на омари само на думи, защото не стигаха по-далеч от „Вдигнатите платна“ и бяха примирили с обстоятелството, че дните, когато са били полезни членове на обществото и са работили упорито, за да изкарват честно

насъщния си, са отдавна отминали. „Вдигнатите платна“ беше мястото, където попадаш, когато нямаш къде другаде да отидеш, когато единствената перспектива, която съзираш, е погребение в присъствието на хора, които те познават само по мястото ти на бара и питието, което поръчваш, и докато те спускат в гроба, ще оплакват колкото теб, толкова и своя собствен живот. Някога имаше барове като този във всеки град по крайбрежието; в известен смисъл вероятността покойниците да бъдат запомнени бе по-голяма на тези места, отколкото сред останките от собствените им семейства. В този ред на мисли „Вдигнатите платна“ бе в буквален и в преносен смисъл подходящо място, на което да приключиш земния си път, защото на борда на кораба именно майсторът на платна зашива покойника в неговия хамак, като прекарва последния бод през носа му, за да е сигурен, че е мъртъв. Във „Вдигнатите платна“ подобно застраховане не беше необходимо: неговите посетители пиеха до смърт, така че когато преставаха да поръчват, това бе съвсем сигурен знак, че са отплавали в небитието.

Собственикът на „Вдигнатите платна“ беше мъж на име Джими Джуъл, въпреки че никога не бях чувал някой да го нарича иначе, освен „господин Джуъл“. Джими Джуъл притежаваше много места като „Вдигнатите платна“ и кея, на който бе построен той: жилищни сгради, които едва ли бяха узаконявани, порутени постройки на крайбрежни и странични улички в градовете от Китъри до Кале и празни парцели, които не служеха за нищо, освен да събират мръсни локви дъждовна вода; парцели, които не се продаваха и нищо не показваше, че са нечия собственост, освен табелите „Влизането забранено“, някои от които доста представителни на вид, а други просто дъски, надраскани с най-разнообразен и твърде творчески подход към правописа на думата „влизане“.

Общото между тези сгради и парцели бе това, че един ден може би щяха да станат привлекателни за някой строителен предприемач. Кеят, на който бе построен „Вдигнатите платна“, бе един от многото, за които се очакваше да бъдат включени в новото благоустройство на Мейнското щатско пристанище, възлизащо на 160 милиона долара, план за съживяване на крайбрежната зона, който предвиждаше нов хотел, многоетажни бизнес сгради и туристическа морска гара, но междувремето бе изоставен и напоследък перспективата да бъде

осъществен като че ли ставаше все по-далечна. Пристанището се бореше за оцеляване. Международният търговски терминал, който някога бе затрупан от контейнери със стока, очакващи да бъдат натоварени на кораби и шлепове или транспортирани до вътрешността на страната с камиони и влакове, бе по-тих от всякога. В разстояние на петнайсет години броят на рибарските лодки, докарващи своя улов на рибната борса в Портланд, бе паднал от 350 на 70, а поминъкът на рибарите бе допълнително застрашен от намаления брой на разрешените за риболов дни. Експресните доставки за селищата между Портланд и Нова Скоуша замираха, а заедно с тях и много нужни досега дейности и доходи за пристанището. Някои считаха, че оцеляването на крайбрежната зона може да се гарантира с по-голям брой разрешителни за барове и ресторанти по кейовете, но така пристанището заплашваше да се превърне в нещо не много различно от музей на открито с шепя ловци на омари, оставени да изкарват своето оскъдно препитание само заради туристите, за да придават местен колорит на Портланд, който ще е само сянка от някогашното голямо дълбоководно пристанище, определяло идентичността на града в продължение на три столетия.

Джими Джуъл клечеше насред цялата тази неопределеност и вдигнал напльончен пръст, следеше накъде духа вятърът. Не би било вярно, ако кажем, че Джими не държеше на Портланд или на кейовете, или на историята му. Той просто държеше повече на парите. Но макар и да бяха значителна част от банковия му портфейл, разпадащите се сгради не представляваха общата сума от неговите бизнес интереси. Той имаше дял в междуцатските и задграничните автомобилни превози и знаеше повече за контрабандата на наркотици от почти всеки по източното крайбрежие. Джими търгуваше главно с марихуана, но през последните години бе претърпял няколко тежки удара и се говореше, че се оттеглял от този бизнес и вече се посвещавал на по-законни начинания, или на начинания, създаващи впечатление за законност, което не беше едно и също. Старите навици умират трудно и когато се стигаше до престъпления, Джими продължаваше да участва — както заради парите, така и заради удоволствието, което му доставяше нарушаването на закона. Не беше необходимо да му се обаждат предварително и да си уговарям среща. Сърцето на неговата империя бе „Вдигнатите платна“. Отзад имаше

малък офис, обаче той се използваше главно за склад. Но човек винаги можеше да намери Джими на бара — да четете вестници, да вдига стария телефон и да пие кафе след кафе. Когато влязох във „Вдигнатите платна“ онази сутрин, той беше там. С него нямаше друг, освен бармана в лекъосана бяла тениска, който мъкнеше каси бира от склада. Името на бармана беше Ърл Ханли, същият Ърл Ханли, който бе обслужвал бара в „Блу Мун“ в нощта, когато Сали Кливър беше пребита от гаджето си, защото собственикът на „Вдигнатите платна“ и на „Блу Мун“ беше един и същ: Джими Джуъл.

Когато влязох, Ърл вдигна поглед. Ако остана доволен от онова, което видя, положи мъжки усилия да го скрие. Лицето му се нагърчи като топка хартия, която току-що е стисната силно, но дори когато беше спокойно, лицето на Ърл напомняше последния орех в купата седмица след Деня на благодарността. Той влизаше и в ролята на един от онези, които при нужда раздават юмруци на непослушните, които са скършили хатъра на Джими и са си навлекли гнева му. Сякаш целият беше направен от топки, покрити с кора от лой, най-горната увенчана от мазна черна коса. Дори бедрата му бяха топчести. Почти чувах как мазнините в тялото му бълбукат насам-натам, когато се движи.

Джими носеше черен костюм на погребален агент над синя риза с отворена яка. Беше слаб, косата му, в най-различните нюанси на сивото, бе подредена в прическа с помощта на помада с лек дъх на карамфилово масло. Беше висок 183 см, но леко прегърбен, поради което създаваше впечатлението, че носи невидим за останалите, но твърде тежък за него самия товар. Дясното ъгълче на устата му постоянно беше повдигнато, сякаш животът бе някаква забавна комедия, а той — само зрител. Джими не бе лош човек, каквито обикновено са контрабандистите и търговците на дрога. Няколко пъти бе влизал в стълкновения с моя дядо, който бе щатски полицай и го познаваше от много отдавна, но двамата се уважаваха взаимно. Дойде на погребението му и съболезнованията, които ми изказа, бяха искрени. След това не бях имал вземане-даване с него, но понякога пътищата ни се кръстосваха и когато имах въпроси, нуждаещи се от отговор, един-два пъти Джими бе имал добрината да ме насочи в правилната посока, стига случаят да нямаше връзка с полицията.

Той вдигна глава от вестника и онази полуусмивка примигна, както крушка при моментно смущение в електроснабдяването.

— Не трябваше ли да носиш маска? — попита той.

— Защо? Да нямаш нещо, което си струва да бъде откраднато?

— Не, но мислех, че вие, отмъстителите, винаги носите маски. За да могат хората да кажат, докато изчезваш в нощта: „Кой беше този маскиран отмъстител?“ Иначе ще си само мъж, който се облича твърде младежки за възрастта си, пъха си носа, където не му е работа, и изглежда изненадан, когато му го разбият.

Седнах на стола срещу него. Той въздъхна и сгъна вестника.

— Намираш, че се обличам твърде младежки за възрастта си?

— Ако питаш мен, днес всички се обличат прекалено младежки, ако изобщо се обличат. Още помня времето, когато в тези барове имаше проститутки и дори те не си позволяваха да се облекат както някои от младите момичета, които виждам да минават отгук лете и зиме. Приискава ми се да купя палта на всичките, за да съм сигурен, че няма да мръзнат. Но какво ли разбирам аз от мода? Аз мисля, че всеки костюм, който не е черен, прилича на нещо, което подхожда на Либерейс^[1]. — Той подаде ръка и се ръкувахме. — Как си, момче?

— Горещо-долу.

— Още ли си с онази жена? — попита той. Имаше предвид Рейчъл, майката на моята дъщеря Сам. Дори не изпитах желание да изразя изненада. Никой не оцелява толкова дълго, колкото Джими Джуъл, без да си води сметка за всеки, който някога се е изпречвал на пътя му.

— Не. Разделихме се. Тя е във Вермонт.

— Взела е детето със себе си?

— Да.

— Съжалявам да го чуя.

Това не бе тема за разговор, която държах да следвам. Предпазливо подуших въздуха.

— Барът ти вони — казах.

— Барът ми мирише прекрасно — отвърна Джими. — Клиентите ми са тези, които вонят, но за да се избавя от вонята, ще трябва да се избавя от тях и тогава тук ще останем само аз и моите призраци. О, и Ърл не мирише много хубаво, но това може да му е по наследство.

Ърл не каза нищо, само прибави още няколко бръчки на физиономията си и продължи да пренарежда боклуците.

— Искаш ли едно питие? За сметка на заведението.

— Не. Както чувам, ти разреждаш пиячката, за да засилиш вкуса й.

— Не ти липсва кураж, идваш тук и обиждаш моето заведение.

— Това не е „заведение“, а средство за укриване на данъци. Ако ти носеше реални доходи, империята ти щеше да рухне.

— Значи имам империя? Изобщо не съм подозирал. Ако имах, щях да се обличам по-добре, да си купувам по-скъпи черни костюми.

— Имаш човек, който ти носи кафе, без да чака да го поискаш, и чупи глави на същия принцип. Мисля, че това е красноречиво.

— Значи искаш кафе? — попита Джими.

— И то ли е толкова лошо, колкото всичко останало тук?

— По-лошо, но го направих сам и поне можеш да бъдеш сигурен, че ръцете ми са били чисти. В буквален, не в преносен смисъл.

— Едно кафе ще ми дойде добре. Благодаря. Иначе ми е раничко.

— Тогава не си дошъл където трябва. Да не мислиш, че прозорците са малки, защото не мога да си позволя по-големи стъкла?

Във „Вдигнатите платна“ бе винаги тъмно. Тук посетителите не обичаха да им се напомня, че времето тече.

Джими махна на Ърл, който стана, извади отнякъде голяма чаша, разгледа я отвътре, за да се увери, че не е много мръсна или пък че е мръсна точно колкото трябва, и наля. Когато остави чашата на бара, кафето се разплиска през ръба и направи локвичка на плота. Ърл ме погледна, сякаш ме предизвикваше да се оплача.

— Изтънчен е за толкова едър мъж — казах аз.

— Не те харесва — отвърна Джими. — Но не го вземай лично: той не харесва никого. Понякога ми се струва, че не харесва дори мен. Обаче аз му плащам и това ми осигурява известна толерантност.

Джими ми подаде сребърна каничка с мляко и купичка със захар. Джими не обичаше сухо мляко и евтина сметана, нито пък пликчета с подсладител. Взех млякото, захарта не.

— Е, това светска визита ли е, или съм сторил голяма неправда, която трябва да бъде поправена? Защото държа да ти кажа, че присъствието ти в моето заведение ме навежда на мисълта да проверя застраховките си.

— Мислиш, че неприятностите вървят по петите ми?

— Господи, самата Смърт навярно ти праща за Коледа кошница с плодове от благодарност за клиентелата.

— Имам един въпрос за автомобилните превози.

— Не се захващай с това, такъв е съветът ми. Дълго работно време, без заплащане на извънредния труд. Ще спиш в кабината, ще ядеш лоша храна и ще умреш на някой крайпътен паркинг. От друга страна, никой няма да те преследва, за да те убие, което май е един от рисковете в професията ти, или поне в упражняваната от теб нейна версия.

Отминах без коментар съветите относно моята кариера.

— Има един човек, независим превозвач. Изплаща вноски за хубав камион с ремарке, ипотека, обикновените неща. Бих казал, че разходите му възлизат общо на около седемдесет бона годишно, и то без да живее екстравагантно.

— И тези цифри водят до някакви изводи?

— Вероятно. Да си срещал някога честен човек?

— Не и когато става дума за данъци. Ако бях срещнал такъв, щях да му взема всичко, до последния цент. Този тип прави ли дълги курсове?

— Само понякога да Канада, но нищо повече, струва ми се.

— Канада е голяма страна. За какви разстояния говорим?

— До Квебек, доколкото знам.

— Това не е дълъг курс. Много ли работи?

— Не колкото би трябвало, или поне аз мисля така.

— Значи предполагаш, че поработва малко и настрани?

— Прекосява границата. Това ми се видя интересно. И, моите уважения, но не мисля, че дори катериците минават границата, без ти да знаеш и да им вземаш десет процента от орехите.

— Петнайсет — каза Джими. — И това е таксата за приятели. Този тип има ли си име?

— Джоуел Тобаяс.

Джими отклони поглед и изцъка.

— Не е от моите.

— А знаеш ли чий може да е?

Джими не отговори на въпроса. Вместо това попита:

— Защо се интересуваш от него?

По пътя към Портланд бях мислил колко от цялата история съм готов да му кажа. Накрая реших, че ще трябва да му кажа повечето от нея, но предпочитах засега да не споменавам за смъртта на Деймиън Пачет.

— Той има приятелка — казах. — Загрижен гражданин счита, че може би не се държи добре с нея и че ще е по-добре тя да стои далеч от него.

— И какво? Доказваш, че той се занимава с контрабанда, тя го изхвърля и започва да се среща с проповедник? Или лъжеш, а аз не вярвам, че си дошъл тук да ме лъжеш, или на въпросния гражданин му трябва урок за нещата в живота. Половината момичета в този град биха се нахвърлили на всеки мъж с някоя пара в джоба и биха го опоскали до шушка, без да ги е грижа откъде идват парите. Всъщност, ако им каже, че ги е придобил незаконно, някои дори биха повикали и сестрите си да се присъединят.

— Ами другата половина?

— Те само ще му откраднат портфейла. Краткосрочни цели, краткосрочни печалби. — Разтърка бузата си. — Знам, че не си от онези, които приемат съвети, но може би ще ме послушаш от уважение към дядо си — продължи той. — Не си струва да се занимаваш с това дори и да става дума само за домашна ситуация, която ще се реши по един или друг начин. Откажи се. Наоколо има и по-лесни пари.

Отпих от кафето. Имаше вкус на мазнина от помийна яма. Ако не бях гледал как Ърл го налива, щях да помисля, че е отишъл отзад и е топнал чашата в залива, преди да ми я даде. Но може и да държеше няколко наистина мръсни чаши за специални гости.

— Не става така, Джими — казах.

— Да, знаех си, че говоря на вятъра.

— Значи познаваш Тобаяс?

— Първо ти. Не става дума просто за момиче, което се среща с неподходящ мъж.

— Нает съм от човек, който счита, че той не е чист, и който може би му има зъб за нещо.

— А ти идваш при мен, защото мислиш, че за да свързва двата края, Тобаяс увеличава незаконно товара и че ако го прави, аз ще знам за това.

— Джими, ти знаеш разни неща, за които дори и Господ не подозира.

— Така е, защото Господ иска хората да са негово подобие и рано или късно всички си плащаме, така че той може да си позволява да чака. Аз от своя страна винаги гледам да разширявам бизнеса.

— И така, Джоуел Тобаяс.

Джими повдигна рамене.

— Нямам какво толкова да ти кажа за този човек, но онова, което ще чуеш, няма да ти хареса...

* * *

Джими беше наясно как стават нещата на границата. Познаваше всеки път, всяка отбивка, всяко закътано заливче в щата Мейн. Работеше за себе си. Беше агент на разни незаконни организации, които се радваха на всяка възможност да се държат на известна дистанция от незаконните дейности, от които печелеха. Намираще начин да пренесе всичко, което трябваше да бъде пренесено: алкохол, дрога, хора, пари. Опираше се на дългогодишни подкупи и хора в униформа, които знаеха кога да се извържат на другата страна. Твърдеше, че на заплата при него се водят повече хора, отколкото в държавните ведомости, и работните места са по-сигурни.

Събитията от 11 септември промениха нещата за Джими и другите като него. Охраната на границата беше затегната и той вече не можеше да гарантира безпроблемни доставки. Подкупите станаха по-големи и някои от вътрешните му хора смутено му заявяваха, че не могат повече да поемат риска да работят за него. Задържани бяха две пратки и собствениците на стоката никак не се зарадваха. Той загуби пари и клиенти. Но икономическият спад донякъде му бе и от полза: парите бяха малко, работните места се закриваха и при това положение контрабандата се приемаше като доста добра възможност за борещите се да преживеят трудните времена. Все пак, въпреки че винаги имаше нужда от добри помощници, Джими внимаваше много кого наема. Търсеше хора, на които може да има доверие, които няма да изпаднат в паника, когато кучетата започнат да душат около колите или камионите им, които няма да се възползват от възможността да го ограбят и да

духнат с постъпленията. Само новациите вършеха такива неща. Старите не си позволяваха подобни глупости. Джими можеше да изглежда мил човек, но Ърл съвсем не беше такъв. Той беше способен да счупи краката на коте, задето си е разляло млякото.

А ако Ърл не успееше да се справи със ситуацията, което се случваше рядко, Джими имаше приятели навсякъде, такива приятели, които му бяха длъжници и знаеха къде да намерят всеки, който е бил достатъчно тъп да разгневи Джими Джуъл. И тъй като на новациите се възлагаше да превозват само пратки, възлизаци най-много на малки петцифрени суми, разстоянията, на които можеха да избягат, бяха ограничени — при положение че преди това са успели да се доберат до „тайниците“ — скритите товарни отделения. Дори онези, които успяваха да избягат, накрая се връщаха там, откъдето са, защото преди да наеме някого, Джими държеше също така да е сигурен, че въпросният човек има приятели и семейство, които живеят наблизо. Или нарушителят се връщаше доброволно, предимно защото му липсва компанията, или пък биваше окуражаван да го стори, за да спести неприятностите на близките и приятелите си. След това следваше бой и изземане на имущество или пък при липса на имущество — една-две рисковани мръсни задачи срещу малко или никакво заплащане като жест на изкупление. Въздържаше се от наказания, които завършват със смърт, защото те привличаха нежелано внимание към дейността му, но това не означаваше, че няма загинали само защото са разгневили Джими Джуъл. Големите северни гори криеха трупове, но не Джими ги беше заровил там. Просто понякога се появяваха клиенти, възмутени от щетите, нанесени на бизнеса им от човека, избягал с парите или с наркотиците им, и настояваха да се даде пример *pour decourager autres*^[2], както се изразяваха някои от неговите квебекски партньори. В тези случаи Джими неизменно пледираше за снизхождение, но ако призивите му не биваха чути, винаги държеше да поясни, че няма никакво намерение да убива когото и да било, защото той не работи така. Никой никога не се беше оплаквал от позицията му по този въпрос, главно защото винаги се намираха типове, които с радост биха теглили куршума на някой нещастник дори и само за да се поддържат във форма и за да останат в играта.

Джими не принуждаваше никого да работи за него. Предпочиташе деликатния подход, понякога чрез трето лице, и ако

предложението му биваше отхвърлено, търсеше другаде. Беше търпелив. Понякога бе достатъчно да хвърли семето и да чака, докато във финансовото положение на набелязания човек настъпят промени, способни да повлияят на отношението му към неговата оферта. Обаче държеше под око местните собственици на камиони и винаги се заслушваше за клюки, касаещи безразборно харчене на големи пари, или хора, които купуват нов камион, когато простите сметки показват, че би трябвало да са затруднени дори от поддръжката на стария. Ако имаше нещо, което Джими изобщо да не търпи, това бе конкуренцията или хитреците, които се опитват да започнат самостоятелен бизнес, колкото и дребен да е той. В това правило имаше някои изключения: говореше се, че поддържал топли отношения с мексиканците, но нямал никакво намерение да вразумява доминиканците, колумбийците, рокерите или дори моухоките^[3]. Ако те искали да се възползват от неговите услуги, както и правели понякога, чудесно, но ако Джими Джуъл започнел да оспорва правото им да извършват превози, двамата с Ърл щели да свършат вързани за столове във „Вдигнатите платна“, с пръснати около краката късове от телата им, в случай че и краката не са насечени на парчета, докато пламъците от горящия бар пърлят ушите им, в случай че още имат уши.

Джоуел Тобаяс бе привлякъл вниманието на Джими тъкмо по този начин. Имаше камион, джип и къща, ала не правеше курсове, които биха му дали възможност да задържи всичко това задълго. Цифрите не се връзваха и Джими беше започнал предпазливи проучвания, защото ако Тобаяс контрабандираше наркотици, тези наркотици трябваше да идват отнякъде и да отиват някъде, след като прекосят границата, и в двата случая вариантите бяха ограничени. Алкохолът бе труден за транспортиране и парите, които носеше, не си струаха риска, а и доколкото знаеше, Тобаяс минаваше през контролираните гранични пунктове, което означаваше, че е подлаган на редовни проверки, и ако не беше снабден с някаква първокласна документация, кариерата му като контрабандист на спиртни напитки щеше да е кратка. Оставаха парите, но и в този случай големите количества долари трябваше да идват отнякъде, а в този вид контрабанда пазарът изцяло се контролираше от Джими. Впрочем реалното физическо придвижване на парите също бе второстепенна част от дейността му, тъй като имаше по-лесни начини да се пренасят

пари от място на място, отколкото в багажник на лека кола или в кабина на камион. Затова Джими бе наистина любопитен с какво се занимава Джоуел Тобаяс, поради което един ден, когато Тобаяс пиеше сам в „Тридоларовия Дюи“, след като бе направил законна доставка в един от складовете на търговското пристанище, реши лично да се обърне към него. Беше четири часът следобед и вечерната навалица още не се беше изсипала в „Дюи“. Джими и Ърл седнаха на бара до Тобаяс от двете му страни и попитаха дали могат да го почерпят едно питие.

— Имам си — отвърна Тобаяс и продължи да си чете списанието.

— Само се опитваме да бъдем любезни — каза Джими.

В отговор Тобаяс хвърли бърз поглед към Ърл.

— Да, бе. На челото на приятелчето ти пише „любезен“. — „Любезен“ подхождаше на Ърл колкото надписът „Прегърни ме“ за маркировка на плъх, преносител на чума.

Тобаяс не изглеждаше разтревожен или изплашен. Той беше едър мъж; не толкова едър, колкото Ърл, но по-добре сложен. Джими бе поразпитал и знаеше, че е бивш военен. Служил бе в Ирак и лявата му ръка изглеждаше като сдъвкана, липсваха малкият и безименният му пръст, обаче беше в добра форма, явно поддържаше навиците, които бе придобил в армията. Освен това, доколкото можеше да се съди по онова, което Джими бе успял да научи и което бе малко обезпокояващо, беше запазил връзките със старите си другари. С каквито и други далавери да се занимаваше, не го вършеше сам. Войниците, бивши или не, означаваха огнестрелни оръжия, а Джими не обичаше огнестрелните оръжия.

— Той е котенце — каза Джими. — Аз съм този, от когото би трябвало да се пазиш.

— Виж, пия си бирата и чета. Защо не вземете хей онзи там, Игор, и не идете да плашите някои хлапаци? Нямам за какво да говоря с вас.

— Знаеш ли кой съм? — попита Джими.

Тобаяс отпи от бирата, но не го погледна.

— Да, знам кой си.

— Тогава знаеш защо съм тук.

— Нямам нужда от тази работа. Оправям се добре.

— Повече от добре, доколкото чувам. Караш готин камион, плащаш си вноските и пак ти остават достатъчно пари да изпиеш една бира в края на тежкия работен ден. Ако питаш мен, оправяш се чудесно.

— Както сам каза, работя упорито.

— На мен пък ми се струва, че денят ти трябва да е трийсет часа, за да печелиш парите, които трупаш в тези трудни времена. Независим превозвач, който се надпреварва с големите асове. Господи, трябва изобщо да не спиш.

Тобаяс не каза нищо. Допи си бирата, сгъна списанието и взе по-голямата част от рестото си от бара, като остави един долар бакшиш.

— Трябва да се откажеш от това — каза.

— А ти трябва да покажеш малко уважение — отвърна Джим и.

Тобаяс му хвърли леко развеселен поглед.

— Приятно ми бе да си поговорим. — Стана и Ърл протегна ръка да го върне на мястото му, но Тобаяс бе твърде бърз за него. Дръпна се настрани, после го ритна силно отстрани в лявото коляно. Кракът се подгъна и докато Ърл падаше, Тобаяс го хвана за косата и удари главата му в бара. Зашеметен, Ърл се свлече на пода.

— Не ти трябва да правиш това — каза Тобаяс. — Гледай си своята работа и аз ще си гледам моята.

Джими кимна, но това не бе жест на помирение, само знак, че едно негово подозрение вече бе потвърдено.

— Карай внимателно — каза той.

Тобаяс си тръгна. Ърл, който се занимаваше с коляното си, но си бе върнал самоувереността, изглеждаше склонен да продължи започнатото, ала Джими сложи ръка на рамото му да го успокои.

— Остави го да си върви — каза той, докато изпращаше с поглед Тобаяс. — Това е само началото.

* * *

Отново във „Вдигнатите платна“, Ърл успешно се преструваше, че не слуша нашия разговор.

— Тобаяс нарани професионалната му гордост — каза Джими.

— Да, потресен съм от това.

— Така и трябва. Ърл не забравя обидите.

Гледах как този мъж като скала забърсва бара, въпреки че нямаше посетители, както и никакви изгледи в „Разпънатите платна“ да стане по-чисто, без всичко вътре да бъде залято с киселина. В това отношение тук много приличаше на „Блу Мун“.

— Той не лежа нито ден заради онова, което се случи със Сали Кливър — казах аз. — Може би няколко години в дранголника щяха да го направят по-малко чувствителен.

— Тогава беше по-млад — отвърна Джими. — Сега не би постъпил така.

— Това няма да я върне.

— Не, няма. Ти си строг съдия, Чарли. Хората имат право да се променят, да се учат от грешките си.

Прав беше, а и аз не бях в позиция да соча някого с пръст, макар че не ми беше приятно да го призная.

— Защо остави онази сграда да си стои?

— „Блу Мун“ ли? Може би от сантименталност. Това бе първият ми бар. Мръсна дупка, но те всичките са мръсни дупки. Аз си знам мястото и познавам клиентите си.

— И?

— Тя е нещо, което да ни напомня. На мен, на Ърл. Махнем ли я, ще започнем да забравяме.

— Знаеш ли нещо за Джандро, щатския полицаи, който загина там?

— Не. И вече отговорих на всички въпроси, които ченгетата имаха да ми зададат. Последния път, когато те видях, не носеше значка, освен ако не е била някоя с надпис „Любопитен досадник“.

— А Тобаяс?

— Изглежда, че е решил да стои в сянка, след като говорих с него. От месец не е правил курсове извън щата. Сега пак е започнал.

— Да имаш някаква представа за дестинацията в Канада?

— Все стандартни превози: храни за животни, хартиени продукти, машинни части. Вероятно бих могъл да ти намеря списък, но това няма да ти помогне. Превозите са законни. Или съм започнал да разпитвам твърде късно, или тези хора са по-умни, отколкото изглеждат.

— Хора? За съдружници ли говорим?

— Няколко приятелчета от войската. Пътували са заедно с него. За мъж с твоите способности не би трябвало да е трудно да ги открие. — Той взе вестника и започна да чете. Разговорът ни бе приключил. — Приятно ми бе да поговоря отново с теб, Чарли. Сигурен съм, че не е нужно Ърл да те изпраща.

Станах и си облякох якето.

— Какво превозва той, Джими?

Устните му се сбърчиха и дясното им ъгълче се повдигна в симетрия с лявото, оформяйки крокодилска усмивка.

— Работя по този въпрос. Може би ще те информирам какво е излязло.

[1] Прочут пианист от Лас Вегас, известен с ярките си безвкусни костюми. — Б.пр. ↑

[2] За назидание на останалите (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Индианци ирокези, населяващи долината на едноименна река край Ню Йорк. — Б.пр. ↑

Дали вярвах на Джими Джуъл? Не бях сигурен. Дядо ми веднъж го описа като човек, който би излъгал само по погрешка, но който предпочита изобщо да не лъже. Естествено, Джими правеше изключение за американските митници и по принцип за силите на реда и закона, но дори и когато ставаше дума за тях, предпочиташе по възможност да избягва сблъсъците, за да не му се налага да лъже.

Обаче от онова, което ми беше казано, ставаше ясно, че радарът му е засякъл Джоуел Тобаяс, което бе горе-долу същото, като да те е прехванал безпилотен военен самолет: повечето време можеше просто да си кръжи над теб, но никога не се знаеше в кой момент ще стовари възмездието върху главата ти.

Уверих се, че камионът на Тобаяс е още пред склада и силверадото е паркирано до къщата му, и се отбих да хапна купичка супа от бамя в „Баю Кичън“ на „Диъринг“. Джими бе казал, че Тобаяс прибягвал до помощта на бивши войници, което носеше със себе си куп нови проблеми. Мейн бе щат на ветераните: тук живееха повече от 150 000 ветерани и в това число не влизаха онези, които бяха повикани да се бият отново в Ирак или Афганистан. Повечето живееха извън градовете, изпокрити в селски райони като Каунти. Опитът ми показваше, че много от тях не обичат особено да говорят с външни хора за своите занимания, законни или не.

От масата се обадох по телефона на Джаки Гарнър и му казах, че имам малко работа за него. При все че вече приближаваше петдесетте, Джаки още живееше с майка си, която проявяваше умерена търпимост към пристрастието на сина си към експлозивни домашно производство и други импровизирани муниции, въпреки че строго му бе забранила да ги носи вкъщи. Напоследък в тези мили едипови взаимоотношения се бе прокраднало известно напрежение, предизвикано от факта, че Джаки бе започнал да се среща с жена на име Лайза, която, изглежда, много обичаше новото си гадже и настояваше той да се премести при нея, макар и още да не бе много ясно доколко бе информирана за цялата история с мунициите. Майката на Джаки виждаше в новата

жена нежелана конкуренция за чувствата на сина ѝ и напоследък бе започнала да играе ролята „Кой ще се грижи за мен, когато си тръгнеш?“, в която не влизаше лесно, защото някои бели акули бяха много по-слабо подготвени да живеят сами от госпожа Гарнър.

Ето защо Джаки, приклучен между тези два полюса на любов като осъден, чиито ръце са вързани за два състезателни коня с размахан над гърбовете камшик, като че ли се зарадва на моето обаждане и бе повече от готов да поеме едно иначе досадно проследяване, което обаче щеше да го избави от разправиите с двете жени в живота му. Казах му да не изпуска от поглед Джоуел Тобаяс, но ако Тобаяс се срещне с някого, тогава да проследи втория. Междувременно планирах да говоря с Роналд Стрейдиър, Скитация елен, индианец пънобскот^[1], който участваше в далаверите на ветераните и вероятно можеше да ми каже нещо повече за Тобаяс.

Но за момента имах други задължения: Дейв Еванс ме бе помолил да го заместя за седмичната доставка на бира в „Мечката“ и после да продължа като управител на бара до края на деня. Щеше да е дълга смяна, но Дейв го беше загазил, затова оставих Роналд Скитация елен за другия ден и тръгнах за „Мечката“ навреме, за да посрещна камиона с пенливото питие. И понеже бе пълно с клиенти, следобедът се изниза бързо, дойде вечерта, а после и нощта, без в слабо осветения интериор на бара да се почувства особена промяна, докато най-сетне мина полунощ и чух зова на леглото.

* * *

Чакаха ме на паркинга. Бяха трима, всичките с черни скиорски маски и черни якета. Зърнах за миг единия, докато отварях вратата на колата, но в същия момент те вече ми се бяха нахвърлили. Замахнах с дясната ръка и едновременно с това нанесох кос удар с лакътя в лицето на някого от тримата. Накрая използвах като нож ключа от колата и почувствах как той срязва маска и разкъса кожата под нея. Чух ругатня и после получих силен удар в тила, който ме просна на земята. До слепоочието ми беше опрян пистолет и мъжки глас каза: „Достатъчно!“ Спря кола. Някой пхна ръце под мишниците ми и ме изправи на крака. Нахлузиха чувал на главата ми, натикаха ме в колата

и ме накараха да легна по корем на пода. Крак, обут в тежка обувка, настъпи врата ми. Извиха ръцете ми зад гърба и след секунди почувствах как върху кожата ми се стягат болезнено пластмасови белезници. Дуло на пистолет почука леко мястото, където бях ударен преди това, и от очите ми изскочиха искри.

— Стой долу и стой мирен.

Тъй като нямах друг избор, сторих каквото ми беше казано.

* * *

Поехме на юг по I-95. Ориентирах се по разстоянието, което изминахме до „Форест Авеню“ и завоя, който направихме, за да излезем на междуцатската магистрала. Пътувахме не повече от петнайсет минути, преди да отбием наляво. Чух скриптене на чакъл под гумите, докато спирахме, и след това ме извлякоха от колата. Изпънаха ръцете ми високо над гърба, малко оставаше да ги измъкнат от ставите, и бях принуден да вървя превит надве. Никой не проговори. Отвори се врата. През чувала усетих миризма на застоял дим и урина. Тикнаха ме вътре — с помощта на ритник в задника, който ме запрати на пода. Някой се изсмя. Под мен имаше грапави плочи и миризмата на човешки изпражнения бе отвратително силна. Моите похитители заеха позиция около мен. Стъпките им отекваха. Бях на закрито, но звукът бе някак особен и имах усещане за пространство над главата си. Всъщност вече бях добил доста добра представа къде се намирам. Дори след всичките тези години мястото продължаваше да воня на пожар. Бях в „Блу Мун“ и разбирах, че е направена връзка между Джими Джуъл и мен. Онези, които ме бяха докарали тук, знаеха за нашата среща и бяха стигнали до погрешното заключение, че работя за него. Готвеха се чрез мен да изпратят съобщение на Джими и още преди да бяха започнали, бях сигурен, че ще е за предпочитане да предадат съобщението си лично.

Някой коленичи до мен и чувалът бе вдигнат до носа ми.

— Не искаме да те нараняваме.

Бе същият мъжки глас, който бе говорил и преди — спокоен и овладян, глас на по-млад мъж, в който няма враждебност.

— Може би трябваше да помислите за това, преди да ме бяхте повалили на паркинга — казах аз.

— Беше много бърз с онзи ключ. Стори ни се разумно да те поукротим. Впрочем стига любезности. Отговори на въпросите ми и ще се върнеш при твоята мощна кола, преди главата да те е заболяла наистина силно. Знаеш защо е всичко това.

— Така ли?

— Да, знаеш. Защо следиш Джоуел Тобаяс?

— Кой е Джоуел Тобаяс?

За известно време се възцари тишина, после гласът прозвуча отново, този път по-отблизо. Усетих мента в дъха на мъжа.

— Знаем всичко за теб. Ти си голяма работа, разхождаш се наоколо с пистолет и поставяш лошите момчета на място. Не ме разбирай погрешно: възхищавам ти се и одобрявам направеното от теб. Ти си на страната на добрите и това е достойно за уважение. Затова още дишаш, вместо да потъваш в мочурището с нова дупка в главата, през която да влиза вода. Ще те попитам още веднъж: защо следиш Джоуел Тобаяс? Кой те е наел, Джими Джуъл ли получава информацията? Говори сега или ще замълчиш завинаги.

Главата ми се цепеше, ръцете ме боляха. Нещо остро бодеше дланта ми. Можех просто да им кажа, че Бенет Пачет ме е наел, защото мисли, че Джоуел Тобаяс малтретира приятелката си. Можех, но не го сторих. Не беше само от загриженост за безопасността на Бенет; имаше и известна доза инат. От друга страна, понякога почти няма разлика между ината и принципите.

— Както вече казах, не познавам никакъв Джоуел Тобаяс.

— Съблечи го — каза друг глас. — Съблечи го и му го начукай отзад.

— Чу ли? — попита първият. — Някои от моите приятели тук не държат толкова на любезностите. Може да изляза да изпуша една цигара и да ги оставя да се позабавляват с теб. — В задника ми опря нож и отскочи към слабините. Дори през панталона усетих колко бе остър. — Това ли искаш? После няма да си същият мъж, това е сигурно. Всъщност ще станеш курва.

— Грешите — казах аз с повече смелост, отколкото притежавах.

— Голям глупак си, господин Паркър. Сам ще ни кажеш истината най-много след минута. Гарантирам ти го.

Той пусна чувала да падне над носа и устата ми. Нечии ръце ме сграбчиха за краката и чух неприятно прашене на отлепващ се от ролката як скоч, преди да бъде омотан стегнато около прасците ми. Усукаха здраво чувала около адамовата ми ябълка. След това ме вдигнаха и ме понесоха през помещението. Бях обърнат така, че лицето ми беше нагоре, после повдигнаха краката ми по-нависоко от главата.

Гласът заговори отново.

— Това няма да ти хареса — каза той — и бих предпочел да не ми се налагаше да го правя, но се налага.

Все още успявах да дишам през зеблото, но вече започвах да се задушavam. Опитах да контролирам дишането си, като броях тихо наум от едно до десет. Бях стигнал до три, когато усетих дъх на вмирисана вода, след което бях натопен в нея с главата надолу.

Опитах се да потисна рефлекс за дишане, да задържа въздуха, но пръст намери с пипане слънчевия ми сплит и започна да го притиска. Водата нахлу в носа и устата ми. Започнах да кашлям. После започнах да се давя. Не беше просто усещане, че се давя, главата ми се пълнеше с вода. Когато вдишах, чувалът се залепи за лицето ми и поех течност. Когато опитах да я изкашлям, в гърлото ми нахлу още вода. Започнах да губя представа дали вдишвам или издишвам, кое е горе и кое долу. Сигурен бях, че съм на път да загубя съзнание, когато ме извадиха и ме сложиха на пода. Дръпнаха чувала от долната половина на лицето ми. Обърнаха ме настрани и позволиха да изкашлям водата и хрaчките.

— Там, откъдето дойде това, има още много, господин Паркър — каза провеждащият разпита, защото той бе тъкмо това: провеждащ разпита ми и мой инквизитор. — Кой те нае? Защо се срещна с Джими Джуъл?

— Не работя за Джими Джуъл — изстенах аз.

— Тогава защо отиде днес в бара му?

— Беше непредвидено посещение. Виж, аз...

Чувалът отново бе дръпнат надолу, бях вдигнат и потопен, пак ме вдигнаха и пак ме потопиха, но нямаше повече въпроси, нито възможност да спра всичко това и мислех, че ще умра. Когато потънах за четвърти път, бях готов да им издам всичко, само и само да се сложи край на изтезанието, наистина всичко. Стори ми се, че чух някой да

казва: „Ще го убиеш“, но без всякаква тревога. Беше просто констатация.

Извадиха ме от водата и отново ме сложиха на пода, но още имах чувството, че се давя. Чувалът бе долепен до носа и устата ми и не можех да дишам. Мятах се на пода като умираща риба и се опитвах да избутам чувала, без да ме е грижа, че раздирам лицето си в плочите през зеблото. Накрая се смилиха и го дръпнаха. Трябваше да се насиля, за да поема въздух, защото дихателната ми система сякаш се беше затворила, очаквайки вода, а не въздух. Легнал с лицето надолу, усетих ръце, които натискат гърба ми и изкарват течността от дробовете ми. Докато излизаше, тя изгаряше гърлото и ноздрите ми, сякаш беше киселина, а не мръсна вода.

— Господи — каза същият глас, който беше предупредил, че може да умра, — той направо изгълта половината варел.

Първият заговори отново:

— За последен път питам, господин Паркър, кой те нае да следиш Джоуел Тобаяс?

— Стига вече — изпъсках аз. Ненавиждах умолителния си тон. Бяха ме пречупили. — Стига вече...

— Само бъди откровен с нас. Но това е последният ти шанс. Следващия път ще те оставим да се удавиш.

— Бенет Пачет — промърморих. Срамувах се от своята слабост, но не исках да потъвам отново. Не исках да умирам по този начин. Пак се закашлях, но този път излезе по-малко вода.

— Бащата на Деймиън — обади се трети глас, който не бях чувал до този момент. Беше по-дълбок от останалите, глас на чернокож мъж. Звучеше уморено. — Той говори за бащата на Деймиън.

— Защо? — поде отново първият глас. — Защо те е наел?

— При него работи приятелката на Джоуел Тобаяс. Загрижен беше за нея. Опасяваше се, че Тобаяс я бие.

— Лъжеш.

Усетих, че посяга отново към чувала, и се дръпнах.

— Не — казах, — това е истината. Бенет е добър човек. Просто се тревожеше за момичето.

— Мамка му — каза чернокожият. — И всичко това само защото Джоуел не може да сложи жена си на място!

— Тихо! Момичето казало ли е на Пачет нещо, което да го накара да мисли така?

— Не. Това са само негови подозрения, нищо повече.

— Но в цялата работа има и нещо повече от това, нали? Кажими. Сигнали сме дотук. Още малко и свършваме.

Не ми бе останало никакво достойнство.

— Той иска да разбере защо е умрял синът му.

— Деймиън се застреля. Това „защо“ няма да му го върне.

— На Бенет му е трудно да го приеме, загубил е момчето си, единствения си син. Боли го.

Известно време не бе казано нищо повече и аз видях първата искрица надежда, че все пак е възможно да се измъкна жив от всичко това и може би, че Бенет няма да пострада заради моята слабост.

Разпитващият се наведе към мен. Усетих топлината на дъха му върху бузата си и почувствах ужасяващата интимност, която е част от пакта между изтезаван и изтезаващ.

— Защо проследи Тобаяс до камиона му?

Изругах наум. Ако Тобаяс също ме бе проследил, бях в по-лоша форма, отколкото мислех.

— Пачет не го харесва и искаше да представи на момичето доказателства, които да я накарат да го остави. Помислих си, че може да се среща с някоя друга. Затова го следях.

— А Джими Джуъл?

— Тобаяс кара камион. Джими Джуъл познава този бизнес.

— Джими Джуъл познава контрабандата.

— Той ми каза, че се е опитал да привлече Тобаяс да работи за него, но той не приел. Това е всичко, което знам.

Инквизиторът ми се замисли върху думите ми.

— Звучи почти правдоподобно — каза той. — Не много убедително, но правдоподобно. Изкушен съм да приема, че си искрен, поради липса на доказателства за обратното, обаче знам, че си умен човек. Любопитен си. Почти съм сигурен, че сексуалните наклонности на Джоуел Тобаяс не са единственото, което е събудило интереса ти.

Виждах войнишките му обувки през дупка в дъното на чувала, бяха черни и лъскави. Те се отдалечиха от мен. Наблизо се водеше разговор, който бе твърде тих, за да разбере за какво става дума. Вместо това се концентрирах върху дишането. Треперех и гърлото ми

беше раздрано. След малко чух приближаващи стъпки и черните обувки се появиха отново в зрителното ми поле.

— Сега слушай, господин Паркър. Благополучието на момичето не е нещо, за което трябва да се тревожиш. То не е в опасност, гарантирам ти го. За теб няма да има други последствия, нито за господин Пачет, при положение че и двамата се оттеглите. Давам ти думата си. Тук няма малтретирани, ясно ли е? Няма такива. Каквото и да подозирате или да мислите, че знаете, имате грешка.

— Думата ти на войник? — Усетих, че реагира, и се приготвих за удара, но такъв не последва.

— Очаквах, че ще се окажеш хитрец — каза той. — Не си вътълпявай разни неща. Сигурен съм, че си много ядосан или ще бъдеш, щом те пуснем да си вървиш, и ще се изкушиш да търсиш разплата, но аз на твоето място не бих го направил. Започнеш ли да ни преследваш, ще те убием. Това не те засяга. Повтарям: това не те засяга. Съжалявам, че трябваше да постъпим така с теб, наистина съжалявам. Ние не сме животни и ако ни бе оказал съдействие още в началото, нямаше да стигнем дотук. Приеми го като трудно научен урок. — Той отново дръпна чувала надолу. — Свършихме. Върнете го при колата и се дръжте внимателно с него.

Лепенката бе махната от краката ми. Помогнаха ми да се изправя и ме придружиха до колата. Аз бях дезориентиран и слаб и на средата на пътя се наложи да спра, за да повърна. Държаха ме здраво за лактите, но поне не ме принуждаваха да вървя превит надве с вдигнати зад гърба ръце. Този път бях напъхан в багажника, не отзад в колата. Когато стигнахме до „Мечката“, ме сложиха да легна на паркинга с лицето надолу и ми свалиха белезниците. Ключовете от колата издрънчаха до мен. Гласът, който преди бе споменал жената на Тобаяс, ме предупреди да не откривам главата си, преди да съм преброил до десет. Останах, където бях, докато не потеглиха, после се изправих бавно и се довлякох до края на паркинга. Успях да зърна задните светлини на отдалечаващ се бързо автомобил. Червен, помислих си. Може би беше форд. Твърде далече бе, за да различа номера.

„Мечката“ бе потънала в мрак и моята кола беше единствената, която бе още на паркинга. Не се обадох в полицията. Не се обадох на никого. Не и тогава. Вместо това подкарах към къщи и по целия път се борих с повдигането. Ризата и дънките ми бяха мръсни и скъсани.

Изхвърлих ги на боклука още щом стигнах до къщата. Исках да взема душ, да изчистя мръсотията на „Блу Мун“ от кожата си, но предпочетох просто да се изтъркам на умивалника. Не бях готов да преживея отново усещането от изливаща се в лицето вода.

Онази нощ се будих на два пъти, когато чаршафите докосваха лицето ми, и започвах панически да ги дърпам от себе си. След това реших да спя върху тях и лежах буден, докато мозъкът ми разбъркваше имена като карти: Деймиън Пачет, Джими Джуъл, Джоуел Тобаяс. Пусках отново в съзнанието си гласовете, които бях чул, усещането за унижение, което бях изпитал, когато ме заплашваха с изнасилване. Опитвах да ги разпознавя, като ги чуя отново. Оставих гнева да тече през мен като електрически ток.

Трябваше да ме убиете. Трябваше да ме оставите да се удавя в онази вода. Защото сега аз ще започна да ви преследвам и няма да бъда сам. Хората, които ще взема със себе си, ще струват колкото десетима от вас, независимо от военната ви подготовка. Каквото и да правите, с каквото и да се захванете, ще направя всичко на пух и прах и ще ви оставя да умрете в отломките. Заради онова, което ми сторихте, ще ви избия всичките.

[1] Представител на индианско племе от района на едноименни река и залив. — Б.пр. ↑

Тялото на Джеремая Уебър бе открито от любимата му дъщеря, след като той пропусна да ѝ определи среща за обяд, среща, която тя очакваше с нетърпение не само заради естествената любов на детето към своя родител, но поне в равна степен и заради желанието да го изръси с няколко долара и да хапне свята храна. Сюзън Уебър обичаше баща си, но той беше странен човек, а и майка ѝ беше намекнала, че финансовите му дела нямало да издържат повнимателно вглеждане. Недостатъците му като съпруг бяха само едната страна на несъвършената му природа; ако питаха първата му бивша съпруга, той не можеше да бъде на висота при никакви обстоятелства, освен когато ставаше дума за осигуряване на благополучието на тяхната дъщеря. Поне в това отношение можеше да разчита, че той ще се прояви откъм така наречената своя добра страна. И както вече споменахме, тя харесваше Джеремая Уебър. Втората му бивша съпруга, която вече нямаше никакви чувства към него, го смяташе за влечуго.

Когато дъщеря му откри тялото на баща си да лежи на пода в кухнята, първата ѝ мисъл бе за грабеж или покушение. После видя пистолета до ръката му и като си помисли за предполагаемото му несигурно финансово положение, се запита дали не бе посегнал сам на живота си. Макар и в шок, тя бе запазила достатъчно самообладание, за да използва мобилния си телефон и да повика полицията, както и да не докосва нищо в стаята. След това поговори с майка си, докато чакаше пристигането на полицията. Седеше отвън, не вътре. Миризмата в къщата я разстройваше. Това бе дъхът на бащината ѝ тленност. И на още нещо, нещо, което не можеше да определи. По-късно щеше да го опише на майка си като застояла миризма на кибритени клечки, запалени в опит да се замаскира зловонието след обстойно посещение в тоалетната. Изпуши една цигара, поплака и изслуша майка си, която я уверяваше през собствените си сълзи, че не е възможно Уебър да се е застрелял сам.

— Той бе егоист — каза тя, — но не бе чак такъв егоист.

Водещият разследването детектив скоро стигна до извода, че Джеремай Уебър не може да е отнел сам живота си, освен ако не е бил перфекционист, който след като е оплескал първия изстрел, е имал волята и силата да насочи към главата си втори, за да довърши започнатото. При положение че ъгълът, под който бе влязъл куршумът, би изисквал от него да е също и акробат, а дори може би свръхчовек, като се имат предвид катастрофалните наранявания, причинени от първия изстрел. Така че Джеремай Уебър явно беше убит.

И все пак, и все пак...

По ръката му имаше следи от барут. Вярно, че убиецът или убийците му биха могли да допрат пистолета до главата и да натиснат пръста му върху спусъка, за да произведат изстрел, но това обикновено се случваше само във филмите и бе по-лесно да се каже, отколкото да се стори. Нито един професионалист не би поел риска да сложи пистолет в ръката на човек, който не иска да умре. Най-малкото имаше риск, преди да успеят да го накарат да прати куршум в главата си, човекът да стреля в тавана или в пода, или в главата на друг. Освен това нямаше никакви следи от борба и никакви белези по тялото му, които да сочат, че в даден момент Уебър е бил подлаган на принуда.

— Ами ако е стрелял сам — подхвърли един от детективите, — не е успял и тогава някой друг се е смилил над него и е довършил работата?

Но кой стои безучастно и гледа как го убиват? Болен ли е бил Уебър, или толкова съкрушен от проблемите си, финансови или не, че не е виждал друг изход, освен да се самоубие? Възможно ли беше да е намерил човек, който да е така лоялен, че да остане до него, докато стреля в главата си, и когато опитът се оказва несполучлив, да изстреля втори куршум, който да го спаси от страданията? Не изглеждаше много правдоподобно. Но беше по-вероятно самоубийството да е било принудително и чужди ръце да са сложили пръста на Уебър върху спусъка и да са упражнили необходимия натиск, за да изпратят първия куршум в мозъка му, и пак те да са го довършили, вместо да го оставят да умира мъчително в собствената си кухня.

И все пак, и все пак...

Кой би опитал да направи така, че убийството да изглежда като самоубийство, и след това би развалил цялата добре свършена работа, като изстреля втори куршум?

Един аматьор, ето кой. Един аматьор или просто някой, когото не го е грижа кое как ще изглежда. Освен това оставаше въпросът за винените чаши, общо три: една разбита на пода, а другите две на кухненската маса. И от двете бе пито, и по двете имаше пръстови отпечатъци. Не, това не бе съвсем вярно. И двете бяха покрити с пръстовите отпечатъци на Уебър, а по втората имаше и петна, които бяха досущ като пръстови отпечатъци, само че когато ги изследвах, не откриха никакви дъги, спирали или примки. Липсваха всякакви фигури, което водеше до предположението, че в кухнята с Уебър е имало поне още един човек, който е носел ръкавици или някакъв пластир, за да замаскира отпечатъците си, в началото може би за да успокои Уебър, защото кой убиец ще иска да остави върху винена чаша следа от присъствието си на местопрестъплението? Чашата бе изпратена за изследване с надеждата, че от нея ще може да бъде иззета ДНК. По-късно същото това изследване щеше да открие в слюнката от чашата присъствие на необикновени химически компоненти: някакво лекарство. Умен лаборант, работил почти само по интуиция, бе изолирал от слюнката лекарството 5-флуороурасил, или 5-FU, обикновено използвано за лечение на плътни тумори.

Така беше установено, че вторият човек в кухнята през нощта, когато бе умрял Джеремайя Уебър, е бял мъж на химиотерапия, което водеше към възможното решение на въпроса за пръстовите отпечатъци: някои медикаменти, използвани при лечението на рака, между които капеситабина, причиняваха възпаление на дланите и ходилата, водещи до лющене на кожата, поява на мехури и след време до изличаване на папиларните линии. За съжаление по времето, когато това беше установено, бяха минали седмици от откриването на тялото и последвалите събития се бяха развили докрай.

И така, един ден след като тялото беше открито, полицията започна да проучва бившите съпруги на Уебър, дъщеря му и неговите бизнес партньори. В течение на времето щяха да стигнат до не една задънена улица, но най-странната от всички бе кореспонденцията в архивите на Уебър, свързана с една институция, наречена Фондация „Гутлиб“, или, по-често, „фондацията“. Защото тази фондация сякаш не съществуваше. Адвокатите, които претендираха, че я представляват, бяха мошеници със съсипана репутация и твърдяха, че никога не са се срещали лично с човек от фирмата. Всички сметки се заплащали с

пощенски записи и всички комуникации се осъществяваха чрез „Яху“. Жената, която приемаше съобщения за фондацията, работеше в дъното на квартален супермаркет в Натик, в будка заедно с още пет други жени, всичките представящи се за секретарки или посреднички на компании или бизнесмени, чийто офис беше колата или спалнята им, или някоя маса в кафене. Компанията за секретарски услуги „СекСърв“ (чието име според детективите, разследващи смъртта на Уебър, бе неизчерпаем източник на недоразумения, особено когато биваше изговорено гласно) информира полицията, че всички сметки, касаещи фондацията, са заплатени отново с пощенски запис. „СекСърв“ не бе повдигала никакви възражения срещу тази форма на заплащане: в края на краищата тя бе напълно законна. Известно бе, че някои от останалите клиенти на компанията плащаха с торби монети от двацет и пет цента, а при сегашното положение на нещата шефът на „СекСърв“, чието име беше Обрад, бе благодарен, когато изобщо му плащаха.

— Впрочем какво е това име Обрад? — попита един от детективите.

— Сръбско — отвърна Обрад. — Означава правя щастлив.

Дори го беше написал на визитните си картички: „ОБРАД ПРАВЯ ЩАСТЛИВ“. Полицаите се изкушаваха да поправят граматиката му и да му обърнат внимание, че подобни твърдения, в съчетание с възможните недоразумения, могат някой път да му донесат неприятности, но не го сториха. Обрад бе добронамерен и ентузиазизиран. Не искаха да нараняват чувствата му.

— И никога не сте се срещали с човек, който е свързан с фондацията?

Обрад поклати глава.

— Сега всичко се прави по интернет. Те попълват формуляр и превеждат парите, а аз правя щастлив.

Обрад дори им представи копие от формуляра на оригиналния договор, попълнен по интернет. Успяха да го проследят до интернет кафене в Провидънс, Роуд Айлънд, и там следата се прекъсна. Записите идваха от различни пощенски станции в цяла Нова Англия. Никога не използваха една и съща пощенска станция два пъти и преводите не можеха да се проследят, защото пощите в САЩ не приемаха кредитни карти за заплащане на пощенски записи. Така че

седяха и чакаха съдебни решения да прегледат записите от охранителните камери във въпросните пощенски станции.

Съществуването на фондацията безпокоеше разследващите полицаи, но опитите да стигнат до нея ги довеждаха най-много до пощенски станции и интернет кафенета. Както се оказа впоследствие, фондацията бе Ирод и това бе само едно от имената, които използваше, за да прикрие своите далавери. След смъртта на Уебър фондацията на практика престана да съществува. Ирод беше решил след време да я активира отново под някаква друга форма. Уебър получи своето наказание и малката група хора, сред която известно време се бяха движили двамата, щяха да се досетят за причината. Ирод не се тревожеше, че някой може да се обърне към полицията. Всички те имаха нещо за криене, всеки един от тях.

* * *

Две нощи след смъртта на Уебър местопрестъплението все още бе заградено с жълта лента, но в къщата вече нямаше полицейско присъствие. Алармената система работеше и местните патрули минаваха редовно оттам, за да сплашват зяпачите. Алармата в къщата се включи в 12,50 ч. след полунощ. Местните полицаи пристигнаха пред вратата точно когато часовникът сочеше 13,10. Предната врата беше затворена и всички прозорци изглеждаха залостени. Зад къщата намериха гарван с прекършен врат. Изглеждаше, че се е блъснал в кухненския прозорец и е задействал алармата, при все че никой от двамата полицаи не си спомняше да е виждал гарван среднощ.

В 13,30 алармата се включи отново, в 13,50 се включи за трети път. Мониторинговата система на охранителната компания показваше, че сигналът всеки път идва от кухненския прозорец, под който бе намерен мъртвият гарван. Решиха, че има някаква повреда, която ще потърсят на сутринта. По искане на полицията алармената система беше изключена.

В 14,10 след полунощ кухненският прозорец беше отворен отвън с помощта на тънка метална пластина, извита в средата, така че горната половина бе перпендикулярна на долната и можеше да се завърти, за да избута резето и отвори прозореца. Някакъв човек се

прехвърли през прозореца и скочи тихо на пода в кухнята. Подуши несигурно въздуха, после запали цигара. Ако осветлението бе по-добро и ако имаше кой да го види, той би го описал като чорлав мъж с вехто сако и панталон в почти, но не напълно еднакъв нюанс на черното. Ризата му можеше някога да е била бяла, но сега сивееше като кост и яката ѝ беше орфана. Дългата му коса беше пригладена назад с брилянтин и откриваше отчетливото оплешивяване от двете страни на челото. Зъбите, както и ноктите му, бяха пожълтели от дългогодишното пушене. Движенията му бяха грациозни, макар и с хищническата грация на скат или паяк.

Той бръкна в джоба на сако и извади фенерче. Дръпна пердетата на кухненския прозорец, изви главата на фенерчето и остави лъча му да играе по масата, столовете и засъхналата кръв на пода. Не се движеше, а просто следеше светлината с очи, оглеждаше всичко, но не докосваше нищо. Когато свърши с изследването на кухнята, мина през другите стаи в къщата, като само разглеждаше, както и досега, без да пипа. Накрая се върна в кухнята, запали друга цигара от първата и се избави от фаса, като го пусна в умивалника. После отстъпи заднешком към вратата, свързваща кухнята с коридора, облегна се на рамката и опита да установи къде точно бе източникът на безпокойството му.

Смъртта на Уебър не бе дошла съвсем неочаквано. Човекът в кухнята бе наблюдавал отблизо дейността му и дейността на другите като него. Отсъствието на скрупули, което се забелязваше при тях от време на време, не го изненадваше. Всички колекционери бяха еднакви: желанието понякога надделяваше над доброто у тях. Но Уебър всъщност не беше колекционер. Вярно, че беше запазил някои неща за себе си през годините, но печелеше парите си като посредник, помагач, параван за други хора. От лица като него се очакваше известна добросъвестност. Те може понякога да настройваха двама купувачи един против друг, но рядко прибегваха до откровени измами. Това би било неразумно, защото краткосрочната печалба от една-единствена нечестно сключена сделка можеше да съсипе завинаги репутацията им. В случая с Уебър последствията, изразяващи се в размазаните по пода кръв и сиво вещество, бяха фатални. Посетителят пое дълбоко дима от цигарата, ноздрите му потръпнаха. Миризмата, която бе разтревожила толкова дъщерята на Уебър и която, за неин

срам, тя свърза с отпускането на бащините си мускули след смъртта му, беше отслабнала, но сетивата на проникналия в къщата бяха силно изострени и в общи линии незасегнати от пристрастяването му към цигарите. Миризмата го безпокоеше. Тя бе неприсъща за къщата. Беше ѝ чужда.

Зад него бе тъмнината на коридора, но той не бе празен. В мрака се движеха силуети, сиви фигури с кожа като изсушен плод, форми без съдържание.

Кухи хора.

И макар да усети, че се събират, не се обърна. Те бяха негово творение въпреки омразата си към него.

Мъжът, който стоеше в кухнята, наричаше себе си Колекционера. Понякога се представяше с името Кушиел, демонът, известен като тъмничар на ада, което може би бе само демонстрация на черен хумор. Той не беше колекционер като онези, на които Уебър бе предлагал разни предмети. Колекционера гледаше на себе си по-скоро като на човек, който урежда дълговете и възстановява балансите. Имаше хора, които биха го нарекли дори убиец, защото в крайна сметка той вършеше тъкмо това, но подобно твърдение би представлявало неразбиране на дейността, с която се занимаваше. Онези, които убиваше, бяха проиграли със своите грехове правото да живеят. И което беше по-важно, душите им бяха продадени, а без душа тялото е само празен съд, който трябва да бъде строшен и изхвърлен. От всеки човек, когото убиваше, той вземаше малък подарък, често предмет с особено голяма сантиментална стойност за жертвата. Това бе неговият начин да ги запомня, макар да получаваше от тази своя колекция и значително удоволствие.

И само как бе нараснала тя с годините!

Понякога тези бездушни същества се застояваха и Колекционера намираще цел, която да ги раздвижи, дори ако тази цел бе само да умножават собствения си брой. Сега, докато те беззвучно се движеха насам-натам зад гърба му, усети промяна в тяхното настроение, ако за такива загубени, отчаяни човешки обвивки можеше да се каже, че са запазили дори и подобие на истински човешки емоции, различни от гнева. Бяха изплашени, но това беше страх, примесен с...

Очакване ли?

Те бяха като тълпа хулиганчета от детска площадка, тероризирани от някой по-силен от тях, очакващи идването на главатаря, на истинския тартор, онзи, който ще прати узурпатора обратно на мястото, което му се полага.

Колекционеря рядко се чувстваше несигурен, той знаеше твърде много за този затворен свят и ловуваше в сенките му. Той бе този, от когото трябваше да се боят всички, хищникът, съдията, незнаещ милост.

Но тук, в тази скъпо обзаведена кухня на къща в богато предградие, Колекционеря бе неспокоен. Подуши отново въздуха и усети притаеното зло. Отиде до прозореца, протегна ръка към пердетата, но спря, сякаш се боеше от онова, което може да види. Накрая ги дръпна настрана и едновременно с това отстъпи назад, вдигнал леко дясната си ръка да се предпази.

Нямаше друго, освен собственото му отражение.

Но имаше нещо друго и то не беше мъжът, който бе произвел изстрела, убил Уебър, защото Колекционеря знаеше всичко за него: Ирод, който винаги търсеше и никога не намираше; Ирод, който се криеше зад измислени имена и компании, който беше толкова умен и такъв специалист в укриването, че понякога дори Колекционеря не успяваше да го открие. И неговото време щеше да дойде някога. В края на краищата Колекционеря вършеше работата на Бога. Той бе Божият убиец, а кой можеше да се надява, че ще се скрие от Всевишния?

Но това не бе Ирод, беше друг и Колекционеря усещаше миризмата му в ноздрите си и вкуса му на езика си, виждаше едва ли не и най-бледата следа от неговото присъствие, както кондензирана влага от дъха си върху стъклото. Той бе присъствал тук и бе наблюдавал как Уебър умира. Чакай! Очите на Колекционеря се разшириха, когато започна да прави връзките и предположенията му изкристализираха в убеждения. Не бе наблюдавал как Уебър умира, наблюдавал бе Ирод, докато Уебър умира.

Тогавя Колекционеря разбра защо това място го беше привлякло, разбра защо Ирод си прави собствена частна колекция от тайнствени вещи, макар да считаше, че самият Ирод още не разбира напълно крайната цел на своите усилия.

Той бе тук. Дошъл бе най-сетне: Смеещият се мъж, Старият изкусител.

Онзи, който чака зад стъклото.

Събудих се неотпочинал и с болка дълбоко в гърлото, в носа и дробовете. Дясната ми ръка не искаше да спре да трепери и горещата вода се разплиска по ризата ми, когато опитах да си направя чаша кафе. Накрая се оказа, че напразно съм си правил труда, кафето и без това миришеше на мръсна вода. Седнах на стол и вперих поглед в мочурищата; гневът от предишната нощ ме беше напуснал, за да бъде сменен от апатия, която не беше достатъчно дълбока, за да разсее страха. Не исках да мисля за Бенет Пачет и неговия мъртъв син, нито за Джоуел Тобаяс и варели, пълни с връхлитащ те мрак. Преживявал бях и преди посттравматичен шок, но никога чак такъв. В добавка към болката и страха изпитвах и срам, задето бях назовал Бенет Пачет. Всички ние искаме да вярваме, че за да предпазим друг човек и за да спасим малка част от себе си, сме способни да издържим на мъчения, ала това не е вярно. Всеки се пречупва след време и аз бих казал абсолютно всичко, което искат от мен, за да не позволя да ме удавят в онази застояла вода. Бих признал престъпления, които не съм извършил, и бих обещал да извърша престъпления, несъвместими с природата ми. Бих могъл да предам дори собственото си дете и мисълта за това ме накара да се свия в себе си като какавида. Онези в „Блу Мун“ ме бяха лишили от мъжественост.

След време се обадох на Бенет Пачет. Преди да успея да кажа нещо, той ми съобщи, че този ден Карън Емъри не е дошла на работа и не е вдигнала телефона, когато я е потърсил вкъщи. Каза, че се тревожи за нея, но аз го прекъснах. Запознах го със случилото се от предишната нощ и му признах какво бях сторил. Това като че ли не му направи особено впечатление, дори не го изненада.

— Военни ли бяха? — попита.

— Бивши военни, струва ми се, и знаеха за Деймиън. По тази причина искам да вярвам, че няма да ти създават неприятности, стига да се върнеш към скръбта по сина си и престанеш да вдигаш шум.

— Ти така ли би постъпил, господин Паркър? Това ли искаш от мен? Ще се оттеглиш ли от всичко това?

— Не знам. В момента имам нужда от малко време.

— За какво? — Обаче звучеше отчаяно, сякаш нито един от отговорите, които бях в състояние да му дам, не би го задоволил.

— За да намеря отново гнева си — отвърнах аз и може би някак успях да улуча единствения подходящ отговор.

— Когато го сториш, аз ще съм тук — каза той и затвори.

Не зная колко време седях на онзи стол, но по някое време си наложих да стана на крака. Трябваше да направя нещо, иначе щях да потъна със същата неизбежност, както ако мъжете в „Блу Мун“ ме бяха оставили да падна надолу с главата на дъното на онзи варел със застояла вода.

Взех телефона и се обадох в Ню Йорк. Време бе да потърся по-сериозна помощ. След това взех душ и се заставих да изложя лицето си на падащата вода.

* * *

Джаки Гарнър се свърза с мен час по-късно.

— Изглежда, че Тобаяс се изнася — каза той. — Стегнал си е пътната чанта и сега е при камиона, прави му последна проверка.

Звучеше логично. Те сигурно мислеха, че са ме сплашили достатъчно и вече могат спокойно да пристъпят към онова, което са запланирали. Почти бяха познали.

— Остани по следите му колкото можеш по-дълго — казах. — Той ще прави курс до Канада. Имаш ли паспорт?

— Вкъщи е. Ще се обадя на мама. Тя ще ми го донесе. Дори ако Тобаяс потегли, мога да го следя, докато тя ме настигне. Мама кара като дявол.

Вярвах му.

— Ти добре ли си? — попита Джаки. — Звучиш като болен.

Разказах му в общи линии какво се бе случило предишната нощ и го предупредих да се движи на разстояние от Тобаяс.

— Когато разбереш по кой маршрут ще се движи, можеш да го изпревариш и да го чакаш отгатък границата. При първия знак за някакви неприятности веднага го зарежи. Тези типове не се шегуват.

— Значи не се отказваш от случая?

— Мисля, че не. Всъщност ще си имаш компания.

— От Ню Йорк ли? — попита Джаки и не му се удаде напълно да скрие надеждата в гласа си.

— От Ню Йорк.

— Леле, чакай само да кажа на братята Фулси — каза той, развълнуван като дете на Коледа. — Ще паднат!

* * *

Почуках три пъти, като изчаках минута-две преди всяко почукване, преди Карън Емъри да отвори. Тя беше по халат и пантофи, косата ѝ беше невчесана и видът ѝ издаваше, че не бе спала добре. Знаех как се чувства. Освен това беше плакала.

— Да? — каза Карън. — Какво...

Млъкна и ми хвърли бърз поглед.

— Вие сте онзи, нали? Онзи, който бе в ресторанта.

— Да. Името ми е Чарли Паркър. Аз съм частен детектив.

— Изчезвайте.

Тя затръшна вратата и кракът ми не беше там да я спре. Да пъхаш крак в чужда врата е добър начин да бъдеш осакатен или пръстите ти да бъдат счупени. Освен това бе нахлуване в чужда собственост, а репутацията ми пред ченгетата и без това не беше блестяща. Опитвах да не се маскарям повече.

Почуках отново и продължих да чукам, докато Карън не се появи отново на вратата.

— Ако не ме оставите на мира, ще повикам полиция. Предупреждавам ви.

— Не мисля, че ще извикате ченгетата, госпожице Емъри. Това не би се харесало на приятеля ви.

Беше удар под кръста, но както повечето удари под кръста попадна на място. Тя прехапа устни.

— Моля ви, просто си вървете.

— Бих искал да поговоря с вас. Повярвайте, аз рискувам повече, отколкото вие. Няма да ви създавам никакви неприятности. Моля ви само за няколко минути от вашето време и после си тръгвам.

Тя хвърли поглед покрай мен, за да се увери, че на улицата няма никого, после отстъпи встрани, за да ме пусне да вляза. През вратата се влизаше направо в жилището, отпред беше кухнята, а вдясно имаше стълбище и нещо, което приличаше на вход за мазе. Тя затвори входната врата след мен и застана със скръстени ръце в очакване да заговоря.

— Може ли да седнем? — попитах.

Карън сякаш се готвеше да откаже, после омекна и ме заведе в кухнята. Помещението беше светло и ведро, декорирано в бели и жълти тонове. Миришеше на прясна боя.

Седнах до масата.

— Имате хубава къща — казах.

Тя кимна.

— Къщата е на Джоуел. Свършил е цялата работа сам. — Облегна се на умивалника, не седна, за да запази възможно най-голяма дистанция между нас. — Казвате, че сте частен детектив? Май трябваше да поискам някакви документи за самоличност, преди да ви пусна да влезете.

— Обикновено е добра идея — отвърнах. Отворих портфейла си и й показах разрешителното си. Тя го погледна бегло, без да го докосва.

— Познавах малко майка ви. Учехме в една и съща гимназия.

— О, мама сега живее в Уесли.

— Много хубаво — казах, тъй като не можах да измисля нищо по-подходящо.

— Не съвсем. Новият ѝ съпруг е голям идиот. — Тя порови в джобовете на халата си и извади запалка и пакет цигари. Запали една и върна пакета и запалката в джоба. Не ми предложи. Аз не пуша, но винаги е учтиво да се попита.

— Джоуел казва, че ви е наел Бенет Пачет.

Нямаше как да го отрека, обаче ако не друго, вече знаех, че мъжете в „Блу Мун“ са говорили след това с Тобаяс и той на свой ред е говорил с приятелката си.

— Така е.

Тя завъртя разгневено очи.

— Намеренията му бяха добри. Тревожеше се за вас.

— Джоуел мисли, че не бива повече да работя там. Казва, че трябва да напусна и да си намеря друга работа. Скарахме се заради

това.

Тя ме погледна сърдито, явно искаше да покаже, че вината е моя.

— А вие какво мислите?

— Обичам го и обичам тази къща. Ако се стигне дотам, сигурно ще се намерят и други работни места, но предпочитам да си остана при господин Пачет. — Очите ѝ се навлажниха. От дясното ѝ око се търкулна сълза и тя побърза да я изтрие.

Целият този случай беше голяма каша. Случваше се понякога. Дори не бях много наясно защо съм дошъл, освен за да се уверя, че Джоуел Тобаяс не е сторил с Карън Емъри същото, каквото навремето Клифи Андреас със Сали Кливър.

— Джоуел удрял ли ви е, малтретирал ли ви е по някакъв начин, госпожице Емъри?

Последва дълга пауза.

— Не, не както мислите вие и господин Пачет. Преди седмица се скарахме и нещата излязоха от контрол, това е.

Наблюдавах я внимателно. Не останах с впечатлението, че за пръв път яде бой от гадже. От начина, по който говореше, можеше да се съди, че приема шамарите като риск на професията, обратната страна на връзките с определен тип мъже. Ако това се случваше достатъчно често, жената можеше да започне да мисли, че вината е нейна, че нещо у нея, някакъв недостатък в психиката кара мъжете да реагират по определен начин. Ако Карън Емъри още не мислеше така, беше на път да започне.

— За пръв път ли ви удря?

Тя кимна.

— Беше — как му казваха? — „нехарактерно“ за него. Джоуел е добър човек. — Тя се позапъгна на последните три думи, сякаш се мъчеше да убеди не само мен, но и себе си. — Просто в момента е под голямо напрежение.

— Наистина ли? И защо така?

Карън повдигна рамене и отклони поглед.

— Трудно е да работиш за себе си.

— Джоуел говори ли с вас за своята работа?

Тя замълча.

— Заради това ли се карахте?

Отново никакъв отговор.

— Страх ли ви е от него?

Карън облиза устни.

— Не. — Този път излъга.

— А приятелите му, другарите му от войската? Какво ще кажете за тях?

Тя смачка изпушената наполовина цигара в пепелника и каза:

— Време е да си тръгвате. Можете да кажете на господин Пачет, че съм добре. Ще му дам оставката си тази седмица.

— Карън, не сте сама в това. Ако имате нужда от помощ, мога да ви свържа с когото трябва. Хората са дискретни и ще ви посъветват какво можете да направите, за да се предпазите. Няма да е необходимо дори да споменавате името на Джоуел.

Но още докато говорех, бях наясно, че от думите ми няма да има полза. Карън Емъри бе свързала съдбата си с Джоуел Тобаяс. Ако го напуснеше, щеше да е принудена да се върне в общежитията на Бенет Пачет, след време щеше да се появи друг мъж, който може би щеше да е по-лош от Тобаяс, и тя щеше да тръгне с него просто за да избяга. Почаках малко, но бе очевидно, че няма да измъкна от нея нищо повече. Тя ми посочи вратата и ме последва по коридора. Когато отвори и минах край нея, за да изляза отвън на площадката, заговори отново:

— Какво ще направи Джоуел, ако разбере, че сте идвали? — Тонът ѝ бе като на пакостливо дете, но това бе само перчене. Очите ѝ блестяха от сълзи, готови да рукнат.

— Не знам — отвърнах, — но мисля, че приятелите му може да ме убият. Какво правят те, Карън? Защо се боят толкова някой да не разбере?

Тя преглътна мъчително и лицето ѝ се сгърчи.

— Защото умират. Всички те умират.

И вратата се хлопна пред лицето ми.

* * *

Когато надникнах през стъклената врата, във „Вдигнатите платна“ все още нямаше клиенти и Джим и Джуъл седеше на същия стол до бара, но сега пред него бяха пръснати документи и той

проверяваше цифри на настолния калкулатор. Светлината в помещението се променяше непрекъснато. Слънчевите лъчи разкъсваха мрака само за да бъдат погълнати отново от движението на облаците, като пасажни сребристи рибки, изчезващи в здрача на океана. При все че барът трябваше вече да е отворен, Джими не бе позволил на Ърл да отключи вратата. „Вдигнатите платна“ бе наследил някои от порядките в „Блу Мун“: можеше да бъде отворен по пладне или в пет часа следобед, но можеше и да не бъде отворен. Редовните посетители знаеха, че е излишно да тропат на вратата и да искат да бъдат пуснати вътре. Щяха да влязат, след като Джими и Ърл приключат, а настаняха ли се веднъж вътре, никой нямаше да ги безпокои повече, освен ако не паднат на пода и не започнат да цапат.

Но аз не бях от редовните посетители, така че почуках. Джими вдигна глава и ме гледа известно време, докато размишляваше дали не може да се избави от мен, като ме прати по дяволите, после махна на Ърл да ме пусне вътре. Ърл изпълни нареждането и се върна към зареждането на хладилниците, което не бе кой знае каква философия, като се има предвид, че барът не държеше на склад нищо, което да има шанс да мине за екзотично. Все пак човек можеше да си поръча бира „Милър Хайлайф“, а пък другата бира, „Пи Ар Би“, се пиеше без добавка от твърд алкохол.

Седнах до бара, а Ърл отиде да вземе нова кана кафе за Джими. Ако всеки ден пиех по толкова кафе, колкото пиеше Джими, нямаше да мога да напиша името си, без ръката ми да трепери. Но на Джими като че ли му нямаше нищо. Може би разполагаше с огромни резервоари спокойствие, от които да се зарежда.

— Знаеш ли, имам чувството, че си тръгна оттук само преди минути — каза той. — Или времето минава по-бързо, отколкото би трябвало, или просто не ми оставяш достатъчно време, за да ми домъчнее за теб.

— Тобаяс отново е на път, както се пее в песента — отговорих.

Джими не откъсваше очи от своите документи, събираше цифри и отбелязваше нещо встрани.

— Защо го намираш за престъпно? За държавата ли работиш вече?

— Не, предпочитам частната пенсия. Колкото до това защо го намирам престъпно, миналата нощ завързах нови приятелства.

— Така ли? Сигурно си много доволен. Имам чувството, че ще ти трябват всички приятели, които можеш да събереш.

— Тези правиха опити да ме удавят, докато не им казах всичко, което искаха да знаят. Мога да мина и без приятели като тях.

Химикалката на Джими спря да се движи.

— И какво искаха да знаят?

— Интересувах се защо разпитвам за Джоуел Тобаяс.

— И какво им каза?

— Истината.

— Не ти ли мина през ума да излъжеш?

— Твърде зает бях да се мъча да оцелея, за да измисля нещо.

— Значи вече си предупреден веднъж, и то не особено учтиво, а продължаваш да задаваш въпроси?

— Работата е там, че не бяха учтиви.

— Учтиви. Ти какво си, дукеса ли?

— Освен това не е без значение и къде ме закараха, за да ми задават въпросите си.

— И къде те закараха?

— В „Блу Мун“ или онова, което е останало от „Блу Мун“.

Джими бутна калкулатора настрана.

— Знаех си, че ще ми донесеш неприятности. Разбрах го още щом влезе тук първия път.

— Мисля, че и ти може да си помогнал, като си се набил в очите на Тобаяс отгатък в „Дюи“, но да, свързали са ме с теб — или обратното. Това, че са ме закарали в „Блу Мун“, е било начин да предупредят и двама ни, в случай че не си схванал деловата страна на посланието.

Ърл се бе върнал и в момента стоеше и ни наблюдаваше. Не изглеждаше възхитен от връщането към темата „Блу Мун“, но при Ърл винаги е било трудно да се отгатне какво усеща. Лицето му беше като лоша татуировка. Междувременно Джими отиде за малко някъде. Когато се върна, изглеждаше стар и уморен.

— Може би трябваше да изляза от този бизнес — каза.

Не знаех дали говореше за бара или за контрабандата, или дори за самия живот. Все някога щеше да излезе и от трите, ако това бе някаква утеха, но аз не споделих с него тази мисъл. Просто го оставих да говори.

— Разбираш ли, имам вложени пари в този кей. Мислех си, че когато тръгнат реконструкциите, ще започнат да се изплащат, но сега ми се струва, че единствените пари, които ще видя от него, ще са застраховките, когато се срути в залива Каско. Жалко, че тази дупка навярно ще ме вземе със себе си и няма да мога да им се порадвам.

Джими погали плота пред себе си нежно, с любов, както мъж гали любимо, макар и вироглаво старо куче.

— Винаги съм се мислил за търговец джентълмен — продължи той. — Да прехвърляш стоки през границата, като опитваш да отмъкнеш някоя и друга пара от Чичо Сам, беше като игра. Понякога страдаха хора, но аз правех всичко по силите си да не се случва твърде често. Влязох в бизнеса с дрогата малко неохотно, ако разбираш какво искам да кажа, и намирах начини да успокоявам съвестта си. Но ако трябва да бъда честен, рядко мисля за това и то не ме тревожи особено. Същото е и с прехвърлянето на хора, все едно дали са китайци, които искат да работят в кухнята на някой бостънски ресторант, или курви от Източна Европа. Аз съм просто посредник. — Обърна се да види каква е реакцията ми. — Предполагам, мислиш, че съм лицемер или че просто заблуждавам сам себе си за тези неща.

— Ти си знаеш какъв си — отвърнах. — Не съм дошъл да ти давам опрощение. Искам само информация.

— С други думи, да говоря по същество.

— Да.

Ърл внезапно се съживи и доля на Джими прясно кафе, разбрал инстинктивно, че шефът му се нуждае от смазване на механизма. Намери втора чаша и я постави пред мен. Аз сложих ръка върху нея, за да покажа, че не искам, и за момент ми се стори, че Ърл се изкушава да излее горещото кафе върху пръстите ми. Само за да ми покаже, че изобщо не го е грижа какво искам или не искам. Накрая се задоволи да ми обърне гръб и да се оттегли в далечния край на бара, където извади книга изпод тезгяха и започна да чете или да се прави, че чете. Книгата беше от издателство „Пенгуин“, с меки корици, от старата поредица класика с черни обложки — сигурен бях, макар да не виждах заглавието. Искан ми се да можех да кажа, че не съм изненадан, ала бях. Ърл не ми приличаше на човек, който се самообразова.

Джими проследи погледа ми и каза:

— Остарявам. Всички остаряваме. Беше време, когато Ърл не би пипнал книга, освен ако не е телефонен справочник, и внимаваше да не насинява физиономиите на хората, но годините май са ни поразмекнали — предполагам, и в добрия, и в лошия смисъл. Преди Ърл не би отстъпил толкова лесно и пред човек като Джоуел Тобаяс, но този тип се справи с него, без да му мигне окото. Ако искаше, можеше да го нарани тежко. Виждаше се, че е напълно способен.

— Но не е искал.

— Не. Всъщност искаше само да го оставим на мира, но ти може би ще възразиш, че неговите потребности не са от значение. Искам да знам с какво се занимава. Важно е за бизнеса ми и е жизненоважно за запазването на съществуващото равновесие. Мексиканците, колумбийците, доминиканците, руснаците, ченгетата, аз, както и всеки друг, който се интересува от прехвърлянето на стоки през границата, всички ние живеем в равновесно състояние. То е много крехко и ако някой, който не разбира правилата, започне да си играе с него, всичко ще рухне и ще ни създаде огромни проблеми. Не успях да разбера каква е позицията на Тобаяс и това, че не съм в течение, ме изнервя. Така че...

— Така че?

— Така че можех да алармирам митниците, но когато човек си има работа с органите на реда и закона, никога не задава въпроси, на които не знае предварително отговора. Ако за мен е удобно да им предам Тобаяс, ще го сторя, но само ако знам какво пренася през границата. Вече потърсих нужните ми услуги. Всеки път, когато Джоуел Тобаяс получава поръчка, копие от съответните документи идва при мен. Напоследък той е работил доста активно в Нова Англия и всичко изглежда законно. Тази седмица е имал поръчка за превозване на храна за животни от Канада, а това означава прекосяване на границата.

— И си пратил свои хора да го следят.

Джими се усмихна.

— Да кажем, че просто съм убедил някои приятели да не изпускат Джоуел Тобаяс от поглед.

И това бе всичко, което успях да изкопча от Джими Джуъл. Той запази за себе си имената на компанията в Квебек, която щеше да достави храните, и на онази в Мейн, която ги бе поръчала, но имах

чувството, че тези имена представляваха почти цялата информация на Джими за Джоуел Тобаяс. И той бе в неведение като мен.

Върнах се при колата. Отново усетих дъха на мазна вода в носа и по дрехите си. Разбрах, че идва от мустанга, който се беше просмукал с вонята на „Блу Мун“. Но не беше изключено и да си въобразявах и това също да е реакция на случилото се.

Отидох до „Блу Мун“. Рано или късно винаги се озовавах там. В средата на помещението, под онова, което бе останало от овъгления покрив, имаше бидон от олио. Над тъмната вода вътре бръмчаха насекоми. Организмът ми веднага реагира на спомените, събудени от миризмата на това място, изпитах желание да избягам и започнах да дишам учестено. Вместо това извадих от джоба малкото си фенерче и претърсих развалините, но хората, които ме бяха докарали тук, не бяха оставили никакви следи от присъствието си.

Отвън се обадох на Бенет Пачет и го помолих да състави списък с имената на онези, които бяха служили заедно със сина му в Ирак и които сега бяха тук, особено онези, които бяха присъствали на погребението му. Той обеща да го направи веднага.

— Предполагам, че си си възвърнал гнева? — каза той.

— Изглежда, съм имал неподозирани запаси — отвърнах аз и затворих.

На психическа основа или не, мустангът продължаваше да смърди. Закарах го в една автомивка в южен Портланд, „Филс Уан-Стоп“, където обикновено вършеха добра работа, миеха на ръка, вместо да използват маркуч, тъй като маркучът намира всеки дефект в уплътнението и навлажнява толкова тапицерията, че прозорците се изпотяват. Там почистиха мустанга отвътре и отвън, докато аз си пиех лимонадата, изстъргаха дори мръсотията зад калниците.

И така откриха устройството.

* * *

Фил Дюкас приличаше по възможно най-приятния начин на съдържател на автомивка и автосервиз. Според мен той не притежаваше нито една дреха, на която да няма мазно петно, по обед брадата му вече бе набола след сутрешното бръснене и ръцете му

изглеждаха мръсни дори когато бяха чисти. От хамбургерите си беше докарал няколко наднормени килограма и в очите му се четеше умората и досадата на човек, който винаги ще знае повече за проблемите на един двигател от следващия майстор и който може да поправи всичко по-бързо от всеки друг, стига да има време, с каквото не разполагаше. Той взе ръчна работна лампа, за да ми покаже предмет, дълъг около трийсет сантиметра, увит с черна изолационна лента и прикрепен с два магнита към вътрешната страна на калника.

— Ернесто мисли, че това нещо може да е бомба — каза Фил.

Говореше за дребния мексиканец, който се бе занимавал с колата, когато беше открито устройството. В момента Ернесто стоеше на известно разстояние от автомивката заедно с повечето други работници, въпреки че засега още никой не се беше обадил в полицията.

— Ти какво мислиш?

Фил повдигна рамене.

— Възможно е.

— Тогава защо стоим тук, заврели носове в него?

— Защото вероятно не е.

— Това „вероятно“ е много успокояващо.

— Защо, мислиш, че е бомба ли?

Погледнах устройството по-внимателно.

— Ако се съди по вида му, изглежда, че се състои главно от електронни компоненти. Не виждам нищо, което да прилича на експлозив.

— Искаш ли да знаеш какво мисля аз? Следят те. Това е бръмбар.

Имаше логика. Възможно бе да са го лепнали на колата ми, докато са ме разпитвали в „Блу Мун“.

— Голямо е — казах. — Не може да се нарече незабележимо.

— Достатъчно незабележимо е, за да не бъде намерено, освен ако някой не започне да го търси. Ако искаш да си сигурен, мога да завъртя един телефон.

— На кого?

— На едно момче, което познавам. То е гений.

— Дискретно ли е?

— Имаш ли портфейл?

— Да.

— Тогава е дискретно.

След двацет минути млад мъж с яркожълти коси на плашило и проскубана брада, облечен в тениска на „Ръстик Овъртонс“, пристигна на червен състезателен мотоциклет „Ямаха“.

— Седемдесет и седем — каза Фил. Сияеше като горд родител на дипломирането на сина си. — XS650. Цялостен ремонт. Повечето направих сам. Момчето помогна малко, но на мен ми излезе душата заради този мотор.

Името на момчето беше Майк. Той бе педантично учтив и упорито ме наричаше „сър“, което ме караше да се чувствам, сякаш бях представител на асоциацията на пенсионерите.

— Леле, страхотно! — възкликна той, щом зърна съоръжението, поставено на колата ми. Отстрани го внимателно и го сложи на работната маса наблизо. Като използваше само върховете на пръстите, проследи очертанията на всеки един елемент под лентата. След това направи малки разрези с помощта на бръснач, за да погледне какво има отдолу. Когато приключи, кимна одобрително.

— Е? — не се стърпях аз.

— Това е проследяващо устройство. Доста сложно е, макар че може и да не изглежда така с цялата тази лента, омотана около него. Бих казал, че част от това оборудване е военно. Възможно е службите нещо да не ви харесват.

Погледна ме с надежда, но аз не се хванах.

— Така или иначе, онзи, който го е сложил там, явно не е разполагал с много време. Ако бе имал време, щеше да използва нещо по-дребно, което да се скрива по-лесно, да се хранва от акумулатора на колата и да не му трябват собствени батерии. За това са нужни обаче петнайсет-двацет минути спокойна работа.

Посочи с отвертката издуптина в центъра на устройството.

— Това е GPS приемник, също като онези, които се използват в постоянната сателитна навигация. Засича точното местонахождение на колата, така че то може да бъде видно на компютър. Тук имаме осем дванайсетволтови батерии, които осигуряват хранването и трябва да бъдат сменяни редовно. Следователно, ако това е част от някакво дългосрочно проследяване, може да се очаква, че когато им се отвори възможност, онези ще се върнат, за да го заменят с по-малко, което ще свържат с акумулатора на колата. Но може спокойно да разчитат и на

това сладурче, то ще продължава да върши чудесна работа, магнитите няма да влияят на отчитаното местоположение и когато си свърши работата, ще е лесно да бъде махнато.

— Онзи, който го е сложил, ще разбере ли, че е свалено?

— Не мисля. Нарочно не го преместих далеч от колата и не вярвам устройството да е толкова чувствително.

Облегнах се на масата и изругах. Трябваше да съм повнимателен. Бях държал под око огледалата на колата си, докато отивах при Карън Емъри и при Джими Джуъл, и за всеки случай бях минал по обиколни маршрути със задънени улици и обратни завои, но не бях забелязал нищо, което да показва, че ме следят. Сега разбирах защо. На всичкото отгоре мъжът, който ме беше разпитвал в „Блу Мун“, вече знаеше, че съм ходил да се видя с Карън и Джими, тоест беше наясно, че предупрежденията им да се оттегля не са били чути.

— Искате ли да го върна там, където сте го намерили? — попита Майк.

— Сериозно ли говориш? — възкликна Фил. — Може би трябва да го залепи на гърдите си, за да могат да го следят и в дома му?

— О, не мисля, че искате това, сър — каза Майк. — Сарказмът, изглежда, не го засегна, което ме накара да го харесам още повече.

Погледнах навън към площадката за паркиране. Пристигна голям камион и примигна с фаровете за помощ. Сетих се за Джоуел Тобаяс. Питях се къде ли е сега и какво ли прекарва през границата. Регистрационните номера на камиона бяха от Джърси. Фил проследи погледа ми и каза:

— Ей, не познавам този шофьор. Той не ме интересува.

Вместо да пратя проследяващото устройство в Джърси, накрая казах на Майк да го върне на мястото, където беше намерено. Той изглеждаше доволен, че бях успял да догоня неговите мисловни процеси: това, че знаех за присъствието на устройството, можеше да послужи като оръжие срещу онзи, който го бе сложил там, ако се представеше подходяща възможност.

Платих щедро на Майк за времето му и той ми даде номера на мобилния си телефон, в случай че помощта му някога ми трябва отново.

— Добро момче — казах, докато с Фил наблюдавахме как потегля. — Също и умно.

— Синът на сестра ми — поясни Фил.

— Не те нарече „чичо Фил“.

— Казах ти, че е дискретен.

Дадох бакшиш и на Ернесто. Той ми благодари, но явно очакваше, че преживяният шок заслужава по-голяма компенсация. Тъй като всъщност не беше хвъркнал във въздуха, не обърнах внимание на страдалческото му изражение.

— Имаш ли някаква представа кой е лепнал това нещо на колата ти? — попита Фил.

— Имам.

— Мислиш ли, че ще те нападнат?

— Възможно е.

— Имаш ли помощници?

— Пътуват насам.

— Ако бях на твое място и някой бе сложил военно наблюдателно устройство на колата ми, щях да потърся от онези помощници с пицовите. Твоите такива ли са?

— Не — отвърнах аз. — Моите са от онези с многото пицови.

Отвякоха Тобаяс, когато се намираше само на няколко километра южно от Музхорн на шосе 27. След него вървеше кола още откакто бе прекосил границата, но не ѝ беше обърнал внимание. Правил бе този курс толкова пъти, че беше станал нехаен: основната му грижа бе американската митническа проверка при Кобърн Гор и след като преминеше през нея благополучно, можеше и да намали бдителността си. Освен това този път беше обезсърчен: връщаше само част от онова, на което беше разчитал, и се бе уморил да поема сам бремето на тези пътувания. Когато смъртните случаи зачестиха, групата им се стопи до ядрото. Това означаваше повече работа и по-голям риск за всички, но съответно и възнаграждението накрая щеше да е по-голямо.

Този ден имаше проблеми в склада. В съседния комплекс гъмжеше от канадски полицаи, част от операция за залавяне на дрога, която можеше да продължи няколко дни, и не изглеждаше никак разумно да пренасят стоката под носа на ченгетата. Изправен пред алтернативата да се мотае наоколо или да направи друг курс, когато всичко е по-спокойно, Тобаяс бе избрал второто. По-късно обаче се беше упреквал, че не е бил по-предпазлив по пътя към къщи, но го бяха уверили, че са се погрижили за Паркър, и проследяващото устройство бе потвърдило, че детективът още е в Портланд час след като Тобаяс бе тръгнал на път.

Детективът тревожеше Тобаяс, но не толкова, колкото Джим и Джуъл. Казал бе на останалите за него още след неколкопосания му първи опит да установи контакт с него в „Дюи“, както и че очевидно започва да проявява любопитство към икономическата страна на дейността му, но го бяха посъветвали първо да види как ще се развият нещата. Най-доброто, което можеше да стори, бе да ги убеди да прекратят операцията за известно време, но дните се нижеха, без да се случи нищо, хората започнаха да стават нетърпеливи и той скоро се върна към курсовете през границата, макар че известно време държаха под око Джими и големия слон, който пазеше гърба му, но Джими,

изглежда, беше решил, че не си струва да се тревожат за Джоуел Тобаяс. Джоуел не беше толкова сигурен, ала останалите сториха всичко по силите си, за да го убедят в обратното. Така че след като Джими си гледаше своята работа и нямаше никакви признаци някой да души около тях, Джоуел беше започнал да се успокоява.

Освен това бе уморен: поемаше все повече и повече курсове, тъй като търсенето на онова, което продаваха, ставаше все по-голямо. Бяха му казали, че ще стане така, щом се разчуе колко качествена и рядка е предлаганата от тях стока. Доскоро не бяха превозвали нищо, което не е продадено предварително, но сега вече Джоуел прехвърляше различни неща в очакване на последната голяма продажба: „огнената продажба“, както бяха започнали да я наричат. За никого от тях не бе тайна, че тези първоначални продажби „капка по капка“ могат да бъдат приети някъде като сигнал за тревога, но те бяха необходими, за да бъдат набавени средства и за да потвърдят стойността и мащабите на онова, което щеше бъде предложено накрая. Сега големите пари започваха вече да придобиват реални очертания, но Джоуел отговаряше за сигурността на цялата операция и когато Джуъл, а после и частният детектив започнаха да душат наоколо, това сериозно го притесни. Авансовото му заплащане вече бе повишено значително, но не толкова, колкото би му се искало, като виждаше, че поема сам всички рискове. Разменени бяха някои реплики. Още не беше преглътнал небрежното им отношение към историята с Джуъл и бе възмутен от това. Знаеше, че предстои сблъсък. Може би трябваше да си държи устата затворена, но дълбоко в себе си чувстваше, че е прав, което беше и причината да надигне глас. Не беше лесно да вбесиш Джоуел, той беше от хората, които сдържат гнева си, но когато избухнат, Бог да пази онези, които попаднат в обсега на взрива.

Освен това сънуваше все по-често кошмари и нарушеният сън го правеше по-раздразнителен с Карън, а това му бе неприятно. Тя беше специално момиче и му бе провървяло, че се беше събрал с нея, но понякога просто не знаеше кога трябва да престане да задава въпроси и да си замълчи. Беше се променила, след като Деймиън Пачет и останалите бяха загинали, може би се боеше, че и той може да бъде застигнат от същата участ, но Джоуел нямаше намерение да се самоубива. Все пак смъртта на Деймиън го бе засегнала най-силно. Вече трима от тях бяха мъртви, трима от някогашното му отделение.

Всичките бяха посегнали сами на живота си, но Деймиън бе най-добрият от тях. От самото начало бе най-добрият.

Деймиън и останалите бяха започнали да му се явяват насън, окървавени и съсипани. Говореха му, но не на английски. Не можеше да разбере какво казват. Сякаш на онзи свят бяха научили друг език. Но още докато сънуваше, се чудеше дали онези, които вижда, действително са неговите стари другари по оръжие. Те го плашеха и очите им не бяха наред: бяха черни и пълни с влага като мазна вода. Телата им бяха изкривени, гърбовете им изкорубени, ръцете твърде дълги, пръстите тънки и алчни...

Нищо чудно, че беше напрегнат.

Поне пътуванията през границата щяха да свършат. Той грижливо бе обработил митническите служители и глупаците от националната сигурност. Рамката на регистрационната му табела го легитимираше като ветеран, както стикерите и лепенките в кабината. Носеше военна бейзболна шапка, стараяше се да изслушва внимателно историите на по-старите ветерани, които сега работеха на границата. Подхвърляше им от време на време пакет цигари, при нужда заиграваше дори с раняванията си и в замяна те му разчистваха пътя. Останалите нямаха представа колко упорито беше работил върху имиджа си и до каква степен успехът на тяхното начинание зависеше от него.

Всичко това се въртеше в ума му и не обърна достатъчно внимание на колата след себе си. Когато тя го изпревари, се зарадва, че ще се махне най-сетне, но това бе естествената реакция на всеки, който кара тежко возило, към превозните средства, които се движат твърде близо. Знаеше, че все някога ще опитат да го задминат и че може само да се надява да го направят разумно. О, имаше шофьори на камиони, които обичат да си играят с нетърпеливите автомобилисти, и други, които просто считат, че са най-големите и най-лошите копелета на пътя, и ако решиш да им въртиш номера, ти ще си закопаният — понякога и в буквалния смисъл. Джоуел никога не бе постъпвал така, дори и преди да започне презграничните курсове, където беше достатъчно да привлечеш вниманието на полицаите с невнимателно шофиране, за да се озовеш за дълго време в затвора. Въпреки че нямаше много място и дърветата направо дращеха по кабината му, той отби леко, за да пусне колата да мине. Мястото не беше много

подходящо за изпреварване, тъй като приближаваха завой и ако някой се зададеше с висока скорост от обратната посока, всеки от тях щеше да има нужда от възможно най-много асфалтова настилка, за да не свърши като жертва на пътна злополука. Но пътят отпред беше чист и той проследи как червените светлини се загубиха, оставяйки пътя празен и тъмен.

Около километър нататък видя запалени мигачи и някой размаха две светещи палки. Удари спирачките, когато фаровете на камиона му уловиха жълтия плимут, който преди малко го беше задминал. Той бе спрял направо на пътя, разполовяван от бялата линия. До него имаше друга кола, онази с мигащите червени и сини светлини. Не успя да различи никакви обозначителни знаци по нея, което бе странно. Доближи го мъж в униформа с леко деформирана глава. Джоуел свали прозореца.

— Какъв е проблемът? — попита, когато в лицето му блесна фенер и го накара да вдигне ръце, за да предпази очите си.

В същия миг човекът извади пистолет и иззад крайпътните дървета излязоха още двама, въоръжени с полуавтоматични оръжия. Лицата им бяха скрити зад отвратителни маски; мъжът в униформа също дръпна надолу маска, за да покрие лицето си, но Джоуел вече успял да го зърне и си помисли: „мексиканец“. Впечатлението му бе потвърдено, когато мъжът заговори:

— Дръж си ръцете така, че да ги виждаме, момче. Не искаме никой да пострада. Разбрахме ли се?

Джоуел кимна. Фактът, че бяха маскирани, му вдъхваше известно успокоение, че няма да го убият. Убийците на пусто шосе нямаха причина да се тревожат, че жертвата ще ги разпознае.

— Приятелите ми тук ще влязат в кабината при теб и ще ти кажат накъде да караш. Просто прави каквото ти казват и всичко това ще свърши и ще се прибереш при своята нувия^[1], нали?

Джоуел кимна отново. Значи знаеха, че има приятелка, което означаваше, че те или някой близо до тях го бяха наблюдавали в Портланд. Изличи от съзнанието си тази информация.

Вратите на кабината не бяха заключени. Тобаяс държеше ръцете си на волана, когато двамата мъже се качиха. Единият се напъха в пространството зад седалките, а другият застана до Джоуел, тялото му бе леко извито, така че се облягаше на вратата и оръжието лежеше

небрежно на бедрото му. Джоуел си каза, че небрежността май е на мода тази вечер, ала когато радиото на униформения отвън се включи с прашене, нещата се промениха.

— Андале^[2]! — каза той и махна с ръка първо на другата кола, после на Джоуел. Насочи пистолета към него през предното стъкло, за да е сигурен, че го е разбрал. — Апурате!^[3]

Плимутът даде около метър на заден, преди да потегли на юг. Втората кола изгаси мигачите, когато униформеният изтича да се качи на нея. Отби встрани, за да направи път на Джоуел, после се върна на мястото си зад него, така че той беше заклещен между двете коли.

— Къде отивам? — попита той и отговорът, който последва, бе:

— Просто си гледай пътя, момче.

Джоуел направи каквото му бе казано и запази мълчание. Можеше да ги попита с кого си мислят, че са се захванали, или да ги заплаши с отмъщение, ако не разкарат веднага задниците си от кабината му и не го оставят да си върши работата, но не го стори. Единственото, което искаше, бе да излезе цял от всичко това, с непокътнато тяло и, ако има късмет, камион. Щом се върнеше жив и здрав в Портланд, щеше да хване телефона, но вече бе започнал да прави предположения. Ако това бе стандартно отвличане, тези типове или бяха избрали неподходящ камион, или бяха получили невярна информация, което означаваше, че няма да намерят нищо по-доходно от суха храна за животни на стойност две-три хиляди долара. Другата възможност бе това да не е стандартно отвличане, в който случай те бяха наистина много добре информирани, а това можеше да означава единствено неприятности и може би болка за него.

Плимутът отпред започна да дава сигнал за завой надясно.

— Следвай го — каза мъжът зад него и Джоуел намали скоростта, за да вземе завоя. Пътят бе тесен и с лек наклон надолу.

— Искате от мен да го прекарам през иглено ухо, докато още съм зад волана? — попита той.

Автоматичният пистолет докосна леко тила му, цевта бе леденостудена.

— Аз мога да карам камион — прозвуча глас. Устата на човека бе толкова близо до ухото му, че усети топлината на дъха му върху кожата си. — Ако не искаш, ще карам аз, но тогава няма да си ни нужен, ми ихо^[4].

Джоуел предполагаше, че човекът блъфира, но нямаше намерение да проверява теорията си. Взе завоя безупречно и отново започна да следи светлините на плимута.

— Ей, виждаш ли на какво си способен, когато те поощрят малко? — каза гангстерът.

Плимутът включи мигачите, когато навлязоха в поляна пред порутена къща, чийто комин се издигаше непокътнат до падналия покрив. Край черен джип чакаха още двама мъже. И те като другите носеха маски, но вместо в кожени якета бяха облечени в костюми. Евтини, но все пак костюми. Джоуел натисна спирачките.

— Слизай! — каза гангстерът.

Джоуел изпълни заповедта. Кафявата кола се бе присъединила към тях и сега той и камионът му бяха осветени от фаровете на три автомобила. Единият от костюмираните излезе напред. Той бе трийсетина сантиметра по-нисък от Джоуел, набит, но не пълен. Подаде ръка и след миг колебание Джоуел се ръкува с него. Пониският мъж говореше английски почти без следа от акцент.

— Можеш да ме наричаш Раул — каза той. — Нека да свършим това възможно най-бързо и безболезнено. Какво имаш в камиона?

— Храна за животни.

— Отвори. Дай да видя.

Изправен пред насочените към него два пистолета, Джоуел отключи големите двойни врати. Фенерите осветиха чувалите, подредени на четири дървени палета. Раул посочи към камиона с два пръста, двама мъже се качиха вътре с ножове и започнаха методично да срязват чувалите, изсипвайки съдържанието им вътре.

— Надявам се да почистят след себе си — каза Джоуел.

— Не се тревожи за това — отвърна Раул. — Гарантирам ти, че ако не открият онова, което търсят, ще имаш по-сериозни грижи.

— И какво търсят, протеин за подсилване на диетата си? Това е храна за животни. Сбъркал си камиона, приятел.

Раул не каза нищо. Запали цигара и предложи една на Джоуел, който отказа. Двамата наблюдаваха как режат чувалите.

— Камионът е хубав — каза Раул. — Ще е грехота да го съсипем.

— Виж, казах ти: това не е стоката, която търсиш.

Раул повдигна рамене. Джоуел долови движение зад гърба си. Хванаха ръцете му здраво и го свалиха на колене. Раул запали нова

цигара и клекна, така че двамата с Джоуел бяха лице срещу лице. Сграбчи го за косата и притисна силно върха на цигарата в дясната му буза, точно под костта. Нямаше нито заплахи, нито предупреждения, само силна болка, миризма на горяща плът и тихо цвъртене, което бе заглушено от вика на Джоуел. След няколко секунди Раул отдръпна цигарата. Върхът ѝ още мъждееше. Смукна няколко пъти и тя отново се разгоря.

— Слушай — каза той, — можем да разглобим камиона ти част по част и после да го запалим пред очите ти. Можем да те убием и да те заровим в гората. Можем дори да не си правим труда да те убиваме, преди да те заровим. Всичките тези решения са на наше разположение, но не искам да прибъгваме към нито едно от тях, защото засега нямам проблем лично с теб. Затова ще го кажа направо: знам, че се занимаваш с контрабанда. Интересува ме какво контрабандираш, така че ти ще ми покажеш къде са скривалищата, защото ще продължавам да те горя, докато не го сториш. Е, казвай.

На третия път Джоуел му каза.

* * *

Оставиха го на поляната. Преди да си тръгне, Раул му даде мехлем за раните. Изгарянето на лицето му беше тежко; двете на ръцете му — още по-тежки. Раул бе сложил цигарата върху кожата между палците и показалците на ръцете. Когато и това се бе оказало недостатъчно, беше заплашил, че ще я загаси в дясното му око, и Джоуел му бе повярвал. Каза им къде е скривалището, но дори след като изпълниха наставленията му, не успяха да го открият. Беше професионална работа, скривалището бе проектирано така, че да остане незабелязано при всякакви обстоятелства, освен при най-щателно претърсване. Принуден бе да им го покаже, като първо им обясни как се разглобява седалката, за да се стигне до пространството, заемащо цялата ширина на кабината. След това го отвори с внимателно натискане в двата му долни ъгъла. Отделението можеше да се раздели на по-малки секции в зависимост от това какво се пренасяше. В случая беше пластмасова кутия за инструменти, съдържаща дузина малки цилиндрични предмети, дълги колкото късове тебешир, които бяха

завити в пластове плат и найлон, за да не се повредят. Човекът в кабината подаде единия от тях на Раул, след като го освободи от защитната обвивка. Той беше изкусно гравирани, със златни капачки от двете страни и инкрустирани със скъпоценни камъни. Раул го сложи в дланта си, за да претегли тежестта му, после попита:

— Какво е това?

— Не знам — каза Джоуел. — Аз съм само превозвач. Не задавам въпроси.

— Изглежда старо и ценно. — Раул протегна ръка и в нея бе сложен фенер. Той го използва, за да разгледа по-внимателно камъните. — Това са изумруди и рубини, а този на върха е диамант.

Печатът в ръката на Раул беше от 2100 г. пр.Хр. Това бе бюрокраатско пособие от древността, използвано за заверка на търговски и правни споразумения чрез слагане на печат върху документи, написани върху глинени плочи. Джоуел бе виждал вече достатъчно от тях и знаеше какво представляват, но запази мълчание.

Раул внимателно зави отново печата и го подаде на един от хората си.

— Вземете ги всичките — каза той. — И внимавайте да не ги повредите.

Запали нова цигара и се усмихна, когато видя неволното трепване на Джоуел.

— Значи казваш, че ти си само превозвач и не знаеш нищо за предметите, които ти плащат да транспортираш — каза Раул. — Не ти вярвам, но сега това е без значение. Ще поразпитам тук-там за тези цилиндърчета и ако са толкова ценни, колкото изглеждат, може да си запазя няколко. Кажи на работодателите си, ако наистина имаш такива, че могат да приемат това като наказание, задето се опитват да провеждат операция като тази, без да информират компетентните власти. И нямам предвид американските митници. Ако искат и занапред да превозват такива неща, ще дойдат да говорят с мен и ще измислим нещо.

— Защо трябва да говорят с теб? — попита Джоуел. — Защо не с доминиканците или с Джими Джуъл?

Видя как нещо проблесна в очите на Раул и разбра, че е докоснал оголен нерв.

— Защото — отвърна Раул — цилиндрите са у нас.

После Раул си тръгна, като остави Джоуел да се грижи за раните си, но не и преди да стъпче мобилния му телефон и да изцеди повечето гориво от резервоарите, оставяйки му само колкото да стигне до мотела край Юстис.

Когато влезе във фоайето, изгарянето на бузата привлече погледите на няколко души, но никой не си позволи коментари. Намери машината за лед, зави няколко бучки в пешкира от стаята си и ги сложи върху раната, опитвайки да облекчи болката, преди да се обади по телефона.

— Имаше проблем — каза той, когато отсреща вдигнаха. Описа подробно всичко, което се беше случило, без да изпуска почти нищо.

Отговорът бе:

— Ще трябва да си ги върнем. Казваш, че този тип Раул иска да задържи печатите като един вид глоба?

— Така каза.

— Господи. Да не мислиш, че ще ги използва, за да маркира пликите с кокаин?

— Мисля, че ще опита да ги продаде.

— Досега всичко вървеше добре, защото бяхме внимателни. Тези печати не бива да се появяват на открития пазар.

Джоуел положи всички усилия да скрие раздразнението си. Непременно ли трябваше да го считат за някакъв слабоумник само защото караше камион? В края на краищата той беше участвал във всяка фаза на операцията, от самото начало. Без него тя щеше отдавна да се е провалила.

— Наясно съм с това. — Не успя да се пребори с острите нотки в гласа си.

— Не ми се прави на умник. Не аз загубих пратката.

— Аха. Аз пък не съм видял такива пари, които да ми компенсират загубата на едното око.

— Видял си повече от всеки друг. Ако не ти харесва уговорката, излез от играта.

Джоуел се вторачи в раните на ръцете си.

— Не исках да кажа това. Нека просто оправим бъркотията.

— На този Раул няма да му отнеме много време да разбере на какво е попаднал. След това и дете ще може да се досети какво става. Ще започна да разпитвам, за да разбера кой е той.

— Джими Джуъл знае.

— Сигурен ли си?

— Почти. Ако питаш мен, нареждането да ни ударят, е дошло от него.

— Е, тогава ще започнем оттам. Казваш, че са взели всичко?

— Да. Всичко взеха.

— Прибирай се вкъщи. Наспи се и се погрижи за изгарянията. Обади ми се утре, веднага щом се почувстваш отпочинал. Това не е единствената бъркотия, която трябва да бъде разчистена.

Джоуел не поиска обяснение за последната забележка. Твърде уморен бе и твърде обиден. Затвори телефона, отиде до бензиностанцията от другата страна на пътя и купи стек от шест бири да си ги пие в стаята. Докато гледаше през прозореца светлините на преминаващите отвън коли и тъмното езеро Флагстаф, от време на време долепваше някоя от студените бутилки до наранената буза. След втората бира започна да му се повдига. Беше изминало много време, откакто не бе преживявал шок, и почти бе забравил усещането, но онова, което му сториха на поляната, го върна към други спомени, други моменти. Почеса разсеяно левия си пищял, опипа тъканта на белега и вдлъбнатината в мускула. Позвъни на Карън, но тя не си беше вкъщи, така че остави съобщение на телефонния секретар, че се е уморил и е решил да пренощува в мотел. Каза ѝ също, че я обича, и се извини за спречкването им тази сутрин. Вината беше изцяло на детектива; негова и на онзи стар негодник, Пачет, който се бъркаше където не му е работа. Тобаяс знаеше достатъчно за детектива от местните клюки, за да не го подценява, и не бе сигурен, че сплашването е правилният подход към него, но когато дойдоха да му кажат, че е бил нает да проучва него и връзката му, а не цялата операция, изпита гняв, както и облекчение.

Искаше да поспи. Взе болкоуспокояващи и седна на леглото, опънал крака пред себе си. Порови в джоба на якето и извади двете изящно гравирани златни халки. Каза, че мексиканците са взели всичко, но това беше лъжа. Смяташе, че му се полагаше компенсация за страданията, както и за вече превозените неща, струващи цяло състояние, от което на практика все още не беше видял нищо повече от няколко жалки долара. Освен това искаше да се извини на Карън за

кавгата. Вдигна обиците към светлината и въпреки болките се възхити на красотата им.

- [1] Годеница (исп.). — Б.пр. ↑
- [2] Хайде! (исп., жаргон в Мексико). — Б.пр. ↑
- [3] Побързай! (исп., Лат. Ам.). — Б.пр. ↑
- [4] Момчето ми (исп.). — Б.пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ

*... Сънувам конници на димящи
хълмове,
препускащи сенки с камшици и
нагръдници от тръстика,
метежна луна. Някаква друга
война. Някаква друга
древна война, но на същото
това място...*

Ричард
Къри, „През
границата:
виетнамски
истории“

Войната мирише. Мирише на открити канапи и екскременти. Мирише на смет, разваляща се храна и застояла вода. Мирише на умрели кучета и човешки трупове. Мирише на бездомните, умиращите и мъртвите.

От военновъздушна база „Маккорд“ ги прехвърлиха във военновъздушна база „Рейн-Майн“, после в Кувейт. Пътуваха в пълно снаряжение — патроните извадени и напъхани по джобовете. В Кувейт пълнеха чували с пясък и ги редяха по пода в колите, за да събират шрапнелите. Само няколко дни след това им бе съобщено, че отиват на бой. Офицерите се зарадваха: искаха да си спечелят бойните нашивки. Докато пътуваха на север през пустинята, нощем бе много студено. Никога преди не бе стъпвал в пустиня, ако не се брои пустинята в Мейн, но тя си беше просто поле с малко пясък. Не бе очаквал да е така студено, обаче знаеше за пустините толкова, колкото и за Ирак. Преди да го изпратят тук, дори не можеше да го намери на картата.

Никога не бе имал намерение да идва в тази страна, защо да си прави труда да я търси? Но сега вече знаеше...

С какво се занимаваха тези хора? От какво живееха? Не виждаше тук да расте нещо. Децата бяха боси и живееха в къщи, направени от кал и кирпич. Казано им бе да не се доверяват на никого, но той все пак раздаваше на децата бонбони и вода, когато можеше. Повечето от момчетата го правеха — в началото, докато не се заредиха бунтовете и реките не започнаха да се пътят с трупове, а хаджиите да използват деца като съгледвачи, като живи щитове или войници. След това престанаха да се отнасят към тях като към деца. По онова време вече почти непрекъснато изпитваше страх, но беше попаднал на място, където понятието страх бе загубило всякакво конкретно съдържание, защото страхът присъстваше винаги, като шепот или пък писък.

И прахта. Тя проникваше навсякъде. Стараеше се да поддържа своя М4 чист и добре смазан, но понякога това не помагаше и автоматът засичаше. Някои от войниците казваха, че стандартната армейска смазка нищо не струва, и момчетата искаха от близките си да им пращат масла от магазините, за да попълват комплектите за поддръжка на личното оръжие. По-късно прочете някъде, че иракската прах се различавала от прахта, използвана при изпитанията на оръжията в Щатите. Била по-ситна и съдържала повече соли и карбонати, които причинявали корозия. Освен това влизала в химическа реакция с някои от смазките за оръжие и образувала по-едри частици, които блокирали патронниците. Сякаш самата земя заговорничеше срещу нашествениците.

Това бе древна страна. Американците не го разбираха. Той също не го разбираше, не и тогава. Едва по-късно, когато тръгна по дирите на нейната история, научи, че тук е люлката на цивилизацията: предците на хората, които сега надничаха страхливо от пръстените къщурки, бяха създали писмеността, философията, религията. Тази армия от танкове, ракети и самолети следваше пътя на асирийците, вавилонците и монголите, на Александър Велики, Юлий Цезар и Наполеон. Някога тук бе процъфтявала най-великата империя на света. Опитваше се да добие някаква представа колко стара е тя още докато четеше за Гилгамеш, Месопотамия, царете на Акад и шумерите.

Тъкмо тогава научи за Енлил и съпругата му Нинлил и историята как Енлил приел три форми и се съвкупил с жена си три пъти и как от

тези три съвкупления се родили Нергал, Ниназу и още един, чието име се беше загубило, станало бе неразгадаемо поради разпадането на старите камъни, върху които бе написана тази легенда. Три съвкупления, три същества: оръдията на ада.

Демоните.

И тогава започна да проумява.

Когато се обади на другата сутрин, Джаки Гарнър не спря да се извинява. Успял да проследи Джоуел Тобаяс чак до Блейнвил, Квебек, и наблюдавал товаренето на храната за животни. Не забелязал нищо нередно и след това останал след Тобаяс до границата, където нещо във вида или може би в миризмата му събудило подозрения. Направили химически тест на пътната му чанта и открили следи от експлозиви. Тъй като ставаше дума за Джаки Гарнър, царя на амунициите, би било цяло чудо да не открият следи от експлозиви, но в случая това довело до претърсване на колата му и той бил принуден да отговаря на куп неудобни въпроси за своите хобита, преди да го пуснат да си върви по живо, по здраво, но по това време вече нямало и следа от Джоуел Тобаяс.

— Не се тревожи, Джаки — казах му. — Ще намерим друг начин.

— Искаш ли да се върна при къщата му и да го чакам?

— Да, защо не. — Ако не друго, поне Джаки щеше да е спокоен, че не му се сърдя.

— Някакви вести от Ню Йорк?

— Ще са тук тази вечер.

— Нали няма да им кажеш как прецаках нещата?

— Нищо не си прецакал, Джаки. Просто си имал лош късмет.

— Трябваше да внимавам повече — каза със съжаление той. — Но обичам експлозивите...

Малко след това Бенет Пачет ми прати имейл с няколко имена на бивши войници, присъствали на погребението на сина му. Първите двама бяха Върнън и Причард. И до двете имена имаше забележка, че не е сигурен в правописа им. Пачет признаваше, че не може да си спомни имената на всички, защото някои не се подписали в книгата за съболезнования и не му били представени, но мислеше, че са присъствали поне десетина бивши войници. Спомняше си жена на име Кари Сандърс, която имала нещо общо с юридическите консултации за ветерани, но доколкото знаел, нямала официални контакти с Деймиън.

В списъка беше и Боби Джандро, който сега бе в инвалидна количка вследствие раняванията от Ирак. Той фигурираше и в моя списък на хората, с които исках да поговоря, щом пристигне помощта от Ню Йорк.

— Някой от онези на погребението беше ли чернокож?

— Върнън е цветнокож — каза той. — Това важно ли е?

— Просто съм любопитен.

Набелязах си да се обадя на Кари Сандърс и да разбера нещо повече за Джандро, но първо реших да прескоча до хълмовете край Скарбъро, където в къщурка близо до хиподрума живееше Роналд Стрейдиър. През войната във Виетнам Роналд служил в корпус К9 и когато паднал Сайгон, бил не по-малко травмиран от загубата на кучето си, което бил принуден да изостави като „превишаващо нуждите му“, отколкото от смъртта на другарите си. Сега къщата му бе нещо като хан за ветерани, които минаваха случайно през града и имаха нужда от място, където да преспят, да пийнат една бира и да си дръпнат марихуана, без да им се досажда с тъпи въпроси. Не бях сигурен с какво се препитаваше Роналд, но то навярно не беше без връзка със запасите трева, каквито сякаш винаги имаше подръка.

Напоследък Роналд бе започнал да се намесва и в дискусиите около правата на ветераните. В края на краищата той разполагаше с информация от първа ръка за проблемите, с които се сблъскваха те. Навярно след връщането си от Виетнам и особено след 11 септември си беше мислил, че за последен път става свидетел на подобна мерзост. Вместо това върху ветераните бе изсипан нов чувал гадории, по-отвратителни дори от онези, които бяха залели предшествениците им от Виетнам. Тогава завръщащите се войници бяха упреквани за една непопулярна война, критиците им се вдъхновяваха от снимки, показващи млади хора, които загиват в студентските общежития или тичат по виетнамски мост с горящ напалм по кожата. Сега този гняв бе заменен от непознаване на физическите и психическите последствия от войната за участвалите в нея и нежеланието на онези, които с радост ги бяха изпратили да се бият, да се погрижат за ранените и белязаните от битките, когато се приберат у дома. Бях виждал Роналд няколко пъти по местната телевизия; и щатските вестници често се обръщаха към него за коментар, когато темата за ветераните инвалиди се повдигаше под някаква форма. Той бе основал неформална

организация, наречена „Ангажирани ветерани от Мейн“, и за пръв път, откакто го познавах, сякаш имаше истинска цел, нова битка, която да води, вместо да преживява отново старите.

Когато пристигнах пред къщата, видях да помръдва перде. Знаех, че Роналд има монтиран сензор в края на пътя, който водеше до вратата му, и лъчът му засича всичко по-едро от малък бозайник. Той бе достатъчно умен да не държи твърде голямо количество наркотици в дома си, така че всяка полицейска проверка би установила притежание, но не и притежание с цел разпространение. От друга страна, за някои направления в местните органи за прилагане на закона заниманията на Роналд бяха нещо като обществена тайна, но те предпочитаха да не обръщат внимание, защото Роналд не продаваше на деца, не прилагаше насилие и при нужда съдействаше на полицията. Така или иначе, Роналд не бе наркобарон. Ако беше, нямаше да живее в къщурка до хиподрума.

Щеше да живее в голяма къща до хиподрума.

Щом слязох от колата, той излезе на прага. Беше едър мъж, черната му коса бе подстригана късо и силно прошарена. Носеше тесни дънки, карираната му риза бе пусната свободно над колана. От врата му висеше кожена кесия.

— Какво е това? — попитах. — Голямо хапче ли?

— Не, тук държа дребните си пари.

Ръката му, загоряла от слънцето и набраздена от мускули и от вени, грабна моята и я погълна, както стара безформена морска котка гълта цаца.

— Ти си единственият местен американец, когото познавам — казах аз, — а не правиш от онези неща, присъщи на местните американци.

— Разочарован ли си?

— Малко. Просто имам чувството, че не си даваш труда. — Дори не искам да ме наричат местен американец. Индианец ми е съвсем достатъчно.

— Виждаш ли? Обзалагам се, че можех да пристигна тук, облечен като каубой, и на теб дори нямаше да ти мигне окото.

— Да. Можех да те застрелям, без да ми мигне окото.

Седнахме до масата в двора и Роналд извади от хладилника две соди. От плейъра в кухнята долиташе тиха музика, микс от индиански

блус и фолк: Слайдин Клайд Рулет, Кийт Секула, Бъч Мъдбоун.

— Социална визита? — попита той.

— Другарска — отвърнах аз. — Спомняш ли си едно момче на име Деймиън Пачет? Местен младеж, служил в Ирак като пехотинец?

Роналд кимна.

— Ходих на погребението му.

Трябваше да се досетя. Роналд посещаваше погребенията на местните ветерани винаги когато може. Идеята му бе, че като отдава почит на един, отдава почит на всичките. Това бе израз на растящото му лично уважение към падналите.

— Познаваше ли го?

— Не, никога не съм го срещал.

— Чух, че може да се е самоубил.

— Кой ти каза това?

— Баща му.

Роналд докосна сребърно кръстче, което висеше от кожена лента на китката му, малък жест на уважение към скръбта на Бенет Пачет.

— Повтаря се отново и отново — каза той. — Човек се надява, че офицерите и политиците ще си вземат поука, но те никога не го правят. Войната променя мъжете и жените, някои от тях се променят толкова много, че и сами вече не се познават и мразят онова, в което са се превърнали. Ако питаш мен, ние ставаме по-добри само в статистиките за самоубийствата, това е. След войната са сложили край на живота си повече виетнамски ветерани, отколкото са загинали там, и ако се съди по тенденциите, които очертават числата, тази година броят на самоубилите се ветерани от Ирак ще е по-голям от този на убитите там войници. Един и същ извод важи и за двете войни: лошо отношение там, лошо отношение и след връщането в родината.

— Какво се говореше за Деймиън?

— Че е станал саможив, че е имал проблеми със съня. Доста момчета имат проблеми със съня, когато се върнат. Трудно се справят с много неща, но когато не можеш да спиш, мислите ти се объркват и започваш да ставаш раздразнителен и потиснат. Може би пиеш повече, отколкото трябва, или пък вземаш нещо, което да те приспи, а после започваш да чувстваш нужда от малко повече всеки път. Той е бил на тразодон, но после е престанал да го пие.

— Защо?

— Ще трябва да попиташ някого, който го е познавал по-добре от мен. Някои хора не обичат да вземат лекарства за сън, чувстват, че след като се събудят, получават от тях наркотичен махмурлук и че те потискат фазата на съня, когато очите се движат бързо, но за Деймиън разполагам само със сведения от втора ръка. Баща му да не те е наел да разследваш смъртта му?

— В известен смисъл.

— Не мисля, че имаше някакви съмнения как е умрял.

— Нямам, поне за самия му край. Баща му иска да разбере какво го е довело дотам.

— Значи вече се занимаваш с посттравматични разстройства?

— В известен смисъл.

— Виждам, че все още ти е трудно да отговаряш на директни въпроси.

— Предпочитам да мисля, че правя обходни маневри.

— Да, както преди нападение. Все пак може би трябваше да сложиш онази каубойска шапка.

Той отпи от содата и отклони поглед. Не беше точно сплашване, само облагороден местноамерикански еквивалент на сплашването.

— Добре — казах. — Предавам се. Ще ти дам едно име: Джоуел Тобаяс.

Роналд имаше лице на покерджия. При споменаването на Тобаяс само клепачите му трепнаха леко, но това бе достатъчно, за да покаже, че не обича особено Тобаяс.

— Той също беше на погребението. Куп момчета, служили с Деймиън, дойдоха да му отдадат почит, някои от разстояние. На гробищата се стигна до разпра, въпреки че успяха да скрият това от Пачетови.

— Разпра ли?

— Там се навърташе един фотограф от местен вестник, „Сентинъл Игъл“. Правеше снимки за очерка, който подготвяше, и се надяваше да продаде на „Ню Йорк Таймс“: нали знаеш, погребението на паднал воин, скръбта, избавлението. Някой от близките — трябва да е бил Бенет — му беше казал, че не възразяват. Обаче други не бяха съгласни. Неколцина от старите другари на Деймиън поговориха с него и той си тръгна. Единият от тях беше Тобаяс. Запознах ме с него покъсно в един бар. По това време вече едва се държахме на краката си.

— Тобаяс появявал ли се е на твоя радар?

— Защо ще се появява?

— Може да има хора, които подозират, че се занимава с контрабанда.

— Ако контрабандира нещо, не е трева. Щях да знам. Говори ли с Джими Джуъл?

— Той също не знае.

— Щом Джими не знае, значи аз нямам никакъв шанс. Ако похарчиш и долар, този човек ще чуе дрънкането на рестото по тезгяха.

— Обаче знаеш за Тобаяс, нали?

— Слухове, нищо повече.

— Какви?

— Че върти някаква далавера. Той е от този тип хора.

— Беше ли от хората, които не искаха да ги снимат?

— Онези, които говориха с фотографа, бяха четирима или петима, доколкото мога да си спомня. Тобаяс бе между тях. Един от другите сам влезе във вестниците седмица или две след това.

— Защо?

— Казваше се Брет Харлан, от Каратънк.

Името ми говореше нещо. Харлан. Брет Харлан.

— Убийство и самоубийство — казах. — Убил жена си, после и себе си.

— С щик от М9. Смъртта им е била мъчителна. Боец Брет Харлан, „Страйкър С“, командос от Втора бригада специални части, Трета пехотна дивизия. Жена му била в отпуск от Сто седемдесет и втори военноразузнавателен батальон.

— Деймиън Пачет е служил във Втора бригада специални части.

— Както и Бърни Крамър.

— Кой е Бърни Крамър?

— Ефрейтор Бърни Крамър. Обесил се в хотелска стая в Квебек преди три месеца.

Спомних си какво ми каза Карън Емъри: „Всичките те умират“.

— Цял куп — казах аз. — Цял куп самоубийства.

— Така изглежда.

— Някаква идея каква може да е причината?

— Мога да ти отговоря по принцип, но не и конкретно. Има една жена от „Тогус“, бивша военна. Името ѝ е Кари Сандърс и мисля, че се е срещала и с Харлан, и с Крамър. Тя провежда изследване и дойде при мен да търси информация: имена на хора, които може да се съгласят да бъдат интервюирани, от моето време и след това. Дадох ѝ каквото можах.

— Бенет каза, че Кари Сандърс е била на погребението на Деймиън.

— Може да е била в черквата. Аз лично не съм я видял.

— Какво изследва?

Роналд допи содата, смачка кутията и я метна в коша за рециклиране.

— Разстройствата, причинени от посттравматичен стрес. Специалността ѝ са самоубийствата.

* * *

Слънцето се издигна по-високо. Утрото бе преминало в хубав летен ден с ясно синьо небе и съвсем лек ветрец, но двамата с Роналд вече не бяхме навън. Той ме беше завел в малкия офис, от който ръководеше Ангажираните ветерани от Мейн. Стените бяха покрити с изрезки от вестници, таблици на смъртните случаи и фотографии. Една от тях, точно над компютъра на Роналд, изобразяваше жена, която помага на осакатения си син да стане от леглото. Снимката бе направена изотзад, така че се виждаше само лицето на майката. Отне ми няколко секунди, докато схвана какво в снимката не беше наред: почти половината глава на младия мъж липсваше, а онова, което бе останало, беше покрито с ръбове и вдлъбнатини като повърхността на луната. Лицето на майката изразяваше смесица от чувства, твърде сложни, за да бъдат предадени.

— Граната — каза Роналд. — Загубил е четирийсет на сто от мозъка си. Ще има нужда от постоянни грижи до края на живота си. Майка му не изглежда млада, нали? — Каза го, сякаш за пръв път я забелязваше, при все че тя бе пред очите му всеки ден.

— Да.

— И се питах кое ще е по-добре: да умре преди майка си и страданията му да свършат, а нейните да приемат друга, може би не толкова мъчителна форма, или да я надживее, та тя да е до него до края на дните си и да го гледа, както го е гледала като малък. Мислех си, че първото ще е за предпочитане, защото ако той живее по-дълго от нея, постепенно ще се превърне в сянка в ъгъла на някоя стая, в име без минало, забравен от другите и без собствени спомени.

Ограден от всичко това, Роналд ми говореше за самоубийци и за бездомници; за наркомании и кошмари наяве; за мъже, останали без крайници, които се борят войската да ги признае за пълни инвалиди; за натрупаните молби — 400 000 и с постоянно покачващ се брой; и за онези, чиито белези не се виждат, осакатените психически, а не физически, чиято саможертва все още не е призната от държавата, която им е отказала ордена за храброст „Пурпурно сърце“. И докато говореше, гневът му се разпалваше.

— Това е скритата цена — каза накрая. — Бронираниите жилетки предпазват тялото и с каска е по-добре, отколкото без каска. Медицинското обслужване става по-добро и по-бързо. Но ако някоя от онези пехотни мини избухне до теб или под теб, или под хамъра ти, можеш да загубиш ръка или крак или да те удари шрапнел в тила и да те остави парализиран за цял живот. Днес хората оцеляват след катастрофални ранявания, но може би им се иска да не са оцелявали. Преглеждаш „Ню Йорк Таймс“ и „Ю Ес Ей Тъдей“, виждаш в онова малко каре, където поместват лошите новини, че жертвите от Ирак и Афганистан се увеличават, но вече не толкова бързо, както преди, във всеки случай поне в Ирак, и си казваш, че може би положението се подобрява. Подобрява се, ако броиш само мъртвите. Но за да получиш броя на ранените, трябва да умножиш това число по десет, а дори и тогава няма начин да разбереш колко са сериозно ранените. Един от всеки четирима войници, които се връщат от Ирак и Афганистан, се нуждае от медицинско и психиатрично лечение. Понякога то не е така достъпно за тях, както би трябвало да бъде, и дори когато имат късмета да получат малко от онова, което им е нужно, правителството опитва да ги измами на всяка крачка. Нямах представа колко е трудно да получиш пенсия за пълна инвалидност. И същите тези хора, които са изпратили войниците да се бият, се опитват да затворят „Уолтър Рийд“, за да спестят някой долар. „Уолтър Рийд“. Водят две войни, а искат да

затворят водещия военен медицински център, защото намират, че струва прекалено много пари. Това няма нищо общо с отношението към войните. Няма нищо общо с либерализма или консерватизма, или всеки друг етикет, който решиш да му лепнеш. Въпросът е да се постъпи справедливо с хората, които се бият по фронтовете, а те не постъпват с тях справедливо. Никога не са постъпвали справедливо. Никога, никога...

Гласът му заглъхна. Когато заговори отново, звучеше различно.

— Щом държавата не желае да направи каквото е нужно и военните не могат да се грижат за своите ранени, тогава може би се пада на други да направят нещо по този въпрос или поне да опитат. Джоуел Тобаяс е един разгневен мъж и е възможно да е събрал други като него около себе си за своята кауза.

— Кауза ли?

— Онова, което върши, каквото и да е то, е породено от добри намерения. Той е познавал мъже и жени, които са се борили да получат каквото им се полага. Всички познаваме такива хора. Давани са обещания. Че ще им бъде помогнато.

— Искаш да кажеш, че парите от онова, което пренасят през границата, е трябвало да отидат за ранените войници?

— Част от тях. По-голямата част. В началото.

— Какво се е променило?

— Това са много пари. Така се говори. Колкото по-голяма е сумата, толкова повече расте алчността.

Роналд стана. Разговорът ни отиваше към приключване.

— Трябва да говориш с някой друг — каза той.

— Дай ми име.

— В „Съли“ имаше сбиване. — „Съли“ бе долнопробен портландски бар. — Случи се след като погребяхме момчето на Пачет. Неколцина от нас седяхме в единия ъгъл, а Тобаяс и някои други бяха на бара. Единият от тях беше в инвалидна количка, крачолите му вдигнати и забодени с безопасни игли някъде към коленете. Пийнал бе доста и по някое време се нахвърли на Тобаяс. Обвини го, че не изпълнява обещанията си. Спомена Деймиън и другото момче, Крамър. Имаше и трето име, което не чух добре. Започваше с Р: Рокъм, нещо от този род. Момчето в инвалидната количка каза, че Тобаяс е лъжец, че краде от мъртвите.

— Тобаяс какво направи?

Лицето на Роналд се сгърчи от отвращение.

— Бутна го към вратата. Момчето не можеше да стори нищо друго, освен да натисне спирачката. Едва не падна на пода, но Тобаяс не го пускаше. То не пожела да освободи спирачката на количката и започна да ги удря, когато опитаха да го накарат насила. Тогава го вдигнаха заедно с нея и го изнесоха на улицата. Поругаха достойнството му просто така. Напомниха му колко е безпомощен. След стореното не се разсмяха и на един-двама сякаш им се повдигаше, но това не променя случилото се. Онова, което направиха с момчето, беше голяма низост.

— Името му Боби Джандро ли беше?

— Точно така. Изглежда е служил заедно с Деймиън Пачет. Дължал му е живота си, както чух. Излязох да проверя дали е добре, но той не искаше никаква помощ. Беше достатъчно унижен. Обаче се нуждае от помощ. Забелязах го. На път е да рухне. Е, сега знаеш повече, отколкото знаеше, когато дойде, нали?

— Да. Благодаря ти.

Той кимна.

— Част от мен искаше те да успеят. Тобаяс и останалите. Искаше ми се да им провърви, с каквото и да се бяха захванали.

— А сега?

— Стана лошо. Трябва да внимаваш, Чарли. На тях няма да им хареса, че си навираш носа в техния бизнес.

— Те вече опитаха да ме сплашат, топиха ме в бидон от олио.

— Така ли? И постигнаха ли нещо?

— Нищо особено. Онзи, който говореше, имаше приятен глас, може би с намек за нещо южняшко. Ако ти хрумне кой може да е бил, ще споделиш, нали?

* * *

По-късно същия ден опитах да се свържа с Кари Сандърс в болницата за ветерани „Тогус“, но обаждането ми отиде право в телефонния ѝ секретар. След това позвъних в „Сентинъл Игъл“, местен седмичен вестник в Ороно, и от редактора на новините

получих номера на мобилния телефон на фотографа Джордж Ебърли. Той не бе щатен, но работеше за вестника на хонорар. Ебърли вдигна на второто позвъняване и когато му казах какво искам, като че ли нямаше нищо против да ми отговори.

— Договорено беше с Бенет Пачет. Той обясни на цялото семейство какво искам да направя. Казах му, че ще е възпоминание за неговия син, но също и начин да се свържат с други семейства, които са загубили синове и дъщери или бащи и майки във войната и той ме разбра. Обещах да бъда дискретен и бях. Стоях най-отзад. Повечето хора дори не ме забелязаха, но после изведнъж се сблъсках с група разбойници.

— Казаха ли ви какъв е проблемът?

— Казаха, че било частна церемония. Когато изтъкнах, че имам разрешението на семейството да фотографирам, един от тях се опита да ми вземе фотоапарата, докато другите го прикриваха. Отстъпих назад и един друг, едър мъж с липсващи пръсти, ме сграбчи за рамото и ми каза да изтрия всички снимки, които не са на семейството. Каза, че ако не го направя, ще счупи апарата и после той и приятелчетата му ще ме намерят и ще ми счупят нещо друго — нещо, което няма обектив и не може да бъде заменено.

— И вие изтрихте снимките?

— Как не. Имам нов „Никон“, сложна машинария, ако не знаеш какво правиш. Натиснах няколко бутона, затворих екрана и му казах, че съм направил каквото иска. Той ме пусна и това беше.

— Има ли някаква възможност да погледна тези снимки?

— Разбира се, не виждам защо не.

Дадох му имейл адреса си и той обеща да ми прати снимките още щом стигне до своя компютър.

— Знаете ли — добави Ебърли, — имаше връзка между Деймиън Памет и един ефрейтор на име Бърни Крамър, който се самоуби в Канада.

— Знаем. Служили са заедно.

— Семейството на Крамър е от Ороно. След смъртта му поместихме нещо, което беше написал. Сестра му ни помоли да го публикуваме. Тя още живее тук. Честно казано, това беше причината да проявя интерес към този фоторепортаж. Статията на момчето вдигна голям шум тук и създаде неприятности на издателя с военните.

— За какво пишеше Крамър?

— За посттравматичния стрес. Ще ви изпратя статията заедно със снимките.

Материалите на Ебърли пристигнаха след около два часа, докато си приготвях стек за вечеря. Дръпнах тигана от котлона и го сложих настрани да изстива.

Статията на Бърни Крамър бе кратка, но силна. Разказваше за битката му с разстройствата, причинени от посттравматичния стрес — параноята, неспособността да се доверява, миговете на парализиращ страх — и особено за гнева си от отказа на войската да признае посттравматичния стрес за раняване от войната, вместо да го третира като болест. Естествено, статията беше написана като обширно писмо до издателя на вестника, писмо, което така и не е било изпратено, но издателят бе видял потенциала в нея и я беше поместил на страницата за писма на читатели. Най-въздействащо от всичко бе описанието на пребиваването му в частта за военна преподготовка във Форт Браг. Крамър намекваше, че Форт Браг се използва като сметище за войници, които имат проблеми с наркотиците, и че непрекъснатите промени в състава показват, че се пренебрегват наградите, възстановяването на доброто име и церемониите за преминаване към запаса. „Когато се прибрахме в родината — пишеше той, — ние бяхме вече забравени.“

Не беше трудно да се досетиш, колко недоволна е била армията, че един бивш неин войник е оставил такъв документ, макар че във войнишките интернет блогове, а и другаде, бяха писани и по-лоши неща. Все пак един малък местен вестник можеше да стане лесна плячка на някой военен пресаташе, решил да се докаже пред началството.

Принтирах статията и я добавих към онези за смъртта на Брет Харлан и неговата съпруга Маргарет, които бях събрал по-рано. Освен това и сам си бях водил бележки за посттравматичния стрес и самоубийствата сред военните. После разгледах снимките, които Ебърли бе направил след погребението на Деймиън. Той услужливо бе заградил в кръгчета лицата на мъжете, които се бяха скарали с него, между тях беше и Джоуел Тобаяс. Разгледах внимателно другите. Само един от тях беше черен, затова се досетих, че това е Върнън. Проверих принтера за фотографии, за да съм сигурен, че има достатъчно хартия,

после принтирах повторно всичките най-добри снимки. Исках да знам имената на останалите от групата. Роналд Стрейдиър може би ги знаеше. Имах имейл адреса му, така че му изпратих някои от снимките. Ебърли ми бе дал също името и телефона на сестрата на Бърни Крамър, Лорън Фанън. Обадох ѝ се и поговорихме малко. Тя ми каза, че Бърни се е прибрал от Ирак „болен“ и през следващите месеци състоянието му се е влошило. Останала с впечатлението, че върху него е упражняван натиск да не говори за проблемите си, но не знаеше дали този натиск е дошъл от военните, или от собствените му приятели.

— Защо мислите така? — попитах.

— Имаше един негов приятел, Джоуел Тобаяс. Бил е сержант на Бърни в Ирак. Преди всичко Тобаяс беше причината Бърни да отиде в Квебек. Говореше гладко френски и вършеше там някаква работа за Тобаяс, нещо свързано с превози и камиони. Бърни вземаше лекарства, за да може да спи, а Тобаяс му каза да ги спре, защото се отразявали зле на работата му.

Ако Джоуел Тобаяс бе казал на Бърни Крамър да престане да взема лекарството, защото пречи на работата му, възможно ли бе да е отговорен и за това, че Деймиън Пачет бе спрял тразодона?

— Бърни търсил ли е професионална помощ?

— Мисля, че получава някаква помощ, съдейки по начина, по който започна да говори за своето състояние, но никога не каза от кого. Когато умря, се обадох на Тобаяс и му казах, че няма да е добре дошъл на погребението и той стоя настрана. След това не съм го виждала повече. Между личните книжа на Бърни намерих писмото, в което пише за своя посттравматичен стрес, и реших, че то трябва да бъде публикувано във вестниците, защото е редно хората да знаят какво е било отношението към тези мъже и жени от страна на собственото им правителство. Бърни беше прекрасен човек, мил човек. Не заслужаваше да завърши живота си по този начин.

— Споменахте личните книжа на Бърни, госпожо Фанън. Пазите ли ги още?

— Някои от тях. Останалите ги изгорих.

Тук имаше нещо.

— Защо ги изгорихте?

Тя се разплака и ми бе трудно да разбера част от онова, което каза след това.

— Писал бе страница след страница, воден само от... лудост, как чувал гласове и виждал разни неща. Мислех, че всичко това е част от заболяването му, но то беше така смущаващо и така откачено. Не исках някой друг да прочете тези страници, защото ако се разбере за тях, това можеше да отклони вниманието от писмото му. Той говореше за демони и как те го преследват. Нищо от написаното не звучеше смислено. Нищо.

Благодарих ѝ и я оставих на спокойствие. В мейлбокса ми се бе появило съобщение. Роналд Стрейдиър бе свършил работата вместо мен, принтирал бе една от снимките, маркирал бе част от нея, след което я беше сканирал отново и я бе върнал. Към нея имаше кратка бележка:

„След като си тръгна, си спомних още нещо за погребението, което ми се стори странно. С Тобаяс и другите в «Съли» имаше и един ветеран от първата иракска война. Името му е Харолд Проктър. Доколкото знам, на него никога не му е пукало за някого или за нещо и няма друга причина да е близък с Тобаяс, освен ако не участва в онова, което става. Притежава западнал мотел край Лангдън, северозападно от Рейнджли. Излишно е да ти казвам колко близо е това до канадската граница.“

Проктър го нямаше на нито една от снимките. Знаех, че съществува система, според която ветераните от предишните войни посрещаха завръщащите се войници, но нямах представа как да разбере дали Проктър е участвал в нея и дали може да е бил между онези, които са посрещнали Деймиън Пачет, когато си е дошъл. Но Роналд бе прав в преценката си за Проктър и нямах причина да не му вярвам, защото Проктър не приличаше много на кандидат за посрещач.

Роналд ми беше дал още две имена: Малак и Баки. До името на Малак беше написал: „Юниънвил, но отрасъл в Атланта“. Освен това бе идентифицирал официално чернокожия като Върнън и ниския брадат мъж до него като Причард. Сложил бе X върху лицето на висок мъж с очила и до него беше написал: „Харлан почина.“ И накрая, на заден план в левия край на снимката едва се различаваше мускулест мъж в инвалидна количка: Боби Джандро. Спомних си думите на Кайл Куин, изречени, докато гледах снимката на Фостър Джандро във вестника.

Лоша работа.

Взех химикалката и официално добавих към списъка на
мъртвите Фостър Джандро.

Тобаяс замина за мотела на Харолд Проктър рано на другата сутрин. Мислеше си, че това е съдба: натам пътуваше, когато го хванаха мексиканците, така че не бе особено възхитен, когато му казаха все пак да отиде, дори без товара, който трябваше да достави. Причината бе по-неочаквана, макар че когато имаше време да помисли, му се стори, че бе очаквал да се случи тъкмо това.

— Проктър ни баламосва — каза гласът по телефона онази сутрин. — Иска да се измъкне. Вземи каквото е останало там и се разплати с него. И без това са останали само дреболии.

— Сигурни ли сте, че няма да се раздрънка? — попита Тобаяс.

— Той знае какво го чака, ако го стори.

Тобаяс не беше толкова сигурен. Имаше намерение да размени няколко думи с Проктър просто за да се увери, че помни какви са задълженията му.

Лицето и ръцете го боляха. Ибупрофенът, който бе взел, бе притъпил малко болката, но не толкова, че да може да се наспи както трябва. Недоспиването не бе нещо ново за него, поне в последно време. В Ирак бе спал непробудно дори под минохвъргачен обстрел, по онова време бе непрекъснато уморен, но откакто се прибра у дома, трудно заспиваше нощем и дори когато успяваше да заспи, сънуваше. Сънуваше лоши сънища, които напоследък започваха да стават още по-лоши. Струваше му се, че си спомня кога започнаха сегашните му проблеми: преди около месец, по време на курс до мотела на Проктър. Още оттогава не беше добре.

Тобаяс не обичаше силните напитки, но в момента едно сериозно питие би му дошло добре. Проктър щеше да му даде, ако си поиска, но нямаше намерение да се възползва толкова дълго от гостоприемството му. Впрочем последното нещо, което желаше, бе полицаите да го хванат, че лъха на алкохол, докато кара камион; нещо повече, камион, в който вероятно ще има повече потенциално богатство на квадратен сантиметър, отколкото във всеки друг, пътувал някога по пътищата на щата.

И сякаш за да му напомни колко мъдро е било решението му да почака, докато се прибере в Портланд, преди да утоли жаждата си, насреща му се зададе пътуваща на изток гранична патрулна кола. Тобаяс вдигна небрежно ръка за поздрав и жестът му беше върнат. Проследи граничния полицаи в огледалото, докато не се загуби от погледа му, и едва след това започна да диша по-спокойно. Типично за неговия късмет, да налети на полицията след случилото се предишната нощ. Проктър бе само говняната глазура на лайняната торта.

Не беше особено загрижен за него. Проктър беше пияница и считаше, че след като и двамата са служили във войската, дълбоко в себе си са братя, но Тобаяс не виждаше нещата по същия начин. Те дори не бяха участвали в една и съща война: повече от десетилетие разделяше битките им. Двамата се движеха в различна посока. Проктър щеше да се довърши с пиене, докато той очакваше да спечели малко пари и да заживее по-добре. Мислеше си, че може да предложи на Карън да се омъжи за него и след като се оженят, да заминат на юг, да се махнат от проклетите мейнски студове. Тук летата бяха похубави, не толкова влажни както във Флорида или Луизиана, с изключение на няколко дни през август, но не бяха чак толкова хубави, че да компенсират зимите.

Отново му се допи. Щеше да седне и да изпие една-две бири веднага щом се прибере в Портланд. Мразеше се, когато се напие, мразеше да гледа и как другите се напиват. Разгневи се на Боби Джандро, задето се раздрънка и привлече вниманието към тях дори и в дупка като „Съли“, където повечето клиенти гледат да се натряскат и не обръщат внимание какво става около тях. Съжaliaваше Боби. Не беше сигурен дали той самият би продължил да живее, ако бе ранен толкова тежко. Собствените му ранявания му бяха предостатъчни: куцаше на всяка крачка и все още изпитваше фантомни болки там, където трябваше да са върховете на пръстите му. Но раняванията не оправдаваха Боби, задето се беше развикал и бе казал нещата, които каза. Обещали му бяха дял и Джоуел беше готов да спази договорката дори след казаното в „Съли“, но сега Боби не го искаше. Не искаше да има нищо общо с тях и това го безпокоеше. Тревожеше и останалите. Бяха се опитали да го вразумят, ала не се беше получило. Предполагаше, че онова, което направиха с него в „Съли“, е засегнало гордостта му, ала нямаха избор.

Никой да не пострада, това бе в основата на споразумението им. Не причинявай зло. За нещастие в реалния свят това невинаги беше възможно и този принцип тихомълком бе променен на „Не причинявай зло на своите“. Детектив Паркър бе получил, каквото си беше търсил, Фостър Джандро също. Тобаяс може би не би го застрелял, ала се бе съгласил, че това е необходимо.

Вече очакваше да види знака за отбивката към мотела на Проктър, който му даваше време да се подготви за завоя. Беше неспокоен. Камион, който спира в непосещаван мотел, бе точно едно от онези неща, които привличат вниманието в такава близост до границата. Той предпочиташе случаите, когато се пренасяха по-дребни предмети и размяната можеше да стане на бензиностанция или в закувалня. Превозването на едри неща изискваше от него да отиде в мотела, което винаги го караше да се поти. Но бяха останали още само една-две от този вид пратки и вече бе намерил място близо до Портланд, където да ги складира. След смъртта на Крамър бяха решили, че повечето едри неща не си струват риска, тъй като създават всевъзможни логистични трудности. Щяха да търсят алтернативен начин да се избавят от тях дори ако това означаваше по-малка печалба. Но след като си бяха направили труда да ги транспортират чак до Канада, в никакъв случай не бяха готови просто да ги захвърлят в някоя кариера или да ги заровят в дупка. Все пак вече бяха намерени купувачи за доста от статуите и на Тобаяс се беше паднало да ги прекара през границата. Бе превозил първата пратка без никакви спънки направо до склада в Пенсилвания със сертификат за евтина каменна градинска украса, предназначена за хора с повече пари, отколкото вкус. Втората бе оставена на склад при Проктър за няколко седмици, за пренасянето ѝ им бяха необходими пет часа и четирима мъже. Тобаяс през цялото време бе очаквал да ги връхлетят щатските полицаи или пък митничарите и още си спомняше чувството на облекчение, което изпита, след като работата бе свършена и той потегли отново към дома и към Карън. Трябваше само да приключи днес с Проктър и това щеше да му е за последно. Ако Проктър наистина искаше да излезе от играта, толкова по-добре. Нямахше да му липсва: Нито той, нито вонята в хижата му или гледката към скапания мотел, потъваш лека-полека в земята.

На човек, който е неспособен да контролира своето пиене, не можеше да се има доверие. Това бе знак за по-сериозна слабост. Тобаяс бе готов да заложи долар срещу цент, че Проктър се е върнал от първата война в Ирак като пръв кандидат за лечение на разстройства, причинени от посттравматичен стрес. Вместо това той се беше оттеглил в западнал мотел край гората и се беше опитал да пребори своите демони сам, въоръжен само с бутилката и храната, пристигаща в полиетиленови опаковки с посочено отстрани време за микровълнова обработка.

Тобаяс никога не бе вярвал, че той самият страда от посттравматичен стрес. Да, вярно, че му бе трудно да се отпусне и все още му се налагаше да сдържа импулса си да побегне, когато чуе пукотевица от фойерверки или неизгорели автомобилни газове. Имаше дни, когато не му се искаше да става от леглото, и нощи, когато не му се искаше да си ляга, не му се искаше да затваря очи от страх прел онова, което можеше да последва, и то още преди да бяха започнали новите му кошмари. Но посттравматичен стрес? Не, не и той. Е, поне не в тежкия вид, не такъв при който, за да преживееш деня, трябва да си така надрусан, че дрогата да се лее от порите ти като безцветна пот, не от този стрес, при който плачеш без причина или удряш жена си, задето е прегорила бекона или е разляла бирата ти.

Не, не такъв.

Още не, но вече започва. Ти я удари, нали?

Тобаяс огледа кабината, сигурен, че някой му бе проговорил, гласът беше странно познат. Воланът се изви леко и той почувства как сърцето му замря за момент, докато го оправи, изплашен, че ще излезе от пътя и ще тръгне надолу по склона, че ще се преобърне, че ще остане затиснат в кабината, хванат в капан точно преди старият мотел да се появи пред очите му.

Още не.

Откъде дойде този глас? И тогава си спомни: склад, стените напукани, покривът тече, последствия от по-ранна бомбардировка и калпаво строителство; мъж, почти само купчина окървавени дрехи, животът в очите му гасне. Той стоеше над него, дулото на карабината М4, пушката, разкъсала мъжа на парчета, непоколебимо насочено към главата му, сякаш тази окървавена парцалена кукла можеше да представлява някаква заплаха за него.

— Вземете го, вземете всичко, ваше е. — Покритите с червени петна пръсти сочеха касите и сандъците, опакованите статуи, с които бе пълен складът. Тобаяс бе смаян, че още е в състояние да говори. Трябва да бе стрелял четири-пет пъти в тялото му, а той размахваше ръка в лъча на фенера, сякаш нещо от това му принадлежеше и от него зависеше дали да го подарява, или да си го задържи.

— Благодаря. — Почувства, че се подсмивва, докато произнася думата, чу сарказма в гласа си и се засрами. Държеше се недостойно пред един умиращ човек.

Мразеше го. Мразеше него и всички подобни на него. Те бяха терористи, хаджии: сунити или шиити, чужденци или иракчани, в крайна сметка всички бяха еднакви. Нямаше значение как се наричат, „Ал Каида“ или с някое от онези скапани имена за удобство, скалпени от купищата изтъркани фрази, като онези съчетания от магнитни думи, които лепиш на хладилника и използваш, за да съчиняваш лоша поезия: Победоносните мъченици от бригадата за джихад, Фронт на убийците от съпротивата на имамите, всичко взаимозаменяемо, всичко едно и също. Хаджии. Терористи.

И все пак в моменти като този съществуваше известно сближаване със смъртта, и когато я причиняваш, и когато я приемаш, а той току-що бе нарушил протокола, отговорил бе като невъзпитан тийнейджър, а не като мъж.

Хаджията се усмихна и през кръвта, напълнила устата и оцветила зъбите му, проблесна малко бяло.

— Не ми благодарни — каза той. — Още не...

Още не. Това беше гласът, който чу, гласът на мъжа, когото на другия свят го чакаха обещаните му девици, гласът на мъжа, който се бе сражавал, за да защити онова, което се пазеше в склада. Сражавал се бе, но не много решително, така му бе казал Деймиън: биеха се, но не така решително, както би трябвало.

Защо?

Мотелът се показа. Видя от лявата си страна стаите със заковани прозорци и потръпна. Това място винаги го караше да настръхва. Нищо чудно, че Проктър бе станал такъв, затворен в тази дупка, само със стволите на дърветата зад гърба и своето наследство, това бунище пред себе си. Трудно бе да погледнеш тези стаи, без да си представиш как зад стените им се движат невидими гости, нежелани

гости; гости, които обичат влагата и плесента, и бръшляна, който се вие около леглата им; гости, които са в процес на разлагане, зловни сенки, сплетени върху обсипаните с листа легла, стари разпадащи се тела, които се движат ритмично и безучастно, с рога на главите...

Тобаяс замига усилено. Картините бяха толкова живи, толкова впечатляващи. Напомняха му някои от сънищата, които сънуваше, само че там имаше единствено сенки, които се движат, скрити силуети. Сега те вече имаха очертания, форма.

Господи, имаха и рога!

Реши, че това е от шока, закъсняла реакция на всичко, което му се бе случило предишната вечер. Спря пред хижата на Проктър и зачака той да се появи, но Проктър все не излизаше. Камионът му беше паркиран по-настрани вдясно. При нормални обстоятелства Тобаяс щеше да натисне клаксона и да изхвърли стария негодник от кревата, но нямаше да е хубаво да вдига толкова шум, особено при положение че Проктър имаше съсед, който можеше да се изкуши да намине, за да провери какво става.

Изгаси двигателя и слезе от кабината. Чувстваше изгорените си ръце мокри под превръзките, раните му сълзяха. След всичките тези болки и унижения единствената му утеха бе мисълта, че отплатата няма да закъснее. Мексиканците дори нямаха представа с кого се закачат.

Тобаяс тръгна нагоре към хижата, като викаше Проктър по име, но отново никой не му отговори. Почука на вратата. Извика:

— Ей, Харолд, събуди се, Джоуел е.

Едва тогава опита вратата. При все това отвори бавно и внимателно. Проктър спеше с пистолет подръка и, сепнат в пиянския си сън, можеше да го вземе за неканен гост и да го надупчи с куршуми.

Вътре бе празно. Дори в полумрака, създаван от различните по цвят пердета, успя да установи това. Натисна ключа на лампата и огледа неоправеното легло, разбития телевизор, стъпкания телефон и дрехите за пране, преливащи от кош в ъгъла; усети миризмата на немара, на мъж, който му е отпуснал края. Кухнята, която едновременно беше и дневна, се намираще от дясната му страна. Тобаяс видя какво имаше вътре и изруга. Проктър май вече изобщо не знаеше какво върши, глупакът му с глупак.

Последните сандъци и кутии, които трябваше да останат скрити в стаи 11, 12, 14 и 15, бяха натрупани почти до тавана, видими за всеки, който пъхне нос в жилището на Проктър да провери какво става. Откаченият дърт нещастник ги беше дотърлил самичък тук, горе, вместо да почака, докато Тобаяс дойде да го избави от тях. Дори не си беше направил труда да ги затвори. От един сандък надничаше каменно женско лице, в друг имаше още печати и когато приближи, различи блясъка на скъпоценните им камъни.

Върхът на всичко беше напълно разопакованата златна кутия на кухненската маса, дълга около шейсет сантиметра, широка около шейсет и дълбока трийсет, капакът почти без украса, ако не се броят концентричните кръгове с малък шип в центъра. По краищата имаше арабски букви, а по стените бяха гравирани сплетени тела — усукани, разтеглени фигури със стърчащи от главите рога.

„Също като фигурите, които си представях, че населяват мотела“, помисли си Тобаяс. Онази първа нощ бе помогнал да пренесат кутията, спомняше си как бяха отворили капака на оловния сандък, в който бе сложена, и я бяха видели в лъчите на фенерите. Златото имаше мъждив блясък, по-късно Бърни Крамър, който произхождаше от семейство на бижутери, щеше да му каже, че наскоро е била почиствана. Все още се забелязвали следи от боя, сякаш е била замаскирана, за да се скрие действителната ѝ стойност. Тогава едва я беше погледнал, защото наоколо имаше толкова много други неща за разглеждане и адреналинът още циркулираше в тялото му след битката. Дори не беше видял стените, само капака. Нямахше как да знае за гравиранияте върху тях същества, нямаше как да ги види толкова ясно в съзнанието си.

Предпазливо се приближи до кутията. Три от страните ѝ бяха затворени с двойни ключалки, оформени като паяци, отпред имаше една голяма паякообразна ключалка, общо седем. Чувал бе, че Крамър се е опитвал да ги отвори, но не е могъл да се досети какъв е техният механизъм. Бяха обсъждали възможността да разбият кутията, за да видят какво има вътре, но разумът бе надделял. Бе платен подкуп, кутията бе видяна на рентген и беше установено, че не е само една, а представлява комплект от няколко свързани помежду си кутии, като вътрешните имаха само по три страни, четвъртата винаги беше една от стените на по-голямата външна кутия, но, изглежда, всяка от тях

имаше по седем ключалки, само разпределението им бе малко по-различно и самите ключалки ставаха все по-малки и по-малки. Седем кутии, седем ключалки на всяка, общо четирийсет и девет ключалки. Това бе сложна главоблъсканица, при това празна, с изключение на някакви частици, които рентгенолозите определяха като парченца от кост, обвити в нещо, което прилича на жица, и всяка жица е свързана последователно с ключалките на кутиите. Според онова, което се виждаше на рентгена, кутията можеше да бъде взета за бомба, но Крамър бе предположил, че е някакъв реликварий. Той бе превел и арабския надпис на капака. „Ашраб мин данхум“: „Ще им изпия кръвта.“ Решено бе кутията да остане непокътната, ключалките да не бъдат чупени.

Сега бяха вече толкова близо до целта, а Проктър едва не бе провалил всичко. Е, ако питаха Тобаяс, Проктър можеше да си стои тук и да се напива до смърт. Бе съобщил, че се отказва от своя дял от окончателната печалба, искал само тези неща да се махнат. Тобаяс с радост щеше да се придържа към това му желание. Отне му повече от час, докато качи всичко в камиона. Две от статуите бяха особено тежки. Наложил му се да използва макаратата и въпреки това беше трудно.

Остави златната кутия за накрая. Докато я вдигаше от масата, му се стори, че вътре нещо се движи. Наклони я внимателно, като се заслушваше за някакви признаци на движение, но не чу нищо. Знаеше, че частиците кост са напъхани в дупки, издълбани в метала, и закрепени на мястото им с жиците. Бездруго онова, което бе усетил, не беше движение на кости, а осезаема промяна в разпределението на тежестта отдясно наляво, сякаш вътре пълзеше някакво животно.

После всичко премина и кутията изглеждаше отново нормална. Той я занесе до камиона и я сложи редом с два стенни орнамента. По пода се търкаляха остатъци от храна за животни и разпокъсани чували, но бе направил каквото беше по силите му, за да почисти. Повечето чували бяха все още годни и той ги беше използвал като допълнителна опаковка за артефактите. Трябваше да предложи на клиента в южен Портланд някаква история, както и компенсация, но щеше да се справи и с едното, и с другото. Заклучи фургона и се качи в кабината. Внимателно подкара на заден ход към гората, за да обърне и да потегли обратно. Сега беше с лице към мотела. Чудеше се дали Проктър не е

там, долу. Все пак камионът му бе още тук, което означаваше, че и самият той не си е заминал. Може би нещо му се беше случило. Може да беше паднал.

После си помисли отново за съкровищата, оставени на показ в хижата, за усилията, които му бе коствало да ги качи сам в камиона, за болката в ръцете и лицето, която бе започнала да се връща, и за Карън, която го чакаше у дома, Карън, с нейната гладка, безупречна кожа, стегнатите гърди и меките червени устни. Нуждата да я види, да я обладае го завладя толкова силно, че почти се разтрепери.

„По дяволите Проктър — помисли. — Нека си гние тук.“

Докато пътуваше на юг, не изпитваше вина, задето не бе претърсил мотела, задето може би бе оставил ранен човек да умре в пустеещ мотел, ветеран, който бе служил на страната си, също както той й бе служил. Не му минаваше през ума, че подобно поведение не беше в неговата природа, защото мислите и желанията му бяха насочени в друга посока, а природата му вече се променяше. Всъщност промяната бе започнала от мига, когато бе зърнал кутията, готовността му да одобри убийството на Джандро и изтезаването на детектива бе само един от аспектите на тази промяна, ала сега тя щеше да се ускори силно. Само веднъж, докато преминаваше край Огъста, се почувства объркан. В главата му се появи шум като от разбиващи се вълни. В началото той го безпокоеше, но километрите се изнизваха под колелата и той постепенно започваше да го намира успокояващ, дори приспиващ. Вече не копнееше за онова питие. Искаше само Карън. Щеше да я вземе в прегръдките си и след това да заспи.

Пътят се размотаваше пред него, тихата песен на океана звучеше в главата му: вълните се разбиваха и шумяха.

Шептяха.

Складът на Рохас се намираше в северните покрайнини на Луистън. Някога той беше пекарна, собственост на една и съща фамилия в продължение на половин столетие, и името на тази фамилия, Бъндър, още се виждаше на фасадата, написано с избледнели бели букви. Логото на фирмата, „Бъндър — хлябът чудо!“, го тананикаха на мелодийка по местното радио. Мелодията не се различаваше много от тази в телевизионния сериал „Чампиън — къщата чудо“. Франц Бъндър, бащата на семейния бизнес във всякакъв смисъл, сам бе подхвърлил идеята да използват тази мелодия и нито той, нито господата, отговорни за създаването на рекламата, си бяха направили труда да се занимават с неща като авторски права и плащане. Тъй като рекламата се слушаше само в Източен Мейн и нямаше оплаквания от засегнати любители на драмите с белия и черния кон, мелодията продължаваше да се използва чак до времето, когато пекарна „Бъндър“ изпече своя последен хляб, изтикана от големите момчета в началото на осемдесетте, много преди хората да започнат да оценяват ползата от малкия семеен бизнес за обществото.

Антонио Рохас, известен на повечето хора в своята сфера с предпочитания си псевдоним Раул, в никакъв случай не можеше да бъде обвинен, че прави същата грешка, защото бизнесът му бе изцяло зависим от фамилията, от близките и далечните роднини, и усещаше съвсем осезателно своята обвързаност с по-голямата общност, тъй като тя купуваше от него марихуаната, кокаина, хероина, а напоследък и кристалите метамфетамин, за което той бе изключително благодарен. Метамфетаминът бе наркотикът, с който се злоупотребяваше най-много в щата, като прах, както и като „лед“, и Рохас бързо съзря потенциала му за трупане на печалби, най-вече защото пристрастяването към него гарантираше ненаситен и непрекъснато разширяващ се пазар. Помагаше му и популярността на мексиканската разновидност на дрогата, която му даваше възможност да се снабдява от връзките си южно от границата, вместо да е зависим от местните метамфетаминови лаборатории от по двама човека, които, дори и

когато успяваха да набавят изходните материали, включително ефедрин и псевдоефедрин, рядко можеха да поддържат постоянно качество на продукта, каквото изискваше фирма като тази на Рохас. Вместо това той го внасяше по суша от Мексико и вече снабдяваше не само Мейн, но и щатите в съседната Нова Англия. При нужда можеше да поиска от по-дребните разпространители да пласират неговата стока. Толерираше местните лаборатории само докато не представляваха заплаха за него — и следеше да си плащат съответната такса.

Рохас внимаваше също да не настройва конкурентите срещу себе си. Доминиканските картели контролираха пазара на хероин в щата и тяхната организация бе най-професионалната, затова Рохас стриктно спазваше правилото винаги когато има възможност, да купува на едро от тях, вместо да ги отрязва изцяло и да рискува наказателни акции от тяхна страна. Доминиканците търгуваха и с метамфетамин, но той още преди години бе организиран среща, на която бе постигнато съвместно споразумение за сферите на влияние, към което всеки от тях се придържаше до този момент. Кокаинът беше относително свободен пазар, но Рохас търгуваше главно с крек, който бе предпочитан от пристрастените, защото бе по-лесен за употреба. Нелегално внасяните от Канада фармацевтични продукти също представляваха лесни пари, имаше подготвен пазар и за виагра, викодин и „кикер“, или оксиконтин. И така, кокаинът и фармацевтичните продукти се въртяха от всички, доминиканците си държаха хероина, Рохас се грижеше за метамфетамина и марихуаната и всички бяха доволни. Е, почти всички. Рокерските банди бяха нещо различно. Рохас бе склонен да ги остави на мира. Щом искаха да продават метамфетамин или пък нещо друго, Бог да ги благослови. В Мейн те държаха голям дял от пазара на марихуаната, така че гледаше да продава своята стока извън щата. Да се заяждаш с мотористите бе ангажиращо занимание, опасно и в крайна сметка непродуктивно. Ако питаха Рохас, рокерите бяха откачени, а с откачените спорят единствено другите като тях.

Все пак броят на рокерите беше известен и те можеха да бъдат включени в сметката, за да не се нарушава равновесието. Равновесието бе важно и по този въпрос двамата с Джими Джуъл, който притежаваше миноритарни пакети акции от някои негови търговски дейности и чиито връзки в областта на транспорта отдавна

използваше, бяха на едно мнение. Нарушаването му можеше да доведе до кръвопролития и съответно до привличане на вниманието на властите.

Напоследък обаче го тревожеха доста неща, най-вече опасността сили извън неговия контрол да повлияят на бизнеса му. Той имаше кръвна връзка с малкия, но амбициозен картел Ла фамилия, който участваше в непрекъснатата ескалираща война — не само с конкурентните картели, но и с мексиканското правителство и президента Фелипе Калдерон. Това определено вещаеше край на така наречения „Пакс мафиоза“, джентълменското споразумение между правителството и картелите да се въздържат от действия едни срещу други, докато движението на стоката върви безпроблемно.

Рохас не бе станал търговец на дрога, за да вдига бунт срещу някого. Станал бе търговец на дрога, за да забогатее, а обвързаността му чрез брак с Ла фамилия и статутът му като натурализиран гражданин на САЩ, който дължеше на вече покойния си баща инженер, го бяха направили изключително подходящ за тази му роля. Според Рохас основният проблем на Ла фамилия бе нейният духовен водач, Насарио Морено Гонсалес, наричан още — с известно основание — Ел мас локо, Най-лудия. Рохас приемаше на драго сърце някои от правилата, наложени от Ел мас локо, като например забраната да се продава дрога на собствената им територия, която не се отразяваше на неговия бизнес, обаче беше на мнение, че духовните водачи нямат място в наркокартелите. Ел мас локо държеше толкова много неговите дилъри и убийци да се въздържат от употреба на алкохол, че бе създал цяла мрежа от изправителни домове, от които Ла фамилия активно попълваше редиците си с младежи, доказали, че се придържат към нейните правила. Дори му бяха натрапили неколцина от спечелените за каузата, но той бе успял да се избави от тях, като ги бе пратил да изпълняват ролята на хора за връзка с отглеждащите канабис в Канада. Оставил бе канадците да се разправят с тях и ако някъде по пътя младите убийци ставаха жертва на злополука с фатален край, изглаждаше всякакви лоши чувства на една-две бири, защото Рохас държеше на своята бира.

Ел мас локо, изглежда, беше готов да търпи и дори да поощрява нещо, което по мнението на Рохас бе неуместен вкус към театралничене: през 2006 година член на Ла фамилия бе влязъл в

нощен клуб в Уруапан и бе хвърлил на дансинга пет отрязани глави. Рохас не одобряваше театралността. От дългото пребиваване в САЩ беше научил, че колкото по-малко привличаш вниманието към себе си, толкова по-лесно ще си вършиш работата. Нещо повече, Рохас считаше своите братовчеди на юг за варвари, които са забравили как да се държат като обикновени хора, ако изобщо са знаели някога що е дискретно поведение. Той правеше всичко по силите си, за да избягва посещенията в Мексико, ако не беше крайно наложително, и предпочиташе да оставя неприятните разправи на доверените си подчинени. Видът на наркосите с техните големи шапки и ботуши от щраусова кожа вече му се струваше абсурден, дори комичен, а предпочитанията им към обезглавяването и изтезанията принадлежаха на друго време. Освен това беше подложен на засилващ се натиск от страна на своите хора сред превозвачите да подпомогне прехвърлянето през граница на оръжията, купувани безпроблемно от магазините в Тексас и Аризона. Явно беше само въпрос на време да се превърне в мишена на конкурентите на Ла фамилия или на Управлението за борба с наркотиците. Някоя от тези две перспективи не му бе по вкуса.

Проблемите на Рохас се утежняваха от глобалната финансова рецесия. Той бе натрупал значително количество пари, отчасти такива, които му се полагаха заради ролята му в операциите на Ла фамилия, но и други, на които нямаше право. Още от самото начало беше започнал да използва банките на остров Монсерат, добили международна известност с това, че почти всичките са напълно фалшиви, но са готови и напълно способни да перат пари. Неговите „банкери“ ръководеха бизнеса си от бар в Плимут, докато ФБР не започна да упражнява натиск върху властите на Монсерат и банките бяха принудени да пренесат дейността си в Антигуа. По време на управлението на двамата Бърд, баща и син, в островната държавица бизнесът вървеше както обикновено, докато правителството на САЩ не започна отново да упражнява натиск. За жалост Рохас бе открил твърде късно една от обратните страни на инвестициите във фалшиви банки: те бяха склонни към мошеничества и онези, които си патеха, бяха обикновено клиентите. Основният му banker в момента гниеше в строго охраняван затвор, а парите му, наливани в офшорката в продължение на две десетилетия, вече възлизаха на около двацет и пет процента от онова, което трябваше да бъдат. Рохас искаше да се

измъкне, преди да е свършил в гроба или в затвора, което за него би било равнозначно, защото попаднеше ли зад решетките, очакваната продължителност на живота му би се измервала в часове. Ако не го докопаше конкуренцията, собствените му хора щяха да го убият, за да му попречат да проговори.

Искаше да избяга, но преди да го стори, му трябваше голям удар. Сега може би Джими Джуъл му бе дал точно такава възможност. Този ден Джими бе говорил вече два пъти с него, най-напред за да научи какво е намерено в камиона, а втория път — след като Рохас му изпрати фотографии на въпросните артикули. Нито той, нито Джими се доверяваха на имейлите, защото знаеха на какво са способни федералните, когато се стигне до наблюдение. Решението, което бяха взели, бе да регистрират безплатен имейл акаунт, за който само те двамата имат паролата. Имейлите щяха да се пишат, но да не се изпращат. Вместо това те се запазваха като чернови и можеха да бъдат прочетени от единия или от другия, без изобщо да привличат вниманието на федералните хрътки. След като бе видял стоката, Джими го бе посъветвал да внимава, докато разберат точно с какво си имат работа. Казал му бе, че сам ще направи проучването. Рохас трябваше само да се погрижи нещата да са на сигурно място.

Джими държеше на думата си. Бе направил справки навсякъде и не след дълго предметите бяха идентифицирани като древни цилиндрични печати от Месопотамия. Рохас, който обикновено не се интересуваше от такива подробности, слушаше смаяно, когато той обясняваше, че печатите, които са попаднали в ръцете му, са отпреди около 2500 г. преди Христа, от шумерския ранен династичен период, каквото и да означаваше това. Използвани са били за заверка на документи, например завещания, както и като амулети за щастие, здраве и власт, което допадна на Рохас. Джими му каза, че капачетата накрая, изглежда, са златни, а скъпоценните камъни, инкрустирани върху тях, са изумруди, рубини и диаманти, но Рохас нямаше нужда от помощта му, за да се досети как изглеждат златото и скъпоценните камъни.

По време на втория разговор, който току-що бе приключил, Джими му каза още, че господинът, с когото е говорил, е предрекъл, че печатите ще предизвикат огромен интерес сред богатите колекционери и че може да се очаква бясно наддаване. Експертът мислел също така,

че знае откъде са дошли: подобни печати имало сред съкровищата, ограбени от Иракския национален музей в Багдад скоро след инвазията, което даваше някакво обяснение как са се озовали в ръцете на бивш войник, станал шофьор на камион. Проблемът за Джими и Рохас се състоеше в това да се избавят от печатите, които Рохас искаше да продаде като полагаща му се такса за операцията, преди властите да са разбрали, че са у него, и да са почукали на вратата му. Но колкото и да харесваше Джими Джуъл, Рохас нямаше намерение да му се доверява напълно. Тъкмо той бе поел риска да отвлече камиона и искаше да е сигурен, че ще бъде компенсиран подобаващо. Освен това държеше да бъде направена независима оценка на печатите. Вече беше откъртил златото и скъпоценните камъни от два печата и бе дал да ги оценят. Въпреки че щеше да се наложи да плати на посредник и че бе невъзможно стоката да се продаде на открития пазар, печалбата от това, че беше натрил носа на камионджията, щеше да възлезе на 200 000 долара. Испита само леко съжаление, когато Джими му каза, че печатите са много по-ценни, когато са непокътнати, така че, разбивайки ги, той се беше лишил най-малко от четири или пет пъти повече пари. Унищожаването на древните артефакти не го разстройваше излишно, защото знаеше как се правят пари от злато и скъпоценни камъни, а пазарът на стари печати, макар и толкова ценни, бе значително по-ограничен и по-специализиран. Сега се питаше само колко ли още стари печати или други неща от този род може да притежават шофьорът на име Тобаяс и неговите съдружници. Не му харесваше мисълта, че те са превозвали стоката си през щата, който считаше за своя територия, без някой да разбере за това, поне докато Джими Джуъл не беше намесен.

Горният етаж на склада „Бъндър“ бе преустроен от Рохас в тавански апартамент. Бе запазил тухлените стени и го бе обзавел в решително мъжки стил: кожа, тъмно дърво и ръчно тъкани черги. В единия ъгъл имаше плазмен телевизор с огромен екран, но Рохас рядко го гледаше. Нито пък канеше тук жени, за тази цел предпочиташе да използва спалня в някоя от съседните къщи, всичките собственост на членове на семейството. Дори срещите се провеждаха другаде. Това бе неговото пространство и той ценеше усамотението, което му предлагаше то.

На долния етаж имаше легла, дивани, столове и телевизор, по който сякаш непрекъснато вървяха мексикански сапунки или футболни мачове. Имаше също кухненски бокс и по всяко време поне по четирима въоръжени мъже. Подът в мансардата на Рохас бе звукоизолиран, така че той почти не усещаше присъствието им. При все това хората му свеждаха разговорите до минимум и не усилваха телевизора, за да не безпокоят шефа си.

Сега седеше до масата, лампата зад гърба му бе нагласена така, че светлината да пада точно над рамото му, и разглеждаше един от останалите печати, проследяваше гравирания надпис и оставяше инкрустираните рубини и изумруди да хвърлят червени и зелени отблясъци върху кожата му. Нямаше намерение да връща неповредените печати на Тобаяс или на някого друго от участващите в техния бизнес; никога не бе имал това намерение и вече разполагаше с план за пласирането на доста от скъпоценните камъни. На първо време обаче мислеше да задържи няколко от запазените печати за себе си, да не ги поврежда и да не ги продава. Всичко в апартамента му бе купено ново и въпреки че беше красиво, бе и безлично. В мебелите и вещите му нямаше нищо, което да ги отличава, нищо, което да не може да бъде купено от всеки човек с малко пари и вкус. Но това тук, това тук бе нещо различно. Той погледна наляво, където имаше камина с каменна полица, и си представи печатите, сложени на гранита. Можеше да им поръча подставка. Не, щеше да е още по-хубаво да я издяла сам, тъй като бе сръчен.

На полицата вече имаше олтар на Хесус Малверде, мексиканския Робин Худ и светец покровител на наркодилърите. Статуята на Малверде, с мустаците и бялата риза, имаше известна прилика с мексиканския театрален идол Педро Инфанте, въпреки че Малверде бе убит от полицията през 1909 г, трийсет години преди Педро да бъде роден. Рохас вярваше, че Хесус Малверде ще е доволен, ако печатите бъдат сложени редом с него, и в отговор ще подкрепи бизнеса му. Така „може би“ стана „ще“ и решението да задържи печатите бе взето.

Помещението бе почти напълно кръгло, сякаш се намиреше в кула, и стените му бяха покрити с книги от пода чак до тавана. Диаметърът му бе някъде към дванайсет-тринайсет метра, доминиращата мебел вътре бе старо банкерско бюро, осветявано от лампа със зелен абажур. Наблизо имаше и друго, по-модерно осветително тяло от неръждаема стомана с чупещца се стойка, което можеше да бъде насочено в една точка, а до него — лупа и различни инструменти: миниатюрни ножчета, шублер, шила и четки. Имаше струпани един върху друг справочници, страниците им отбелязани с парчета от цветни панделки. От препълнени папки се изсипваха снимки и рисунки. Самият под бе лабиринт от купчини книги и вестници, които изглеждаха така, сякаш всеки момент ще се сринат, но не се сриваха, лабиринт от тайнствени знания, верният път през който бе известен само на едного.

Книжните лавици, някои от които като че ли бяха провиснали леко в средата под тежестта на томовете, бяха използвани и за друго. Пред книгите, някои с кожени подвързии, други нови, имаше статуетки, древни и надупчени, парчета от глинени съдове, повечето етруски, но, за учудване, нито един здрав; инструменти от желязната ера, украшения от бронзовата ера; и пръснати сред другите антики десетки египетски скарабеи.

В стаята не можеше да бъде открита дори следа от прах, нямаше прозорци, които да гледат към старото масачузетско село по-долу. Единствената светлина идваше от лампите, стените поглъщаха всеки шум. Въпреки присъствието на някои технически новости, между които и малък лаптоп, разположен дискретно на странична масичка, помещението създаваше усещане за безвремие, усещане, че ако отвориш единствената дъбова врата, извеждаща от кабинета, ще попаднеш сред мрак и звезди над и под себе си, сякаш помещението виси в космоса.

Зад голямото бюро седеше Ирод с парче от глинена плочка пред себе си. Към едното му око бе притисната бижутерска лупа, с помощта

на която разглеждаше клиновиден символ, издълбан в плочката. Клиновидното писмо, създадено и използвано най-напред от шумерите, скоро било усвоено и от съседните племена и по-специално от акадците, които живеели северно от шумерите и говорели език от групата на семитските. През двайсет и четвърти век пр.Хр., когато Акадското царство било във възход, шумерският език започнал да отстъпва пред акадския и след време се превърнал в мъртъв език, използван само за литературни цели, докато акадският продължавал да процъфтява в продължение на още две хилядолетия и постепенно станал официален език на Вавилон и Асирия.

Наред със следите, които времето бе оставило върху плочката, втората трудност, с която се сблъскаше Ирод в опитите си да разчете точния смисъл на изследваната от него логограма, се съдържаше в разликата между шумерския и акадския език. Шумерският е аглутиниращ език, което означава, че непроменящи се фонетично думи и частици се обединяват, за да образуват фрази. Акадският пък е флексивен, тоест основният смисъл, съдържащ се в корена на думата, може да се променя посредством добавяне на гласни, наставки или представки, като по този начин се образуват нови думи с различно, макар и сходно значение. Следователно, когато биват използвани в акадския език, шумерските логографски знаци нямат точно същия смисъл, а един и същ знак може, в зависимост от контекста, да означава различни думи — лингвистична особеност, известна като поливалентност. За да избегнат объркването, акадците възпроизвеждали точните окончания, като използвали определени знаци заради фонетичните им акценти, а не заради смисъла им. Акадският е наследил от шумерския и хомофонията — възможността различни знаци да се четат като един и същ звук. В съчетание с писменост, в която има между седемстотин и осемстотин знака, това ще рече, че акадският език е бил невероятно сложен за превеждане. Ясно бе, че в плочката се споменава бог от долния свят, ала кой бог?

Ирод обичаше подобни предизвикателства. Той бе необикновен човек. Дължеше знанията си главно на самообразование и въображението му бе запленило от древността още от детските му години, с предпочитание към мъртвите цивилизации и почти напълно забравените езици. Дълги години се бе занимавал с всичко това съвсем спорадично като надарен аматьор, докато смъртта не го бе променила.

Неговата смърт.

Компютърът избибипка тихо от дясната му страна. Ирод не обичаше да държи лаптопа на работното си бюро, струваше му се нередно да смесва така старото и модерното, въпреки че компютърът правеше някои от задачите му неизмеримо по-леки. Все още обичаше да работи с молив и хартия, с книги и ръкописи. Всичко, което му бе нужно да знае, се съдържаше в многобройните томове в тази стая или пък бе складирано някъде в неговото съзнание, за което библиотеката даваше физическа представа.

При нормални обстоятелства Ирод никога не би зарязал подобна деликатна задача, за да отговори на някакъв имейл, но системата му бе настроена така, че да го алармира за съобщения от определени хора, защото достъпът до Ирод бе внимателно регулиран. Съобщението, което бе пристигнало току-що, идваше от много доверен негов източник и бе изпратено до кутията за писма от първостепенна важност. Ирод махна лупата от околото си и леко почука пластмасата с върха на пръста си, като играч, принуден да се откъсне от шахматната дъска в решителен момент, който сякаш иска да каже: „Още не сме свършили тук. Накрая ще се предадеш.“ Стана и се запромъква внимателно между кулите от книги и ръкописи, докато не стигна до компютъра.

Отвори имейла и пред очите му се показаха поредица снимки на цилиндричен печат със скъпоценни камъни, инкрустирани на капачетата, правени с фотообектив с висока разделителна способност. Печатът бе сложен върху парче черен филц и после преместван леко за всеки кадър, така че се виждаше от всички страни. Отделните детайли — скъпоценните камъни, съвършено изпълнената гравюра на цар, възкачен на трон — бяха фотографирани в близък план.

Ирод почувства как сърцето му се разтуптя. Приблужи се до екрана и примигна пред онова, което видя, после принтира всичките снимки и ги занесе на бюрото, където ги разгледа отново под лупа. Щом приключи, се обади по телефона. Жената отговори почти на мига, както и бе очаквал, гласът ѝ бе дрезгав, подходящ инструмент за съсухрена стара вещица като нея. Ала тя бе в бизнеса с антиките от дълги години и никога досега не го бе подвеждала. Освен това си приличаха по характер, макар че нейната злоба бе само далечно ехо от онова, на което беше способен Ирод.

— Откъде го взе? — попита той.

— Не съм го взела. Донесоха ми го и ме помолиха да дам мнение за цената му.

— Кой го донесе?

— Един мексиканец. Нарича се Раул, но истинското му име е Антонио Рохас. Работи в близко сътрудничество с мъж, който, по ирония, се казва Джими Джуъл^[1], чието седалище е в Портланд, Мейн. Рохас ми каза, че има и други печати; известна част за съжаление са били унищожени.

— Унищожени ли?

— Разбити заради златото и скъпоценните камъни. Показа ми и фрагментите. Единственото, което можех да сторя, бе да не се разплача.

При нормални обстоятелства Ирод също щеше да скърби за унищожаването на такова красиво нещо, но имаше и други печати, а и подобни съкровища не бяха рядкост. Онова, което искаше да открие, бе неизмеримо по-ценно.

— И мислиш, че печатите имат връзка с търсеното от мен?

— Според каталога то е било съхранявано в отделение 5. На мястото на убийствата в склада са намерени други, по-малко ценни печати от отделение 5, заедно с ключалката на оловния сандък, в който е съхранявано то.

— Онзи Раул откъде е взел печатите? — попита Ирод.

— Не пожела да ми каже, но той не е колекционер. Той е престъпник, наркодилър. В миналото съм му помагала да продаде някои неща и затова дойде при мен. Ако наистина има още печати, тогава моето предположение е, че ги е откраднал или ги е взел като заплащане на дълг. Така или иначе няма никаква представа за истинската им стойност.

— Ти какво му каза?

— Че ще поразпитам и ще му се обадя. Даде ми два дни. Заплаши, че иначе ще изкърти камъните от останалите печати и ще ги продаде.

Въпреки че приоритетите му бяха други, Ирод изсъска неодобрително и се хвана, че вече презира човека, изрекъл тази заплаха. И толкова по-добре. Така следващото нещо, което трябваше да извърши, щеше да му се стори още по-лесно.

— Справила си се много добре — каза той. — Ще бъдеш щедро възнаградена.

— Благодаря. Искаш ли да науча нещо повече за Раул?

— Естествено, обаче бъди дискретна.

Ирод сложи слушалката. Предишната му умора започваше да изчезва. Това бе важна новина. Търсеше толкова отдавна и ето че сега като че ли най-сетне се приближаваше към онова, което искаше да намери: мита, придобил форма.

Почувства старческа нужда да посети тоалетната, така че напусна своята библиотека, разкъсвайки мехура от самота, в който тя го обгръщаше, и прекоси дневната, за да стигне до спалнята си. Винаги използваше банята там, а не голямата, защото бе по-лесна за чистене. Стоеше над тоалетната чиния, затворил очи, наслаждавайки се на очакваното облекчение. Толкова дребно удоволствие, а не биваше да се подценява. Тялото го предаваше по толкова много начини, че настроението му се повишаваше от всяка малка победа на орган, който функционира нормално.

Когато шумът от последната струйка заглъхна, отвори очи и се загледа в отражението си върху покритата с огледало стена на банята. Раната на устата го измъчваше. Хирурзите искаха отново да опитат да отстранят некротизиралата тъкан и той нямаше друг избор, освен да се съгласи. Но преди не бяха постигнали желания резултат, химиотерапията също не бе спряла израждането на клетките. Ракът го изяждаше жив, отвътре и отвън. По-слаб човек би се предал досега, би предпочел да сложи край на всичко това, но Ирод имаше цел. На него му бе обещана отплата: край на страданията и други след него да бъдат наказани с още по-жестоки страдания. Това обещание му бе дадено, когато умря, и след връщането си в този живот той се бе впуснал в голямото дирене, а колекцията му бе започнала да расте.

Въздъхна и се закопча. Не признаваше циповете. Той бе човек с по-старомодни вкусове. Едно от копчетата го затрудни и трябваше да погледне надолу, за да го промуши през илика.

Когато се видя отново в огледалото, нямаше очи.

* * *

Ирод беше умрял на 14 септември 2003 г. Сърцето му бе спряло да бие по време на операция за отстраняване на болен бъбрек, първият от безуспешните опити да се забави развитието на раковото му заболяване. По-късно хирурзите щяха да опишат случилото се като невероятно, дори необяснимо. Не бе имало причини сърцето да спира, обаче бе спряло. Борили се бяха да го спасят, да го върнат към живота, и бяха сполучили. След това, докато лежеше в реанимацията, Ирод бе посетен от свещеник, който го попита дали иска да поговорят, или да се помоли. Той поклати глава.

— Казаха ми, че сърцето ти е спряло на операционната маса — каза свещеникът. Той беше на петдесет и няколко години, с наднормено тегло, зачервено лице и бързо примигващи очи. — Умрял си и си се върнал обратно. Не са много хората, които могат да кажат това за себе си.

Свещеникът се усмихна, но Ирод не отвърна на усмивката му. Нямаше сили и гърдите го боляха, докато говореше.

— Да не искаш да разбереш какво има след смъртта, отче? — отвърна и въпреки че гласът му бе немощен, посетителят му долови враждебността в него. — Сякаш тъмна вода покри главата ми, като възглавница, която те задушава. Почувствах я как приижда и разбрах. След живота няма нищо. Нищо. Сега доволен ли си?

Свещеникът се изправи.

— Ще те оставя да си починеш — каза той. Не беше смутен от злъчта на този човек. Чувал бе и по-лоши думи и вярата му бе силна. Странно, но също така имаше чувството, че пациентът Ирод (и откъде бе дошло това име, или може би бе избрано в изблик на черен хумор?) лъже. Всичко това му се стори изключително странно, но същевременно почувства и друго: ако Ирод лъжеше, той не искаше да знае истината. Не и тази истина. Не и истината на Ирод.

Ирод проследи с поглед свещеника до вратата, после затвори очи и се приготви да съживи миговете от собствената си смърт.

Имаше светлина. Тя блестеше в червено през клепачите му. Отвори очи.

Лежеше на операционната маса. На хълбока му имаше отворена рана, ала не го болеше. Допря пръсти до нея и когато ги вдигна, те бяха окървавени. Огледа се наоколо, но операционната зала бе празна. Не, не просто празна: бе изоставена, и то от доста време. От мястото,

където лежеше, виждаше ръжда по инструментите, прах и мръсотия по плочките и таблите от неръждаема стомана. От дясната му страна долетя цъкащ звук и той видя как хлебарка тича да търси скривалище. Лежеше в кръг от светлина, която идваше от голямата лампа над масата, но по стените на залата трепкаше друго, по-меко осветление, въпреки че не успяваше да открие източника му.

Седна, после спусна крака на пода. Имаше лоша миризма, смрад на разложение. Усети прахта под пръстите на краката си и погледна надолу. Наоколо не се виждаха други следи от стъпки. Умивалниците от дясната му страна бяха покрити с кафяви петна от засъхнала кръв. Завъртя крана. Не потече вода, но се чуха звуци, идващи от тръбите. Ехото им се понесе из залата и го разтревожи. Върна крана в предишното положение и звуците спряха.

Едва когато спокойствието бе нарушено от шума на тръбите, разбра колко дълбока е била тишината. Премина през вратата на залата почти без да спре, за да хвърли поглед на празното отделение за предоперационна подготовка. И тук умивалниците бяха изцапани с кръв, но тя бе плискала също по пода и по стените, високи фонтани, изригнали сякаш от самите умивалници, сякаш тръбите са изплюли обратно всичките течности, изливани в тях през годините. Огледалата над мивките бяха почти напълно покрити със засъхнала кръв, но успя да зърне отражението си на едно прашно, но иначе незацапано място. Изглеждаше блед и около устата му имаше жълти петна, но с изключение на дупката в хълбока видът му беше задоволителен. Все още не можеше да разбере защо не изпитва болка.

„Трябва да има болка. Искам да ме боли. Болката ще покаже, че съм жив, а не...

Мъртъв? Това смърт ли е?“

Продължи да крачи напред. Коридорът отгатак операционната зала бе празен, ако не се броят двете инвалидни колички; в стаята на сестрите също нямаше никого. Във всяка от болничните стаи, покрай които минаваше, се виждаха неоправено легло, отметнати настрани или влачени по пода мръсни чаршафи, измъкнати изпод матраците, докато...

„Докато пациентите са се съпротивявали на опитите да бъдат изхвърлени навън, вкопчвали са се за чаршафите в последно усилие да предотвратят онова, което е щяло да се случи“, помисли си той.

Приличаше на болница, евакуирана по време на война и неизползвана никога повече, или може би болница, която е била в процес на преместване, когато са пристигнали вражеските войски и е започнало клането. Но ако е било така, къде бяха телата? Ирод си спомняше старите фотографии към репортажите от Втората световна война, на които се виждаха прочистени от нацистите села, където улиците бяха покрити с човешки останки, както магистрала в тих топъл ден с прегазени гарвани; бледи тела в ямите на концентрационните лагери, налягали едно върху друго като фигури от кошмари на Йеронимус Бош.

Тела. Къде бяха телата?

Зави зад един ъгъл. Врата на асансьор стоеше отворена, шахтата зееше празна. Надникна предпазливо надолу, опрян на стената за опора. В първия момент не видя нищо, само тъмнина, но когато се готвеше да се отдръпне, беше сигурен, че далеч надолу има движение. До него долиташе звук от едва доловимо драскане и в тъмното се мержелееше сиво петно, като щрих от четка върху черно платно. Опита да каже нещо, да извика за помощ, обаче от гърлото му не излизаше нито звук. Бе онемял, но онова, което се движеше в дълбините на асансьорната шахта, все пак замръзна на мястото си и той почувства погледа му като сърбеж по лицето.

Леко, безшумно отстъпи назад, докато лампите в коридора зад него гаснеха и хвърляха в мрак пътя, по който беше дошъл. Какво от това? — каза си. Нима там имаше нещо, заради което да се върне? Трябваше да продължава да търси. Но дори и след като взе това решение, лампите зад гърба му не спираха да гаснат, принуждаваха го да продължава напред, ако не иска да се озове в плен на мрака; тъмнината го блъскаше в гърба, докато вървеше, карайки го да бърза. Стори му се, че чу зад себе си движение, но не погледна през рамо от страх, че онези сиви щрихи може да приемат по-конкретната форма на зъби и нокти.

Докато вървеше, болницата около него ставаше все постара. Боята избледняваше и се лющеше, докато накрая останаха само голи стени. Плочките се превърнаха в дъски. На вратите нямаше вече стъкла. Инструментите, които успяваше да зърне в амбулаториите, изглеждаха по-груби, по-примитивни. Операционните маси бяха претърпели обратно развитие до нащърбени дървени блокове, на пода

до тях имаше ведра с воняща вода, да събират стичащата се кръв. Всичко, което виждаше, говореше за болка, древна и безконечна, бяха свидетелство за крехкостта на човешкото тяло и за границите на издръжливостта.

Накрая стигна до две груби дървени врати, които стояха отворени, за да влезе. Вътре имаше светлина, слаба и трепкаща. След него прииждаше тъмнината, заедно с всичко, което се криеше в нея.

Той мина през отворените врати.

Стаята, или онова, което можеше да види от нея, бе празна, нямаше никакви мебели. Стените и таванът оставаха скрити за погледа му, потънали в сенки, но той си представяше пространството, което го обкръжаваше, като невъзможно високо и неизмеримо широко. Въпреки това бе обзет от клаустрофобия, честваше се притиснат. Искаше да излезе, да напусне това място, но нямаше къде да се върне. Вратите зад него се бяха затворили и той не ги виждаше вече. Останала бе само светлината: ветроупорен фенер, сложен на пръстения под, в който мъждукаше слабо пламъче.

Светлината и онова, което бе осветено от нея.

Отначало го взе за безформена маса, натрупване от разпаднали се тъкани, сметени закуп и забравени. После, когато се приближи, видя, че е покрито с паяжини, нишките толкова стари, че бяха обрасли с пластове прах и образуваха одеяло от жички, което покриваше почти изцяло онова, което лежеше отдолу. То бе много по-голямо от човек, въпреки че формата му беше човешка. Ирод успя да различи мускулите на краката и извивката на гръбнака, но лицето не се виждаше, беше заровено в гръдния кош, ръцете праметнати над главата в усилие да я предпазят от някаква надвиснала опасност.

После, сякаш забелязвайки постепенно неговото присъствие, тялото се размърда както насекомо в своята какавида, ръцете се отпуснаха и главата започна да се обръща. Внезапно думи и образи заляха сетивата на Ирод:

— *книги, статуи, рисунки*

(кутия)

— *и в същия миг стана ясно каква е целта му.*

Изведнъж тялото му се изви от болка в раната на хълбока му. Последва мощна конвулсия. Видя...

светлина

*и чу
гласове.*

Кората от паяжини пред него се пропука и се показа тънък пръст, завършващ с остър, почернял от мръсотия нокът. Конвулсията се повтори и този път беше по-силна, по-болезнена. Очите му бяха отворени, в устата му имаше нещо като дъвка, над него бяха надвесени маскирани лица, виждаха се само очите.

Върху сърцето му лежах ръце и някакъв глас му говореше тихо и настойчиво за гробовни тайни и за неща, които трябва да бъдат свършени, а преди да настъпи възкресението му, изрече неговото име и каза, че отново ще го намери и той ще го познае, когато дойде.

Сега, след като се отдръпна от огледалото в банята, отражението му остана на мястото си, лишена от черти и очи маска, увиснала зад стъклото, преди да се намести над стар кариран костюм, стегнато вързана червена папийонка и жълта риза на балончета като на клоуните от панаирите, които канят публиката на представление.

Ирод се втренчи в него, позна го и не се изплаши.

— О, Капитане! — прошепна. — О, Капитане, мой Капитане...

[1] Jewel (англ.), скъпоценен камък. — Б.пр. ↑

Градът се променяше, но на градовете бе свойствено да се променят: навярно работата бе там, че просто остарявах и вече бях виждал твърде много неща да изчезват, за да съм доволен, когато се затварят познатите ми ресторанти и магазини. Преобразяването на Портланд от селище, чиято първа грижа е да не се катурне в залива Каско и да потъне на дъното, в процъфтяващия, артистичен и безопасен град, какъвто е днес, бе започнало сериозно в началото на седемдесетте години на миналия век и бе финансирано главно с федерални пари посредством една от онези правителствени програми, на които всички се мръщят, с изключение на хората, които печелят от тях. „Конгрес Стрийт“ се сдоби с тухлени тротоари, старото пристанище бе реконструирано, а Общинското летище стана Международно летище за реактивни самолети, което имаше поне предимството да звучи футуристично, въпреки че през по-голямата част от последното десетилетие от Портланд не можеше да се лети директно дори до Канада, да не говорим за по-далечни страни, което правеше определението „международно“ напълно излишно.

През последните години Олд Порт бе загубил малко от блясъка си. „Иксчейндж Стрийт“, една от най-приятните улици в града, се променяше. „Букс Етс“ вече не съществуваше, „Емерсън Букс“ бе пред затваряне поради излизане на собствениците в пенсия и скоро в Олд Порт щеше да остане само „Лонгфелоу Букс“. Ресторант „Уолтърс“, където се бях хранил както със Сюзън, покойната ми съпруга, така и с Рейчъл, майката на второто ми дете, бе затворил врати и се готвеше да се премести на „Юниън Стрийт“.

Но „Конгрес Стрийт“ още държеше първото място по чудатост и ексцентричност, беше като малко късче от Остин, Тексас, пренесено на североизток. Сега там имаше прилична пицария, „Ото“, която предлагаше пица на парче до късно през нощта, а различните галерии, магазини за книги втора ръка и антикварни стоки бяха допълнени от голям магазин за комикси и нова книжарница, „Грийн Хенд“, славеца

се със своя музей по криптозоология в задната стая, който можеше да зарадва душата на всеки посетител с вкус към необикновеното.

Е, почти на всеки.

— Какво е това криптозоология, мамка му? — попита Луис, докато седяхме на „Монюмънт Скуеър“, пиехме вино и гледахме как народът минава край нас. Днес Луис бе облечен в „Долче и Габана“, черен костюм с три копчета и бяла риза без вратовръзка. Макар че не го каза високо, възрастна жена, която ядеше супа пред ресторанта вляво от нас, го погледна неодобрително. Не можех да не се възхитя на куража ѝ. Повечето хора не бяха склонни да го гледат по друг начин, освен със страх и завист. Той беше висок и черен, и много смъртоносен.

— Моите извинения — каза Луис и ѝ кимна. — Изпуснах неприличната дума, без да искам. — Обърна се към мен и продължи: — Какво означава онова, което каза, каквото и да бе то, мамка му?

— Криптозоология — обясних аз. — Това е науката за създания, които може да съществуват или да не съществуват, като снежния човек и чудовището от Лох Нес.

— Чудовището от Лох Нес е мъртво — каза Ейнджъл.

Днес Ейнджъл беше облечен в орфани дънки, кецове в червено и златно без фирмен знак и отровназелена тениска с рекламен надпис на бар, затворен някъде по времето на Кенеди. За разлика от своя партньор в любовта и живота, Ейнджъл предизвикваше реакции, вариращи между смайването и откровеното притеснение, че е може би далтонист. Ейнджъл също бе смъртоносен, макар и не колкото Луис. Но това можеше да се каже за повечето хора, както и за повечето видове отровни змии.

— Четох го някъде — продължи Ейнджъл — Онзи експерт, който го търси от дълги години, решил, че е умряло.

— Да, някъде преди двеста и петдесет милиона години — отбеляза Луис. — Разбира се, че е мъртво, какво друго да е, мамка му?

Ейнджъл поклати глава като човек, разправящ се с дете, което не може да схване проста мисъл.

— Не, умряло е наскоро. Преди това е било още живо.

Луис отправи на партньора си дълъг строг поглед, после каза:

— Знаеш ли, мисля, че трябва да определим лимит на разговорите, в които можеш да участваш и ти.

— Като в телевизионна игра — подхвърлих аз. — Можем да вдигаме зелен знак, когато имаш право да говориш, и червен, когато трябва да седиш мирен и да размишляваш над онова, което си чул.

— Мразя ви, момчета — каза Ейнджъл.

— Не, не ни мразиш.

— Мразя ви — повтори той. — Вие не ме уважавате.

— Ами, така е — признах аз. — Но пък и нямаме истинска причина да те уважаваме.

Ейнджъл обмисля думите ми известно време, преди да се съгласи, че съм прав. Преминахме на темата за моя сексуален живот, която, макар явно безкрайно интересна за Ейнджъл, не задържа задълго вниманието ни.

— Какво стана с онази полицайка, която беше започнала да идва в „Мечката“? Кагни?

— Мейси.

— Да, с нея.

Шарън Мейси бе хубава и тъмнокожа и определено изпращаше сигнали, че проявява интерес, но аз все още се опитвах да измисля как да се справя с факта, че Рейчъл и дъщеря ни ще живеят вече във Вермонт и че връзката ми с Рейчъл на практика е приключила.

— Беше твърде рано — отвърнах.

— Няма такова нещо като „твърде рано“ — каза Луис. — Има само „твърде късно“ и още „мъртъв“.

Трима младежи в широки дънки, прекалено големи тениски и чисто нови кецове се влачеха по „Конгрес Стрийт“ като жабуняк по повърхността на блато, на път към баровете на „Фор Стрийт“. На челата им, както и на всички други места, които не бяха заети от фирмени знаци и имена на рапъри, сякаш беше написано „провинциалист“. Единият, бог да ни е на помощ, дори носеше ретро тениска на „Блек Пауър“, барабар със стиснатия юмрук, макар че всичките бяха толкова бели, че редом с тях П. У. Хърман би изглеждал като Малкълм Х.

До нас двама мъже ядяха бургери и не пречеха на никого. Единият носеше на яката на сакото си дискретен триъгълник с цветовете на дъгата и под него надпис „Гласувай с НЕ по № 1“, отнасящ се за предстоящото гласуване на предложението да се забранят браковете между гейове в щата.

— Ще се омъжиш ли за него, кучко? — каза на минаване единият от гостите на града и приятелите му се изсмяха.

Двамата мъже опитаха да продължат да се хранят.

— Педераста — каза същият, залитайки съвсем очевидно. Той бе нисък, но мускулест. Наведе се и взе пържен картоф от чинията на мъжа със значките, който отговори с едно обидено „Хей!“.

— Няма да го изям — каза нахалникът. — Човек не знае какво може да прихване от вас.

— Давай, Род! — каза единият от приятелите му и тримата стесниха кръга.

Род хвърли картофа на земята, после съсредоточи вниманието си върху Ейнджъл и Луис, които ги наблюдаваха безизразно.

— Какво гледате, бе? И вие ли сте педераста?

— Не — отвърна Ейнджъл, — аз съм хетеросексуален под прикритие.

— А аз в действителност съм бял — каза Луис.

— Наистина е бял — потвърдих аз. — Гримира се с часове, преди да излезе от къщи.

Род изглеждаше объркан. Лицето му доби съответното изражение без много усилия, което подсказваше, че не му беше за пръв път.

— Следователно съм точно като вас — продължи Луис, — защото и вие не сте наистина черни. Ето ви нещо, над което да поразмислите: всички онези групи на фланелките ви проявяват търпимост към вас само защото пълните джобовете им. Те са консервативни и говорят на и за чернокожите. В един идеален свят не биха имали нужда от вас и тогава просто щяхте да сте принудени отново да слушате „Бред“ и „Колдплей“, или някоя друга от съзливите тъпотии, които белите момчета тананикат напоследък. Но засега ще продължават да ви вземат парите и ако сбъркате да припарите в някой от районите, в които се появяват, ще ви натупат и ще ви вземат останалите пари, а вероятно и кецовете. Ако искате, мога да ви начертая карта, за да идете и да изразите своята солидарност, и да видите как ще ви се отрази. Ако не, омитайте се. Хайде, чупката, или както там му викате с твоите приятелчета.

— „Бред“? — учудих се аз. — Май не си вече в час с поп културата, а?

— Всички тия гадни парчета звучат еднакво — каза Луис. —
Знам какво харесват хлапетата.

— Да, хлапетата от деветнайсети век.

— А искаш ли да ти сритам задника? — каза Род, почувствал
неужда да се включи в разговора.

Може би беше достатъчно глупав, за да си вярва, но двете
момчета зад него бяха по-умни, при все че не си заслужаваше това да
се отбелязва в служебните им характеристики. Те вече опитваха да
отведат Род.

— Да, би могъл — каза Луис. — Сега по-добре ли се чувстваш?

— Между другото, аз ви излъгах — обади се Ейнджъл. —
Всъщност не съм хетеро, но той наистина не е черен.

Погледнах го изненадано.

— Леле, не си ми казал, че си гей. Ако знаех, никога нямаше да
ти позволя да осиновяваш онези деца.

— Късно е. Всички момичета вече носят удобни обувки, а
момчетата пеят мелодии от телевизионни програми.

— О, вие, гейовете и вашите коварни похвати! Можехте да
ръководите света, ако не бяхте така заети да правите нещата по-
красиви.

Род сякаш се канеше да каже още нещо, когато Луис се размърда.
Не стана от стола и в него сякаш нямаше нищо, което да изглежда
заплашително, но много напомняше дремеща гърмяща змия, която
намества навитото си на кълбо тяло, готвейки се за нападение, или
паяк, който се спотайва в ъгъла на мрежата и напрегнато наблюдава
кацащата муха. Дори през мъглата на погълнатия алкохол и глупостта
си Род осъзна назряващата опасност в близко време сериозно да си
изпати — може би не тук, на оживената улица с обикалящи патрулки, а
по-късно, в някой бар, в тоалетна или на паркинг, което щеше да
остави върху му отпечатък за цял живот.

Тримата младежи се изнизаха, без да кажат и дума повече, без
дори да погледнат назад.

— Добро изпълнение — отбелязах. — Какво ще покажеш на бис,
ще погледнеш сърдито някое кученце ли?

— Е, в случая защитавах някаква кауза. Само че не разбрах
каква точно — подхвърли Ейнджъл.

— Качеството на живота — отвърна Луис.

— Предполагам.

Двамата мъже на съседната маса зарязаха бургерите, оставиха една двайсетачка и една десетачка и побързаха да си тръгнат, също без никакви коментари.

— Плашиш дори своите. Навярно ти си убедил онзи човек да гласува с „не“ по предложение № 1, в случай че решиш да се преместиш тук.

— Като стана дума, припомни ни защо отново сме тук — каза Ейнджъл.

Те бяха пристигнали едва преди час и пътните чанти бяха още в багажника на колата им. Луис и Ейнджъл вземаха самолет само когато беше абсолютно наложително, тъй като въздушните линии обикновено не приемаха много радушно инструментите в техния занаят. Разказах им всичко, като се започне от първата ми среща с Бенет Пачет и откриването на проследяващото устройство на колата ми, чак до разговора с Роналд Стрейдиър и получаването на снимките от погребението на Деймиън Пачет.

— Значи знаят, че не си се отказал от случая? — каза Ейнджъл.

— Ако проследяващото устройство не е престанало да действа, да. Знаят също, че посетих Карън Емъри, което може да не е много хубаво за нея.

— Предупреди ли я?

— Оставих съобщение на мобилния ѝ телефон. Второ лично посещение можеше да усложни проблема още повече.

— Мислиш ли, че отново ще те потърсят? — попита Луис.

— Ти нямаше ли да ме потърсиш?

— Аз щях да те убия още първия път. Ако са те взели за човек, който се оттегля след малко аматьорско топене във водата, зле са те преценили.

— Стрейдиър каза, че са започнали с намерението да помагат на ранени войници, възможно е убийствата да са крайно средство. Човекът, който ме разпитваше, каза, че никой няма да пострада от онова, с което са се захванали.

— Обаче за теб е направил едно изключение. Странно как хората са готови да отстъпят от принципите си, когато става дума за теб.

— Кое то ни връща към въпроса защо сте тук.

— И защo се срещаме на публично място, в светла лятна вечер. Ако те наблюдават, искаш да разберат, че не си сам.

— Трябват ми няколко дни. Ако успея да ги накарам да стоят далеч от мен, това ще направи живота ми доста по-лек.

— А ако не стоят далеч от теб?

— Тогава вие можете да се погрижите да ги позаболи.

Луис вдигна чашата си.

— Е, да прием за това да не стоят настрани — каза той.

Платихме си сметката и се отправихме към бирарията на „Иксчейндж Стрийт“ да хапнем пържоли, защото изгледите да причини болка на някого винаги караха Луис да огладнява.

Джими Джуъл остана на обичайното си място, докато Ърл приключи със затварянето. Наближаваше полунощ и вечерта в бара бе протекла спокойно. Имаше само един-двама пияници, които се бяха отбили за по чашка след оливането предишната вечер, но нямаха нито сили, нито пари да се впуснат в нов запой; и двама заблудени туристи, свърнали в погрешна посока и решили да си поръчат по бира, които през цялото време коментираха мръсотията в заведението. За жалост Ърл не бе благосклонен към хора, които правят невъзпитани забележки по адрес на работната му среда, особено пък към градски хлапаци, които в добрите стари времена щяха да целуват капака на кофата за боклук на задната уличка в отплата за непочтителното си поведение. Опитите им да поръчат по още една бяха посрещнати с безизразен поглед и с предложението да си чешат езиците другаде, за предпочитане някъде извън границите на щата или през няколко щатски граници.

— Имаш подход към хората — каза му Джими. — Би трябвало да работиш в ООН, да помагаш на местата, където има размирици.

— Ако искаше да останат, трябваше да ми кажеш — отвърна Ърл. Изражението му беше невинно. В някои моменти дори Джими не знаеше дали Ърл е искрен, или не е. Тихите води и т.н., помисли си той. От време на време Ърл подхвърляше някоя забележка или правеше някоя констатация и Джими спираше по средата на онова, с което се занимаваше, защото мозъкът му не можеше да смели чутото и това го принуждаваше да преценява отново Ърл тъкмо когато мислеше, че вече го е разбрал. Напоследък най-силно го поразяваше изборът му на четива: изглежда, че си наваксваше с класическата литература, и то не просто с Том Сойер и Хъкълбери Фин. По-рано същата вечер Ърл бе чел сборник с произведения на Толстой, озаглавен „Господарят и мужикът и други разкази“. Когато Джими се беше поинтересувал, той му бе разправил интригата на разказа, дал заглавието на книгата: история за богат земевладелец, който загръща с шубата си крепостен селянин, когато двамата се загубват в снежна буря, в резултат на което

селянинът остава жив, а господарят загива. Обаче благодарение на това успява да отиде в рая, така че краят е хубав.

— Трябва ли в това да има някакво послание? — попитал бе Джими.

— За кого?

„За кого“, сякаш беше Джон Хаусман^[1].

— Не знам. За богатите хора с гузна съвест.

— Аз не съм богат човек — бе рекъл Ърл.

— Значи си като другия?

— Предполагам. Мисълта ми е, че не го възприемам по този начин. Не е задължително да си като единия или като другия. Това е просто разказ.

— Ако сме попаднали в снежна буря и единият от нас трябва да умре, сигурен ли си, че не бих те използвал като одеяло, за да се стопля? Сигурен ли си, че бих поел удар вместо теб?

Ърл се замисли над въпроса.

— Да — отвърна той. — Сигурен съм, че би поел удар вместо мен. И няма да ти е за пръв път.

Джими разбра, че Ърл намеква за Сали Кливър, защото още от първото посещение на детектива беше усетил как случилото се с нея гризе съвестта му. Вече го познаваше достатъчно добре, за да отгатва без грешка, когато този призрак започваше да шепне на ухото му.

— Ти не си с всичкия си.

— Може би — каза Ърл. — Работата е там, че аз не бих ти позволил да поемеш този удар, господин Джуъл. Не бих позволил да умреш дори ако трябва да те задуша, за да постигна това.

Тази декларация се стори на Джими малко противоречива. Освен това беше леко обезпокоен от представата как собствената му тънка фигура се губи в месестите телесни гънки на Ърл. Реши, че не бива никога повече да водят този разговор. И тъй като нямаше изгледи да бъдат обезпокоени от нови посетители и трябваше да мисли за други, по-неотложни въпроси, каза на Ърл да заключи вратата за през нощта.

Подът беше вече изметен, чашите бяха измити и оскъдните постъпления от вечерта бяха прибрани на сигурно място в касата на офиса. Прочетеният наполовина вестник лежеше до лявата му ръка и Ърл си помисли, че това е необичайно. По това време Джими обикновено беше приключил напълно с вестника, включително и с

кръстословицата, но днес той изглеждаше разсеян и непрекъснато се взираше в молива на плота пред себе си, сякаш очакваше да помръдне по собствена воля и да му даде търсените отговори.

Джими бе прав за Ърл. Въпреки масивната фигура и впечатлението, което създаваше, че някои представители на неговата фамилия още скачат по родословното му дърво и издават маймунски звуци, Ърл не беше безчувствен човек. Всекидневието в бара внасяше в живота му ред, който му позволяваше да действа с минимум нежелателни грешки, а също така му даваше време да размишлява. Неговата роля бе да вдига, носи, заплашва и охранява и той изпълняваше всичките тези задачи с готовност и без да мрънка. Услугите му се заплащаха сравнително щедро, но той бе също така и предан на Джими. Джими бдеше над него и той на свой ред бдеше над Джими.

Обаче, както шефът му беше подхвърлил, напоследък го измъчваха мрачни мисли. Не обичаше да му се напомня за Сали Кливър. Съжаляваше за онова, което се беше случило, и чувстваше, че е трябвало да се намеси, за да го предотврати, но това не бе първият семеен скандал, избухнал в „Блу Мун“ и той бе достатъчно умен, за да знае, че най-добрият начин на действие в подобни ситуации е просто да не се месиш, а да изгониш враждуващите страни от заведението и да ги оставиш да уредят всичко помежду си насаме в собствения си дом. Едва когато Клифи Андреас се бе върнал в бара с кръв по ръцете и по лицето, беше започнал да проумява, че собственото му поведение е чисто и просто бягство от отговорност, както го бе нарекъл по-късно един от детективите. Детективът бе казал също така, че в един по-справедлив свят Ърл би прекарал известно време зад решетките заедно с Клифи заради случилото се. Дълбоко в себе си, което бе по-навътре дори отколкото Джими би предположил, Ърл съзнаваше, че упреците на ченгето са били справедливи, затова на всяка годишнина от смъртта на Сали Кливър оставяше букет цветя в засипания със смет и обрасъл в бурени двор на „Блу Мун“ и поднасяше своите извинения пред духа на мъртвото момиче.

Но Джими не му приписа и най-малка вина за случилото се, въпреки че то доведе до затварянето на „Блу Мун“. Напротив, погрижи се да му осигури най-добрите адвокати, когато се заговори, че може да бъде подведен под отговорност като съучастник в престъплението. За

чувствата му във връзка с тези събития бяха говорили само веднъж, в деня, когато Джими му каза, че няма да отваря повече бара. Ърл го беше приел като покана да си търси работа другаде, беше решил, че Джими вдига ръце от него, както мнозина считаха, че е редно, защото в града името му не струваше дори колкото плюнката, която ще изхабиш, за да го кажеш. Започнал бе да се извинява отново, задето е позволил Сали Кливър да бъде убита, но думите засядаха на гърлото му. Опитвал бе да съставя смислени изречения, ала не се беше получило. Тогава Джими го бе накарал да седне и търпеливо беше изслушал разказа му как е излязъл навън и е видял разбитото лице на Сали и как е стоял на колене до нея, когато устните ѝ са се раздвижили и тя е произнесла последната дума, която щяла да каже някога. „Съжалявам“, прошепнала тя и Ърл, като не знаел какво друго да стори, сложил огромната си ръка на челото ѝ и внимателно вдигнал окървавената коса от очите. Ърл бе доверил на Джими, че нощем виждал лицето на Сали Кливър и ръката му автоматично се вдигала да махне окървавените кичури от очите ѝ. „Всяка нощ — казал бе той, — виждам я всяка нощ точно преди да заспя.“ И Джими му бе отговорил, че случилото се е голямо безобразие и че единственото, което може да стори, за да успокои съвестта си, е да не позволява това никога повече да се случи на друга жена, в или извън заведението, за което е отговорен, стига да е по силите му да го предотврати. На следващия ден Ърл бе започнал работа във „Вдигнатите платна“, въпреки че клиентите бяха малко дори и само за стария Върн Сътклиф, постоянния барман. Не след дълго Върн се спомина и оттогава насетне той остана единственият барман в заведението.

Сега, след като бе размишлявал с часове как да повдигне въпроса, Ърл стигна до определено решение. Прибра последните бутилки бира в хладилника, смачка кашона и се приближи колебливо към мястото, където седеше Джими. Сложи юмруци на бара и поде:

— Нещо не е наред ли, господин Джуъл?

Изтръгнат от дълбокия размисъл, Джими изглеждаше леко стъписан.

— Какво каза?

— Казах, нещо не е наред ли, господин Джуъл?

Джими се усмихна. Навярно през всичките години, откакто го познаваше, Ърл не му бе задавал повече от два-три въпроса, в които да

се съдържа дори и далечен намек за нещо лично. И ето че сега стоеше пред него със загрижено изражение, само минути след като бе дал да се разбере, че би заложил живота си за своя работодател. Ако нещата продължаваха в този дух, скоро щяха да търсят църква за венчавката и да се местят в Огункит, Халоуел или в някое друго населено място с повечко флагове в цветовете на дъгата, спуснати от прозорците.

— Благодаря, че попита, Ърл. Всичко е наред. Просто обмислям как да подхвана един проблем. Но когато реша, може би ще те помоля да ми помогнеш.

На Ърл като че ли му олекна. Вече бе стигнал по-близо от всякога до откровеничене за привързаността си към господин Джуъл и не бе много сигурен, че може да понесе още интимности. Затътри се да сложи смачкания кашон на купа за рециклиране и остави Джими на мира. Джими извади изпод вестника няколко фотографии и разгледа още веднъж украсените със скъпоценни камъни печати. Камъните струваха цяло състояние, но заедно със самите артефакти... Джими нямаше представа колко би дал за подобна вещ истинският ценител.

Сега вече знаеше, че Тобаяс и приятелчетата му не контрабандират наркотици, а антични предмети. Чудеше се какво ли още от този род може да притежават. Прекарал бе целия ден в опити да си представи аспектите, да измисли начин, по който да се възползва от онова, което е научил, и същевременно да придобие нова информация. Съжаляваше само, че е намесен Рохас. Рохас се беше изпуснал, че се е опитвал да продаде част от камъните и златото и му бе обещал дял от двайсет на сто за откриването на купувачи, сякаш Джими беше глупак, който може да бъде залъган с трохи. Рохас не можеше да види цялостната картина. Лошото бе, че и Джими не можеше, но за разлика от него, Рохас не беше готов да чака, докато тя се изясни. Завъртя с пръст чинийката и студеното кафе в чашата се набразди леко. Нямаше неотложна нужда от пари, но една допълнителна сума не би му дошла в повече. Рецесията в икономиката и отложеното благоустрояване на крайбрежния булевард означаваха, че част от парите му остават блокирани в постройки, които се обезценяват с всеки изминал ден. Цените щяха да скочат отново, винаги се получаваше така, но Джими не ставаше по-млад. Не искаше това да се случи, когато парите могат да му осигурят само по-голям надгробен камък.

Потръпна. От водата се надигаше неприсъщ за сезона хладен ветрец, а той бе много чувствителен към студа. Носеше сако дори посред лято. Открай време си беше такъв, още от дете. Просто нямаше достатъчно месо върху костите, за да го топли.

— Хей, Ърл — извика, — затвори проклетата врата!

Нямаше отговор. Джими изруга. Прекоси офиса и през склада стигна до вратата към малкия паркинг на бара. Излезе навън. От Ърл нямаше и следа. Извика го отново, обзет от внезапно безпокойство.

Когато стъпи на паркинга, кракът му се подхлъзна. Погледна надолу и видя тъмното разширяващо се петно. Вляво бе камионът на Ърл. Кръвта идваше изпод него. Джими клекна, за да може да надникне отдолу, и срещна безжизнените очи на Ърл. Големият мъж лежеше по корем на отсрещната страна на колата, между вратата откъм пътническата седалка и кофите за боклук до стената — устата отворена, лицето замръзнало в болезнена предсмъртна гримаса.

Джими се надигна и усети как пистолетът го побутна по черепа като колебливо първо докосване на смъртта.

— Вътре! — каза мъжки глас и когато го чу, Джими не можа да скрие своята изненада, но стори каквото му бе наредено. Докато се изправяше, погледна към камиона и зърна за миг маскирана фигура, отразена в прозореца. След това го засипа градушка от удари, задето бе имал дързостта да погледне. Последвалите ритници го подкараха по коридора и спряха едва когато се озова в склада. Джими се довлече до стелажите с напитките, търсейки някаква опора, за да се вдигне на крака. На езика си усещаше вкус на кръв и не виждаше добре с лявото око. Опита се да говори, но онова, което излизаше от устата му, приличаше повече на дрезгав шепот. Все пак беше ясно, че се моли: за достатъчно време да дойде на себе си, за прекратяване на побоя.

За още живот.

Един от ритниците му бе счупил ребро и при всяко движение го усещаше как стърже. Облегна се на стелажите, хриптейки. Вдигна ръка в помирителен жест и каза:

— Уби човек за сто и петдесет долара и няколко пенита. Чуваш ли?

— Не, убих го за много повече от това.

И Джими Джуъл разбра със сигурност, че не ставаше дума за парите в касата. Ставаше дума за Рохас и за печатите и в миг ясно

осъзна, че ще умре, когато черното дуло зейна насреща му както бездната, която скоро щеше да го погълне.

Каза си всичко още след първия изстрел, но разпитващият стреля още два пъти — за всеки случай, просто за да е сигурен, че не е скрил нищо.

— Няма повече, няма повече — каза Джими. Кръвта от раните му шуртеше по пода, думите му бяха и молба, и признание, протест срещу причиняването на нова болка и примирение, че за него всичко приключва.

Разпитващият кимна.

— О, боже мой — прошепна Джими, — искрено съжалявам...

Прозвуча последният изстрел. Той не го чу, само почувства милосърдието му.

* * *

Щяха да минат дни, преди тялото му и тялото на Ърл да бъдат открити. Онази нощ падна летен дъжд и отми кръвта на Ърл, тя се стече по наклонената повърхност на паркинга, по дървените стълбове, които крепяха стария кей, и се вля в океана, сол при солта.

Камионът на Ърл беше оставен в търговския център „Мейн“ и след като стоя там два дни, охраната прояви интерес и впоследствие пристигна полицията, защото по това време вече се беше разбрало, че Джими Джуъл е изчезнал някъде. Телефонът му не отговаряше, бирата за „Вдигнатите платна“ не можеше да бъде доставена и пияниците, които се черкуваха там, намираха своята обител затворена.

Откриха го в склада. Двете му стъпала и едното коляно бяха простреляни, след което навярно бе казал всичко, което е знаел, така че ексекюторът бе пратил четвъртия куршум право в сърцето му. Ърл лежеше в раздробените му крака, подобно на вярно куче, пратено да прави компания на господаря си на оня свят. Едва по-късно някой бе забелязал съпадението на датите: Ърл и Джими бяха убити на 2 юни, точно десет години след като Сали Кливър бе предала Богу дух в задния двор на „Блу Мун“.

Старите хора повдигаха рамене и казваха, че не са изненадани.

[1] Американски режисьор, продуцент и сценарист, станал особено популярен като актьор със създадения от него образ на властен и саркастичен професор по право. — Б.пр. ↑

Карън Емъри се събуди и откри, че Джоуел го няма в леглото. Ослушва се известно време, но не чу никакъв звук. Часовникът на нощното шкафче до нея показваше 4,03 ч. сутринта.

Беше сънувала и сега, докато лежеше будна и се опитваше да долови някакъв знак за неговото присъствие в къщата, изпита нещо като благодарност, че се е събудила. Глупаво беше, разбира се. След по-малко от три часа трябваше да става и да се облича за работа. Решила бе, че засега може да остане при господин Пачет, и го бе казала на Джоуел, когато се прибра и го завари вкъщи, с превръзка на лицето, за която не пожела да ѝ даде обяснение. Той не възрази, което я изненада, но може би аргументите ѝ му се бяха сторили разумни или поне така си бе помислила отначало: че работа не се намира лесно; че не може само да се мотае вкъщи, защото ще откачи; че вече няма да дава на господин Пачет никакви поводи да си пъха носа в нейните работи, нито в работите на Джоуел.

Имаше нужда от сън. Скоро краката щяха да я заболят от безкрайното сервиране, но те винаги я боляха. Дори да беше обува в най-удобните и хубави обувки на света, каквито, естествено, не можеше да си позволи, не и с тази заплата, пак щеше да усеща болките в петите и кокалчетата, които се получават от осемте часа на крак всеки ден. Но господин Пачет бе по-добър от повечето шефове, всъщност по-добър от всички шефове, за които беше работила, а това бе една от причините да иска да остане в „Даунс Дайнър“. През живота си беше работила за достатъчно много гадняри, за да различава добрата душа, когато срещне такава, и му бе благодарна за часовете, които ѝ даваше. Закусвалнята можеше спокойно да мине с една сервитьорка по-малко и тъй като беше между последните назначени, би трябвало да е между първите, на които ще покажат вратата, но господин Пачет продължаваше да ѝ дава редовна работа. Грижеше се за нея, както и за всички останали, които работят при него, и в трудните времена, когато навсякъде съкращаваха персонала, човек

като него, който беше готов да се лиши от част от печалбата, за да позволи на хората да живеят, наистина заслужаваше уважение.

Но загрижеността на господин Пачет беше проблем за нея, особено след като частният детектив бе започнал да „души наоколо“, както се бе изразил Джоуел. Трябваше да внимава какво приказва пред господин Пачет, също както беше опитала да внимава, когато детективът дойде в дома им, макар че накрая все пак му каза повече, отколкото ѝ се искаше.

Джоуел пръв бе открил детектива. Той имаше шесто чувство за тези неща. Беше много наблюдателен за мъж. Само като я погледнеше, и разбираше, когато е тъжна или когато я измъчва нещо. Никога досега не бе срещала мъж като него. Може би, преди да се появи Джоуел, просто не бе имала късмет с приятелите си и повечето мъже всъщност живееха в хармония с половинките си, ала не ѝ се вярваше. В това отношение, както и в други, Джоуел беше необикновен. И все пак нямаше желание да му каже за посещението на детектива. Не знаеше защо, поне в началото, мислеше си, че може да е просто заради смътното усещане, че не е бил искрен с нея по отношение на някои страни от живота си, и заради собствените си страхове за неговата безопасност, което бе и причината да изтърве някои неща пред детектива, когато я посети. Бе наблюдавала как му се отразява смъртта на неговите приятели: Джоуел беше изплашен, въпреки че се опитваше да не го показва. А предишната вечер се прибра с превръзка на лицето и рани на ръцете и не пожелала да ѝ каже как е пострадал. Вместо това слезе в сутерена и започна да внася там някакви сандъци от камиона, стенойки от болка, когато товарът докосваше раните му.

И когато най-сетне си легна...

Ами, онова не беше толкова хубаво...

Карън въздъхна и се протегна. Стрелките на часовника бяха отброили два часа. Все още не се чуваше никакъв звук, никакъв шум от вода, пусната в тоалетната, или от затръшната врата на хладилник. Чудеше се какво ли прави Джоуел, но не смееше да отиде да го потърси, не и след случилото се неотдавна. Питаше се дали не е крил тази своя страна през цялото време и дали не е сгрешила в преценката си за него. Не, не беше сгрешила. Беше подведена. Манипулирана и малтретирана от мъж, когото почти не познава. Очаквала бе с нетърпение да се махне от общежитията на Пачет. Беше благодарна за

стаята и за компанията на другите жени, но тези домове винаги бяха разглеждани като временни убежища, или поне тя ги считаше за такива, въпреки че една от сервитьорките, Айлийн, живееше там вече от петнайсет години. На нея това нямаше да ѝ се случи, да живее като стара мома, спазвайки старомодните правила на господин Пачет да не се водят мъже в общежитията. В началото ѝ се струваше, че Деймиън може да ѝ предложи търсената възможност да се измъкне от там, но той не проявяваше интерес към нея. Тя дори си помисли, че може да е гей, но Айлийн я увери, че не е. Между назначенията си в армията имал връзка с предишната домакинка на общежитието и изглеждало, че може да се съберат за постоянно, но жената не искала да става войнишка съпруга, още по-малко пък войнишка вдовица, и всичко приключило. Карън имаше чувството, че господин Пачет ще е доволен, ако двамата с Деймиън се оженят. Когато Деймиън се прибра окончателно от Ирак, баща му направи всичко по силите си, за да ги събере, канеше я да вечеря с тях или ги пращаше заедно да купуват продукти и да говорят с доставчиците. Но по онова време тя вече излизаше с Джоуел, с когото се бе запознала чрез Деймиън. Когато за пръв път позволи на Джоуел да я вземе от работата, забеляза разочарованото изражение на господин Пачет. Той не каза нищо, ала бе огорчен и оттогава насетне вече не се държеше с нея толкова непринудено. Когато синът му загина, ѝ мина през ума, че е възможно вината донякъде да е и нейна, че ако имаше някого, когото да обича и който да го обича, Деймиън нямаше да посегне на живота си. Може би това бе и причината за наемането на детектива: господин Пачет ѝ беше ядосан, задето се срещаше с Джоуел, и пренасяше гнева си върху него.

Джоуел печелеше добре с камиона, повече, отколкото тя мислеше, че може или би трябвало да печели един независим превозвач. По-голямата част от работата му бе свързана с пътуване през границата до Канада и обратно. Беше се опитала да разбере от него нещо повече и той ѝ бе отговорил, че превозва каквото трябва да бъде превозено, но начинът, по който го каза, показваше недвусмислено, че този разговор му е неприятен и че няма желание да го продължава, така че тя изостави темата. Обаче се чудеше...

Но обичаше Джоуел. Сигнала беше до този извод, след като бе излизала една-две седмици с него. Просто го беше разбрала. Той беше силен, мил и по-възрастен от нея, така че знаеше повече за света, което

й вдъхваше чувство за сигурност. Имаше си собствено жилище и когато я покани да се премести при него, едва успя да довърши изречението, преди тя да се съгласи. При това беше къща, не някой апартамент, където да се блъска в стените и да си лазят по нервите. Беше много обширно: две спални горе и по-малък дрешник; голяма дневна и хубава кухня; и мазе, където той държеше инструментите си. Освен това беше чист, по-чист от повечето мъже, които Карън познаваше. О, банята бе имала нужда от сериозно почистване, къщата също, но не бяха мръсни, а просто неподредени. Сторила го бе с радост. Гордееше се с тяхната къща. Така мислеше за нея, като за „тяхната“ къща. Не само неговата, вече не. Лека-полека внасяше в нея свои лични нюанси и той изглеждаше доволен от това. Имаше вази с цветя и повече книги, отколкото преди. Дори бе купила картини за стените. Когато го попита дали ги харесва, той каза „да“ и дори си направи труда да ги разгледа всичките, сякаш ги оценяваше за възможна продажба след време. Но тя знаеше, че го прави само за да й достави удоволствие. Джоуел беше от хората, които никак не се интересуват от украшения, и тя се съмняваше, че изобщо би забелязал картините, ако не му ги беше посочила, но беше доволна, че се е постарал да се престори на заинтересуван.

Беше ли добър човек? Карън не знаеше. В началото мислеше, че е, но през последните седмици се бе променил много. Предполагаше, че всички мъже се променят, след като получат каквото искат. Престават да бъдат грижовни и внимателни както преди. Сякаш си слагат фасада, за да се харесат на жените, и когато постигнат целта си, постепенно я отърсват от себе си. Някои се освобождават от нея по-бързо от другите, виждала бе мъже да се превръщат от агнета във вълци с бързината, с която пада подхвърлена монета или се гаврътва последна чашка за из път, но неговата промяна изглеждаше по-степенна и поради това някак си по-обезпокоителна. В началото беше само разсеян. Вече не говореше толкова с нея и понякога ѝ се сопваше, когато тя не се отказваше от опитите да завърже разговор. Карън мислеше, че това може да е свързано с неговите ранявания. Понякога го болеше ръката. В Ирак беше загубил два от пръстите на лявата си ръка и не чуваше много добре с лявото ухо. На него му бе провървяло. Останалите момчета, попаднали на самоделно взривно устройство, не бяха оцелели. Джоуел рядко говореше за случилото се

там, но на нея не ѝ трябваше да знае повече. Той често отсъстваше от къщи, пътуваше с камиона, и приятелите му от войската, които преди идваха често, бяха престанали да го посещават. Те не говореха много с нея, а от единия, Пол Бака, направо я побиваха тръпки заради начина, по който очите му шареха по тялото ѝ и се задържаха върху гърдите и слабините ѝ. Когато идваха, Джоуел затваряше вратата на дневната и тя чуваше през стената неспирното жужене на тихите им гласове като от насекоми, попаднали в кухня.

— Джоуел?

Нямаше отговор. Искаше ѝ се да иде да го потърси, но се страхуваше. Страхуваше се, защото той отново я беше ударил. Случи се, когато се опита да разбере нещо за раните му, след като отвори вратата на банята и го видя да слага мехлем на изгарянията по ръцете и ужасната дупка на бузата си. Той отговори на въпросите ѝ с въпрос:

— Защо не ми каза за посетителя си?

Отне ѝ няколко секунди, докато се сети, че говори за Паркър, за детектива. Все пак откъде би могъл да научи? Още се мъчеше да намери подходящ отговор, когато дясната му ръка излетя и я удари. Не силно, и той изглеждаше едва ли не по-стъписан от нея самата, че го е сторил, но все пак си беше шамар, който попадна на лявата ѝ буза и я накара да залитне назад към стената. Беше различно от първия път, тогава беше случайно. Този път бяха вложени сила и злоба. Джоуел веднага се извини, но Карън вече тичаше към спалнята и минаха минути, преди той да я последва. После опита отново да ѝ говори, но тя не желаше да го чуе. Не можеше да го чуе, толкова силен беше плачът ѝ. Накрая само я държеше в прегръдките си и тя го усети, когато заспа, притиснат в нея. След време Карън също заспа, защото така можеше да избяга от мислите за случилото се. През нощта той я събуди, за да се извини още веднъж, устните му докоснаха нейните, ръцете му се плъзнаха по тялото ѝ и те се помириха.

Не, не беше истинско помиряване. Прие го заради него, не заради себе си. Не искаше той да се чувства зле и не искаше... да я удря.

Да, това беше. Това беше ужасното.

Сега, докато лежеше в тъмното, Карън разбра, че мнението ѝ за него се бе променило, както и той се бе променил. Искаше ѝ се да е добър мъж, или поне по-добър от онези, с които се бе срещала преди него, но дълбоко в себе си вече разбираше, че не е такъв, след като бе

способен да я удря и след като се променяше толкова драматично. Сексът вече не беше нежен. Всъщност и този път я беше позаболяло и когато го помоли да бъде по-внимателен с нея, той просто свърши и се обърна на другата страна, оставяйки я да гледа голия му гръб.

— На теб говоря — дръпна го за рамото, за да го накара да я погледне. Усети как той се напруга и когато се обърна към нея, изражението му, дори в тъмното, накара ръцете ѝ да се отпуснат безпомощно. За момент беше сигурна, че ще я удари отново, но той не го стори.

— Остави ме на мира — каза Джоуел и в очите му се появи нещо, което много приличаше на страх, и тя имаше чувството, че говори не само на нея, а и на още някого, на някакво невидимо същество, чието присъствие усеща единствено той. После Карън задряма и тогава дойде сънят. Не можеше да го нарече кошмар, не съвсем, макар че я бе разтревожил. В него тя бе затворена в тясно пространство, почти като ковчег, но едновременно и по-голямо, и по-малко. Бореше се за въздух, устата и ноздрите ѝ се пълнеха с прах.

Но най-лошото бе, че не е сама. Там, вътре, имаше още нещо и то ѝ шептеше. Не разбираше какво ѝ казва, а и не беше сигурна, че думите са отправени към нея, но то не спираше да говори нито за миг.

Отдолу долетя някакъв шум, непознат звук, който нямаше място в тъмнината на техния дом. Бързо потиснат кикот. В него се долавяше нещо детинско и едновременно с това неприятно. Беше спонтанен изблик на веселие, предизвикан от дума или от действие, което е по-скоро шокиращо, отколкото смешно. Смях за нещо, което не би трябвало да разсмива.

Предпазливо отметна одеялата и спусна крака на пода. Дъските не изскърцаха. Джоуел бе свършил почти цялата работа по къщата сам и се гордееше с нейната солидност. Тя прекоси тихо килима и отвори вратата по-широко. Сега чу шушукане, но гласът беше неговият, не гласовете на другите, онези в съня ѝ. Другите. Досега не го беше разбрала. Гласът не беше един, повече бяха, и всички говореха на един и същ език, но използваша различни думи.

Отиде до стълбището, коленичи и надникна през парапета. Джоуел бе седнал на пода пред вратата за мазето с кръстосани крака и ръце в скута и подръпваше пръстите си. Заприлича ѝ на малко момче и когато го видя, почти се усмихна.

Почти.

Той водеше разговор с някого зад вратата за мазето. Винаги държеше тази врата заключена. Това не я безпокоеше особено, поне в началото. През първата седмица след преместването си тук бе слизала долу заедно с него да му помогне да качи някаква боя и ѝ се беше видяло обикновено мазе, пълно със сандъци, стари вещи и машинарии. След това рядко бе влизала там, и то винаги с Джоуел. Той не ѝ забраняваше да слиза долу. Не беше толкова глупав, пък и тя без това нямаше работа там. Освен това не обичаше тъмните места, което навярно беше причината сънят да я разтревожи толкова силно.

Когато погледна надолу, затаи дъх и се напрегна да чуе какво казва Джоуел. Той шепнеше, но не се чуваше някой да му отговаря. Просто казваше нещо и после се вслушваше, преди да продължи да говори. Понякога кимаше безмълвно, сякаш следеше някакво разсъждение, което чува единствено той.

Отново се изкикоти и вдигна ръце към устата си да заглуши звука. Едновременно с това погледна инстинктивно нагоре, но тя бе скрита в сенките.

— Това не е хубаво — каза той. — Ставаш лош.

После сякаш се заслуша отново и отговори:

— Опитвах се. Не мога да го направя. Не знам как.

Пак замълча. Изражението му стана сериозно. Тя го чу да преглъща мъчително и ѝ се стори, че усеща страха му, макар да беше високо над него.

— Не — каза решително той. — Не, няма да направя това. — Поклати глава. — Моля те, не. Няма да го направя. Не можеш да искаш това от мен. Не можеш.

Затисна с ръце ушите си, опитвайки се да спре гласа, който чуваше единствено той. Изправи се, без да отмества ръце от ушите.

— Остави ме на мира! — повиши глас. — Престани. Престани да ми шепнеш. Трябва да спреш да ми шепнеш.

Блъсна се в стената, когато тръгна да се качва по стълбите.

— Престани! — каза отново и тя позна по гласа му, че се е разплакал. — Спри, спри, спри!

Карън се промъкна обратно в спалнята и дръпна завивките над себе си секунди преди той да отвори вратата и да влезе.

Влезе толкова шумно, че тя не можеше да не реагира, но направи всичко по силите си да се престори на сънлива и изненадана.

— Скъпи? — каза тя, като надигна глава от възглавницата. — Добре ли си?

Той не ѝ отговори.

— Джоуел, какво има?

Видя го да тръгва към нея и се изплаши. Той седна на ръба на леглото и докосна косата ѝ.

— Съжалявам, че те ударих. Но никога не бих те наранил истински. Не и истински.

Стомахът ѝ се сви толкова силно, че положително щеше да се наложи да тича в банята, за да не се изцапа. Заради онези последни три думи. Не и истински: сякаш бе някак си в реда на нещата да нараняваш мъничко някого от време на време, но само когато си го е заслужил; когато някоя любопитна малка кучка задава въпроси за нещо, което не и влиза в работата, или приема шпиони в кухнята. Само тогава. И наказанието ще съответства на престъплението, а след това тя може да се просне в леглото, да му се предложи и да се помирят, и всичко ще е наред, защото той я обича и хората, които се обичат, постъпват така.

— Когато те ударих, това не бях аз — продължи той. — Беше нещо друго. Сякаш бях кукла и някой ми дърпаше конците. Аз не искам да ти причинявам болка. Обичам те.

— Знам — отвърна тя, като се помъчи, и донякъде успя, да спре треперенето на гласа си. — Скъпи, какво не е наред?

Той се облегна на нея и тя почувства сълзите му, когато допря бузата си до нейната. Взе го в прегръдките си.

— Имах лош сън — каза той и Карън чу детето у него. Но погледна надолу и видя, че той се бе втренчил в нея и в един момент очите му станаха студени и подозрителни, дори развеселени, сякаш двамата играеха някаква игра, но само той знаеше правилата. После това отмина, очите му се затвориха и той се сгуши до гърдите ѝ, а тя продължаваше да го притиска до себе си дори когато изпита желание да го блъсне настрани, да избяга от къщата и да не се връща никога, никога повече.

Стресът уврежда съзнанието, ето какво не разбираха те, хората в родината, онези, които не са били там. Дори и в армията не го разбираха, не и преди да е станало твърде късно. Дай си малко почивка, казваха. Живей със семейството си. Люби приятелката си. Занимавай се с нещо. Започни работа, намери си някакъв колотовоз, по който да тръгнеш, придържай се към нормалното.

Но той не би могъл да изпълни тези съвети дори ако краката му не свършваха по средата на бедрата, защото стресът е като отрова, токсин, който навлиза в организма, но атакува само един жизненоважен орган: мозъка. Спомняше си автомобилната катастрофа, която бе преживял на магистрала 1, когато беше тринайсетгодишен, малко преди да почине баща му. Тя не бе тежка, камион навлезе в кръстовището на червено и блъсна колата им откъм пътническото място отпред. Той седеше на задната седалка, от страната на шофьора. Беше си чист късмет: край магистралата имаше магазин за коли и когато времето беше хубаво, отвън винаги бяха изложени страхотни стари кали. Обичаше да ги гледа и да си представя как седи зад волана на най-хубавата от тях. По всяко друго време щеше да е отпред до баща си, за да може да разговаря с него, и кой знае какво щеше да стане тогава. Вместо това и двамата преживяха силна уплаха, а той бе понарязан от счупените стъкла. След като камионът потегли и полицаите от Скарбъро ги откараха до дома им, той пребледня, разтрепери се и после повърна закуската. Това прави стресът, поболява те, физически и психически. И ако ден след ден продължаваш да се сблъскваш със стресиращи ситуации, прекъсвани от периоди на скука, на размотаване, на игри и на ядене, или пипнеш някоя болест, или пишеш задължителните месечни картички, за да съобщаваш на близките си, че още не си убит, и краят му не се вижда, защото срокът ти непрекъснато бива удължаван, тогава нервните ти клетки се обременяват дотолкова, че вече не успяваш да се възстановиш от стреса и мозъкът ти започва да се препрограмира, променя начина си на действие. Неврните клетки в хипокампуса, от който зависи ученето и дългосрочната памет, започват да атрофират. Реакциите на амигдалата, нервния възел, от който зависят социалното поведение и емоционалната памет, се променят. Медиалната предфронтална мозъчна кора, която участва във формирането на чувствата за разкажание и страх и ни позволява да различаваме кое е реално и кое

нереално, се променя. Подобен срив в комуникациите между нервните клетки се наблюдава при шизофрениците, социопатите, наркоманите и затворниците с продължителни присъди. Превръщаш се в отрепка, без да имаш някаква вина за това, защото не си сторил нищо лошо. Просто си изпълнявал дълга си.

По време на Гражданската война го наричали „чувствително сърце“. За войниците от Първата световна война било „гранатен шок“, а за онези от Втората — „военна невроза“. После станало „виетнамски синдром“, а сега е посттравматичен стрес. Понякога се питаше дали римляните са имали дума за това състояние, или гърците. След като се върна от Ирак, прочете „Илиада“, опита да разбере войната с помощта на литературата и му се стори, че в скръбта на Ахил за приятеля му Патрокъл и в последвалия му гняв съзира нещо от своята скръб за другарите, които беше загубил, и преди всичко за Деймиън.

Оставят те в това състояние. Вече не можеш да контролираш чувствата си. Не можеш да контролираш себе си. Ставаш депресивен, параноичен, различен от тези, които се грижат за теб. Струва ти се, че още си на война. Нощем се бориш със завивките. Отчуждаваш се от хората, които те обичат, и те те напускат.

И започва да ти се струва, само да ти се струва, че те преследват призраци, че демони ти говорят от разни сандъци и когато не можеш да изпълниш желанията им, когато не можеш да сториш онова, което искат от теб, те насъскват против самия теб и те наказват.

И може би, само може би, онзи момент на самоунищожението идва като избавление.

Ирод пристигна в Портланд с влак в 11,30 преди обяд само с една стара, но запазена черна кожена пътна чанта, свидетелство за качеството на марката. Той нямаше нищо против пътуването със самолет и рядко изпитваше необходимост да носи със себе си нещо, което може да направи багажната проверка на летището притеснителна, ако не и действително нежелателна, но когато беше възможно, предпочиташе да пътува с влак. Това му напомняше за една по-цивилизована ера, когато темпото на живота беше по-бавно и хората имаха повече време за дребни любезности. Освен това немоцното му физическо състояние подсказваше, че шофирането на дълги разстояния му е неудобно и неприятно, а също така бе свързано и с потенциални рискове, тъй като лекарствата, които вземаше, за да държи болката под контрол, често водеха до сънливост. За жалост в момента това не представляваше особен проблем: ограничил бе дозата, за да запази ума си бистър, и следователно имаше силни болки. Във влака можеше да става и да обикаля вагона или да си вземе питие във вагон-ресторанта, с една дума, да стори нещо, за да отвлече вниманието си от мъченията, на които бе подложено тялото му. На гара „Пенсилвания“ се бе настанил в тих вагон и когато влакът излезе изпод земята в мъглявата светлина, на лицето му се появи доволна усмивка. Синята хирургическа маска, която скриваше устата му, привлече погледите само на един-двама от минаващите покрай него.

Забеляза присъствието на Капитана точно когато очертаванията на Манхатън на хоризонта се скриха от погледа му. Той седеше на мястото отгатакъ пътеката и се виждаше само в стъклото на прозореца, и то само частично: като петно, зацапано място, движещ се силует, хванат в обектива на камера, докато всичко около него е неподвижно. На Ирод му беше по-лесно да го вижда, без да гледа право към него.

Капитана бе облечен като клоун. За него можеше да се каже какво ли не, но той държеше на надеждните стари неща. Носеше сако на бели и червени райета и малко бомбе, изпод което се подаваха кичури от раздърпана червена перука. В изкуствените коси имаше

паяжини и на Ирод му се струваше, че различава пълзящите по тях паяци. Ръцете му бяха изпънати върху страничните облегалки, върховете на пръстите на зацапаните му бели ръкавици бяха пробити и от тях стърчаха остри почернели нокти. Показалецът на дясната ръка почукваше ритмично, повдигаше се бавно и след това падаше като някаква механична играчка, която непрекъснато се навива и пуска. Лицето на Капитана беше намазано с бял грим. Устата бе голяма, червена и изрисувана с извити надолу ъгълчета. На двете бузи имаше червени петна от руж, но орбитите на очите му бяха празни и черни. Капитана гледаше право напред, движеше се само пръстът му.

Вагонът бе пълен, но мястото на Капитана, въпреки че изглеждаше свободно, оставаше незаето, както и мястото до Ирод, сякаш нещо от аурата на Капитана се бе прехвърлило през пътеката. Жената, която седеше до Капитана, откъм прозореца, беше възрастна и Ирод виждаше как безпокойството ѝ нараства. Тя се размърда на мястото си. Опита да подпре лакът на общата облегалка, но си позволи да го задържи там само една-две секунди, след което отдръпна ръката и започна отчаяно да търка кожата си. После носът ѝ се сбърчи и лицето ѝ се изкриви от погнуса. Започна да забърсва с ръка косата и лицето си и когато погледна отражението ѝ, Ирод видя, че паяците на Капитана бяха започнали да колонизират посребрените ѝ къдрици. След известно време тя взе палтото и чантата си и се премести в друг вагон. След всяка гара минаваха нови пътници и макар мнозина да спираха пред двете празни седалки, някакъв атавистичен инстинкт ги караше да отминават нататък.

И през цялото време Капитана оставаше неподвижен, само пръстът му продължаваше своето чук-чук-чук.

Ирод слезе на новата портландска гара. Още помнеше старата „Юниън Стейшън“, където пристигаше някога влакът от Бостън. За последен път го бе вземал... кога? През 1964 г. Да, точно така, 64-та беше. Почти успяваше да си представи големите сребристи вагони с преплетени синьо Б и бяло М. Фактът, че отново имаше влак между Бостън и Мейн, макар и с прекачване от друга бостънска гара, му беше приятен.

Хвана такси до аерогарата, за да вземе кола под наем. Както билетът за влака, и резервацията не беше на негово име. Пътуваше под името Учело. Когато трябваше да се легитимира, Ирод винаги

използваше имена на ренесансови художници. Притежаваше шофьорски книжки и паспорти на името на Дюрер, Брьогел и Белини, но имаше специални предпочитания към Учело, един от първите художници, използвали перспективата в картините си. Доставяше му удоволствие да си мисли, че и той има чувство за перспектива.

Капитана вече не беше с него. Капитана бе... другаде. Ирод навлезе в Портланд и намери бара, собственост на човека на име Джими Джуъл. Паркира зад отсрещната сграда и преди да мине от другата страна на кея, пъкна пистолета в джоба на палтото си. Барът, изглежда, беше затворен и вътре не се виждаха никакви признаци на живот. Докато надничаше през стъклото, Капитана се върна, ярка отразена физиономия. Постоя за момент с онази недоволна червена гримаса, застинала на лицето, после се обърна и се запъти към задния двор на бара. Ирод тръгна подир него, следейки движението му в стъклата на прозорците като в кадър от филм, прожектиран много бавно. Коленичи пред задната врата и разгледа стъпалото. Докосна с пръсти петната кръв, впери поглед във вратата за миг, кимна и после си тръгна.

Беше отново в колата и се готвеше да запали двигателя, когато почувства хлад на челото. Погледна надясно и го видя на стъклото срещу съседната седалка. Вниманието му бе насочено към бара. Пред входната врата имаше мъж, чиито действия повтаряха тези на Ирод от преди малко, докато се опитваше да надзърне вътре. Беше висок малко над метър и седемдесет, косата на слепоочията му бе започнала да сивее. Ирод го наблюдаваше любопитно. Новодошлият излъчваше усещане за заплахата, което идваше от начина, по който се държеше, нещо като мрачно спокойствие. Но в него имаше и нещо различно и подпомогнат от Капитана, Ирод разпозна човек като себе си, човек, който обединява два свята. Питаше се какво ли е отворило пролуката, какво ли му е дало способността да вижда онова, което виждаше той. Болка? Да, несъмнено, но не само физическа, не и когато ставаше дума за този мъж. Ирод улавяше скръб и гняв, и вина, а Капитана изпълняваше ролята на антена, импулсите на емоцията преминаваха през него.

Сякаш в отговор на проявения интерес мъжът се обърна. Впери поглед в него. Намръщи се. Около лакътя на Ирод се стегнаха пръсти и той почувства желанието на Капитана да си тръгнат. Запали двигателя,

потегли и когато зави надясно, мина покрай двама други: чернокож мъж, облечен изискано, и друг, по-нисък, бял, който сякаш бе навлякъл набързо първата дреха от коша с пране, която му попадне. Зърна в огледалото за обратно виждане, че двамата гледат след него, и после те се изгубиха от погледа му, както и Капитана.

* * *

— Видя ли онзи тип в колата? — попита Луис.

— Да, онзи с маската. Не можах да го огледам добре, но бих казал, че му имаше нещо.

— Сам ли беше?

— Сам?

— Да, имаше ли някого на предната седалка до него?

Луис изглеждаше озадачен.

— Не, само той беше. Защо?

— Нищо. Трябва да е било слънчев отблясък в прозореца. Няма следа от Джими. Ще опитам отново по-късно. Да си вървим...

* * *

Ирод отиде до Уолдобъро, защото там живееше връзката му, възрастната жена, която държеше антикварен магазин. Поръча си кафе и сандвич в една закусвалня и докато чакаше храната да пристигне, се обади по телефона от кабината. Имаше само неколцина други посетители, никой от тях не беше наблизо, така че не се опасяваше, че някой ще го чуе.

— С какво разполагаме? — попита, когато отсреща вдигнаха слушалката.

— Той живее над склад в Люистън. Някогашна пекарна.

— Има ли компания от други като него?

— Неколцина.

— А предметите?

— Изглежда, че вече са се появили хора, които проявяват интерес, но те са още у него.

Ирод направи гримаса.

— Другите как са научили за тях?

— Той е невнимателен човек. Разчуло се е.

— Пътувам натам. Осъществи контакт с него. Предай му, че искам да поговорим.

— Ще кажа на господин Рохас, че може би имам купувач и че не бива да предприема никакви други действия, докато не се срещнем. Както знаете, той има известна представа за стойността на предметите. Може да излезе скъпо.

— Сигурен съм, че мога да убедя продавача да бъде разумен, най-вече защото не се интересувам от онова, което продава, а само от източника.

— Все пак той не е разумен човек.

— Така ли? — каза Ирод. — Колко жалко.

— Нито пък е глупав.

— Умен и неразумен. Човек би очаквал тези качества да се изключват взаимно.

— Имам негова снимка, ако това може да помогне. Принтирах я от камерата за наблюдение в магазина.

Ирод описа колата си и къде е паркирана. Каза на жената, че тя не е заключена и че трябва да остави материалите, с които разполага, под предната пътническа седалка. Сметна, че ще е по-добре да не се срещат. Жената направи всичко по силите си да скрие разочарованието си от тази новина. Той затвори телефона. Храната му вече беше дошла. Изяде я бавно в един ъгъл, далече от другите посетители. Беше наясно, че видът му има свойството да разваля апетита на хората, но и на него му бе неприятно да се храни под техните погледи. И без това му бе достатъчно трудно да яде: апетитът му в най-добрия случай бе минимален, но трябваше да хапне нещо, за да поддържа силите си. Сега това бе по-важно от всякога. Докато се хранеше, си мислеше за мъжа пред бара и за реакцията на Капитана към неговото присъствие.

На стената срещу сепарето му имаше огледало. В него се виждаше пътят, където с гръб към закусвалнята стоеше момиченце в скъсана синя рокля, държащо червен балон, и гледаше преминаващите коли. Към него приближаваше голям камион, но то не помръдваше, а шофьорът, високо в кабината си, изглежда, не го виждаше. Ирод едва не извика и свали очи от огледалото, когато камионът блъсна

момиченцето и мина право през него. Когато отмина, момиченцето беше изчезнало. По нищо не личеше, че е било някога там.

Ирод бавно погледна отново към огледалото. То беше на мястото, където бе стояло преди, само че сега беше обърнато към закусвалнята и към него. Като че ли му се усмихваше, макар че тъмните очни кухини само пародираха светлината. Постепенно момиченцето избледня и се загуби от погледа му, а в отразения свят червеният балон се понесе нагоре към сиво-черните облаци, изпъстрени с пурпурни и червени жилки като прокъсани в небето рани. После небето се проясни, огледалото отразяваше само този скучен свят и вече не беше прозорец към друг.

Ирод изяде колкото можа и започна да пие кафето си, без да бърза. В края на краищата разполагаше с много време. Така или иначе трябваше да чака, докато се стъмни, защото на тъмно работеше най-добре. След това щеше да направи посещение на господин Рохас. Нямаше никакво намерение да чака до другия ден, за да започне преговорите. Всъщност изобщо нямаше намерение да води преговори.

Далеч от там, в апартамент на „Рю дьо Сен“ в Париж, точно над търговските зали на реномираната фирма за търговия с предмети на изкуството от древността „Рошман и синове“, бе на път да се сключи сделка. Еманюел Рошман, последният от дълга поредица Рошманови, осигурявали си охолен живот с продажбата на най-редки антики, чакаше седналия насреща му ирански бизнесмен да спре да увърта и да обяви решението, което и двамата знаеха, че вече е взел. В края на краищата тази среща на четири очи в компанията на древните артефакти бе само последната стъпка от продължителни преговори, започнали преди много седмици, и нямаше никакви изгледи отново да му бъдат предложени толкова редки и красиви предмети като тези, които лежаха пред него в момента: две изящни статуетки от слонова кост от гробниците на асирийски царици в Нимруд и два изключителни цилиндрични печата от лазурит отпреди пет хиляди и петстотин години, най-старите предмети от този род, които Рошман бе предлагал някога за продажба.

Иранецът въздъхна и се размърда на мястото си. Рошман обичаше да търгува с иранци. Те проявяваха силен интерес към предметите, откраднати от иракския музей, успели да стигнат засега до пазара, макар че и те, както и йорданците, накрая се принуждаваха да се откажат от повечето плякосани артефакти, на които попадаха. Докато хиляди и хиляди експонати оставаха в неизвестност, най-ценните бяха вече открити, в общи линии. Възможностите да се сдобиеш с иракски съкровища ставаха все по-редки и съответно сумите, които колекционерите бяха готови да платят, се бяха покачили неимоверно. Рошман не бе срещал точно този купувач досега, но той му бе препоръчан настойчиво от двама предишни клиенти, които бяха хвърлили доста пари за покупки от мосю Рошман, без да се тревожат излишно за произхода и за сертификатите.

— Ще има ли още? — попита иранецът. Той се беше представил като господин Абас, Лъва, което очевидно бе псевдоним, но неговият доброволен депозит от два милиона долара бе преведен на сметката им

без никакви усложнения и онези, които го препоръчваха, уверяваха Рошман, че двата милиона долара представляват доходите на господин Абас само за един ден. Въпреки това Рошман започваше да се изморява от този лов на лъвовете. „Хайде, мислеше си той, знам, че ще ги купиш. Само кажи «да» и можем да приключваме.“

— Не и като тези — каза той, но после размисли. Знаеше ли човек колко допълнителни доходи може да генерира малко търпение? — Тези статуетки от слонова кост или други, дори не толкова хубави, едва ли ще се появят повече на пазара. Ако се откажете, те ще изчезнат. Печатите... — Рошман заобръща дясната си длан нагоре-надолу в общоприетия жест за неустановеност, като избягваше да я задържи на отрицателната страна. — Но ако останете доволен от тази покупка, може би ще получите достъп до артефакти с подобна стойност.

— И с документиран произход?

— Търговска къща „Рошман“ гарантира всичко, което продава. Естествено, ако възникнат някакви правни проблеми, купувачът пръв ще научи за тях, но аз съм убеден, че в този случай няма да имаме подобни затруднения.

Това бе стандартната линия на поведение, когато Рошман действително прекрачваше границите на законното. О, щом ставаше дума за антични съкровища, често имаше неясноти, но тук случаят не беше такъв. И той, и Абас знаеха откъде са дошли статуетките и печатите. Нямахше нужда това да се изрича на глас и тази продажба нямахше да бъде документирана с никакви разписки.

Абас кимна, явно доволен от отговора.

— Е, това ме устройва — каза той. — Да преминем нататък.

Той извади от джоба си златна писалка и натисна бутона, за да се покаже перото.

— Няма да ви е необходима писалка, мосю Абас — понечи да каже Рошман и в този момент вратата се отвори с трясък, появили се въоръжени полицаи, а господин Абас му се усмихна и каза:

— Името ми е Ал-Даини, мосю Рошман. Колегите ми и аз бихме искали да ви зададем няколко въпроса...

Ейнджъл и Луис бяха отседнали у дома и аз подозирах, че тази нощ и двамата не бяха спали, тъй като знаех, че всеки момент могат да бъдат предприети някакви действия срещу нас. На другата сутрин прекарах един час с тях, като им повторих още веднъж всичко, което знаех за Джоуел Тобаяс. Той бе основната ни отправна точка и упражнението беше полезно. Фактът, че бе служил във войската, ни беше от помощ, защото това означаваше, че съществува официална документация за голяма част от живота му. Всичко изглеждаше съвсем ясно. Записал се в армията през 1990 г., веднага след като завършил гимназията в Бангор, и получил подготовка като шофьор на камион. Уволнен поради инвалидност в началото на 2007 г. след избухването на самоделно взривно устройство, докато ескортирал медицински материали за зелената зона в Багдад, при което загубил част от левия си прасец и два от пръстите на лявата си ръка. Върнал се в Мейн покъсно същата година и след като преминал успешно писмения изпит, изпита по кормуване и прегледа на очите, взел професионална шофьорска книжка. Получил също така разрешително за превози на опасни товари, което се издава от Управлението по безопасност на транспорта само след специално проучване и картотекиране на пръстовите отпечатъци. Дотук документите му за правоуправление бяха наред.

Открих некролог за майка му в „Бангор Дейли Нюз“ от 19 юли 1998 г. и друг за баща му, който служил във Виетнам, от април 2007 г. Споменаваше се, че синът, Джоуел, също служи в армията и се възстановява от раняване при изпълнение на воинския си дълг. Имаше дори снимка на Тобаяс пред гроба. Той бе в пълна униформа и се подпираше на патерици. Нямахте братя и сестри. Джоуел Тобаяс бе единствено дете.

Изпитах неприятно чувство, вина на човек, който не се е жертвал за страната си, изправен пред друг, който се е жертвал. На пръв поглед изглеждаше, че Тобаяс й бе служил доблестно и бе страдал за нея. А след като завърших гимназия, аз дори не си мислех, че армията е

възможно поприще за мен. Но уважавах онези, които го бяха избрали. Чудех се какво бе накарало Тобаяс да се запише във войската. Дали заради семейната история, заради убеждението, че трябва да тръгне по стъпките на баща си? Но пък баща му не беше професионален войник. От некролога ставаше ясно, че е бил мобилизиран. Много мъже се бяха върнали от Виетнам с горещото желание да не допуснат децата им да преживеят онова, което са преживели те. Стигнах до извода, че след като се е записал доброволно, Тобаяс или се е бунтувал срещу своя родител, или е търсил неговото одобрение.

След това отворих файла на Боби Джандро, който бе завършил същата гимназия в Бангор както Тобаяс, въпреки че ги разделяха повече от десет години. По време на последния си срок в Ирак Джандро бил сериозно ранен при престрелка в Газалия. Първият куршум го улучил в горната част на бедрото и докато лежал в калта, бойците от шиитската съпротива, които нападнали конвоя им, продължили да стрелят в краката му, за да накарат другарите му да тръгнат да го спасяват и да дадат повече жертви. По-късно Джандро бил изтеглен на безопасно място, но краката му вече били раздробени. Преценили, че ампутацията е единственото решение.

Знаех всичко това, защото името му се споменава в статия за ранените войници от Мейн, които се опитват да се справят с живота извън войската. Споменаваха Деймиън Пачет като войника, спасил живота на Джандро, но ако са искали от него коментар във връзка с това, той явно им е отказал. В статията Джандро признаваше, че има проблеми. Говореше за пристрастяване към предписаните лекарства, което преодолявал с помощта на приятелката си. Ето какво бе написал репортерът: „Джандро е вперил поглед през прозореца на своето жилище в Бангор, ръцете му стискат страничните облегалки на инвалидния стол. «Никога не съм вярвал, че ще стигна дотук — казва той. — Както повечето момчета, и аз знаех, че е възможно това да се случи, но все ми се струваше, че някой друг ще пострада, не аз. Опитвам се да открия нещо положително във всичко това, но няма такова или аз не го виждам. Просто е отвратително.» Приятелката му, Мел Нелсън, поглажда нежно косата му. В очите ѝ напират сълзи, но очите на Джандро са сухи. Сякаш още е в шок или пък не са му останали повече сълзи.“

— Лош късмет — каза Ейнджъл.

Луис, който също четеше от екрана, остана безмълвен.

Не успях да намеря адрес на Боби Джандро в Бангор, но в статията се споменаваше, че Мел Нелсън работи като офис мениджър в дървопреработвателната компания на баща си във Вийзи. Когато ѝ позвъних, тя бе зад бюрото си и проведохме дълъг разговор. Понякога хората просто чакат да им се обади подходящият човек. Оказа се, че тя вече не е „приятелката на Боби“ и никак не е доволна от този факт. Мел Сандърс държеше на него, обичаше го, но той я беше изгонил и тя не разбираше защо. Когато затворих, вече имах адреса и телефона на Боби и бях изпълнен с възхищение към нея.

Докато закусвахме, се обади Кари Сандърс. Няма да е вярно, ако кажа, че изглеждаше ентузиазизирана от перспективата да се срещне с мен, но вече се бях научил да не приемам лично подобни реакции. Казах ѝ, че работя за Бенет Пачет, бащата на Деймиън, и преди да затвори телефона, тя потвърди срещата ни по обяд в нейния кабинет в Медицински център за ветерани от войската „Тогус“ в Огъста. Луис и Ейнджъл се движеха плътно след мен чак до Огъста. Интересуваше ме какво може да изникне, докато пътувам на север, но те не откриха никакви признаци на преследване.

Кабинетът на Кари Сандърс се намираше близо до клиниката по психиатрия. Името ѝ — просто „Д-р Сандърс“ — бе написано на пластмасова табелка на вратата и когато почуках, отвори жена в средата на четирийсетте, с къса руса коса и фигура на боксьор лека категория. Носеше тъмна фланелка над черен работен панталон, мускулите на ръцете и раменете ѝ се очертаваха ясно. Беше висока към сто петдесет и пет сантиметра и кожата ѝ бе бледа. Кабинетът бе малък и всяко пространство бе използвано максимално: от дясната ми страна имаше три шкафа за папки, отляво — рафтове за книги, запълнени с разнообразна медицинска литература и картонени кутии за документи. На стената висяха поставени в рамка дипломи за завършено образование от Военния медицински университет в Бетезда, Мериленд, и от „Уолтър Рийд“. Един внушителен лист хартия свидетелстваше за специализация по психиатрия при екстремни случаи. Подът беше покрит със сив мокет. Бюрото ѝ бе подредено и функционално. До телефона имаше картонена чашка за кафе и останки от кифла.

— Ям, когато мога — каза тя и вдигна остатъците от обяда си. — Ако сте гладен, можем да вземем нещо от лавката.

Казах ѝ, че не съм. Тя посочи пластмасовия стол срещу бюрото и почака да седна, преди и тя да се настани на мястото си.

— С какво мога да ви бъда полезна, господин Паркър?

— Разбрах, че правите изследвания в областта на разстройствата вследствие на посттравматичен стрес.

— Точно така.

— С акцент върху самоубийствата.

— Върху превенцията на самоубийствата — поправи ме тя. — Мога ли да попитам кой ви каза за мен?

Навярно беше заради естествената ми антипатия към властта, особено към властта, упражнявана от военните, но ми се стори разумно засега да държа Роналд Стрейдиър настрана от всичко това.

— Бих предпочел да не казвам — отвърнах. — Това проблем ли е?

— Не, просто съм любопитна. Не ми се случва често частни детективи да искат среща с мен.

— Забелязах, че не попитахте за какво става дума, когато ви се обадох по телефона.

— Направих някои справки за вас. Репутацията ви е добра. Не бих пропуснала възможността да се запозная с вас.

— Репутацията ми е преувеличена. Аз не бих вярвал на всичко, което пишат вестниците.

Тя се усмихна.

— Не съм чела за вас във вестниците. Предпочитам да си имам работа с хора.

— Значи по това си приличаме.

— Може да е единственото. Кажете ми, господин Паркър, били ли сте някога на психотерапия?

— Не.

— На консултации за превъзможване на скръбта?

— Не. Работа ли си търсите?

— Както сам отбелязахте, интересувам се от посттравматичния стрес.

— И аз ви приличам на кандидат.

— А не сте ли съгласен с мен? Знам какво се е случило със съпругата и детето ви. Било е ужасяващо, почти непоносимо. Казвам „почти“, защото служих на страната си в Ирак и онова, което видях там, което преживях там, ме промени. Всеки ден се занимавам с последствията от насилието. Може да се каже, че имам контекст, в който да вместя онова, което вие сте преживели и може би още преживявате.

— Уместно ли е подобно сравнение?

— Уместно е, ако сте дошли да говорим за посттравматичния стрес. Каквото и да научите днес, то ще зависи от това, доколко разбирате самото понятие. А ще го разберете много по-добре, ако имате лично отношение към него, колкото и периферно да е то. Наясно ли сме дотук?

Усмивката не напуснаше лицето ѝ. Все още не бе станала снизходителна, ала беше на границата.

— Напълно.

— Добре. Изследванията ми тук са част от непрестанните усилия на армията да се справи с психическите последствия от войната, както при хората, които са служили и са били уволнени поради инвалидност, така и за онези, които са напуснали по причини, които нямат връзка с раняванията. Това е едната страна. Другата е свързана с предотвратяването на травмите. В момента въвеждаме лека-полека програми за емоционална устойчивост, предназначени да повишават боеспособността и да сведат до минимум пораженията върху психическото здраве, включително разстройствата, предизвикани от посттравматичен стрес, гнева, депресиите и самоубийствата. Тези симптоми се наблюдават особено често при войниците, които участват в повече мисии. „Не всеки войник, който получава травма, страда от посттравматичен стрес, също както и хората в цивилния живот реагират различно на, да речем, малтретирането, изнасилването, болестите или насилствената смърт на любим човек. Винаги има стресова реакция, но посттравматичният стрес не настъпва автоматично. Психиката, генетиката, физическото състояние и социалните фактори — всичко това играе определена роля. Може би за лице със стабилна подкрепа — семейство, приятели, намеса на специалисти — вероятността да развие посттравматичен стрес ще е по-малка, отколкото за някой самотник. От друга страна, колкото по-голямо е закъснението, с което се развива посттравматичният стрес, толкова по-тежък ще бъде той. Незабавният посттравматичен стрес обикновено започва да отминава след три до четири месеца. Забавеният може да трае по-дълго, до десет години и повече, и следователно се лекува по-трудно.“ — Тя замълча. — Така, с това лекцията приключва, засега. Въпроси?

— Не. Засега.

— Добре. Оттук започвате да участвате и вие.

— А ако не искам?

— Тогава можете да си тръгнете. Това е размяна, господин Паркър. Вие имате нужда от моята помощ. Аз съм готова да ви я дам, но само в замяна на нещо. В случая това е готовността ви да потвърдите, когато и ако някои от симптомите, които ще изброя, са ви познати. Може да отговорят съвсем общо. Разговорът ни няма да бъде записван. Ако в бъдеще решите да ме запознаете по-подробно с онова,

което сте преживели, ще съм ви благодарна. Възможно е дори да ви подейства благотворно, лечебно. При всяко положение всичко се свежда до онова, което казах в началото. Дошли сте, за да научите нещо повече за посттравматичния шок. Това е вашият шанс.

Не можех да не ѝ се възхитя. Бях свободен да си тръгна, но нямаше да науча нищо, освен че не бива да подценявам жените, които приличат на боксьори, но това го бях проумял много преди да се запозная с Кари Сандърс.

— Започвайте — казах аз. Помъчих се да не прозвучи примиренчески. Не мисля, че успях.

— Има три категории разстройства, причинени от посттравматичен стрес. Първата включва ретроспекцията, тоест повторното преживяване на събитието, което може да е отприщило разстройството или, в не толкова тежкия и по-често срещан случай, поредица от нежелани натрапчиви мисли, които може да се възприемат като ретроспекции, но не са. Говорим за сънища и неприятни спомени или за откриване на сходства със събитието в ситуации, които нямат нищо общо с него: ще се изненадате колко много войници мразят фойерверките. Виждала съм как травмирани мъже се хвърлят на земята при звук от захлопната врата и дори когато дете стреля с пистолет играчка. Но на друго равнище може да има истинско повторно преживяване на случилото се, до такава степен истинско, че възприятието да е достатъчно реално, за да разстрои обичайното всекидневно функциониране на организма. Един от колегите ми го нарича „среща с призраци“. Аз лично не харесвам това название, обаче съм разговаряла с болни, които вече го използват.

В стаята се възцари тишина. Покрай прозореца прелетя птица и слънчевата светлина накара сянката ѝ да се стрелне през стаята: нещо невидимо, разделено от нас от стъкло и от тухли, от стабилността на реалното, направи присъствието си осезаемо.

— Имал съм ретроспекции, натрапчиви мисли, или както предпочетете да ги наричате — казах накрая.

— Тежки ли?

— Да.

— Често?

— Да.

— Какво ги предизвикваше?

— Кръв. Дете — момиче — на улицата с майка си или само. Обикновени неща. Стол. Нож. Реклами за кухни. Определени форми, ъгловати форми. Не знам защо. С течение на времето картините, които създават проблеми, започнаха да намаляват.

— А сега?

— Вече са рядко. Още сънувам кошмари, но не толкова често.

— На какво се дължи това според вас?

Съзнавах, че не бива да правя твърде дълги паузи, преди да отговоря — не биваше да оставям у Сандърс впечатлението, че може да е открила интересно направление, в което да продължи изследванията си. Вероятността аз самият да вярвам, че съм преследван от жена си и от детето си или от някаква тяхна мрачна разновидност, която вече е заменена от по-малко плашещи, но също толкова непознаваеми фигури, би минала за интересна дори ако участвах в групова терапия заедно с Хитлер, Наполеон и Джим Джоунс^[1]. При дадените обстоятелства бях доволен, че отговорът на последния ѝ въпрос дойде наистина моментално.

— Не знам. Времето?

— То не лекува всички рани. Това е мит.

— Може би човек просто свиква с болката.

Тя кимна.

— Може би дори ще ви липсва, когато изчезне.

— Мислите ли?

— Възможно е, ако ви е давала цел.

Ако искаше друг отговор, нямаше да го получи. Тя, изглежда, разбра, защото продължи нататък.

— Освен това има симптоми на отдръпване: вцепенение, незаинтересованост, обществена изолация.

— Не излизаш от къщи?

— Може да не е толкова буквално. Може просто да стоиш настрана от хората и местата, които асоциираш със злополуката: семейни приятели, бивши колеги. На страдащите от такива разстройства им е трудно да проявяват интерес към каквото и да било. Може би им се струва, че няма смисъл, че нямат бъдеще.

— Имаше известно отдръпване — признах аз. — Вече не се чувствах част от нормалния живот. Такова нещо просто не съществуваше. Имаше само хаос, който чака да завладее света.

— А колегите?

— Избягвах ги и те ме избягваха.

— Приятели?

Сетих се за Ейнджъл и Луис, които ме чакаха отвън в колата.

— Някои от тях не желаеха да бъдат избягвани.

— Ядосан ли им бяхте заради това?

— Не.

— Защо не?

— Защото те бяха като мен. Имаха същата цел като мен.

— Която беше?

— Да открия човека, който уби съпругата и детето ми. Да го открия и да го разкъсам на късчета.

Отговорите идваха вече по-бързо. Бях изненадан, дори бях ядосан на себе си, задето позволявах на тази непозната да ми влезе под кожата, но изпитвах и удоволствие, някакво облекчение. Може би бях нарцисист или пък много отдавна не се бях съдил толкова безпристрастно, ако изобщо се бях съдил.

— Смятахте ли, че имате бъдеще?

— Непосредствено бъдеще.

— Коего се изразяваше в ликвидирането на този човек.

— Да.

Тя се бе навела леко напред, в очите ѝ блещукаше бяла светлина. Не можех да си представя откъде идва тя, докато не си дадох сметка, че виждам собственото си лице, отразено в дълбините на зениците ѝ.

— Симптоми на раздразнителност — каза тя. — Трудно съсредоточаване.

— Не.

— Пресилена реакция на стряскащи дразнителни.

— Като изстрели?

— Може би.

— Не, реакциите ми на изстрелите не бяха пресилени.

— Гняв, раздразнителност.

— Да.

— Проблеми със съня.

— Да.

— Повишена бдителност.

— Оправдана. Изглежда, твърде много хора ме искаха мъртъв.

— Физически симптоми: температура, главоболие, замайване.
— Не, или не особено силни.
Тя се облегна назад и каза тихо:
— Вина заради оцеляването.
— Да — отвърнах аз.
Да, непрекъснато.

* * *

Кари Сандърс излезе от кабинета и се върна с две чаши кафе. Извади от джоба си няколко пликчета захар и сметана и ги сложи на бюрото.

— Не е нужно да ви го казвам, нали? — промърмори тя, докато пълнеше чашата си с толкова захар, че лъжичката можеше да стои вътре изправена и без някой да я държи.

— Не, но и не сте единствената, която се опитва.

Сръбнах от кафето. Беше силно и имаше горчив вкус.

Стана ми ясно защо му слагаше толкова захар.

— Как сте сега? — попита тя.

— Добре съм.

— Без лечение?

— Намерих отдушник за гнева си. Той е с продължително действие и е терапевтичен.

— Преследвате хора. И понякога ги убивате.

Не отговорих. Вместо това попитах:

— Къде служихте?

— В Багдад. Бях майор. Първоначално бях прикрепена към оперативна тактическа група „Айрънхорс“ в лагер „Бум“ в Бакуба.

— Лагер „Бум“?

— Защото там имаше много експлозии. Сега се нарича лагер „Гейб“, на сапъора Дан Гейбриелсън, убит в Бакуба през 2003 г. Когато отидох, бе примитивно както навсякъде: нямаше водопровод, нямаше климатици, нямаше нищо. Когато си тръгнах, вече имаше централно водоснабдяване за душовете и тоалетните, нова електрическа мрежа и вече бяха започнали да обучават там иракската национална гвардия.

— За жените трябва да е било трудно да служат там.

— Трудно беше. Това бе нова война. Преди жените не заминаваха да се бият редом с мъжете, не беше както сега. Възникнаха нови проблеми. Технически не ни е разрешено да се записваме в бойни части, така че вместо това ни „прикрепиха“ към тях. В крайна сметка все пак се бием и все пак умираме също както мъжете. Може би не сме толкова много, но в Ирак и Афганистан са загинали повече от сто жени и са ранени още стотици. Обаче продължават да ни наричат кучки, лесбийки и курви. Още сме изложени на тормоз и физическо насилие от страна на собствените ни хора. Още ни съветват да вървим по двойки в собствените ни бази, за да не бъдем изнасилвани. Но не съжалявам, че съм служила. Затова съм тук: има много войници, на които дължим нещо още.

— Казахте, че сте започнали в лагер „Бум“. Какво стана след това?

— Разпределиха ме в лагер „Уорхорс“ и след това в „Абу Граиб“, за да участвам в реорганизацията на затвора.

— Ще възразите ли, ако попитам какво включваха задълженията ви там?

— Първоначално се занимавах със затворниците. Нужна ни бе информация, а те, естествено, бяха настроени враждебно към нас, особено след онова, което се случи в затвора в началото. Търсехме други начини да ги накараме да говорят.

— Като казвате „други начини“...

— Виждали сте фотографиите, изтезанията чрез унижение — симулирани и документални. Това не помогна на нашата кауза. Онези идиоти от радиото, които си правеха шеги с тези неща, нямаха представа какво въздействие имаше предаването им. То даде на иракчаните още една причина да ни мразят и си го изкараха на военните. Заради „Абу Граиб“ загинаха американски войници.

— Само няколко крастави овце са кривнали от пътя.

— В „Абу Граиб“ не се случваше нищо, което да не е било санкционирано от горе — в основни линии, не в подробностите.

— И после пристигнахте вие с новия си подход.

— Аз и други хора. Максимата ни беше проста: не измъчвай. Измъчваш ли мъж или жена достатъчно дълго, ще ти кажат точно каквото искаш да чуеш. В крайна сметка единственото, което искат те, е мъченията да спрат.

Сигурно забеляза нещо в изражението ми, защото изведнъж замълча и ме погледна внимателно над чашата си.

— Наранявали ли са ви по този начин?

Не отговорих.

— Ще приема това като „да“ — каза тя. — Дори умерен натиск, имам предвид физическа болка, която не те кара да се боиш за живота си, може да предизвика паника. По мое мнение човек, който е подлаган на изтезания, никога повече не може да бъде същият както преди. Изтезанията ликвидират нещо у него, унищожават го безвъзвратно. Наречете го както искате: спокойствие на духа, достойнство. Понякога се питам дали изобщо има име. Така или иначе, на първо време това има силно дестабилизиращ ефект върху личността.

— А дългосрочно?

— Във вашия случай колко време продължи?

— От последния път ли?

— Случвало ви се е повече от веднъж?

— Да.

— Господи. Ако бях попаднала на войник във вашето положение, щях да се погрижа той да бъде подложен на интензивна терапия.

— Успокояващо е да го знам. Да се върнем към вас...

— След времето, прекарано в „Абу Граиб“, се преместих в звеното за консултации и лечение. На съвсем ранен етап стана ясно, че има проблеми с нивото на стреса и че то се повиши, когато военните въведоха повторните назначения, с принудително удължаване на предвидения в договора срок, и започнаха да мобилизират бойци от запаса. Бях включена в звено по психотерапия, което работеше в зелената зона, но отделяше специално внимание на предните оперативни бази, „Ероухед“ и „Уорхорс“.

— „Ероухед“. Там е базирана Трета пехотна дивизия, нали?

— Някои от бригадите, да.

— Срещали ли сте хора от разузнавателна част „Страйкър“, докато бяхте там?

Тя бутна чашата си настрана. Изражението ѝ се промени.

— Заради това ли дойдохте, за да говорим за момчетата от „Страйкър С“?

— Не съм споменавал „Страйкър С“.

— Не беше необходимо.

Явно искаше да продължа.

— Доколкото знам, трима души от „Страйкър С“, които са се познавали помежду си, сами са сложили край на живота си — казах аз. — Единият е погубил заедно със себе си и своята съпруга. Това ми звучи като натрупване на самоубийства, което навярно е привлякло вашия интерес.

— Така е.

— Говорили ли сте с някого от тези мъже?

— Говорила съм с всичките, но с Деймиън Пачет само неофициално. Първият беше Брет Харлан. Той посещаваше центъра за ветерани в Бангор. Също така бе наркоман. На него му беше удобно, че приемната на програмата за подмяна на иглите се намираше до центъра за ветерани.

Не разбрах дали се шегуваше.

— Какво ви каза той?

— Това е поверително.

— Той е мъртъв. Вече му е все едно.

— При все това няма да разкрия същината на разговорите си с него, но, естествено, можете да приемете, че страдаше от разстройства вследствие на посттравматичен стрес. Макар че...

Тя замълча. Изчаках.

— Имаше слухови халюцинации — добави малко неохотно.

— Знам. Сестра му ми каза, че чувал гласове.

— Това не отговаря на диагностичните критерии за посттравматично разстройство. По-близко е до шизофренията.

— Продължихте ли изследванията?

— Той прекъсна лечението. И после умря.

— Имало ли е характерно събитие, което да е предизвикало проблема?

Тя отклони поглед.

— Било е... нетипично, доколкото можах да установя.

— Какво означава това?

— Имал е кошмари и проблеми със съня, но не е бил в състояние да ги свърже с определена случка. Това е всичко, което съм готова да кажа.

— Имаше ли някакви индикации, че се е готвил да убие жена си?

— Никакви. Сериозно ли мислите, че не бихме се намесили, ако считахме, че има подобен риск?

— Възможно ли е един и същ стимул да е накарал и тримата да действат по този начин?

— Не разбирам какво имате предвид.

— Възможно ли е в Ирак да се е случило нещо, което да е довело до някаква форма на... колективна травма?

Устните ѝ трепнаха в лека усмивка.

— Психиатрични термини ли създавате, господин Паркър?

— Звучеше ми правилно. Не можах да намеря друг начин, за да обясня мисълта си.

— Е, усилията ви са похвални. С Бърни Крамър съм работила два пъти, скоро след завръщането му. По онова време той показваше симптоми на лек стрес, подобни на онези, които имаше Брет Харлан, но никой от двамата не назова обща травмираща случка в Ирак. Крамър отказа да продължи лечението. С Деймиън Пачет се срещнах за кратко, след като Бърни Крамър почина, във връзка с изследването и той също не каза нищо, което да потвърждава вашите предположения.

— Баща му не ми спомена, че се е подлагал на психотерапия.

— Защото не е. Поговорихме малко след погребението на Крамър и впоследствие се срещнахме още веднъж, но не беше официална психотерапия. Всъщност бих казала, че Деймиън изглеждаше много добре адаптиран, страдаше само от леко безсъние.

— Предписвали ли сте лекарства на някого от тези мъже?

— Това е част от работата ми. Не съм привърженичка на силните медикаменти, а само на онези, които облекчават страданието, без да влияят на основния проблем.

— Но сте предписвали лекарства.

— Тразодон.

— На Деймиън Пачет?

— Не, само на Крамър и Харлан. Посъветвах Деймиън да се посъветва с личния си лекар, ако не спи добре.

— Но с това проблемите му не са приключили.

— Явно не са. Възможно е смъртта на Крамър да е послужила като катализатор за появата на неговите разстройства. Честно казано, бях изненадана, когато Деймиън се самоуби. Обаче на погребението на Крамър говорих с доста от бившите му другари, включително и с

Деймиън, и предложих да им помогна, ако желаят да получат психотерапевтична помощ.

— При вас ли?

— Да.

— Защото това би помогнало на вашите изследвания.

За пръв път се ядоса.

— Не, защото щеше да помогне на тях. Това не е академично упражнение, господин Паркър. Прави се, за да спасява човешки живот.

— Май не е помогнало много на бойците от „Страйкър С“ — казах аз. Дразнех я и сам не знаех защо. Предполагах, че съм вбесен на самия себе си, задето се бях разкрил пред нея, и ми се искаше да върна думите си назад. Каквато и да бе причината, трябваше да престана. Тя се изправи, с което показа, че времето ни заедно е изтекло. Изправих се, благодарих за съдействието и се обърнах да си вървя.

— О, един последен въпрос — казах, докато тя започваше да отваря папките на бюрото, за да продължи работата си.

— Да — промърмори тя, без да вдига очи.

— Бяхте ли на погребението на Деймиън Пачет?

— Да. Е, само в църквата. Бих отишла и на гробищата, обаче не го направих.

— Може ли да попитам защо?

— Беше ми съобщено, че няма да съм добре дошла.

— От когото?

— Това не е ваша работа.

— Джоуел Тобаяс?

Ръката ѝ замръзна за миг и после дообърна страницата и каза:

— Довиждане, господин Паркър. — Ако сте склонен да приемете един професионален съвет, имате да си изяснявате още доста неща. На ваше място бих говорила за тях с някого. — И добави: — С някого друго, не с мен.

— Това означава ли, че не желаете да участвам във вашето изследване?

Сега вдигна поглед.

— Мисля, че научих достатъчно за вас. Моля, затворете вратата след себе си.

[1] Основател и духовен водач на сектата „Христови ученици“ и на комуната ѝ в Гвиана, който през 1978 г. подтиква повече от 900 свои последователи към масово самоубийство. — Б.пр. ↑

Боби Джандро живееше още в Бангор, по-малко от час северно от Огъста. Ейнджъл и Луис отново ме следваха по целия път, но стигнахме до къщата на Джандро без инциденти. Отвън тя не представляваше нищо особено: едноетажна постройка с мазилка, която се лющеше като суха кожа, и морава, която се напъваше да покаже, че няма да се даде на бурените. Джандро се появи на вратата с инвалидната количка. Бе облечен в сиво долнище на анцуг с подвити и забодени с безопасни игли крачоли и тениска в същия цвят, и двете покрити с петна. Пускаше корем, който фланелката не се и опитваше да прикрие. Косата му беше обръсната, обаче си беше отгледал рошава брада. В къщата миришеше на застояло, в кухнята зад него се виждаха чинии, струпани в умивалника, и кутии от пица, хвърлени на пода до кофата за боклук.

— Да ви помогна? — каза той.

Показах му картата си. Той я взе, сложи я на скута си и започна да я разглежда, както някои хора разглеждат снимка на изчезнало дете, показана им от ченгетата, сякаш като я гледат достатъчно дълго, ще си спомнят къде са виждали детето. След като приключи с разглеждането, ми я върна и отпусна ръце между бедрата, където те се вкопчиха една в друга като боричкащи се животинчета.

— Тя ли ви изпрати?

— Кой да ме е изпратил?

— Мел.

— Не.

Искаше ми се да попитам защо Мел ще праща частен детектив в дома му, тъй като докато говорихме, тя не показа чак такива признаци на тревога, но сега не му беше времето, още не. Вместо това казах:

— Надявах се да поговоря с вас за службата ви във войската.

Очаквах да попита защо, но той не попита. Просто подкара количката си назад и ме покани вътре. В поведението му се долавяше някаква предпазливост, съзнание за безпомощност, а може би и за факта, че до смъртта си ще е осъден да гледа хората отдолу нагоре.

Ръцете му бяха все още силни, мускулести и когато влязохме в дневната, видях до прозореца гири. Той проследи погледа ми и каза:

— Това, че краката не ми служат, не означава, че трябва да се откажа и от останалите си части. — В думите му нямаше войнственост или враждебност. Беше просто констатация на факт. — С ръцете е лесно. Останалото — потупа се по корема — ме затруднява повече.

Не знаех какво да кажа, затова си замълчах.

— Искате ли нещо газирано? Нямам друго.

— Не, благодаря. Ще възразите ли, ако седна?

Той ми посочи стол. Видях, че първите ми впечатления от дома му са били погрешни или най-малкото несправедливи. Тази стая бе чиста, макар и малко прашна. Имаше книги — доколкото можех да видя, предимно научна фантастика, но и исторически четива, повечето от тях свързани с Виетнам и Втората световна война, но също и няколко книги с шумерска и вавилонска митология — както и днешни вестници, „Бангор Дейли Нюз“ и „Бостън Глоуб“. Но на килима, както и на стената и пода между дневната и кухнята се виждаха петна от нещо наскоро разсипано и не особено сполучливо почистено. Имах чувството, че Джандро полага големи усилия да се справя с положението, но човек в инвалидна количка едва ли можеше да направи нещо повече с петната по пода, освен ако не се прекатури долу, за да почисти по-добре.

Джандро ме наблюдаваше внимателно, преценяваше реакцията ми към неговото жизнено пространство.

— Майка ми идва по няколко пъти седмично, за да ми помага за онова, което не мога да свърша сам. Щеше да е тук всеки ден, ако ѝ позволявах. Но много мърмори. Знаете какви са понякога майките.

Кимнах.

— Какво стана с Мел?

— Познавате ли я?

Не исках да му казвам, че съм говорил с нея, преди да съм готов за това.

— Четох интервюто ви във вестника миналата година. Видях снимката ѝ.

— Тя си отиде.

— Може ли да попитам защо?

— Защото бях досаден глупак. Защото не можеше да се примири с това. — Той потупа краката си, после размисли и се поправи: — Не, защото аз не можех да се примиря с това.

— Защо би наела детектив?

— Какво?

— Попитахте дали ме е изпратила Мел. Просто се чудя защо помислихте, че е тя.

— Скарахме се, преди да си тръгне, разправия за пари, за собствеността над някои неща. Помислих си, че може да ви е наела, за да продължим този спор.

Мел бе споменала това в нашия разговор. Къщата беше на името и на двама им, но оттогава тя не си бе дала труда да потърси адвокатски съвет за правата си. Бяха скъсали наскоро и тя се надяваше, че може би ще се помирят. Все пак нещо в тона на Джандро ме накара да се усъмня в казаното от него, сякаш той имаше по-сериозни грижи от семейните разправии.

— И ми повярвахте, когато ви казах, че тя не ме е изпратила?

— Да, предполагам. Не ми приличате на човек, който би се опитал да изиграе инвалид. И ако бяхте го сторили...

Дясната му ръка бе много бърза. Пистолетът беше „Берета“, в импровизиран кобур, прикрепен към долната страна на количката. Няколко секунди той го държа изправен, с дулото към тавана, след което го прибра в скривалището.

— Безпокои ли ви нещо? — попитах, въпреки че май беше излишно да се задава подобен въпрос на човек с пистолет в ръката.

— Безпокоят ме много неща: да не падна, докато използвам тоалетната, как ще се справям, когато дойде зимата. Тревожа се за всичко, което може да ви дойде наум. Обаче не ми харесва мисълта, че някой може да ме вземе за лесна цел. По този въпрос поне мога да сторя нещо. А сега, господин Паркър, бъдете така добър да ми кажете защо се интересувате от мен.

— Не от вас — отвърнах. — От Джоуел Тобаяс.

— Ами ако ви кажа, че не познавам никакъв Джоуел Тобаяс?

— Тогава ще трябва да приема, че лъжете, защото сте служили заедно в Ирак и той е бил ваш сержант в „Страйкър С“. И двамата сте присъствали на погребението на Деймиън Пачет и по-късно сте се

сбили в „Съли“. Още ли искате да ми кажете, че не познавате никакъв Джоуел Тобаяс?

Джандро отклони поглед. Беше очевидно, че преценява каква позиция да заеме, колебае се дали да говори с мен, или просто да ме отпрати. Почти усещах как спотаеният гняв блика на талази от него, вълните му се разбиваха в мен, в мебелите, в изцапаните стени и пяната им заливаше собственото му осакатено тяло. Гняв, скръб, чувство за загуба. Пръстите му се сплитаха и разделяха, образувайки сложни фигури, които само той можеше да разбере.

— Е, познавам Джоуел Тобаяс — каза накрая. — Но не сме близки. Никога не сме били. Защо се интересувате?

— Бащата на Джоуел е бил войник, така че това е в кръвта му. Харесвала му е дисциплината. Харесвало му е да командва. Войската просто е била продължение на неговата природа.

— А вие? — Той ме погледна с присвити очи. — На колко години сте?

— Минал съм четирийсетте.

— Опитвали ли са се някога да ви вербуват?

— Не по-често, отколкото и всички останали. Идваха в гимназията, но аз не се хванах на въдицата. Обаче тогава не беше същото. Не бяхме във война.

— Е, сега сме във война и аз се хванах. Обещаха ми пари, пари за колежа. Обещаха ми слънцето, луната и звездите. — Усмихна се тъжно. — За слънцето беше вярно. Доста слънце видях. Слънце и прах. Започнах да работя за „Ветерани за мир“. Сега съм контравербовчик.

Не знаех какво е това, затова го попитах.

— Военните вербовчици са обучени да отговарят само на правилните въпроси. Ако не зададеш правилния въпрос, не получаващ правилен отговор. И ако си седемнайсет-осемнайсетгодишно момче с не особено добри перспективи, изправено пред мъж в униформа, който е толкова хлъзгав, че можеш да караш кънки по него, ще повярваш на онова, което ти се казва, и няма да прочетеш ситния шрифт. Ние печатаме с големи букви онова, което е написано със ситен шрифт.

— Като например?

— Като например че разноските за колежа не са ти гарантирани, че армията не ти дължи нищо, че по-малко от десет на сто от

записаните получават всичките бонуси или пълния размер на заплатите, които са им обещани. Вижте, не ме разбирайте погрешно: да служиш на страната си е чест и много от тези момчета не биха имали никаква кариера, ако не беше войската. Аз бях един от тях. Семейството ми бе бедно и още съм беден, но съм горд, че съм служил. Бих предпочел да не стигам до инвалидната количка, но знаех какви са рисковете. Просто мисля, че вербовчиците трябва да са по-откровени с момчетата, да им казват с какво се захващат. Всичко, освен името подвежда; целта са бедните, онези, които нямат работа, нямат перспектива, онези, които не знаят какво друго да правят. Мислите, че Ръмсфелд не е знаел това, когато е включил в указа „Нито едно пропуснато дете“^[1] предварителната подготовка на новобранците? Мислите, че е задължил обществените училища да подготвят всичките си ученически команди за армията, защото така ще помогне на децата да четат по-добре? Има квоти, които трябва да се попълват, дупките в редиците трябва някак да се запушват.

— Но ако вербовчиците бяха напълно честни, кой би се записал тогава?

— Мамка му, дори да знаех всичко това, пак бих се подписал на пунктираната линия. Бих сторил всичко, за да избягам от семейството си и от този град. Единственото, което ме чакаше тук, бе работата на минимална заплата и бирите в петък вечер. И Мел. — Това го накара да замълчи за момент.

— Май все пак си получих работата на минимална заплата: четиристотин долара месечно. Но поне имам медицинска осигуровка и получих повечето бонуси. — Направи гримаса.

— Доста противоречия, а?

— Затова ли се сбихте с Джоуел Тобаяс, защото работите към „Ветерани за мир“?

Джандро отклони поглед.

— Не, не беше заради това. Той опита да ме почерпи една бира, за да ме успокои, но аз не му исках центовете.

— Пак ще попитам: защо?

Джандро заобиколи въпроса. Както бе отбелязал сам, той беше човек на противоречията. Искаше да говори, но само за онова, което интересуваше него. Беше любезен, но под лустрото прозираше свирепост. Сега вече знаех какво имаше предвид Роналд Стрейдиър,

когато каза, че Джандро има вид на човек, който пропада. Ако не застреляше с този пистолет другиго, не беше изключено да застреля себе си също както другарите му.

— Впрочем защо се интересувате от Джоуел Тобаяс? — попита той.

— Наеха ме да разбера защо се е самоубил Деймиън Пачет. Чух за спречкването на погребението. Искях да разбера дали има някаква връзка.

— Между едно сбиване в бар и едно самоубийство? Главата ви е пълна с бръмбари.

— Да. Или съм наистина лош детектив.

Настъпи мълчание и после Джандро се засмя за пръв път.

— Поне сте откровен.

Смехът му замря и усмивката, която последва, бе тъжна.

— Деймиън не биваше да се самоубива. Не го казвам по религиозни или по морални съображения, нито защото един човешки живот си е отишъл напразно. Имам предвид, че не беше такъв човек. Той остави скръбта си в Ирак. Не беше травмиран и не страдаше от нищо.

— Говорих с психиатърка от „Тогус“, която ми каза същото.

— Така ли? Коя?

— Кари Сандърс.

— Сандърс? Не ми говорете. Тя задава повече въпроси от Алекс Трибек^[2], но не знае нито един отговор.

— Познавате ли я?

— Говори с мен във връзка със своето изследване. Изобщо не ме впечатли. Колкото до Деймиън, служихме заедно. Обичах го. Той беше добро момче. Винаги съм мислил за него така, като за момче. Беше умен, но не беше отракан. Опитвах се да го наглеждам, но накрая той се погрижи за мен. Спаси живота ми. — Ръката му стисна облегалката на количката. — Проклетият Джоуел Тобаяс — прошепна, но прозвуча като вик.

— Разкажете ми — подканих го аз.

— Ядосан съм на Тобаяс. Това не означава, че ще го предам — него или някого другиго.

— Знам, че се е захванал с една работа. Занимава се с контрабанда и мисля, че може да ви е обещал част от приходите. На

вас и на хората като вас.

Джандро се извърна и подкара количката към прозореца.

— Кой са мъжете отвън? — попита.

— Приятели.

— Приятелите ви не приличат на мили хора.

— Имах чувството, че ми трябва охрана. Ако изглеждаха твърде сговорчиви, това не би послужило на целта.

— Охрана? От кого?

— Може би от същите хора, заради които носите този пистолет: старите ви другари начело с Тобаяс.

Той все още не се бе обърнал към мен, но виждах реакцията му на стъклото.

— Защо трябва да ме е страх от Джоуел Тобаяс?

Да ме е страх: интересен подбор на думи. Самата им употреба бе един вид признание.

— Защото те може да си помислят, че сте слабо звено.

— Аз ли? Аз съм обикновен застъпник. — Той се засмя отново и звукът беше ужасен.

— Мисля, че сте се тревожили за Деймиън Пачет. Били сте му задължен и не сте искали да му се случи нещо. Затънал е бил твърде дълбоко или не е пожелал да ви послуша, но след смъртта му сте решили да действате. Или може би е трябвало да видите онова, което е станало с Брет Харлан и съпругата му, за да почнете да забелязвате сходствата.

— Не знам за какво говорите.

— Мисля, че сте говорили с братовчед си. Обадили сте се на Фостър Джандро, защото е бил полицай — полицай, на когото сте можели да се доверите, защото ви е бил роднина, и сега мислите, че е само въпрос на време да стигнат до вас. Може би сте му казали нещичко и сте се надявали, че сам ще открие останалото. Когато е започнал да разследва, те са го убили. Има ли нещо вярно в това според вас?

Джандро завъртя рязко количката, пистолетът отново беше в ръката му.

— Вие не знаете. Не знаете нищо.

— Трябва да се сложи край, Боби. Каквото и да става, започнали са да умират хора и никакви пари не могат да оправдаят това, освен ако

не сте готов да продадеш съвестта си.

— Махайте се от дома ми! — изкрещя той. — Вън!

Видях зад него как, чули крясъците, Ейнджъл и Луис се втурнаха към къщата. Трябваше да направя нещо веднага, иначе вратата на Боби Джандро щеше да се озове в коридора и той може би щеше да има причина да използва пистолета си, ако е достатъчно бърз.

Отидох до вратата, отворих я и позволих на Ейнджъл и Луис да видят, че съм добре, но Боби Джандро избра този момент, за да докара с едната ръка количката в коридора. За момент бях в клопка между три пистолета.

— Успокойте се! Всички! Спокойно! — Бавно пъхнах два пръста в джоба на самото и извадих една от визитните си картички. Сложих я на масата до вратата и казах: — Дължите нещо на Деймиън Пачет, Боби. Той е мъртъв, но дългът ви остава. Сега трябва да го изплатите на баща му. Помислете върху това.

— Изчезвайте. — Гневът му вече отстъпваше пред умората и гласът му потрепна, докато произнасяше тази дума, признание, че този, който изчезва, понесен от тъмен, непознат океан, беше той.

— И още нещо — добавих аз, използвайки предимството си пред един осакатен ветеран. — Идете да се помирите с приятелката си. Мисля, че сте я принудили да си отиде, защото се боите от онова, което ще стане, и не искате тя да пострада, ако дойдат да се разправят с вас. Тя още ви обича и вие имате нужда от човек като нея в живота си. Знаете го, тя също. Имате визитната ми картичка. Нуждаете се от още лечение.

Тръгнах си, Ейнджъл и Луис продължаваха да пазят гърба ми.

— Нека си изясним това — каза Луис, когато стигнахме до колата. — Човекът насочва пистолет срещу теб, а ти даваш съвети за връзката му?

— Някой трябваше да го стори.

— Да, но ти?

Направих се, че не съм чул. Качих се в колата и видях Боби Джандро на прозореца, наблюдаваше ме.

— Мислиш ли, че ще те послуша? — попита Ейнджъл.

— За приятелката си ли или за Тобаяс?

— За двамата.

— Трябва да ме послуша. Иначе е свършено с него. Без нея вече загива. Просто още не си го е признал. Тобаяс и останалите само ще довършат онова, което е започнал.

Потеглихме, аз отпред, Ейнджъл и Луис зад мен, но само до следващата улица. И двамата изглеждаха озадачени, когато спрях колата и отидох при тях.

— Искам да останете тук.

— Защо? — попита Ейнджъл.

— Защото те ще дойдат за Боби Джандро.

— Изглеждаш много сигурен.

Отидох при мустанга и им показах проследяващото устройство на калника.

— Това ще ги доведе. Така че то остава тук с вас, а аз ще взема вашата кола.

— Колата ти остава тук — каза Луис, — те ще помислят, че Джандро ти е казал всичко, и ще опитат да премахнат и двама ви.

— Само че няма, защото вие ще ги убиете, когато нападнат Джандро.

— И тогава Джандро ще говори.

— Такъв е планът.

— А ти къде ще бъдеш? — попита Ейнджъл.

— В „Рейнджли“.

— Какво е „Рейнджли“?

— Мотел.

— Значи ние ще се спотайваме в храстите, докато ти се разполагаш в мотела?

— Нещо такова.

— Да, добра сделка.

Разменихме си колите, но не и преди Луис и Ейнджъл да преместят играчките си от преградката в багажника. Както се оказа, този път бяха пътували с малко багаж: няколко ножа, два полуавтоматични картечни пистолета и резервни пълнители. Луис намери позиция в гората с добра видимост към къщата на Джандро и се приготвиха да чакат.

— Имаш ли някакви въпроси, които искаш да им зададеш, преди да ги убием? — попита Луис. — При положение че трябва да ги убием.

Сетих се за варела с вода в „Блу Мун“ и усещането от притиснатия към носа и устата ми чувал.

— Ако не ви се налага, недейте, но не ме интересува особено какво ще направите. Колкото до въпросите, можете да ги питате каквото си искате.

— Какво бихме могли да ги питаме ние? — рече Ейнджъл.

Луис се замисли.

— Очите отворени или затворени? — отговори той.

* * *

Всичко зависеше от ходовете. Фигурите бяха на дъската и тази нощ играта щеше да свърши.

От прозореца на своята спалня Карън Емъри гледаше как Джоуел Тобаяс потегля. Той ѝ бе казал едно бегло довиждане и я беше целунал със сухи устни по бузата. Прегърнала го бе силно, макар да беше почувствала, че той се отдръпва от нея, и преди да го пусне, пръстите ѝ бяха докоснали пистолета на кръста му.

Тобаяс взе силверадото и тръгна на север, но само до Фалмът, където останалите го чакаха с фургона и два мотоциклета. Върнън и Причард, бившите морски пехотинци, съставляваха основния снайперистки екип. До тях бяха Малак и Баки. Върнън и Причард бяха едри мъже и въпреки че първият бе черен, а вторият бял, под кожата бяха като братя. Тобаяс не обичаше никого от двамата, но това се дължеше колкото на взаимната антипатия между войниците и морските пехотинци, толкова и на видимата неспособност на Върнън да отвори уста, без да зададе въпрос, зареден с отрицателно отношение.

— Къде са Туизъл и Грийнам? — попита Върнън, като имаше предвид втория екип снайперисти.

— Ще се присъединят към нас по-късно — отвърна Тобаяс. — Първо трябва да свършат нещо друго.

— Мамка му — каза Върнън. — Не вярвам да имаш желание да споделиш подробностите с войската?

— Нямам — отвърна Тобаяс и го гледа право в очите, докато той не отклони поглед. Малак и Баки, които бяха служили в отделението

на Тобаяс в Ирак, се спогледаха, но не се намесиха. Не бяха толкова глупави да вземат страна в това безсмислено вечно съперничество между Върнън и сержанта. Малак се бе прибрал от Ирак като ефрейтор и никога не оспорваше заповедите, макар да виждаше, че появилата се дистанция между Тобаяс и него непрекъснато се увеличава. През последните седмици Тобаяс бе станал странен и прагматичен до степен на жестокост. Тобаяс бе този, който беше предложил окончателно да се избавят от детектив Паркър, а не само да го разпитат, за да разберат какво знае. Малак бе настоял за дискретност и впоследствие бе поел отговорността за разпита на детектива. Той не бе в бизнеса с убийствата на американци на собствена земя или където и да било другаде. Отстъпката за Паркър беше само една малка победа, нищо повече: Малак бе решил да се прави, че не знае нищо за смъртта на Фостър Джандро или за някоя друга акция.

Баки пък беше отявлен разбойник, който просто си искаше парите, и имаше късмет, че Тобаяс още не го е очистил заради начина, по който гледаше Карън Емъри.

„Ние сме едно голямо щастливо семейство и колкото по-скоро свърши всичко това, толкова по-добре“ — помисли си Малак.

— Хубаво — каза Тобаяс, — да тръгваме.

* * *

Междувременно двама мъже пътуваха на север в кафяв седан с неизвестна марка и регистрационен номер. Отминаха Люистън и Огъста и вече приближаваха до Уотървил, Бангор. Единият от тях, този на пътническото място, имаше лаптоп в скута си. От време на време връщаше картата на екрана, но мигащата точка изобщо не помръдваше.

— Онова нещо още ли работи? — попита Туизъл.

— Така изглежда — отвърна Грийнам. Задържа поглед на картата. Мигащата точка оставаше близо до кръстовището на „Палм Стрийт“ и „Стилуотър Стрийт“, недалеч от къщата на Боби Джандро.

— Имаме неподвижна цел — потвърди той и Туизъл изсумтя доволно.

* * *

Когато Грийнам и Туизъл отминаха Люистън, Рохас, който все още бе малко замаян от наскоро изпитото обезболяващо лекарство и зъбът го болеше отново, седеше до масата и работеше по дъската от червен дъб, която щеше да служи за поставка на красивите печати. Те лежаха до него на парче черен плат и присъствието им му служеше като източник на утеха, като напомняне за красотата, която може да се открие в този свят.

* * *

А Ирод пътуваше на север, приближаваше се все повече и повече до Рохас, благодарен, че Капитана отсъства, благодарен, че болките му са поносими засега. И докато той се придвижваше, някой друг приближаваше него.

Защото Колекционера също беше на ход.

[1] Президентски указ, въвеждащ годишни тестове по четене и математика в американски основни училища с цел повишаване равнището на получаваните знания. — Б.пр. ↑

[2] Популярен водещ на телевизионни игри. — Б.пр. ↑

ТРЕТА ЧАСТ

Въпрос: По какво стреляше?

Отговор: По врага, сър.

Въпрос: По хора?

Отговор: По врага, сър.

Въпрос: Това дори не бяха човешки същества?

Отговор: Да, сър.

Въпрос: Мъже ли бяха?

Отговор: Не знам, сър...

Показания на
лейтенант Уилям Кели по
процеса „Май Лай“ във
военния съд, 1970 г.

Районът на Рейнджли Лейкс северозападно от Портланд, източно от границата с щата Ню Хампшир и съвсем малко на юг от канадската граница, не ми беше познат. Той беше известен като „раят на спортистите“ и беше такъв още от края на деветнайсети век. Никога не бях имал сериозна причина да го посетя, макар да пазех смътен спомен, че съм минавал оттам като малък, родителите ми на предната седалка на любимия на баща ми „Льосабър“, на път за някъде другаде: може би за Канада, защото не мога да си представя, че татко би изминал целия този път, за да посети Източен Ню Хампшир. Той винаги бе приемал Ню Хампшир за съмнително място по някаква причина, която аз никога не проумях напълно, но това бе много отдавна и родителите ми вече не са между живите, за да попитам. Всъщност имам още един спомен от Рейнджли и той ми остана от човек на име Финеас Арбогаст, който бе приятел на дядо ми и понякога ловуваше в горите около Рейнджли, където семейството му притежаваше хижа и, изглежда, винаги бе притежавало хижа, защото Финеас Арбогаст бе потомък на първите заселници в щата Мейн и навярно можеше да проследи потеклото си чак до номадите, прехвърлили се от Азия в Северна Америка преди хиляда и сто години по ивицата земя, която днес се нарича Командорски острови, или поне до твърдоглавите пилигрими, отправили се на север, за да избягат от най-строгите ограничения на пуританизма. Като момче намирах езика му за почти неразбираем, защото Финеас умееше да говори провлечено, успяваше някак си да провлеча и думи, в които няма гласни за удължаване. Би говорил провлечено дори и на полски.

Дядо ми обичаше Финеас, който, ако можеше да бъде накаран да говори и да бъде разбран, беше съкровищница от исторически и географски знания. Когато остаря, част от тези знания започнаха да се изличават от паметта му и той се опита да ги запази, като напише книга, преди да е забравил всичко, но не притежаваше нужното търпение за тази задача. Той бе част от една традиция, традицията на устното препредаване: разказваше гласно своите истории, така че

други да ги запомнят и да ги предадат на свой ред, но накрая единствените, които бяха готови да го слушат, бяха хора почти на същата възраст като него. Младите не желяеха да слушат историите на Финеас, не и тогава, а когато учени от един университет дойдоха да търсят хора като него, за да запишат техните разкази, Финеас вече разговаряше само в потайна доба със съседите си от гробищата.

Споменът, който ми е останал, е за Финеас и моя дядо, как двамата седят край огъня и Финеас говори, а дядо слуша. По онова време баща ми вече не бе между живите и същата вечер майка ми беше някъде другаде, така че само ние тримата се греехме на дебелите зимни цепеници. Дядо ми попита Финеас защо вече не ходи толкова често в своята хижа и той замълча, преди да отговори. Не беше обичайната пауза, моментът, който обикновено бе нужен, за да поеме дъх и събере мислите си, преди да тръгне по криволичещия и изпълнен с анекдоти път. Имаше някаква несигурност и — възможно ли бе? — нежелание да започне. Така че дядо чакаше, изпълнен от любопитство, както и аз, и накрая Финеас Арбогаст ни разказа защо вече не ходи в своята хижа в гората край Рейнджли.

Бил на лов за катерици със своето куче Мисти, кучка от смесена порода, чието родословие било сложно като на някоя кралска особа и съответно се държала като своенравна принцеса. На Финеас не му трябвали катериците, които отстрелвал. Мисти хукнала напред както винаги и след известно време престанал да я вижда и чува. Свиркал ѝ, но тя не се връщала, а въпреки важниченето Мисти била послушно куче. Затова тръгнал да я търси, като навлизал все по-навътре и по-навътре в гората и все повече и повече се отдалечавал от хижата. Започнало да се мръква, но той продължавал да търси, защото нямало да я остави самичка в гората. Викал я отново и отново, без да получи някакъв отговор. Вече започнал да се страхува, че е попаднала в лапите на мечка, на рис или пума, когато най-сетне му се сторило, че я чува да скимти, и последвал звука, доволен, че на седемдесет и три години все още не е загубил слуха си и е запазил до голяма степен зрението си.

Стигнал до една поляна и там намерил Мисти, едва я виждал, въпреки че луната вече била изгряла. Заплела се била в трънаците и докато се мъчела да се отскубне от тях, те така се стегнали около краката и муцуната ѝ, че можела единствено да скимти, и то съвсем тихо. Финеас извадил ножа, готвейки се да я освободи, когато доловил

движение от дясната си страна и насочил фенера натам. В края на поляната стояло пет-шестгодишно момиченце. Косата му била тъмна, а то било много бледо. Носело рокля от груб черен плат и обикновени черни обувки. Не примижало срещу силния лъч светлина, нито вдигнало ръце да закрие очите си. Финеас си помислил, че всъщност като че ли изобщо не забелязва светлината, като че ли просто я поглъща с кожата си, защото започнало да излъчва белезникаво сияние.

— Скъпа — казал Финеас, — какво правиш толкова навътре в гората?

— Загубих се — отвърнало момиченцето. — Помогни ми.

Гласът му звучал особено, сякаш излизал от пещера или от хралупа. Ехтял, въпреки че не трябвало да ехти.

Финеас тръгнал към момичето и вече свалял палтото от раменете си да го загърне с него, когато видял, че Мисти отново се дърпа да се освободи от трънаците и сега опашката ѝ е подвита между краката. Усилието явно ѝ причинявало болка, но тя се борела с всички сили да се освободи. Когато опитите ѝ останали безуспешни, се обърнала към момичето и изръмжала. Финеас видял на лунната светлина, че кучето треперело и козината на врата му била настръхнала. Когато го погледнал отново, момичето се било отдалечило с няколко стъпки, върнало се било малко по-навътре в гората.

— Помогни ми — повторило то. — Изгубих се и съм самотна.

Финеас бил вече нащрек, не можел да посочи друга причина, освен бледността на момичето и въздействието, което присъствието му упражнявало върху кучето, но въпреки това тръгнал към него, а то се отдалечавало, докато накрая поляната останала зад гърба му и виждал пред себе си само гора и неясен детски силует сред дърветата. Насочил фенера към земята, но то не се сляло със сенките, а продължавало да излъчва бледа светлина и въпреки че дъхът на Финеас образувал плътен облак пред него, от устата на момичето не излизала пара дори когато то отново му заговорило.

— Моля те, самотна съм и съм изплашена — казал то. — Ела с мен.

Вдигнало ръка да му махне и той видял калта под ноктите му, сякаш е прокопавало път, за да се измъкне от някакво тъмно място, скривалище от пръст, червеи и бягащи бръмбари.

— Не, скъпа — казал Финеас, — не мисля, че ще отида някъде с теб.

Без да откъсва очи от нея, той заотстъпвал назад, докато се върнал при Мисти. Клекнал и започнал да сече трънаците. Те се отделяли трудно и били лепкави на пипане. Докато ги режел, имал чувството, че други започват да се увиват около ботушите му, но покъсно си казал, че навярно разсъдъкът му е играл номера, сякаш точно тази малка подробност можела да обясни далеч по-големия номер със светещото момиче вдън гората. Почувствал нейния гняв, нейното отчаяние и, да, тъгата ѝ, защото била самотна и изплашена, но тя не желала да бъде спасена, искала да накаже другото със своя страх и своята самота и Финеас не знаел кое щяло да е по-страшно: да чезне в гората в компанията на момичето, докато мракът го погълне окончателно, или да умре, а после да се събуди и да се види как броди като дух с нея из гората и търси други, които да споделят неговото страдание.

Най-сетне Мисти била освободена и веднага хукнала да бяга, но след това спряла, за да се увери, че господарят ѝ я следва, защото въпреки облекчението от отново придобитата свобода нямало да го изостави на това място, също както и той не я бил изоставил. Финеас вървял бавно след кучето, без да откъсва очи от момичето, наблюдавал го, докато не го загубил от погледа си и не се озовал на познатите си места.

Това била причината, поради която Финеас Арбогаст престанал да ходи в своята горска хижа, чиито развалини може би още стърчат някъде между Рейнджли и Лангдън, обвити от лепкав трънак, докато природата възстановява правата си върху нея.

Природата и малкото момиче с бледа светеща кожа, което търси напразно другар, с когото да си играе.

* * *

Все още пазя даденото ми от Финеас старо издание на брошура, озаглавена „Мейн ви кани“. Издадена е от Бюрото за популяризиране на Мейн някъде в края на трийсетте и началото на четирийсетте години, тъй като поздравителното писмо на първата страница е

написано от губернатор Луис О. Бароус, който е бил на тази длъжност от 1937 до 1947 година. Бароус е бил републиканец от старата школа: балансираше бюджета, подобрил финансирането на училищата в щата, върнал помощите за възрастните хора и всичко това при непрекъснато намаляващ дефицит на щата. Ръш Лимбо^[1] би го нарекъл социалист. Брошурата беше трогателно отдаване на почит към една отминала ера, когато е можело да наемеш луксозна къща само за трийсет долара седмично и да обядваш пиле за долар. Много от споменатите в нея забележителности вече отдавна не съществуват — хотел „Лафайет“ в Портланд, „Върбите“ и „Чекли“ край Праутс Нек — и авторите бяха намерили да кажат по нещо добро почти за всяко населено място, дори и за градовете, чиито собствени жители трудно са могли да си обяснят защо още живеят в тях, да не говорим, че едва ли някой друг би пожелал да прекара ваканцията си там.

Град Лангдън, по средата на пътя между Рейнджли и Стратън, имаше цяла самостоятелна страница и бе интересно да се обърне внимание колко често се появява името Проктър в рекламите. Между всичко останало имаше „Къмпинг на Проктър“, закусвалня „Болд Маунтън“, собственост на Е. и А. Проктър, и „Лейквю“, „изискания ресторант на Р. Х. Проктър“. Очевидно по онова време Проктъррови са държали под контрол почти целия Лангдън. Градът е бил доста привлекателен за туристите — или поне Проктъррови са го считали за такъв, — тъй като са се разпространявали много реклами за луксозни квартири, всяка една придружена от снимка на съответната сграда.

Какъвто и чар да бе имал за туристите някога Лангдън, от него вече нямаше и следа, ако изобщо бе имало нещо повече от амбициите на Проктъррови. Сега той представляваше само редица разнебитени къщи и едва оцеляващи предприятия, по-близо до границата с Ню Хампшир, отколкото до канадската, но леснодостъпен и от двете посоки. Ресторант „Болд Маунтън“ съществуваше още, но изглеждаше така, сякаш там не бе сервиран нито един обяд поне от десетилетие. На вратата на единствения магазин в града имаше съобщение, че е затворен поради смъртен случай и ще започне да работи след седмица. Бележката беше оставена на 10 октомври 2005 г., което предполагаше траурен период, свързан обикновено с кончината на кралски особи. Освен това имаше фризьор, препаратор и бар на име „Бел Дам“, което навярно беше находчив каламбур, визиращ местните дами^[2] или, което

изглеждаше по-вероятно при внимателно вглеждане в надписа, резултат от изпадане на буквата „е“. По улиците нямаше жива душа, въпреки че се виждаха няколко паркирани автомобили. Единствено работилницата за препарирание показваше някакви признаци на живот. Входната врата беше отворена и мъж в работен комбинезон излезе да ме наблюдава, докато разглеждах ярките светлини на Лангдън. Давах му шейсет години или малко повече, но спокойно можеше да е и по-възрастен, да е забавил някак си съкрушителното въздействие на годините. Възможно бе това да е свързано с всички онези консерванти, с които работеше.

— Спокойно е — казах аз.

— Предполагам — отвърна той с изражение на човек, който не е съвсем убеден в това, а и дори и да е вярно, на него си му харесва така.

Огледах се отново. Като че ли нямаше какво повече да се каже по този въпрос, но човекът може би знаеше нещо за живота зад всичките тези затворени врати, което на мен не ми беше известно.

— По-горещо от методисткия ад и от всичко — добави той.

Беше прав. Не бях забелязал, докато седях в колата, но започнах да се потя веднага след като слязох от нея. А препаратът беше не толкова потен, колкото сякаш намазан с някаква мазнина. Около никого от нас обаче не се въртяха мушици кръвопийки.

— Случайно да се казвате Проктър? — попитах.

— Не, името ми е Стъндън.

— Ще имате ли нещо против да ви задам няколко въпроса, господин Стъндън?

— Вече ми ги задавате, доколкото забелязвам.

Усмивката му беше лукава, но в нея нямаше злоба. Човекът просто се радваше, че монотонността на живота в Лангдън е нарушена. Отдели се от рамката на вратата и ми кимна да го последвам. Вътре бе тъмно. Еленови рога с етикети и номера бяха наредени по пода или висяха от старите греди на тавана. Наскоро препарирани и монтирани стойки костур бяха сложени на фризера от лявата ми страна, а отдясно имаше рафтове с буркани химикали, бои и най-различни стъклени очи. Отстрани по фризера бе капала кръв, която се беше втвърдявала и бе разяла метала. Централно място в помещението заемаше стоманена работна маса, на която в момента имаше еленова кожа и електрическа самообръсначка. На пода под масата се виждаха купища изхвърлено

месо. Човекът очевидно си знаеше работата: внимателно бе остъргал от кожата цялата мазнина, която може да се превърне в киселина и да я умирише или пък да причини окапване на козината. До нея имаше макет на еленова глава от пенопласт, който чакаше кожата да му бъде сложена. Цялата работилница вонеше на мъртва плът. Не се сдържах и сбърчих нос.

— Съжалявам за миризмата — каза той. — Аз вече не я забелязвам. Бих разговарял с вас отвън, но трябва да завърша тази еленова кожа, а работя и върху две патици за същия клиент. — Той посочи два прозрачни контейнера със смлени царевични кочани, в които обезмасляваше убитите патици. — Не мога да обръсна патица. Кожата няма да издържи.

Тъй като никога не бях възприемал бръсненето на патица като нещо, което бих пожелал да върша, се задоволих да отбележа, че ловният сезон все още не е открит.

— Еленът е умрял от естествена смърт — каза Стъндън. — Спънал се и паднал върху куршум.

— А патиците?

— Удавили са се.

Когато се захвана с електрическата самобръсначка, Стъндън започна да се поти още повече.

— Работата изглежда трудна — казах.

Той повдигна рамене.

— Елените са трудни. Водните птици не толкова. Мога да се справя с патица за два часа и получавам възможност да приложа артистичните си наклонности. С цветовете трябва да се внимава, иначе няма да изглежда естествено. За тези двете ще взема петстотин долара. Знаем, че човекът ще плати, но невинаги е така. Времената са трудни. Вече вземам депозити, а преди никога не ми се беше налагало.

Продължаваше да бръсне елена. Звукът бе леко неприятен.

— Е, какво ви води в Лангдън?

— Търся мъж на име Харолд Проктър.

— Загазил ли е?

— Защо питате?

— Не искам да ви обидя, но мога да кажа само, че ми приличате на човек, който носи неприятности.

— Името ми е Чарли Паркър. Аз съм частен детектив.

— Това не е отговор на въпроса ми. Харолд загази ли е?

— Може би, но не заради мен.

— За да спечели пари ли?

— Отново може би, но не от мен.

Стъндън вдигна глава.

— Живее извън града до семейния мотел, около километър и половина на запад. Но се открива трудно като снежна змия^[3], ако не знаеш пътя.

— Мотелът работи ли още?

— Единственото нещо, което още работи тук, съм аз и не знам още колко време ще мога да казвам това. Мотелът е затворен от десет години. Преди това беше къмпинг, но се смяташе, че мотелите са начин за оцеляване, или поне Проктъррови мислеха така. Майката и бащата на Харолд го поддържаха, но починаха и мотелът беше затворен. И без това никога не бе носил много пари. Лошо разположение за мотел, доста встрани от шосето. Харолд е последният от фамилията. Трудно е да повярваш. Те управляваха половината град, а другата половина им плащаше наеми. Но не бяха особено плодовици; нито пък хубави, което, като си помисли човек, може би има някаква връзка. Доколкото си спомням, децата им бяха възгрознички.

— А мъжете?

— Ами, не съм гледал мъжете, така че не мога да кажа. — Очите му проблеснаха в мрака и си помислих, че навремето г-н Стъндън може да е бил голям покорител на женски сърца, ако, освен грозните жени на Проктъррови е имало и други, върху които да упражнява чара си. — Когато започнаха да измират, градът загина заедно с тях. Сега преживяваме от онова, което успеем да вземем от излишъците на Рейнджли, а то не е много.

Почаках, докато довърши работата по кожата. Той изключи самобръсначката и почисти мазнината от ръцете си с препарат за миене на съдове.

— Трябва да ви кажа, че Харолд не е много общителен — отбеляза накрая. — Никога не е бил особено дружелюбен, но се върна от Ирак — от първата война, не от тази — направо болен. Най-често стои сам там, в пущинака. От време на време се разминавам с него по пътя и в неделя го виждам в „Дева Мария от езерата“ в Окудсок, но нищо повече. Най-много да ме удостои с едно кимване. Както

споменах, той никога не е бил особено любезен, но доскоро поне отговаряше, когато го попиташ за часа, и казваше по няколко думи за времето. Идваше в „Бел Дам“ — произнесе го „Бел Дейм“ — и ако беше в настроение, разговаряхме. В случай че ви интересува, барът също е мой. През ловния сезон изкарвам по някой и друг долар от него. През останалата част от годината просто ми е някаква занимавка вечерно време.

— Говорил ли ви е за службата си в Ирак?

— Общо взето, предпочиташе да пие сам. Купуваше си пиенето от Ню Хампшир или оттатък границата, в Канада, и си го носеше вкъщи, но веднъж седмично излизаше от гората и се отпускате малко. Тук никак не му харесваше. Казваше, че през повечето време или скучае, или е изплашен до смърт. Но нали знаете... — Замълча, докато подсушаваше ръцете си, но не престана да ме измерва с поглед. — Защо не ми кажете нещо повече, преди да продължа нататък?

— Вие като че ли го пазите.

— Това е малък град, не заслужава да се нарече дори и така. Ако не се пазим един друг, кой ще ни пази?

— И все пак сте достатъчно разтревожен за Харолд, за да говорите с непознат.

— Кой казва, че съм разтревожен?

— Иначе нямаше да говорите с мен, и го виждам в очите ви. Казах ви, нямам намерение да му сторя нищо лошо. Истината е, че работя за бащата на един бивш войник, служил в Ирак през тази война. Синът му се е самоубил, след като се е прибрал у дома. Изглежда, че поведението на момчето се е променило през последните седмици, преди да посегне на себе си, и баща му иска да знае каква е била причината. Мисля, че Харолд е познавал момчето, защото е бил на погребението му. Искам само да му задам няколко въпроса.

Стъндън поклати тъжно глава.

— Трудно се носи подобно бреме. Вие имате ли деца?

Този въпрос винаги ме караше да замълча за момент. Да, имам дъщеря. А някога имах още една.

— Едно — отвърнах. — Момиче.

— Аз имам две момчета, на четиринайсет и седемнайсет. — Трябва да беше забелязал нещо в изражението ми, защото добави: — Ожених се късно. Твърде късно, струва ми се. Бях човек с установени

навици и така и не се научих да разбирам жените. Момчетата ми сега живеят с майка си долу, в Скоухегън. Не бих искал да отидат във войската. Ако някой от тях пожелае да се запише, ще му кажа какво мисля по този въпрос, но няма да го спирам. Обаче ако имах син в Ирак или в Афганистан, всеки час щях да се моля да оцелее. Мисля, че това би ми коствало няколко от годините, които са ми останали.

Облегна се на работната маса.

— Както казах, Харолд се промени. Не твърдя, че е само заради войната и заради раняването му. Мисля, че е болен тук, вътре. — Стъндън почука с пръст слепоочието си, в случай че не съм наясно с естеството на Проктъровите проблеми. — Последния път, когато дойде в бара, което беше... о, трябва да е било преди две седмици, изглеждаше различен, сякаш не бе спал добре. Бих казал, че беше изплашен. Не можех да не попитам какво не е наред, беше толкова очевидно, че има нещо.

— Той какво отговори?

— Ами, вече се беше натряскал до козирката, и то още преди да дойде в „Дамата“, обаче ми каза, че го преследвали призраци. — Стъндън остави думата да виси за момент във въздуха в очакване мъртвата плът и старите кожи да я обвият и да ѝ придадат форма. — Каза, че чувал гласове, че те не му давали да спи. Посъветвах го да иде да се прегледа при военен лекар, защото може би страда от онова нещо със стреса. Посттравматично не знам си какво.

— Какво са му казвали онези гласове?

— Не могъл да ги разбере. Не говорели на английски. Тогава се уверих, че онова, което става с него, е свързано с преживяванията му от Ирак. Поговорихме още малко и той каза, че може да се обади на някого.

— И обади ли се?

— Не знам. Това беше последният път, когато дойде в бара. Но аз бях загрижен за него и затова отидох след седмица да видя как е. Пред къщата му беше паркирана кола, предположих, че има гости, и реших да не му досаждам. Докато се спусках надолу по хълма, вратата на къщата се отвори и отвътре излязоха четирима мъже. Харолд беше един от тях. Останалите трима не ми бяха познати. Само стояха и гледаха след мен. Но по-късно тримата посетители дойдоха тук и застанаха на мястото, където стоите вие сега. Попитаха ме какво съм

търсил при къщата на Харолд. Цветнокожият, който говореше повече от останалите, беше много учтив, но виждах, че отиването ми там никак не му се нрави. Казах им истината: че съм приятел на Харолд и съм бил разтревожен за него, че той напоследък сякаш не е на себе си. Това като че ли ги задоволи. Чернокожият обясни, че те били стари другари на Харолд от армията и че на Харолд му нямало нищо.

— И вие не се усъмнихте в казаното от тях?

— Със сигурност бяха военни. Имаха онзи маниер. Другият куцаше малко и му липсваха пръсти оттук. — Стъндън вдигна лявата си ръка. — Взех го за раняване от войната.

Джоуел Тобаяс.

— А третият?

— Той не говореше много. Едър мъж. Гола глава. Не ми хареса особено.

Спомних си снимката с надписите на Роналд Стрейдиър и реших, че трябва да е бил Баки. Карън Емъри също не го харесваше. Питам се дали той е дал предложението да ме отвлекат в „Блу Мун“.

— Впрочем онзи с голата глава попита дали мога да препарирам човек и изръси някаква шега за трофеи, които искал да окачи на стената си. Хаджии, тази дума използва: хаджийски трофеи за стената. Предполагам, че е имал предвид терористите. Приятелят му, онзи с осакатената ръка, му каза да си затваря устата.

— И не сте говорили с Харолд след онази нощ в бара?

— Не. Виждах го един-два пъти да минава, но повече не е идвал в „Дамата“.

Стъндън нямаше какво повече да добави. Благодарих му за отделеното време. Той ме помоли да не казвам на Харолд Проктър, че сме говорили, и аз му го обещах. Докато вървахме към вратата, Стъндън рече:

— Онова момче, което се е самоубило — казвате, че според баща му се е променило, преди да умре?

— Точно така.

— Как се е променило, ако ми позволите да попитам?

— Откъснало се е от приятелите си. Хванала го е параноя. Не можел да спи.

— Като Харолд.

— Да, като Харолд.

— След като поговорите с него и аз ще ида да видя как е. Може би ще успее да го убеди да потърси помощ, преди да...

Гласът му заглъхна. Стиснах ръката му.

— Мисля, че ще постъпите добре, господин Стъндън. Ще опитам да се отбия, преди да си тръгна, да ви кажа как е минало всичко.

— Ще съм ви благодарен — каза той.

Упъти ме как да стигна до къщата на Проктър и вдигна ръка за сбогом, когато потеглих. Отвърнах му със същото и ароматът на препаратите за миене на съдове, който се бе прехвърлил от ръката на Стъндън на моята, се разля из колата. Беше силен, но не достатъчно силен, защото редом с него се долавяше животинска миризма на месо и опърлена козина. Отворих прозореца въпреки жегата и бръмбарите, но тя не искаше да се разнесе. Пропила се бе в кожата ми и не се отдели от мен по целия път до мотела на Проктър.

[1] Американски крайнодесен политически коментатор. — Б.пр.

↑

[2] Името на заведението, „Belle Dame“ („Бел Дам“), е френско и означава „Красивата дама“; едно от значенията на англ. дума *dam* (дам), е майка при четириногите, докато *dame* (дейм) означава госпожа, дама. — Б.пр. ↑

[3] *Snowsnake* (англ.) — приспособление с формата на змия за игра на северноамериканските индианци, което се хвърля по ледена или заснежена повърхност. — Б.пр. ↑

Въпреки инструкциите на Стъндън при първото си минаване все пак успях да пропусна завоя към мотела. Той ми бе казал, че на отсрещната страна на отбивката все още се виждат останки от голяма табела, но гората беше погълнала всичко и беше чиста случайност, че докато се връщах обратно, успях да ги зърна през гъстата шума. Едва различаващи се върху гниещото дърво избелели червени букви, редом с нещо, което приличаше на еленови рога и зелена стрела, която навремето навярно се бе откроявала върху белия фон на табелата, но сега беше само нюанс в богатата лятна палитра.

Виждаше се, че първоначално там е имало къмпинг, защото до мястото водеше криволичещ нагоре черен път, който вървеше на запад през гъсти гори. Пътят бе осеян с дупки и храстите не бяха подкастрирани толкова отдавна, че драскаха отстрани по колата ми, но на места забелязвах счупени клонки и смачкана растителност, а в калта бяха останали отчетливи отпечатъци от гуми на тежко превозно средство като бавно вкаменяващи се стъпки от динозавър.

Накрая излязох на поляна. От дясната ми страна имаше бунгало, чиито врати и прозорци бяха плътно затворени въпреки жегата. То навярно беше останало от първоначалния къмпинг. Определено изглеждаше доста старо. От задната страна открих по-съвременна на вид пристройка, където жилищната площ бе разширена за постоянно обитаване. Между бунгалото и мястото, където бях паркирал, имаше червен камион „Додж“.

Друг черен път водеше от бунгалото до мотела. Той бе стандартна постройка във формата на буквата L, с офис на ъгъла, където се срещаха двете крила, и вертикален неонов надпис МОТЕЛ, отдавна излязъл от употреба, който сочеше към небето. Чудех се дали някога се е виждал от шосето, тъй като мотелът бе разположен в нещо като естествена дупка. Може би бунгалата са се оказали твърде трудни за поддържане и Проктъррови са се надявали, че клиентите ще им останат верни дори и когато последват съвременните тенденции и ги заменят с мотел, но бе очевидно, че Стъндън е прав: нищо в мотела на

Проктъррови не подсказваше, че построяването му е било добра идея. Сега вратите и прозорците на всяка стая бяха заковани с дъски. През напуканите павета на паркинга бе израсла трева и по стените и плоския покрив бе плъзнал бръшлян. Ако оцелееше достатъчно дълго, мотелът щеше да влезе в редиците на призрачните градове и изоставените жилища, които бяха така характерни за този щат.

Натиснах клаксона и зачаках. Никой не излезе от бунгалото или от горите наоколо. Спомних си какво бе казал Стъндън за Проктър. Много бе вероятно ветеран, който живее тук, в пущинака, да има оръжие и ако бе толкова психически разстроен, колкото Стъндън твърдеше, нямах желание да ме приеме като заплаха. Камионът му още бе тук, така че едва ли бе отишъл далече. Натиснах отново клаксона, после слязох от колата и тръгнах към бунгалото. Пътьом погледнах в кабината на камиона. На пътническата седалка имаше отворена кутия понички. Вътре гъмжеше от мравки.

Почуках на вратата и извиках Проктър по име, но нямаше отговор. Надникнах през един прозорец. Телевизорът лежеше разбит на земята и около него бяха пръснати парчета от телефон. Леглото не беше оправено, жълт чаршаф се бе изсипал на пода като разтопен сладолед.

Върнах се до вратата, почти подготвен да видя как Проктър излиза разярен от гората, размахва пищов и бръщолеви нещо за духове, после натиснах дръжката. Отвори се лесно. Вътре бръмчаха мухи и мравки се движеха в колони по линолеума. Цялата къща вонеше на цигарен дим. Прегледах хладилника. Срокът на годност на млякото още не беше изтекъл, но крайт му беше по-близо от изгледите Проктър да се подложи на здравословна диета, защото иначе хладилникът беше пълен с храна, която бе в състояние да ликвидира волята за живот на диетика: евтини готови храни, бургери, пушени и осолени меса. Нямаше и помен от плодове и зеленчуци и поне половината от вместимостта му бе отделена за бутилки обикновена кола.

Чувалът за боклук в ъгъла бе претъпкан с кутии от пържени картофи, кофички от пилешко и опаковки на бургери от заведения за бързо хранене, смачкани кутии от „Ред Бул“ и празни шишета от „Викс Найкил“^[1]. Освен консервираните супи и боб по рафтовете в кухнята на Проктър можеха да се видят главно бонбони и бисквити. Намерих

също така два големи буркана кафе и шест бутилки евтин джин и водка. В къта за спане имаше още шишета „Найкил“, куп антихистамини и малко „Соминекс“. Проктър я караше на стимуланти — захар, енергийни напитки, кофеин, никотин — и после използваше главно лекарства, продавани без рецепта, за да заспи. Имаше и една празна опаковка от клозарин, наскоро предписана му от местен лекар, което означаваше, че е бил достатъчно отчаян, за да потърси професионална помощ. Клозаринът беше антипсихотично лекарство, използвано като успокоително, както и като средство за лечение на шизофрения. Това ме върна към разговора със сестрата на Бърни Крамър и факта, че преди да отнеме живота си, Крамър също бе чувал гласове. Питам се какви ли гласове чува Харолд Проктър.

На леглото лежах ключовете от колата и празен кобур.

Продължих да претърсвам жилището и така открих плика с пари. Сложен бе под матрака, не бе запечатан и съдържаше 2500 долара по двайсетачки и петдесетачки, всичките спретнато подредени с лика нагоре. Дори тук, в този пущинак, не изглеждаше много разумно да оставиш парите си под дюшека, но пък и нищо друго в тази история не изглеждаше много разумно. Проктър явно не се бе качвал на камиона от известно време. Ако бе имал намерение да замине, щеше да вземе парите и камиона. Ако бе имал някакъв проблем с камиона, пак щеше да вземе парите. Погледнах отново плика. Беше чист и нов. Не бе стоял под матрака много дълго.

Сложих парите обратно, където ги бях намерил, и тръгнах надолу към мотела. Само вратата на офиса не бе закована с дъски. Не беше заключено, така че огледах вътре. Проктър очевидно бе използвал помещението за склад: в единия ъгъл бяха струпани консерви с храна — предимно боб, чили и варено — големи опаковки тоалетна хартия и стари мрежи за прозорци. Отнякъде долиташе тихо бръмчене. Зад тезгяха на рецепцията имаше затворена врата, навярно вратата на офиса. Вдигнах подвижната дъска до тезгяха и влязох зад него. Сега звукът беше по-силен. Отворих вратата с крак. Пред мен имаше дървено табло с шестнайсет малки крушки, разположени в редици по четири, всяка отбелязана с номер. Звукът идваше от високоговорителя до таблото. Предположих, че това е интерком, даващ възможност на гостите да се свързват с рецепцията, без да използват телефон. Никога не бях виждал подобно нещо, но когато са открили

мотела, Проктъррови навярно не са сложили телефони във всички стаи или пък първоначално са предпочели тази стара система и после са я задържали, за да си бърбят. На таблото не бе отбелязано името на производителя и аз си помислих, че Проктъррови може сами да са си го направили. Обаче бе ясно, че електрозахранването в мотела не беше прекъснато.

Звукът ме изнервяше. Възможно бе да е някаква неизправност, но защо сега? При всяко положение, с ток или без ток, системата не би трябвало дори да работи след всичките тези години. Но пък някога правеха трайни неща и беше потискащо, че напоследък майсторската изработка ни изненадва толкова много. Проверих таблото, като почуках крушките една след друга. Когато почуках по крушката за стая петнайсет, тя започна да примигва в червено.

Извадих пистолета си, излязох отново навън и тръгнах покрай вратите надясно. Когато стигнах до номер четиринайсет, видях, че винтовете са извадени от дъската, с която е била закована вратата, а самата дъска сега бе само подпряна на рамката. Дъската на стая петнайсет обаче още бе здраво закована. При все това отвътре се чуваше ехо от зумера на интеркома.

Облегнах се на стената между двете стаи и извиках:

— Господин Проктър? Вътре ли сте?

Нямаше отговор. Бързо бутнах встрани дъската пред стая четиринайсет. Вратата зад нея беше затворена. Натиснах дръжката и тя се отвори веднага. Дневната светлина падаше върху рамката на голо легло, изправено и избутано до стената, така че подът бе, общо взето, свободен. Двете нощни шкафчета бяха сложени едно върху друго в ъгъла. В стаята нямаше други мебели. По килима се виждаха бели ивици, които миришеха на плесен. Взех една от тях и я вдигнах към светлината: беше талаш. До нощните шкафчета се търкаляха няколко късчета дунапрен. Прокарах ръка по килима и напипах следи, оставени от някакви сандъци. Предпазливо приближих до банята в дъното, но тя беше празна. Между стаи четиринайсет и петнайсет нямаше свързваща врата. Готвех се да си тръгна, когато забелязах следи по стената. Трябваше да използвам фенера, за да ги разгледам добре. Приличаха на отпечатъци от ръце, но сякаш бяха прегорили мазилката. Когато ги докоснах с пръсти, от тях се посипаха пепел и тупнала боя. Имах неприятното усещане за зараза и въпреки че леглото беше голо, а

стаята влажна, имах чувството, че тя наскоро е била обитавана, толкова наскоро, че почти долавях заглъхващо ехо от някакъв разговор.

Излязох отново навън и разгледах закования вход на стая петнайсет. Трябваше да има винтове, които да държат дъската на мястото ѝ, както на другите врати, покрай които бях минал, но не се виждаха глави. Без да разчитам особено на успех, напъхах някак си пръсти в празното пространство между дъската и рамката на вратата и дръпнах. Дъската се отдели с лекота и аха да ме събори. Видях, че е била едва закрепена с един-единствен дълъг винт, завинтен в нея през рамката. Винтът бе вкаран отвътре, не отвън. Този път вратата не се отвори, когато натиснах дръжката. Ритнах я, но тя не помръдна. Върнах се при колата и взех от багажника железния лост, ала и той не помогна. Вратата бе здраво залостена отвътре. Тогава се заех с дъската, която бе сложена на прозореца. С нея беше по-лесно, защото бе закована, а не закрепена за рамката с винтове. Когато я махнах, под нея се показва мръсно дебело стъкло, напукано, но не и счупено от двата куршума, направили дупки в него. Пердетата в стаята бяха спуснати. Костваше ми известни усилия, но успях да пръсна дебелото стъкло с лоста, като се криех зад стената, в случай че човекът вътре, който и да бе той, е в достатъчно добра форма, за да стреля по мен, но не се чу никакъв звук. Щом ме лъхна миризмата отвътре, ми стана ясно защо. Дръпнах пердетата настрани и се прехвърлих в стаята.

Леглото бе счупено, а дъските му бяха заковани за рамката на вратата и не позволяваха тя да бъде отворена. Още дълги пирони бяха забити под ъгъл през вратата и рамката, въпреки че някои от тях бяха извадени, отчасти или изцяло, сякаш онзи, който ги бе заковал, бе размислил и бе започнал да ги маха; или пък пироните са били толкова дълги, че са излезли от другата страна и някой отвън е започнал да ги начуква обратно, макар че не виждах върховете им да са повредени.

В тази стая имаше повече мебели, отколкото в съседната: дълъг скрин и стойка за телевизор в добавка към двойното легло и двете нощни шкафчета. Всичко това беше струпано в единия ъгъл — така както дете би си направило крепост вкъщи. Приближих се. На пода лежеше мъж, свлякъл се бе зад мебелите, главата му бе опряна в стената и натискаше бутона на интеркома. Отзад имаше засъхнал облак от кръв и кости, от дясната му ръка висеше браунинг. Тялото на мъжа беше подпухнало и така гъсто населено от личинки и насекоми, че се

създаваше впечатление за движение и живот. Гадинките бяха издълбали очите и ги бяха оставили кухи. Покрих устата си с ръка, но миризмата бе твърде силна. Наведох се навън през прозореца, поех дълбоко въздух и се помъчих да не повърна. Когато се посъвзех, свалих сакото, притиснах го до лицето си и направих бегъл оглед на стаята. До тялото имаше сандъче с инструменти, както и пистолет за пирони. Нямаше никакви следи от храна или вода. Прокарах пръсти по металната облицовка на вратата и напипах нови дупки от куршуми. Насочих фенера към тях и открих по стената още. Преброих общо дванайсет. Пълнителят на браунинга събираше тринайсет. Бе запазил последния за себе си.

В лексуса имах бутилка вода. Използвах я, за да отмия вкуса на разложение от устата си, но още усещах миризмата му по дрехите си. Сега вонях на сапун, на мъртъв елен и мъртъв човек.

Обадих се на 911 и изчаках идването на полицията.

Имената продължаваха да го преследват. Газалия, едва ли не най-опасният квартал в Багдад, където всичко приключи, Дора и Садия, където избиха хората, които събират боклука, така че улиците потънаха в мръсотия и там стана невъзможно да се живее. Джамията „Ум ал-Кура“ в западен Багдад, главната квартира на сунитските бунтовници, която в един идеален свят просто биха изтрили от лицето на земята. Хиподрумът „Амирия“, където жертвите на отвличания се купуваха и продаваха. Имаше път, който водеше от хиподрума право до контролираната от бунтовниците Гарма, откараха ли те веднъж в Гарма, с теб беше свършено.

В Ал-Адхамия, сунитската крепост в Багдад близо до река Тигър, където шиитските ескадрони на смъртта обличаха униформи на полицаи и установяваха фалшиви контролни пунктове, за да залавят сунитските си съседи. Предполагаше се, че шиитите са на наша страна, но всъщност никой не беше на наша страна. Ако питаха него, единствената разлика между сунитите и шиитите беше в начина, по който убиваха. Сунитите обезглавяваха. Една вечер той и още неколцина други бяха гледали обезглавяване, записано на дивиди, което им беше дадено от техния преводач. Всички бяха пожелали да го видят, но той съжали, че бе поискал, още след първите кадри. Видяха

треперещия от страх човек, не беше американец, защото не биха се съгласили да гледат как умира един от тях, а някакъв нещастен шиит, направил завой в неправилната посока или пък спрял, вместо да окаже съпротива и да поеме риска да бъде сразен от куршум. Онова, което го поразил, бе деловият подход на екзекутора, видимото му дистанциране от задачата, която трябваше да изпълни: отрязването на главата бе извършено методично, непреклонно, практично, като ритуално убиване на животно. Ужасяваща смърт, по смърт без садизъм, като се изключи актът на самото убийство. След това всички казаха едно и също нещо: „Не им позволявайте да ме хванат. Ако видите това да се случва и имате възможност, убийте ме. Убийте всички ни.“

Шиитите, от друга страна, изтезаваха. Особена слабост им бяха електрическите бормашини: колене, лакти, слабини, очи. Това бе положението: сунитите обезглавяваха, шиитите измъчваха и всички почитаха един и същи Бог, само дето имаше известни спорове по въпроса кой е трябвало да поеме олтара на религията след смъртта на Мохамед и заради това сега се сечаха глави и се раздробяваха кости. Всичко бе заради „кизас“ — отъмщението. Не се изненада, когато преводачът му каза за пръв път, че според ислямския календар сега е едва петнайсети век и е пристигнал в Ирак през 1424 година или там някъде. Намираще в това някаква логика, защото тези хора се държаха така, сякаш бяха още в Средновековието.

Но американските войници участваха в модерна война, водена с очила за нощно виждане и тежки оръжия. Отговаряха им с гранатомети, минохвъргачки и бомби, скрити в мъртви кучета. А когато не разполагаха с такива, използваха камъни и ножове. Отвърщаха на новото със старото — стари оръжия и стари имена: Нергал и Ниназу, и онзи, чието име се беше загубило. Залагаха капаните и ги чакаха да дойдат.

[1] „Vicks“ — американска фирма за производство на лекарствени препарати, продавани без рецепта. Nyquil — противопростудно средство с антихистаминови и седативни добавки. — Б.пр. ↑

Първите, които пристигнаха при мотела на Проктъррови, бяха двама моторизирани щатски полицаи от Скоухегън. Никога не ги бях виждал, обаче единият знаеше името ми. След няколко въпроса ми позволиха да седя в лексуса, докато чакахме пристигането на детективите. Те самите потънаха в безкраен безинтересен разговор, но ме оставиха на мира, докато след около час не се появиха детективите. Слънцето вече залязваше и те извадиха фенерите, за да огледат.

Оказа се, че вече бях срещал единия. Казваше се Гордън Уолш и докато слизаше от колата, приличаше на истински професионален боксьор. Големите му слънчеви очила създаваха впечатление за бръмбар, еволюирал до степен да може да носи костюм. Той беше бивш колежански футболист и бе запазил формата си. Превъзхождаше ме на ръст с повече от десет сантиметра и на тегло с над двайсет кила. На брадичката му имаше напречен белег, където някой бе имал дързостта да го резне с бутилка още докато работеше като моторизиран полицаи. Не ми се мислеше какво се е случило с нападателя му. Навярно още се мъчеха да извадят с операция бутилката оттам, където я е напъхал.

До него стоеше по-дребен и по-млад детектив, когото не познавах. Имаше вид на новак, с маска на строгост, която не успява да скрие напълно неговата неувереност, като конче, опитващо се да мери сили с жребеца, който го е заченал. Уолш погледна към мен, но не каза нищо. След това последва единия от полицаите надолу към стаята, в която лежеше трупът на Проктър. Преди да влезе, натри под носа си „Викс Вапоръб“^[1], но въпреки всичко не се задържа дълго вътре и когато излезе, пое дълбоко въздух няколко пъти. След това двамата с партньора му се върнаха в бунгалото и душиха вътре известно време. Накрая огледаха камиона и през цялото време упорито не ме забелязваха. Уолш явно бе намерил ключовете и включи двигателя. Запали от първия път. Изключи го и каза нещо на партньора си, след което двамата най-сетне решиха да се позабавляват с мен.

Уолш лапна едното рамо на очилата си и изпуфтя, когато ме наближи.

— Чарли Паркър — каза той. — Още щом чух името ти, разбрах, че денят ми ще стане по-интересен.

— Детектив Уолш — отвърнах. — Чух как злосторниците треперят и се досетих, че си наблизо. Виждам, че продължаваш да се храниш само със сурово месо.

— *Mens sana in corpore sano*^[2]. И обратното. Латински. Предимствата на католическото образование. Това е партньорът ми, детектив Соумс.

Соумс кимна, но не каза нищо. Устните му бяха стиснати, челюстта издадена напред като на Дъдли Ду-Райт^[3]. Готов бях да се обзаложа, че нощем скърца със зъби.

— Ти ли го уби? — попита Уолш.

— Не, не съм го убил аз.

— По дяволите, надявах се да приключим с този случай до полунощ, ако признаеш. Сигурно щях да получа медал, задето най-сетне съм те натикал зад решетките.

— А аз си мислех, че ме харесваш, детектив.

— Наистина те харесвам. Представи си какво говорят за теб онези, които не те харесват. Е, ако не си готов да се пречупиш и да признаеш, поне ще ми кажеш ли нещо полезно?

— Името му е Харолд Проктър. Никога не съм го виждал, така че не мога да го твърдя с положителност.

— Какво те води в неговия пущинак?

— Разследвам самоубийството на млад мъж долу, в Портланд, бивш войник.

— Защо?

— Заради баща му.

— Името му?

— Бащата се казва Бенет Пачет. Собственик е на „Даунс Дайнър“ в Скарбъро.

— Какво общо има Проктър?

— Деймиън Пачет, синът, може да се е познавал с него. Проктър е бил на погребението му. Мислех, че може би има представа какво е било душевното му състояние, преди да сложи край на живота си.

— Представа, а? Добре се изразяваш, това ти го признавам. Нещо съмнително около смъртта на младия Пачет?

— Нищо, доколкото знам. Застрелял се е в гората край Кейп Елизабет.

— Тогава защо баща му ти плаща грешни пари, за да разследваш смъртта му?

— Искан да разбере какво го е накарало да се самоубие.

— Толкова ли е трудно да се разбере?

Зад нас се появиха специалистите от звеното за обработка на местопрестъплението, които пристъпваха предпазливо по пътя. Уолш потупа партньора си по рамото.

— Елиът, върви да ги упътиш, да ги насочиш в правилната посока.

Соумс направи каквото му беше наредено, но не и преди гладкото му чело леко да се набърчи от огорчение, че го изритват, докато възрастните си говорят. Може пък да не беше толкова тъп, както изглеждаше.

— Ново момче? — попитах.

— Добър е. Амбициозен. Искан да разкрива престъпления.

— Спомняш си времето, когато си бил млад като него?

— Аз никога не съм бил добър. И ако бях амбициозен, вече щях да съм някъде другаде. Но обичам да разкривам престъпления. Това ми дава усещането, че принасям някаква полза. Иначе нямам самочувствието, че съм си изработил заплатата, а мъжът трябва да си изработва заплатата. Това май ни връща към тази история с Пачет. — Той хвърли поглед през рамо натам, където Соумс разговаряше с мъж, който обличаше бял предпазен костюм. — Моят партньор обича всичко да се върши по правилата. Натраква докладите още в движение. Чистичко. — Обърна се отново към мен. — Аз, от друга страна, тракам по клавиатурата като маймуната на Боб Нюхарт^[4] и предпочитам да пиша докладите си накрая, а не в началото. Значи, както разбирам, ти разследваш самоубийството на един ветеран и то те довежда тук, където намиращ друг ветеран, който също изглежда, че е загинал от изстрел, произведен от собствената му ръка, само че е успял да изпразни по-голямата част от пълнителя по някого отвън, преди да прати последния куршум в собствения си череп. Правилно ли разсъждавам?

Отвън. Тази дума ме накара да замълча за момент. Ако заплахата е била отвън, защо Проктър е стрелял по стената на стаята? Той е бивш войник, така че обяснението не можеше да е неточна стрелба. Обаче стаята бе залостена отвътре, следователно заплахата не би могла да е там заедно с него.

Не би ли могла?

Запазих тези мисли за себе си и се задоволих с:

— Засега.

— На колко години е бил синът на Пачет?

— На двайсет и седем.

— А Проктър?

— Между четирийсет и петдесет, бих казал. По-близо до четирийсетте. Участвал е в първата иракска война.

— Общителен човек ли е бил, ти би ли го определил така?

— Никога не съм имал удоволствието да общувам с него.

— Но той е живял тук, горе, а Пачет е живял в Портланд.

— В Скарбъро.

— Километрите между тук и там са доста.

— Предполагам. Това разпит ли е, детектив?

— Разпитите са свързани с ярки светлини и потни мъже по риза, и хора, които се опитват да се докопат до адвокат. Това е разговор. Въпросът ми е как са се запознали Проктър и Пачет?

— Толкова ли е важно?

— Важно е, защото си тук и защото и двамата са мъртви. Хайде, Паркър, престани вече.

Нямах особено основание да крия какво знам, но реших да си спестя нещичко, за късмет.

— В началото мислех, че Проктър е от ветераните, на които е възложено да посрещат войниците, когато се връщат от активна служба, и че е възможно двамата с Пачет да са се запознали така, но сега ми се струва, че Пачет и Проктър са участвали заедно в някакъв бизнес.

— Пачет и Проктър. Звучи като адвокатска фирма. Какъв бизнес?

— Не знам с положителност, но мястото е близо до границата и наскоро е използвано като склад. В съседната стая има талаш, дунапренови топчета и следи на пода, които изглеждат като отпечатъци от сандъци. Може би си струва да се заведе там следово куче.

- За наркотици ли мислиш?
- Възможно е.
- Погледна ли вътре в бунгалото?
- Колкото да видя дали той не е там.
- Претърси ли?
- Би било незаконно.

— Това не е отговор на въпроса ми, но ще приема, че си претърсил. Аз бих, а ти си най-малкото толкова безскрупулен, колкото съм и аз. И тъй като си добър в това, което вършиш, трябва да си намерил под дюшека плик, пълен с пари.

— Така ли? Колко интересно.

Уолш се облегна на колата ми и погледна от бунгалото към камиона, от камиона към мотела и после обратно. Изражението му стана сериозно.

— Значи той има пари, продукти в хладилника, достатъчно пиене и бонбони, за да зареди магазин за полуготови храни, и камионът му, изглежда, върви добре. При все това, неизвестно защо, се барикадира в мотелска стая и стреля по прозорците и вратата, преди да напъха пистолета в устата си и да натисне спусъка.

— Телефонът му, телевизорът, радиото — всичко беше изпотрошено — казах аз.

— Видях. От него или от някого другиго?

— Бунгалото не беше пипано. Всички книги си бяха на лавиците, дрехите бяха още в шкафа и матракът бе на леглото. Ако някой сериозно бе искал да направи всичко на пух и прах, щеше да намери парите.

— При положение че го е искал.

— Говорих с човек на име Стъндън в Лангдън. Той е препаратор, но също така държи местния бар.

— Как да не обичаш малките градове — каза Уолш. — Ако беше добавил към списъка с постиженията си и предприемач, щеше да е незаменим.

— Стъндън ми каза, че Проктър е бил психически разстроен. Мислел, че го преследват призраци.

— Преследват го призраци?

— Тези думи използва Стъндън, но той, изглежда, счита, че това е симптом на посттравматичен стрес като следствие от времето му в

Ирак. Едва ли е единственият войник, който се връща с психически или физически белези от войната.

— Като сина на твоя клиент? Две самоубийства и двамата самоубийци са се познавали. Странно ли ти изглежда?

Не отговорих. Чудех се колко ли време ще отнеме на Уолш да свърже смъртта на Проктър и Деймиън с по-отдавнашното самоубийство на Бърни Крамър в Квебек и убийството и самоубийството, извършени от Брет Харлан. Сетеше ли се веднъж за тях, щеше да се сети и за Джоуел Тобаяс. Отбелязах си, че трябва да помоля Бенет Пачет в никой от разговорите, които навярно ще проведе с щатската полиция, да не споменава името на Тобаяс поне засега.

Четирима войници, тримата от едно и също отделение, а четвъртият периферно свързан с тях, всичките сякаш сами посегнали на живота си, плюс една жена, която е имала нещастieto да попадне пред очите на съпруга си, когато е бил с щик в ръката. Бях се върнал отново към вестниците със съобщенията за този случай и никак не се бях затруднил да прочета между редовете, че и Брет, и Маргарет Харлан са си отишли по ужасяващ начин.

Все повече и повече започвах да вярвам, че в Ирак се е случило нещо много лошо, някакво преживяване, което хората от „Страйкър С“ са имали и са донесли със себе си, въпреки че Кари Сандърс бе отхвърлила тази идея. Все още не можех да разбера каква връзка може да има това с подозренията на Джими Джуъл по отношение на Джоуел Тобаяс: че под прикритието на своята работа като превозвач върти контрабанда. Но трябваше да се вземат предвид отпечатъците на пода в стая четиринайсет, остатъците от опаковъчни материали около тях, както и фактът, че ако Стъндън бе прав, преди да умре, Проктър явно е бил посетен от бивши бойци от „Страйкър С“. А също и парите под матрака, които подсказваха, че наскоро му е било платено за нещо: подходящото място за складиране на стоката според мен, което ме довеждаше до въпроса какво е било складирано. Наркотиците все още бяха най-вероятният отговор, но Джими Джуъл не бе убеден в това, пък и трябваше да е имало голямо количество от много тежка дрога, за да останат такива отпечатъци на килима. Впрочем според онова, което ми беше известно за международната търговия с наркотици, вероятно бе такава стока да се доставя на едро от Афганистан,

отколкото от Ирак, а отделението на Тобаяс не бе служило в Афганистан.

Соумс извика Уолш и той ме остави на мислите ми. Чудех се какво ли е станало отгатък в Бангор. Ако Боби Джандро скоро не разбере, че е по-разумно да проговори, щяхме да бъдем принудени най-сетне да упражним по-сериозен натиск върху Джоуел Тобаяс.

Падна мрак, но въздухът не се разхлади. Насекомите хапеха и откъм горския храсталак започна да долита шум от раздвижване, когато нощните твари тръгнаха да се хранят и да ловуват. Патологът пристигна и мотелът бе осветен с прожектори, докато изнасяха тялото на Харолд Проктър, готово за транспортиране при съдебния лекар на щата Мейн в Огъста.

Проктър нямаше да остане задълго самичък в неговите владения. Скоро щеше да има многобройна компания.

[1] Vicks VapoRub — ментолов мехлем за разтвивка на гърдите при затруднено дишане. — Б.пр. ↑

[2] Здрав дух в здраво тяло. — Б.пр. ↑

[3] Анимационен герой, глуповат полицай от канадската конна полиция, който толкова много внимава да спазва правилата, че не забелязва очевидното. — Б.пр. ↑

[4] Американски комик. — Б.пр. ↑

Те пристигнаха с падането на нощта. Лекият бриз раздвижи гората, прикривайки тяхното приближаване, но Ейнджъл и Луис ги чакаха, защото знаеха, че ще дойдат. Разменяли бяха позициите си всеки час, за да поддържат бдителността си, и Ейнджъл бе този, който наблюдаваше мустанга, когато силуетите им се появиха; зорките му очи забелязаха леката промяна в сенките, хвърляни от дърветата. Той докосна ръкава на своя приятел и Луис пренасочи вниманието си от къщата към колата. Безмълвно наблюдаваха как двамата мъже връхлитат, ръцете неестествено удължени от пистолетите в ръцете им, заглушителите издути като подпухнала тъкан, която е на път да се пръсне.

Бяха добри, това бе първата мисъл на Луис. Трябваше да има някакво превозно средство наблизо, но той не го бе чул и Ейнджъл не ги бе забелязал, преди да бяха стигнали почти до колата. Всеки в мустанга щеше да е мъртъв, преди да разбере какво става. Щом разбраха, че мустангът е празен, двамата мъже се стопиха отново в сенките, а Луис дори трябваше да се напегне, за да проследи движението им. Не носеха маски, което означаваше, че не очакват да има свидетели, защото можеха да бъдат видени единствено от къщата, и то само през времето, което е нужно за ликвидирането на жертвите.

Жертвите, това бе другият проблем. Ситуацията в къщата на Боби Джандро бе усложнена от пристигането преди два часа на Мел Нелсън, отблъснатата приятелка. Колкото и невероятно да изглеждаше, спонтанният съвет за връзката им, даден този следобед, като че ли бе направил впечатление. Луис известно време бе наблюдавал безучастно как двойката разговаря в дневната, преди Мел да тръгне бавно към Боби, да коленичи пред него и да го прегърне. След това двамата се бяха оттеглили в стаята, която според предположенията на Луис се използваше като спалня, и оттогава не се бяха показвали.

Още промени в сенките. Убийците бяха вече зад къщата, където нямаше вероятност да бъдат видени от съсед на прозореца или от някого, който разхожда кучето преди лягане. По един от всяка страна

на вратата. Кимване. Разбито стъкло. Силует, заел поза на осигуряващ прикритие, пистолетът вдигнат, докато другият провира ръка през дупката да отвори вратата. Раздвижване в къщата в отговор на взлома. Писък. Трясък от захлопнатата врата на спалнята.

Луис отстрани първия с два изстрела в гърба и трети, смъртоносния, в основата на черепа. Нямахше предупреждение, нито покана да се обърне с вдигнати ръце, никаква възможност да се предаде и да оцелее. Тези жестове бяха за добрите момчета от уестърните, онези с белите шапки, които накрая получават момичето. В реалния живот добрите момчета, които оставят шансове на убийците, накрая загиват, а Луис, който нямахше представа дали наистина е добър или не и ни най-малко не го бе грижа, нямахше намерение да умира заради някакъв романтичен идеал. Докато убитият падаше, пистолетът на Луис вече се обръщаше надясно. Вторият от неосъществените убийци се мъчеше да измъкне ръката си през счупеното стъкло, но ръкавът му се бе закачил в назъбения ръб и собственото тяло му пречеше да отвърне на приближаващата заплаха. Към него вече бяха насочени два пистолета и той замръзна за миг, когато осъзна, че е невъзможно да се спаси. Почувства силна болка и веднага след това чу звука, после се свлече по вратата и лявата му ръка продължаваше да виси над главата, докато стъклото прорязваше плата на якето му. Все още имаше сили, колкото да вдигне пистолета, но не се целеше в нищо, после остана само нищото.

Вратата на спалнята бе все така затворена. Докато Луис откачваше мъртвия от стъклото, Ейнджъл извика:

— Боби Джандро, чуваш ли ме? Името ми е Ейнджъл. Партньорът ми и аз бяхме тук днес заедно с Чарли Паркър.

— Чувам те — отвърна Джандро. — Имам пистолет.

— Е, bravo. Давай. Междувременно тук, отвън, имаме два трупа и вие с приятелката ти сте живи само благодарение на нас. Така че прави каквото смяташ за нужно, защото ще те извадим.

Отвътре се чу разговор, който се водеше шепнешком. След малко вратата се отвори наполовина и се появи Боби Джандро, седнал на инвалидната количка само по боксерки. Той погледна към Луис, който издърпваше вътре първия труп, докато Ейнджъл стоеше на стража. Трупът оставяше кървави дири по боровите дъски.

— Трябват ни чували за смет и тиксо — каза Луис. — Също така парцал за миене и вода, освен ако не намираш, че червеното отива на стените.

Мел надникна иззад вратата. Изглежда, че беше гола, ако не се брои стратегически разположения пешкир.

— Госпожо — каза Ейнджъл и кимна почтително. — Може би ще искате да облечете нещо. Времето за игра изтече...

* * *

Докато Джандро и приятелката му се обличаха и прибираха малко дрехи и тоалетни принадлежности в пътна чанта, двете тела бяха напъхани в черни чували за смет и увити с лепенки. Джандро се вторачи в тях от количката. Веднага ги бе разпознал, макар и белязани от смъртта: Туизъл и Грийнам, и двамата бивши морски пехотинци.

— Те бяха СТА^[1], Откриване и поразяване на цел — каза той, — осем хиляди четиристотин петдесет и първа военна специалност.

Ейнджъл го погледна озадачено.

— Скаути снайперисти — обясни Луис. — Тази нощ са тръгнали да вършат добрите си дела в бедняшките квартали.

— Те са единият от двата екипа снайперисти от морската пехота, които бяхме разположили в Ал-Адхамия — продължи Джандро. — Точно преди...

Е, това беше. Край на мълчанието. Боби Джандро вече искаше да говори. Искаше да разкаже всичко, защото другарите му накрая се бяха нахвърлили върху него, но Ейнджъл му каза да остави това за покъсно. Мел Нелсън караше голям стар камион с покрита каросерия. Казаха ѝ да паркира зад къщата и хвърлиха вътре телата. После сложиха Нел и Джандро в мустанга, като най-напред се погрижиха да отстранят и изключат проследяващото устройство, и Ейнджъл ги отведе в мотел до Букспорт, докато Луис, следвайки указанията на Джандро, закара камиона в изоставена гранитна кариера край Франкфорт. Там върза тежести на телата с въжета и вериги от гаража на Джандро и ги хвърли. Готвеше се да се освободи от проследяващото устройство в Пенобскот, ала размисли. Механизмът наистина беше

добре изпитан, по-добър, отколкото ако сам го беше направил. Хвърли го отзад в камиона на Мел и се присъедини към останалите в мотела.

И там, поради липса на по-интересни занимания, оставиха Боби Джандро да започне разказа си.

[1] Съкращение от Surveillance and target acquisition (англ.). — Б.пр. ↑

Уолш ме накара да чакам, докато тялото на Проктър не беше откарано. Мисля, че ме наказваше, защото не бях по-отзивчив, но поне ми говореше и не беше измислил някакво мъгляво юридическо основание, за да ме пъхне зад решетките за през нощта. Тъй като щеше да ми отнеме почти три часа, за да се върна в Портланд, а бях уморен и исках да взема душ, реших да намеря някой хотел наблизо, където да отседна. Решението не беше изцяло мое. Специалистите по обработка на местопрестъплението искаха да изчакаат до сутринта, за да извършат основно претърсване на целия имот, а следовите кучета щяха да дойдат непосредствено след това. Уолш бе подхвърлил, че в името на добрата воля и сътрудничеството навярно няма да имам нищо против да поостана наблизо, в случай че на другия ден и дори през нощта му хрумне да ме попита нещо.

— Държа бележник до леглото си точно за тази цел — каза той, като отпусна цялата си значителна тежест върху колата ми.

— Така ли? — казах. — Просто в случай че успееш да измислиш някой неудобен въпрос, който да ми зададеш?

— Да. Ще се изненадаш колко много ченгета биха ти отговорили по същия начин.

— Знаеш ли, няма да се изненадам.

Той поклати глава отчаяно като треньор на кучета, изправен пред непослушно животно, което не иска да пусне топката. Соумс ни наблюдаваше отстрани с нещастно изражение на лицето. Очевидно пак му се искаше да участва в разговора, но Уолш преднамерено го изключваше. Интересно беше. Предвиждах напрежение в отношенията им. Ако бяха двойка, тази нощ Уолш щеше да спи в стаята за гости.

— Някой би си помислил, че ние, нископлатените щатски ченгета, с право роптаем срещу вас, като се има предвид какво се случи с Хансън — продължи той и аз моментално си спомних Хансън, детектива от щатската полиция в Мейн, влязъл в изоставената къща в Бруклин, където бяха убити съпругата и детето ми. Беше ме проследил, воден от погрешно насочено мисионерско усърдие, и бе

наказан заради това — не от мен, а от друг, от убиец, за когото Хансън не беше важен и за когото аз бях истинската цел.

— Няма изгледи отново да тръгне на работа — продължи Уолш.
— И така и не каза ясно какво е търсил в твоята къща през нощта, когато е бил ранен.

— Искаш да ти разкажа за онази нощ ли?

— Не, защото знам, че няма да ми разкажеш, а официалната версия и без това съм я чел. В нея има повече дупки, отколкото в гащите на клошар. Ако изобщо ми кажеш нещо, ще е лъжа или частична истина, както всичко онова, което ми съобщи тази вечер.

— И все пак сме тук, говорим си на нощния въздух и се държим цивилизовано един с друг.

— Наистина. Обзалагам се, че си любопитен каква е причината.

— Продължавай, ще ти повярвам.

Уолш се надигна от колата, намери цигарите си и запали.

— Защото въпреки че си мижитурка и независимо от съкрушителните доказателства за обратното, си въобразяваш, че си по-умен от всички, аз мисля, че водиш битка в името на доброто. Ще говорим утре, ако през нощта надраскам в бележника нещо много умно и язвително или пък криминологите имат въпроси за някоя част от местопрестъплението, която си замърсил, но след това можеш да идеш да си гледаш работата. Онова, което очаквам в отплата, е някой ден да позвъниш и да изпиташ непреодолима потребност да се разтовариш от онова, което знаеш или пък си научил. След това, ако още не е твърде късно да се направи нещо друго, освен да се оглежда труп, както може да се очаква предвид досегашните ти прояви, може би вече ще имам отговор на въпроса какво се е случило тук и може би дори ще получа повишение, когато приключи всичко. Как ти звучи?

— Звучи ми разумно.

— Дано. Сега можеш да се качиш в приказния си лексус и да си тръгнеш оттук. Някои от нас трябва да работят извънредно. Между другото, никога не съм те вземал за човек, който си пада по лексуси. Последно бях чул, че караш мустанг, сякаш си Стив Маккуин.

— Мустангът е в магазина — излъгах аз. — Тази е под наем.

— Кола под наем от Ню Йорк? Не ми давай повод да проверявам регистрационния номер. Е, ако не успееш да намериш стая в

Рейнджли, можеш просто да спиш в колата. Достатъчно е голяма. Карай внимателно.

Потеглих обратно към Рейнджли и си намерих стая в „Рейнджли Ин“. Главната сграда, чието фоайе бе украсено с еленови глави и препарирана мечка, още не бе отворена за сезона, така че ме настаниха в мотела отзад. Наблизо бяха паркирани още две други коли, едната с карта на района на поредната седалка и стикер на телевизионна станция край Бангор на таблото, към който бе прибавен ръчно написаният призив „Не вдигай колата!“. Взех душ и смених ризата с фланелката, която бях купил от една бензиностанция. Миризмата от разложението на Проктър продължаваше да ме преследва и след това, но бе по-скоро спомен, а не реалност. Повече ме тревожеше безпокойството, което бях изпитал в съседната стая. Имах чувството, че бях влязъл там след края на някакъв спор, навреме, за да чуя само ехото от последните думи, наситени със злъч и злоба. Питях се дали това са били последните думи, които е чул Харолд Проктър, преди да умре.

Отидох до „Сержантската кръчма“ да хапна нещо. Изборът не беше труден, тъй като тя бе единственото заведение наоколо, което даваше признаци на живот. Вътре имаше дълъг извит бар с пет телевизора, които показваха четири различни видове спорт, а от последния телевизор зад плота звучаха местните новини. Група мъже безмълвно гледаха новините. Водещата новина беше смъртта на Проктър, колкото заради странната кончина, толкова и заради липсата на други интересни събития. Самоубийствата по принцип не се отразяваха подробно и местните телевизионни станции обикновено се съобразяваха с чувствата на роднините, но някои подробности от смъртта на Проктър явно бяха привлекли вниманието им: човек, залостен отвътре в стая от изоставен мотел, умрял вследствие на раняване, видимо причинено от него самия. В репортажа не се споменаваха изстрелите, които бе произвел по някого извън стаята, преди да се самоубие.

Когато седнах встрани от бара, някой промърмори нещо и няколко глави се завъртяха към мен. Едната от тях принадлежеше на Стъндън, препаратора. Поръчах на сервитьорката бургер и чаша вино. Виното пристигна бързо, следвано по петите от Стъндън. Изругах се мислено. Съвсем бях забравил обещанието, което му бях дал по-рано.

Най-малкото, което му дължах за информацията, която бях получил от него, както и за загрижеността му за Харолд Проктър, бе да го посетя лично и да му дам някои разяснения за случилото се.

Онези, които бяха останали по местата си, до един гледаха към мен. Стъндън се усмихна смутено и хвърли бърз поглед към мъжете зад себе си, сякаш ми казваше: „Е, знаете как е в малките градове.“ Трябваше да призная, че онези на бара очевидно опитваха да балансират любопитството с неудобство, но любопитството водеше с един проточен врат.

— Извинете, че ви безпокоя, господин Паркър, но чухме, че вие сте открили Харолд.

Посочих му стола срещу мен и той седна.

— Не е нужно да се извинявате, господин Стъндън. Аз трябваше да ви се обадя, след като полицията ме пусна да си вървя, но беше дълъг ден и забравих. Съжалявам.

Очите на Стъндън изглеждаха зачервени. Беше подпийнал, но си помислих, че може и да бе плакал.

— Разбирам. За всички ни беше шок. Не можах да отворя бара, не и след всичко, което се случи. Затова съм тук. Помислих си, че някой може да знае повече от мен, а после влязохте вие и...

— Не мога да ви кажа много — отвърнах аз, а той бе достатъчно умен, за да схване двойствения смисъл на думите ми.

— Ще е достатъчно, ако ми кажете само каквото можете. Вярно ли е онова, което говорят за него?

— Какво е то и кой го говори?

Стъндън повдигна рамене.

— Онези от телевизията. Никой тук не е чул нещо официално от детективите. Най-достоверният ни източник е граничният патрул. Казват, че Харолд се е самоубил.

— Така изглежда.

Ако в ръцете на Стъндън имаше шапка, щеше да започне да я мачка от притеснение.

— Един от граничните полицаи е казал на Бен — той вдигна палец към мъж с наднормено тегло в камуфлажна риза, чийто колан бе така натезжал от накачените по него ключове, ножове, телефони и фенери, че панталонът му се бе свлякъл почти до бедрата, — че около смъртта на Харолд имало нещо съмнително, но не искал да каже какво.

Отново тази дума, съмнително. Джоуел Тобаяс беше съмнителен. Смъртта на Харолд Проктър беше съмнителна. Всичко беше съмнително.

Бен и още двама мъже от бара бяха гравитирали към нас, привлечени от перспективата да получат някаква информация. Преди да кажа нещо, претеглих възможните отговори и видях, че няма да имам особена полза, ако скрия нещо от тях. Всичко щеше да се разбере, ако не още тази нощ, когато някой граничен полицай в почивка дойде да пийне нещо, то най-късно утре, когато се задвижат градските механизми за събиране на информация. Също така бях наясно и че макар и да има подробности около смъртта на Харолд Проктър, които още не са им известни, положително има и неща от живота му, за които те са информирани, а аз не. Стъндън ми беше помогнал. Някой от тези хора можеше също да ми помогне.

— Преди да умре, е изстрелял всичките куршуми от пълнителя си — казах. — Последния е оставил за себе си.

Навярно на всички бе минал през ума един и същ въпрос, но Стъндън бе първият, който го зададе:

— По какво е стрелял?

— По нещо отвън — казах аз, като прогоних отново в дъното на съзнанието си пръснатите из стаята дупки от куршуми.

— Мислите, че се е затворил там, защото е бил преследван? — попита Стъндън.

— Трудно е да си представиш как човек, който е преследван, ще има време да се закове в стая — отвърнах аз.

— По дяволите, Харолд беше побъркан — каза Бен — След като си дойде от Ирак, вече не беше същият.

Това предизвика кимания в знак на съгласие. Ако питаха тях, на надгробния му камък щеше да пише: „Харолд Проктър. Липсва ни донякъде. Беше луд.“

— Е — казах аз, — сега знаете толкова, колкото и аз.

Те започнаха да се оттеглят. Само Стъндън остана. Той, изглежда, бе единственият от всички, който бе искрено разстроен от обстоятелствата около смъртта на Харолд.

— Добре ли сте? — попитах го аз.

— Не, всъщност не съм. Напоследък май не бях толкова близък с Харолд, колкото някога, но все пак бях негов приятел. Неприятно ми е

да мисля, че е бил толкова...

Не можа да намери подходящата дума.

— Изплашен? — казах аз.

— Да, изплашен и самотен. Да умре по този начин, просто не ми се вижда редно.

Келнерката дойде с моя бургер и си поръчах още една чаша вино, макар че едва бях докоснал тази пред мен. Посочих чашата на Стъндън.

— „Бушмилс“ — каза той. — Без вода. Благодаря.

Почаках, докато питиетата ни дойдоха и келнерката си тръгна. Стъндън отпи дълга глътка, а аз хапнах малко.

— И предполагам, че се чувствам виновен — добави той.

— Разбирате ли? Чувствам се така, сякаш ако бях положил повече усилия да остана във връзка с него, да го извадя от неговата черупка, да го питам за проблемите му, всичко това е нямало да се случи.

Можех да го излъжа. Можех да му кажа, че смъртта на Проктър няма нищо общо с него, че Проктър е тръгнал по друг път, който в крайна сметка го е довел до самотна, изпълнена с ужас смърт в една закована стая, но не го сторих. Това би означавало да подценя мъжа срещу себе си, мъж, който беше почтен и достоен.

— Не мога да кажа дали това е вярно или не е — отвърнах.

— Но Харолд се е забъркал в нещо рисковано и вината за това не е била ваша. В крайна сметка това навярно го е убило.

— Рисковано? Какво имате предвид под рисковано?

— Виждали ли сте някога камиони да влизат или излизат от имота на Харолд? Големи закрити камиони, може би идващи от Канада?

— Не мога да кажа. Ако камионът е идвал от Портланд или Огъста, може би, но ако е минавал през Кобърн Гор, тогава е щял да стигне до къмпинга на Харолд, преди да влезе в Лангдън.

— Има ли човек, който може да знае?

— Мога да поразпитам.

— Нямам толкова време, господин Стъндън. Вижте, аз не съм от полицията и вие не сте длъжен да ми давате информация, но помнете ли какво ви казах по-рано днес?

Стъндън кимна.

— За момчето, което се е самоубило.

— Да. А сега и Харолд Проктър е мъртъв и отново прилича на самоубийство.

Можех да спомена Крамър в Квебек, Брет Харлан и съпругата му, за да допълня картината, но ако го сторех, това щеше да се превърне в тема за разговори в бара и после неминуемо щеше да стигне до ушите на ченгетата. Имаше множество причини, поради които не исках това да се случи. Току-що ми бяха върнали разрешителното и въпреки изречените мимоходом уверения, че няма опасност веднага да ми го отнемат отново, нямаше нужда да давам на щатската полиция пореден повод да ме подгони. И накрая, бих си навлякъл гнева на Уолш, а аз като че ли го харесвах, макар че ако някога ни тикнеха в един и същ затвор, не бих искал да делия килията с него.

Но най-важното бе, че разпознавах стария глад. Желанието да разбере какво става, да открия по-дълбоките връзки между подробностите за Харолд Проктър, Деймиън Пачет и останалите. Вече знаех, че съм частен детектив само на думи, че баналните неща, като фалшиви застрахователни искиове, изневеряващи съпрузи и съпруги и крадливи чиновници може би бяха достатъчни, за да покриват сметките ми, но не бяха нищо повече от това. Бях разбрал, че желанието ми да се присъединя към полицията и кратката ми, не особено бляскава кариера в Нюйоркското полицейско управление не бяха само заради желанието да компенсирам грешките на баща си. Преди да отнеме собствения си живот, той бе убил двама млади хора, действията му бяха хвърлили сянка върху спомена за него и бяха белязали мен. Аз бях лошо ченге — не корумпирано, не склонно към насилие, не некадърно, но все пак лошо, — защото ми липсваха дисциплината и търпението, а може би и себеотрицанието, което изисква тази професия. Разрешителното за работа като частен детектив ми бе изглеждало като компромис, с който бих могъл да се примиря, средство, с помощта на което да се придържам към неясната си представа за принесена полза, загръщайки се в парадния мундир на законността. Знаех, че не мога да бъда полицаи никога повече, но все още притежавах нужните инстинкти, чувството за цел, за призвание, което отличава онези, които не упражняват тази професия само заради изгодите или другарството, или очакванията след двайсет години усилията ти да се изплатят и да отвориш бар в Бока Ратон^[1].

Така че можех да дам на Уолш всичко, което знаех или подозирах, и да си тръгна. В края на краищата възможностите му бяха по-големи от моите и нямах основание да мисля, че неговата целенасоченост отстъпва на моята. Ала тази работа ми беше необходима. Какво представлявах без нея? Затова щях да поема риска; щях да се пазаря, когато бе нужно, и да събирам каквото мога. В даден момент човек трябва да се довери на инстинктите си, на себе си. Бях научил нещо през годините, след като ми бяха отнели съпругата и детето, и вече преследвах злодея докрай. Добър бях в това.

Защо?

Защото не ми бе останало нищо друго.

Сега наблюдавах Стъндън, докато той размишляваше над двете самоубийства. Известно време мълчах. Просто оставях възможността между тях да има някаква връзка да подскача пред очите му като пъстра рибарска муха и чаках да я налапа.

— Има един човек, Гийгън, Едуард Гийгън — каза Стъндън. — Живее горе зад мястото на Харолд. Няма да разбереш, ако не го потърсиш, но той си е там. Както и още доста хора наоколо, както беше и Харолд, не общува с почти никого, но не е особняк. Просто е тих човек. Ако някой знае нещо, това ще е Едуард.

— Искам да говоря с него преди полицаите. Има ли телефон?

— Едуард ли? Казах, че е тих човек, а не че е дивак. Работи нещо с интернет. Маркетинг, струва ми се. Дори не знам какво означава маркетинг, но горе има повече компютри, отколкото в НАСА. И телефон — добави той.

— Обадете му се.

— Мога ли да му обещаая, че ще го черпите едно питие?

— Нали знаете старите уестърни, където героят казва на бармана да му остави бутилката?

Стъндън примижа.

— Ще се обадя на Едуард.

* * *

Оказа се, че Едуард Гийгън е нестандартна личност от национален мащаб. Беше в средата на трийсетте, висок, слаб и бледен,

с дълга пясъчноруса коса и очила без рамки, облечен в светлокафява риза, кафяв полиестерен панталон и евтини кафяви обувки. Сякаш някой бе нахлузил перука на жираф и го беше прекарал през местното стрелбище.

— Това е господин Паркър, човекът, за когото ти казах — представи ме Стъндън. — Той иска да ти зададе няколко въпроса. — Говореше му като на дете.

Гийгън повдигна вежда.

— Стъндс, защо държиш да разговаря с мен като със слабоумен? — каза той, но в гласа му нямаше и следа от раздражение, само леко учудване, обагрено с капчица нетърпение.

— Защото изглеждаш така, сякаш мястото ти е в Масачузетския технологичен институт, а не в горите на окръг Франклин. Имам чувството, че трябва да се грижа за теб.

Гийгън му се усмихна и Стъндън за пръв път тази вечер отвърна с усмивка.

— Задник.

— Селянин.

Барманът отказа да ни остави бутилката, но с готовност продължаваше да пълни чашите, докато Гийгън и Стъндън още можеха да поръчват, без да завалят думите. За мое нещастие издръжливостта им на алкохол бе поне толкова голяма, колкото и търпимостта им един към друг. Барът започна да се изпразва горе-долу със същото темпо, с каквото и бутилката зад тезгяха, и скоро останахме единствените посетители. Известно време говорихме на общи теми и Гийгън ми каза, че е дошъл да живее в окръг Франклин, защото се уморил от градския живот в Бостън.

— Първата зима бе трудна — каза той. — Мислех, че Бостън е гаден, когато вали сняг, обаче тук, горе, е, ами, сякаш те е затрупала лавина. — Направи гримаса. — Жените също ми липсват. Нали разбирате, дамска компания. Тези градчета, човече. Всички неомъжени са запрашили нанякъде. Все едно че си в чуждестранния легион.

— Когато дойдат туристите, става по-хубаво — каза Стъндън. — Не много, но все пак.

— По дяволите, дотогава може да си умра от незадоволеност.

И двамата се втренчиха в дъното на чашите си, сякаш очакваха от пиячката да изскочи сирена и да им махне радушно с опашка.

— Що се отнася до Харолд Проктър... — подех аз с надеждата да придвижа разговора нататък.

— Изненадах се, когато научих — каза Гийгън. — Той не беше такъв.

Тази фраза започваше да се повтаря твърде често. Бенет Пачет я бе употребил за сина си, а Кари Сандърс бе казала почти същото както за Деймиън, така и за Брет Харлан. Ако те бяха прави, значи мъртъвците, които нямат работа между мъртвите, бяха доста.

— Защо казваш това?

— Той беше корав мъж. Не съжالياваше за нищо, което е вършил там, а беше вършил доста крайни неща или поне така твърдеше. Е, крайни според моите разбирания, но аз не съм убивал никого. И няма да убия, надявам се.

— Разбрахте ли се с него?

— Пили сме заедно няколко пъти през зимата и той ми помогна, когато генераторът ми сдаде багажа. Имахме добри съседски отношения, без да сме близки. Тук е така. После Харолд се промени. Говорих със Стъндс за това и той каза същото. Започна да мълчи още повече, а никога не е минавал за голям бърбивец. Чувах го да пали камиона си по необичайно време: след мръкване, а понякога и доста след полунощ. После започна да идва големият камион, червен, струва ми се, с ремарке.

Червен камион също като камиона на Джоуел Тобаяс.

— Видяхте ли регистрационния номер?

Гийгън го издекламира по памет. Беше номерът на Тобаяс.

— Имам фотографска памет — каза той. — Помага ми в работата.

— Кога стана това?

— Четири или пет пъти, доколкото помня: два пъти миналия месец, веднъж този месец и последния път вчера.

Наведох се напред.

— Камионът е минал оттук вчера?

Гийгън изглеждаше смутен, сякаш се бе изплашил да не е сбъркал. Направо виждах как брой дните.

— Да, вчера сутринта. Видях го да излиза, когато се връщах от града, така че не знам по кое време е пристигнал.

От малкото, което Уолш ми бе казал, знаех, че Проктър е мъртъв от два или три дни. Трудно бе да се каже при тази горещина в стаята и бързото разлагане при тези условия. Изглежда, Тобаяс бе идвал в мотела след смъртта на Проктър, но не си бе направил труда да го потърси; или пък е знаел, че Проктър е мъртъв, но не е казал нищо, което не изглеждаше особено вероятно. По когото и да бе стрелял Проктър, не можеше да е бил Джоуел Тобаяс.

— И със сигурност беше същият камион?

— Да, казах ви: бях го виждал няколко пъти. Харолд и онзи другият, шофьорът... не, чакай, веднъж ми се стори, че може да са били трима, разтоварваха нещо от ремаркетото и камионът потегляше обратно.

— Споменавали ли сте за това пред Харолд?

— Не.

— Защо?

— Не ми пречеше и се боях, че на Харолд няма да му хареса, ако проявя любопитство. Сигурно се досещаше, че може да съм ги видял или чул, но тук, горе, не е прието да разпитваш другите хора за бизнеса им.

— Не ви ли бе любопитно с какво се занимава?

Гийгън изглеждаше смутен.

— Мислех, че може би е решил да отвори отново мотела. Понякога говореше за това, но нямаше нужните пари, за да го ремонтира.

Гийгън не смееше да погледне в очите ми.

— И? — казах аз.

— Харолд обичаше да пуши по малко марихуана. Аз също. Той знаеше откъде да я вземе и аз му я плащах. Не много, само колкото да ме поддържа във форма през дългите зимни месеци.

— Харолд пласъор ли беше?

— Не, не мисля. Просто си имаше снабдител.

— Но ви е минавало през ума, че може би складира дрога в мотела, нали?

— Изглежда логично, особено ако търси възможност да спечели пари, за да отвори отново мотела.

— Изкушавахте ли се да хвърлите един поглед?

— Може би веднъж, когато Харолд не беше вкъщи — отвърна засрамено Гийгън.

— Какво видяхте?

— Вратите и прозорците на всички стаи бяха заковани, но се виждаше, че някои от тях наскоро са отворени. По земята имаше трески и пръстта беше цялата изровена. Имаше бразди, сякаш бяха вкарвали вътре количка с нещо тежко.

— Изобщо ли не видяхте какво вкарват, докато гледахте през прозореца?

— Винаги спираха така, че виждах само предната страна на камиона. Ако са стоварвали нещо, е било по-удобно ремаркетото да е обърнато към мотела. Затова не успях да видя много добре какво стоварват.

— Не сте видели „много добре“. Но ви се струва, че все пак сте зърнали нещичко, нали?

— Ще ви прозвучи странно.

— Повярвайте ми, дори нямате представа колко странни неща съм чувал и виждал.

— Ами, беше статуя, предполагам. Като онези, гръцките, нали разбирате, бяла и от музей. Най-напред си помислих, че е тяло, обаче нямаше ръце. Като Венера Милоска, само че мъж.

— По дяволите — казах аз тихо. Не дрога, а антики. Джоуел Тобаяс направо не спираше да ме изненадва.

— Говорихте ли вече с полицията?

— Не. Не вярвам те да знаят, че съм горе.

— Говорете с тях утре сутринта, но нека да е по-късничко. Кажете им каквото казахте и на мен. Полицаяте считат, че Харолд се е самоубил преди три дни приблизително. Чували ли сте някакви изстрели през това време?

— Не, до онзи ден бях в Бостън на гости при близките си. Предполагам, че Харолд се е самоубил, докато ме е нямало. Наистина се е самоубил, нали?

— Мисля, че да.

— Тогава защо се е затворил в онази стая, за да го стори? По какво е стрелял, преди да умре?

— Не знам.

Магнах на бармана за сметката. Чух вратата зад гърба ми да се отваря, но не се обърнах. Стъндън и Гийгън вдигнаха погледи и изражението им се промени, разведри се след нашия мрачен разговор.

— Изглежда, че щастието може да се усмихне на някого — каза Гийгън и оправи косата си. — Надявам се да съм аз.

Опитах се да погледна през рамо възможно най-безучастно, но жената бе вече до лявата ми ръка.

— Да ви черпя едно питие, господин Паркър? — попита Кари Сандърс.

[1] Морски курорт във Флорида, южно от Палм Бийч. — Б.пр. ↑

Гийгън и Стъндън станаха и се приготвиха да си тръгват.

— Май нямам късмет. Отново — каза Гийгън. После добави: — Моля за извинение, госпожице.

— Няма нужда да се извинявате — отвърна Сандърс. — И съм тук по професионални, не по лични причини.

— Това означава ли, че все още имам шанс? — попита Гийгън.

— Не.

Гийгън въздъхна пресилено. Стъндън го потупа по гърба.

— Хайде, да ги оставим да си говорят. Сигурен съм, че някъде вкъщи имам бутилка, която ще успокои тревогите ти.

— Уиски?

— Не — отвърна Стъндън. — Етилов алкохол. Но може би ще трябва да го разредиш с нещо.

Те се извиниха и си тръгнаха, но не и преди Гийгън да е хвърлил последен опипващ поглед на Сандърс. Човекът явно бе прекарал твърде дълго време в гората; ако в най-скоро време не предприемеше нещо, щеше да се превърне в заплаха дори за сърните.

— Вашият фенклуб? — попита Сандърс, след като келнерката ѝ донесе една бира „Мич Ултра“.

— Част от него.

— По-голям е, отколкото очаквах.

— Обичам да мисля за него като за малък, но стабилен, за разлика от вашите пациенти, чийто брой намалява с всеки изминал ден. Може би трябва да помислите за някаква друга професия или да сключите договор с моргата.

Тя се намръщи. Точка за нахалника, който само търси за какво да се заяде.

— Харолд Прокгър не беше от моите пациенти, изглежда, че местен лекар му е предписвал лекарствата. Свързах се с него, за да го привлека за участник в изследването, но той не пожела да сътрудничи и не потърси професионалната ми помощ. И не одобрявам вашето

пренебрежително отношение към онова, с което се занимавам, нито пък към загиналия бивш военнослужещ.

— Излезте от ролята на героиня в сапунена опера, доктор Сандърс. Когато се видяхме предишния път и все още бях с погрешното впечатление, че двамата с вас преследваме една и съща цел, не бързахте особено да ми предложите помощ.

— И каква беше тази цел?

— Да разберем защо малка група от хора, в която всички са се познавали помежду си, измира вследствие на самоубийства. Вместо това ми пробутахте популярна лекция и повърхностна психоанализа.

— Не това искахте да разберете.

— Така ли? Във факултета по психиатрия и на телепатия ли ви учат или това е нещо, с което се занимавате, когато ви омръзне да се държите високомерно?

Тя ме погледна злобно.

— Нещо друго?

— Да, защо не си поръчаш истинско питие? Караш ме да се чувствам неловко.

Тя се отпусна. Имаше хубава усмивка, но бе загубила навика да я използва.

— Истинско питие като чаша червено вино например? Това не ти е църковна благотворителна сбирка. Изненадана съм, че барманът още не те е извел навън да те напердаши.

Облегнах се назад и вдигнах ръка да покажа, че се предавам. Тя бутна бирата настрана и махна на сервитьорката.

— Ще взема същото като него.

— Някой може да си помисли, че сме на среща — казах аз.

— Само ако е сляп, а навярно ще трябва да е и глух.

Сандърс със сигурност изглеждаше добре, но всеки, който смяташе сериозно да се обвърже с нея, трябваше да си сложи защитна жилетка, за да го пази от шиповете. Виното ѝ пристигна. Тя отпи малко, не даде видими признаци, че не го одобрява, и пийна отново.

— Как ме намери? — попитах.

— Ченгетата ми казаха, че си в Рейнджли. Едното от тях, детектив Уолш, дори ми описа колата ти. Поръча ми, когато я намеря, да ти нарежа гумите — за да е сигурно, че ще си налягаш парцалите. О, и заради самото удоволствие.

— Решението да остана донякъде ми беше натрапено.

— От ченгетата ли? Трябва наистина да си падат по теб.

— Чувствата са плахи, но взаимни. Как разбра за Харолд Проктър?

— Ченгетата са намерили визитната ми картичка в бунгалото му. И, изглежда, лекарят му е във ваканция на Бахамите.

— Дълъг път си изминала заради човек, когото не познаваш добре.

— Той беше войник и е поредното самоубийство. Това ми е работата. Ченгетата мислеха, че ще мога да хвърля известна светлина върху обстоятелствата около смъртта му.

— И успя ли?

— Само онова, което знаех от единственото си посещение в дома му преди. Че живееше сам, пиеше твърде много, пушеше марихуана, доколкото можеше да се съди по миризмата в бунгалото, и имаше слаба или по-скоро нямаше никаква подкрепяща структура.

— Значи е бил идеален кандидат за самоубийство?

— Беше уязвим, това е всичко.

— Но защо сега? Излязъл е от войската преди петнайсет години. Ти каза, че може да отнеме дори цяло десетилетие, докато отшуми посттравматичният стрес, но петнайсет години изглеждат прекалено дълго време, за да започне тепърва.

— Това не мога да го обясня.

— Как попадна на него?

— Докато интервюирах бивши войници, исках всеки от тях да посочи други, които може би ще пожелаят да вземат участие, или такива, които считат за уязвими и за които неофициалният подход може да се окаже полезен. Някой посочи Харолд.

— Спомняш ли си кой беше?

— Не. Ще трябва да прегледам бележките си. Може да е бил Деймиън Пачет, но не мога да го твърдя с положителност.

— Да не е бил Джоуел Тобаяс, а?

Тя се намръщи.

— Джоуел Тобаяс не одобрява психиатрите.

— Значи си опитвала?

— Той си направи последните физиотерапевтични процедури в „Тогус“, а в тях имаше и психологически елемент. Беше записан при

мен, но не постигнахме особен напредък. — Наблюдаваше ме внимателно над ръба на чашата си. — Не го харесваш, нали?

— Почти не го познавам, но не харесвам онова, което открих за него до този момент. Джоуел Тобаяс кара голям камион с още по-голямо ремарке. Има много място да скриеш нещо в сандък с такива размери.

Тя дори не мигна.

— Изглеждаш много уверен, че има нещо за криене.

— На следващия ден, след като започнах да го проучвам, бях обработен много професионално: никакви счупени кости, никакви видими следи.

— Може да не е било свързано с Тобаяс — прекъсна ме тя.

— Слушай, разбирам, че някъде може да има хора, които не ме харесват, но повечето от тях не са много умни и ако бяха уредили някой да ме набие, с положителност щяха да се похвалят с това. Не са от хората, които действат анонимно. Тези типове използваха помия и чувал. Беше ми обяснено да стоя настрана от бизнеса на Джоуел Тобаяс и съответно от техния.

— Както чувам, повечето от хората, които биха си навлекли истински неприятности с теб, вече не са в състояние да уреждат побои, освен ако не са открили начин да се договарят от гроба.

Отклоних поглед.

— Ще се изненадаш — казах, но тя, изглежда, не чу. Беше потънала в собствените си мисли.

— Първия път, когато се срещнахме, отказах да ти помогна, защото не вярвах, че искаш същото, каквото искам и аз. Моята роля е да помагам на тези мъже и жени. Доколкото мога. Някои от тях, като Харолд Проктър и Джоуел Тобаяс, отказват помощта ми. Може да имат нужда от нея, но смятат, че е признак на слабост да признаят страховете си пред психоаналитик, дори пред бивш военен психоаналитик, прекарал известно време в същата пустиня, в която са били и те. Във вестниците е пълно със съобщения за процента на самоубийствата сред военните, затова че физически и психически увредените мъже и жени са изоставени от собствената си държава, че могат да се превърнат дори в заплаха за националната сигурност. Водили са една непопулярна война, вярно, не е било чак като във Виетнам, нито по броя на загиналите, нито по враждебността срещу

ветераните в родината, но не можем да се сърдим на войската, че заема отбранителна позиция. Когато дойде при мен, си помислих, че може да си поредният глупак, който се опитва да докаже нещо.

— А сега?

— Все още мисля, че си глупак, и онзи детектив от мотела на Проктър със сигурност е на същото мнение, но може би крайните ни цели не са чак толкова различни. И двамата искаме да разберем защо тези мъже сами слагат край на живота си.

Отпи още глътка от виното. То оцвети зъбите ѝ в червено като на животно, яло наскоро сурово месо.

— Виж, аз се отнасям към този проблем сериозно. Затова се занимавам с това изследване. То е част от съвместна инициатива с Националния институт по психическо здраве, за да потърсим някои отговори и някои решения. Изучаваме ролята на участието в активните бойни действия и многократната промяна на дислокацията. Знаем, че две трети от самоубийствата се извършват по време и след разполагането на нови позиции, което означава, че след като са прекарали петнайсет месеца във военната зона, изтощените мъже и жени биват връщани отново на бойното поле, без да им е дадено достатъчно време за пълно освобождаване от напрежението. Ясно е, че войниците се нуждаят от помощ, но те се боят да я поискат, защото това може да бъде отбелязано в досиетата, които ще ги съпътстват. Армията трябва да промени отношението си към войниците. Контролът над психическото им здраве е слаб, а командващите не се решават да разрешат достъпа до цивилни терапевти. Назначават повече общопрактикуващи лекари, което е добре като начало, и повече психиатри, ала вниманието е насочено главно към участниците в бойните действия. Но какво става, когато тези хора се приберат у дома? От шейсетте войници, които са се самоубили между януари и август 2008 г., трийсет и деветима са посегнали на живота си, след като са се прибрали в родината. Ние разочароваме тези мъже и жени. Те са били ранени, но в някои случаи раните не се забелязват, преди да е станало твърде късно. За тези хора трябва да бъде направено нещо. Някой трябва да поеме отговорността.

Тя се облегна назад. Част от строгостта я напусна и сега изглеждаше само уморена. Уморена и някак по-млада, отколкото бе в

действителност, сякаш болката от смъртта на тези хора беше професионална, но също така и сякаш детска в своята чистота.

— Сега разбираш ли защо бях нащрек, когато частен детектив, и то такъв, чиято репутация на насилник върви преди него, започна да ме разпитва за самоубийствата на ветерани?

Въпросът бе риторичен, а дори и да не беше, предпочетох да го приема като такъв. Направих знак да ни донесат по още едно. Никой от двамата ни не каза нищо, докато поръчката не пристигна и тя не преля остатъка от първата чаша във втората.

— А ти? — попитах. — На теб как ти се отразява?

— Не разбирам въпроса — отвърна тя.

— Сигурно ти е трудно да изслушваш всичките тези истории за страдания, ранявания и смърт и да гледаш тези осакатени мъже и жени седмица след седмица. Това не може да не оставя следи.

Тя започна да мести чашата си по масата и да се взира в следите, които оставяше тя, застъпващи се кръгове, напомнящи диаграма на Вен^[1].

— Точно заради това се уволних от войската и станах частен консултант — каза тя. — Все още изпитвам вина, но в Ирак понякога се чувствах като крал Кнут^[2], който се опитва да спре вълните. Командирите, които се нуждаеха от хора за бойните операции, отменяха решенията ми. Колективните потребности надделяваха над потребностите на индивидите и в повечето случаи не ми оставаше друго, освен да раздавам съвети, сякаш това можеше да помогне на войници, които отдавна са прекрачили границите на възможностите си, да се справят с проблемите. В „Тогус“ се чувствам като част от стратегия, от опита да се види по-широката картина, дори и ако тази по-широка картина показва трийсет и пет хиляди войници, на които вече е поставена диагнозата „разстройство вследствие на посттравматичен стрес“, и още много други, които чакат да я получат.

— Това не е отговор на въпроса ми — рекох.

— Да, нали? Името на онова, за което намекваш, е вторична травма, или „контактно страдание“: колкото по-силно се обвързват с жертвите, толкова по-вероятно е терапевтите да получат някои от техните оплаквания. Тогава те вече не оценяват психическото здраве на пациента. Оценяват самите себе си, нищо повече. Човек разбира, че е рухнал, само когато рухне.

Тя изпи половината от виното си и каза:

— Сега ми разкажи за Харолд Проктър и за онова, което видя отгатък в мотела.

Разказах ѝ почти всичко, изпуснах само малко от онова, което бях научил от Едуард Гийгън, и парите, които бях открил в бунгалото на Проктър. Когато свърших, тя не каза нищо, но продължи да ме гледа настойчиво. Ако беше някакъв психиатърски трик, който да ме изтощи и да ме накара да си кажа всичко, което крия още от детските си години, той не вършеше работа. Без това ѝ бях казал повече, отколкото исках, и това нямаше да се повтори. Във въображението ми изникна картина: как затварям врата на конюшня, докато конят изчезва зад хоризонта^[3].

— А парите? — попита тя. — Или просто забрави да ми ги споменеш?

Ясно, щатските полицаи се бяха оказали по-податливи на уловките ѝ от мен. Когато се срещнех отново с Уолш, щях да му кажа, че е хубаво да запазва малко достойнство, а не да се разтапя целият, когато хубава жена го потупа по рамото и му направи комплимент за пицова.

— Това още не съм го разбрал — отвърнах аз.

— Ти не си тъп, господин Паркър, така че не очаквай аз да съм тъпа. Нека ти кажа до какви изводи мисля, че си стигнал, и когато свърша, можеш да ме поправиш. Мислиш, че Проктър е складирали разни неща в мотела, най-вероятно дрога. Смяташ, че парите в бунгалото му са били заплащане за услугата. Предполагаш, че някои, ако не и всички, които са се самоубили, може би са били замесени в същия бизнес. Джоуел Тобаяс прави с камиона си курсове през границата до Канада и обратно, така че го мислиш за най-вероятния превозвач. Греша ли?

Не отговорих, а тя продължи:

— И подозирам, че не си казал на полицията за всичко това. Чудя се защо. Дали е защото се чувстваш донякъде задължен на Бенет Пачет и не искаш да омърсяваш репутацията на сина му, освен ако не е съвсем наложително? Допускам, че отчасти е и заради това. Романтик си, господин Паркър, но понякога и ти, както всички романтици, бъркаш романтиката със сантименталността. Това обяснява защо си циничен спрямо мотивите на другите. Но също така си и кръстоносец,

което напълно отговаря на романтичната ти нагласа. Този кръстоноснически импулс е, общо взето, егоистичен: ти си кръстоносец, защото това ти дава усещането, че имаш цел, а не защото служи на по-значимите изисквания на справедливостта или на обществото. Всъщност подозирам, че когато собствените ти потребности и по-големите колективни потребности са влизали в съприкосновение, обикновено си предпочитал първите пред вторите. Това не те прави лош, а само ненадежден човек. Е, как се справих?

— Що се отнася до Проктър и Тобаяс, беше близо до истината. Не мога да коментирам безплатния психоаналитичен изблик след това.

— Не е безплатен. Ще ми платиш питиетата. Какво пропуснах за Проктър и Тобаяс?

— Не мисля, че става дума за дрога.

— Защо?

— Говорих с човек, който щеше да знае, ако някой беше направил опит да увеличи доставките за района или да използва щата като спирка по пътя на дрогата. Щеше да се стигне до уреждане на сметки с доминиканците, а вероятно и с мексиканците. Господинът, с когото говорих, също би се погрижил да си получи дяла.

— А ако новите играчи просто решат да минат без любезности?

— Тогава известен брой мъже с пистолети навярно също биха се изкушили да минат без такива. Освен това остава въпросът със снабдяването. Ако сами не отглеждат марихуана от татък границата или пък внасят хероин направо от доставчика в Азия, ще трябва да преговарят с настоящите снабдители. Тези споразумения рядко се постигат мирно и тихо, особено когато могат да застрашат статуквото.

— Ако не е дрога, тогава какво е?

— Може да има нещо във военните им досиета — казах аз, избягвайки отговора.

— Прегледах досието на загиналия. Няма нищо.

— Прегледай го по-внимателно.

— Пак ще те попитам: какво са контрабандирали? Мисля, че знаеш.

— Ще ти кажа, когато съм сигурен. Върни се към досиетата. Там трябва да има нещо. Ако си загрижена за репутацията на войската, тогава няма много да им помогнеш, като оставиш ченгетата да открият контрабандна операция, провеждана от ветерани. По-добре би

изглеждало, ако можеше военните да са инициатори на всички действия против тях.

— А ти какво ще правиш междувременно?

— Винаги има слабо звено. Ще го намеря.

* * *

Платих сметката с надеждата да мине пред данъчните власти като оправдан разход, като кажа, че не ми е било забавно, което в общи линии си беше истина.

— Ще пътуваш ли до Огъста тази нощ? — попитах.

— Не, отседнала съм на същото място, където и ти.

Тръгнах заедно с нея към мотела оттатък пътя.

— Къде си паркирала?

— На улицата. Бих те поканила на чаша кафе преди лягане, но нямам алкохол. О, и освен това не искам.

— Няма да го приема лично.

— Много държа да го приемеш лично — каза тя и си тръгна.

Щом се прибрах в стаята, проверих мобилния си телефон. Имаше едно съобщение от Луис, който ми даваше номера на някакъв мотел и на стаята, в която беше отседнал. Използвах телефона в стаята ми, за да му се обадя. Главната сграда бе заключена през нощта и не се опасявах, че някой може да ме подслушва. При все това и двамата говорехме възможно най-предпазливо, за всеки случай.

— Имахме гости за вечеря — каза той, когато Ейнджъл му даде слушалката. — Двама.

— Останаха ли за основното блюдо?

— Не стигнахме дори до ордъоврите.

— А после?

— Отидоха да поплуват.

— Е, поне са плували на празен стомах.

— Да, никога не е излишно да помислиш за здравето си. Сега сме само четиримата.

— Четирима?

— Май правиш нова кариера като консултант по любовните връзки.

— Не съм сигурен, че уменията ми са достатъчни, за да помогна за твоята.

— Ние сме затънали в толкова проблеми, че най-напред ще сключим договор за самоубийство. Впрочем трябва да дойдеш тук. Приятелят ни се оказа доста разговорлив.

— Обещах на щатските ченгета да остана тук до утре сутринта.

— Е, ще им липсваш, но мисля, че ще ти е по-интересно да чуеш това.

Казах му, че ще ми трябват няколко часа, докато стигна при тях, а той отговори, че не се готвят да ходят никъде. Когато потеглих от паркинга, лампата в стаята на Кари Сандърс още не бе изгасена, но не мисля, че светеше за мен.

[1] Графики за онагледяване теорията за множествата. — Б.пр. ↑

[2] Кнут Велики, в началото на XI в. крал на Дания, Англия, Норвегия и част от Швеция, който според преданието седнал на морския бряг и заповядал на вълните да спрат, за да не намокрят обувките и дрехата му, и когато това не се случило, обявил, че само Бог е всемогъщ, закачил короната си на кръста и никога повече не я сложил на главата си. — Б.пр. ↑

[3] Има се предвид поговорката „след дъжд качулка“, чийто английски вариант е „да затвориш конюшнията, след като конят избяга“. — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

Менелай: Измамени бяхме от боговете.

Държахме в ръцете си идол от облаците.

Пратеникът: Мислиш, че сме хвърлили тези

усилия напразно, заради някакъв облак?

Еврипид,
„Елена“, II
704–707

Бе прекарал твърде дълго време почти във всяко превозно средство, което можеше да предложи армията, и познаваше техните предимства и недостатъци, но после го изпратиха да попълни свободно място в отделението на Тобаяс, което патрулираше с бронетранспортър „Страйкър“.

По адрес на страйкърите се говореха какви ли не глупости, обикновено от задръстеняците, които се абонират за списания за огнестрелни оръжия и пишат до тях писма за „класата на воините“, но войниците обичаха страйкърите. Възглавниците на седалките бяха отвратителни, източникът за променлив ток бръмчеше като муха и нямаше достатъчно контакти за DVD плейърите или айподите на целия екипаж, но те превъзхождаха хъмвитата, дори свръхбронираниите. Страйкърът предлагаше цялостна 14,5-милиметрова защита от всичко, което хаджиите можеха да хвърлят по него, плюс специална предпазна стоманена решетка на 45 см от корпуса срещу РПГ. Отзад имаше М240, а отгоре въртяща се 12,7-

милиметрова картечница. В сравнение с това хъмвито беше като да се увиеш в парцал и да размахаш 22-калиброво оръжие.

А тези неща бяха важни, защото в разрез с всички правила за водене на война в градски условия, на които го бяха учили, в армията ги караха да патрулират по едни и същи маршрути и по същото време всеки ден, така че хаджиите можеха да сверяват часовниците, респективно самоделните си взривни устройства по тях. При това положение въпросът не беше дали в определен ден ще бъдат ударени, а кога. Хубавото беше, че след нападението колата задължително се връщаше в базата за ремонт, така че хората можеха да почиват до края на деня.

Прехвърлянето му в страйкъра беше заслуга на Тобаяс; на Тобаяс и на мъжа на име Родам. Тобаяс беше получил сержантски нашивки и беше командир на отделението. Обаче не се престараваше, дори успяваше да им набавя бира от време на време, а да те хванат, че пиеш, си беше сериозно провинение. За юмручен бой или за вземане на превозно средство без разрешение човек можеше да си навлече наказание по член 15, но алкохолът и дрогата се наказваха със съдебни присъди. Тобаяс носеше целия риск за бирата, но им вярваше. Обаче по онова време той вече беше наясно как действа Тобаяс и знаеше, че целта на бирите е да ги размекне. Тобаяс имаше своя собствена версия на третия нютонов закон за движението: че всяко действие предизвиква равно или по-голямо противодействие. Те щяха да си платят за тези бири, по един или друг начин, и Родам бе този, който щеше да извлече печалбата.

Родам бе нещо като призрак. Багдад бе пълен с призраци, истински и мними, а Родам бе по малко и от двете. Той работеше частно, не за ЦРУ, и както всеки добър призрак не говореше много за онова, с което се занимаваше. Казваше, че работи за малка организация, наречена ИРИС^[1], „Услуги по придобиване и анализ на информация“. Но Тобаяс се беше изпуснал, че бизнесът, общо взето, е едноличен. Логото на ИРИС, не особено изненадващо, бе око, чиято зеница беше светът. На визитките на Родам бяха посочени офиси в Конкорд, Ню Хампшир и Пон Руж, Канада, макар впоследствие да се оказа, че офисът в Пон Руж не е нищо повече от данъчно укритие в съседство с летище, а офисът в Конкорд — само телефон с телефонен секретар.

Родам обаче бе бивш служител на ЦРУ: имаше връзките, имаше и влиянието. Част от работата му в Багдад бе да изпълнява ролята на посредник между войската и по-дребните доставчици, онези, които не разполагат със собствена транспортна мрежа и се опитват да ограничават разходите си, за да могат да приберат по-голям дял от онова, което преди това са продали на Чичо Сам на безсрамно висока цена. Родам уреждаше транспортирането на всичко, от което големите момчета като „Халбъртън“ не се бяха облажили първи, като се започне от кутия обикновени винтчета и се стигне до оръжия, които по някаква причина не бива да минат по обичайните транспортни канали.

Този бизнес му плащаше сметките и дори нещо повече, но не беше неговата основна специалност. Както се оказа, Родам бе специалист по разпитите и по анализите на информацията, което обясняваше произхода на името ИРИС. В арестите имаше твърде много иракчани, за да могат хората от редовното разузнаване да се справят с тях, затова дребните риби биваха прехвърляни на Родам. Ако получи достатъчно дребни риби и сравни информацията, която измъкна от тях, човек можеше да сглоби от отделните късчета по-голяма картина. Родам бе нещо като гений в анализирането на информацията, която получаваше от затворниците, понякога без те дори да забележат, че са казали нещо важно. Случваше се да ги разпитва и лично, най-често, когато се опитваше да си изясни нещо или пък да открие солидна връзка между две на пръв поглед взети наслука късчета информация. Не беше от онези, които чупят пръсти и давят. Беше търпелив, внимателен и говореше тихо. Всяка информация влизаше в компютърната програма, която беше създал и за която Ирак щеше да е опитното поле: тя сравняваше ключови фрази, дребни оперативни подробности и дори отделни изрази с надеждата да се открие нещо, което ги свързва. Войската и ЦРУ също бяха готови да го подхранват с огризките си, така че с течение на времето Родам научи за всекидневните действия на съпротивата едва ли не повече от всеки друг в района. Той бе човекът, към когото се обръщаха и на когото вярваха като на същински оракул. В замяна Родам получаваше всичко, каквото поискаше.

Така и не разбра как Родам и Тобаяс бяха успели да се свържат. Предполагаше, че мъже като тях неизбежно се откриват взаимно.

Затова когато Тобаяс купуваше бирата, Родам идваше с него. Навярно тъкмо Родам я бе намерил.

По онова време отделението беше понесло някои загуби — Латнър беше убит, както и Коул. Едуардс и Мартинес бяха ранени и бяха заменени от Харлан и Крамър и като чели нямаше никакви изгледи удареният от снайперист Хейл да се оправи. Той беше улучен в главата и смъртта щеше да е избавление за него. Разпределиха отделението да изпълнява задачи, които не застрашават личния му състав, докато бъде възстановен до пълна боеготовност: никакво патрулиране, само караул на смени в кулата, което означаваше периодични контролни обаждания по радиото до фронтова линия „Янки“, отговори с „Лима Чарли — високо и ясно“ и снишаване от време на време, ако някой в мрака реши да гръмне с минохвъргачката, да прати управляема граната или просто да изстреля няколко откоса, за да не ни оставя да скучаем.

Онази нощ Тобаяс — или пък Родам — бе уредил така нещата, че бяха освободени от караул. В стаята на Тобаяс бяха осмина: той, Тобаяс, Родам, Крамър, Харлан, Малак, Пачет и Баки. След като ги размекна с няколко бири, Тобаяс започна да говори. Каза им за Хейл, как остатъкът от живота му щял да е в най-добрия случай борба, както и за други момчета, които познаваха. Описа им как другарите им се борят да получат пари по параграф 8 като уволнени от армията поради психически разстройства, от благотворителност, от Управлението за ветераните, откъдето и да било; как Управлението за ветераните отказало молбата за пенсия на Кийс, помощник-картечаря, когото бе заменил Пачет, като го информирало, че загубеният му крак се оценява само на шейсет на сто инвалидност. Кийс се обърна към пресата и процентът на инвалидността му бил вдигнат, но само за да му затворят устата. На него щастието му се усмихнало, обаче на много други осакатени мъже не им провървяло, или по-точно те не успели да си намерят вестник, който да се застъпи за тяхната кауза. Тобаяс каза, че Родам имал да им предложи нещо и ако те го приемат, ще могат да помогнат на някои от ранените си другари и да живеят по-комфортно, когато се приберат вкъщи. Каза им да слушат внимателно и те слушаха.

Родам беше петдесетгодишен, оплешивяващ, с наднормено тегло. Винаги носеше риза с къси ръкави и вратовръзка. Очилата му имаха

черни рамки. Приличаше на учител. Съобщи им, че се натъкнал на някаква информация. Каза им за разграбването на Иракския национален музей в Багдад през 2003 г. Пачет го прекъсна, за да сподели, че е бил там след това и Родам изглеждаше заинтригуван. Покъсно щеше да дръпне Пачет настрани и да говори с него, но за момента просто отмина този факт и продължи разказа си. Говори им за злато, за статуи и за древни печати. Крамър започна да му се подиграва. Радио „Джо“, армейската фабрика за слухове, пускаше от време на време разни истории за скритите съкровища на Саддам, за златни кюлчета, заровени в градините, приказки, които обикновено идваха от съмнителни иракчани, които търсеха наивници, готови да им платят, и ако някой постъпеше достатъчно глупаво да им даде пари, изчезваха в нощта и никой не ги виждаше повече. Тобаяс каза на Крамър да си затваря устата и да слуша. Крамър млъкна.

Когато Родам приключи, те бяха убедени, всичките до един, дори Крамър, защото Родам умееше да говори спокойно и сериозно. Казаха му, че влизат в играта, и той тръгна да урежда подробностите. Вече бяха негови марионетки.

Забравил беше какво е да си пиан. Там, у дома, стек с шест бири нямаше да му стигне дори да започне да се напива, но тук, без достъп до алкохол от месеци, с постоянно суха уста и прегрято тяло, се чувстваше така, сякаш беше изгълтал седмичната продукция на градската пивоварна. На другия ден главата му се пръскаше, но още помнеше обещанието, което бяха дали. Направо се радваше, че излизат със страйкъра, а не с някой месарски фургон, дори когато започна да изпитва съмнения за онова, с което се бяха захванали. Предишната вечер, с две бири и твърде малко храна в стомаха, беше съгласен на всичко, както и останалите, но вече започваше да осъзнава реалността на тяхното положение. По време на редовните мисии „движение и контакт“, новото, омекотено название на „открий и унищожи“, когато противникът биваше засечен, малкият FBCB2^[2] екран започваше да показва червени триъгълници и гласът на онази кучка, едновременно красив и противен, се включваше, за да съобщи, че в района яма враг, но този път щяха да атакуват на сляпо и сами.

Тобаяс го приемаше като обикновена патрулна обиколка. Опипа ги, за да се увери, че всички имат контейнери с вода на гърба, ръкавици, възглавници, чисто и смазано оръжие и нови батерии в очилата за нощно виждане. Всички вече бяха направили личните си проверки и помнеха отлично реда за обслужване на наблюдателен пост, но каквито и недостатъци да имаше Тобаяс, той проверяваше стриктно дали всеки знае каква е поставената му задача и има ли нужното снаряжение, за да я изпълни. Родам наблюдаваше мълчаливо, явно се чувстваше неудобно в своя кевлар^[3]. Беше нервен и непрекъснато поглеждаше часовника си. Тобаяс провери допълнителните амуниции за 12,7-милиметровата картечница, прикрепени към дясната страна на страйкъра. Трудно бе да се стигне до тях, когато се стреля, но нямаше къде другаде да се сложат и беше по-добре да са там, отвън, отколкото изобщо да се лишат от тях. След проверката всеки докосна своите талисмани: медали, кръстове, снимки на близките. Каквито и привични действия да ги бяха пазили досега, погрижиха се да ги извършат отново. Всички войници бяха суеверни. Предаваше им се от земята, на която се намираха.

Беше неделя вечер и когато потеглиха, слънцето вече залязваше. Стомасите на всички им бяха пълни с добра храна, защото най-хубавата храна винаги се сервираше в неделя. Но се бяха отказали от кафето. Във вените им и без това имаше предостатъчно адреналин преди рейда. Спомняше си звука, който издаваха ботушите му, когато стъпваше по прахта, песъчинките, които се слягаха под подметките му, твърдата пръст и силата на краката си и после кухото ехо от пода на страйкъра, когато тръгна към своето място. Толкова просто действие, да слагаш едното стъпало пред другото. Нямаше го вече. Всичко бе вече минало.

Складът се намираше в Ал-Адхамия, стария квартал на Багдад, сунитска крепост. Движеха се по тесни улички, сякаш направени по поръчка за засади; зад прозорците на къщите горяха газени лампи, но по улиците не се виждаше жива душа. На две пресечки от целта им вече нямаше никакви светлини, остана само полумесеца на небето, който посребряваше сградите и открояваше очертанията им от чернотата над и под тях.

Последните трийсетина метра изминаха пеш. Складът, който изглеждаше по-модерен от съседните сгради и в който не се виждаше

никаква светлина, имаше два входа, задният на юг, другият на западната стена. Имаше две малки прозорчета на равнището на земята, защитени с решетки и така плътно покрити с прах и мръсотия, че през стъклото не се виждаше нищо. Вратите бяха от дебела стомана, но те взривиха ключалките с С4 и нахлуха вътре бързо и решително. През очилата за нощно виждане зърна силуети, които се движеха, оръжия, които се вдигаха, но и докато стреляше, не го напускаше мисълта, че тук нещо не беше наред. Как бе възможно да са ги изненадали? Дори муха да кацнеше в Ал-Адхамия, някой щеше да изтича да каже на паяка.

Един свален. Двама. Чу вик „Ето ви!“ от лявата си страна, глас, който познаваше и не познаваше, глас, променен от яростта и хаоса на битката. Гърмеше телевизор, през очилата екранът му бе ослепително ярък, после избухна и потъмня. Чу Тобаяс да вика „Спрете стрелбата!“ и всичко свърши. Почти веднага, след като бе започнало.

Претърсиха сградата и не намериха други хаджии. Трима бяха убити и един умираше. Докато останалите осигуряваха периметъра, Тобаяс стоеше надвесен над него и му се стори, че ги чува да си говорят. Момчетата насочваха очилата си към стените като фенери и пред очите им се откриваха сандъци, кашони и странни фигури, увити в платно. Зениците на умиращия хаджия бяха разширени, той се усмихваше и тихичко си напяваше нещо.

— Надрусан е — каза Тобаяс. — Вероятно артане.

Артане бе антипсихотично средство, използвано за лечение на паркинсонова болест, което бе популярно сред младите бунтовници. В Багдад това бе едно от лекарствата, които можеха да се купят на места като Баб ал-Шарк, Източната порта. То създаваше чувство на еуфория и неуязвимост. Гласът на хаджията се извиси в молитва и тогава прозвуча изстрел, Тобаяс го беше довършил. За убитите тази нощ нямаше да има полицейско разследване, телата им нямаше да бъдат прибрани в чували и оставени в най-близкия полицейски участък. Те щяха да останат там, където бяха убити. На главите на всичките мъртви хаджии бяха вързани черни ленти, отличителният белег на шахидите, на мъчениците. Спомена го на Тобаяс, но Тобаяс не прояви интерес.

— И какво от това? — каза той. — Ако са искали да стават мъченици, желанието им се е сбъднало.

Тобаяс не разбираше. Те ни чакаха, но почти не оказаха съпротива. Ако бяха искали, можеха да ни избият още на улицата, където бяхме уязвими, но не го сториха. Оставиха ни да дойдем при тях и да ги застреляме.

Към тях приближи Родам, който говореше по сателитен телефон. След няколко минути се чу боботене, блеснаха светлини и отвън спря тежка бронирана транспортна машина „Бъфало“. Бог знае как я бяха прекарат през тесните улички, но някак си бяха успели. Отблизо я следваше едно-единствено хъмви. Не познаваше четиримата мъже, които караха колите. По-късно щеше да научи, че те са от националната гвардия, двамата от Кале, другите двама някъде от най-затънтения край на щата. Още граждани на Мейн, още хора, които дължаха услуга на Тобаяс. Трима от тях така и не успяха да се приберат у дома. Четвъртият още се мъчи да накара новите си ръце да му служат. Те изкараха от бъфалото два пневматични крика и започнаха да измъкват по-тежките сандъци от склада. Тобаяс подреди четирима от отделението в редица и те струпаха по-дребните неща в хамъра, а по-едрите в бъфалото. Отне им четири часа. През цялото това време никой не приближи до склада и им бе позволено да напуснат безпрепятствено Ал-Адхамия. По пътя прибраха два екипа снайперисти. Това не беше необичайно: системата работеше по този начин. Когато се правеха блокади и претърсвания, снайперистите — „Делта“, „Блекуотър“^[4], рейнджъри, тюлени, морски пехотинци — биваха прикрепяни към някоя пехотинска част. Когато частта се оттегляше, снайперистите оставаха в скривалищата си. По-късно някой се връщаше да ги прибере. В този случай се знаеше, че мисията на снайперистите е уредена от Родам, и то само за да се осигури прикритие за акцията в склада, защото тяхното отделение бе оставило и двата екипа по-рано през седмицата.

„Би трябвало да има стрелба — повтаряше си той шепнешком. — Би трябвало някой да ни нападне.“ Не беше логично. В нищо от това нямаше логика.

Но не беше и нужно да има, защото вече бяха богати.

Мащабите на онова, което бе успял да организира Родам, го удивяваха дори и сега. Родам бе хитър: знаеше как да се възползва от

хаоса на войната, а Ирак беше хаос на квадрат. Важното беше какво се внася в тази страна, не какво се изнася. Половината от онова, което заграбиха от склада, бе транспортирано до Канада, понякога през САЩ в иначе празните самолети, които се връщат да попълват запасите от прескъпо платена екипировка за водената война. По-едрите неща бяха превозени по море до Йордания и нататък. Където бе нужно, се даваха подкупи, но не и в САЩ и Канада. Дори без връзките на Родам в ЦРУ да им проправят пътя, Ирак бе златна мина за доставчиците, оборудването бе спешно необходимо, на всяка цена, и никой не искаше да бъде обвинен, че пречи на войската, като се мотае с документите.

През следващите месеци започнаха да се връщат един по един у дома, някои по-цели от другите. Сдаваха личните си оръжия, попълваха медицинските въпросници на джобни компютри, никой не споменавахе да има някакви психически проблеми, не и тогава, и армията беше доволна. Всички изслушваха същата реч от батальонния командир, който ги съветваше да не бият жените и приятелките си, когато се приберат у дома, или нещо от този род, и ги уверяваше, че ако решат да се върнат, войската ще ги приеме с отворени обятия, букет цветя и четирийсет девици от южните щати.

Или нещо от този род.

След това Кувейт, Франкфурт и през Бангор, Мейн, до военновъздушна база „Маккорд“, после обратно в Бангор и у дома. Всички, освен него, защото по това време краката му вече бяха съсипани. Той мина по друг маршрут: медицинска евакуация с хеликоптер „Блек Хоук“ до болницата в зелената зона, където беше стабилизирани, преди да го преместят в Центъра по травматология към Областния медицински център в Ландщул край Франкфурт, където извършиха ампутациите. От Ландщул в Рамщайн, от Рамщайн със „Старлифтър“ С-141 до военновъздушна база „Андрюс“, хората наредени като подпалки в средата на самолета, като роби, натъпкани в трюма, където само петнайсет сантиметра делят всеки пленник от човека над него, миризмата на кръв и урина — нетърпима дори през мъглата от лекарствата, шумът на моторите — оглушителен въпреки тапите за уши. От „Андрюс“ в „Уолтър Рийд“. Адът на трудовата терапия; опитите да сложи протези, окончателно изоставени поради

болката, която му причиняваха, и понеже вече бе изтърпял достатъчно болка.

После завръщането в Мейн и разправиите с Тобаяс. Тобаяс му каза, че ще се грижат за него, от него се искало само да си затваря устата. Но той не беше загрижен само за себе си. Бяха се споразумели: парите да бъдат използвани, за да се помогне на братята и сестрите им по оръжие, онези, които бяха ранени, онези, които загубиха толкова много. Тобаяс каза, че това се било променило. Той нямало да контролира съвестта на останалите. Всеки можел да дава каквото си иска. Сложно било. Трябвало да са предпазливи. Джандро не разбирал.

И изведнъж започнаха да измират. Крамър бе този, който му каза за кутията, Крамър, който говореше за кошмарите, които има, Крамър, който го накара да се рови в тъмните кътчета на шумерската митология, но истината за Родам научи едва след смъртта на Деймиън Пачет. Родам бе мъртъв. Намерен бе в офиса на ИРИС в Конкорд седмица след като Тобаяс и Баки се върнаха у дома, първият мъртъв от мъжете, взели участие в рейда в Ал-Адхамия. Това не бе стигнало до ушите на онези от тях, които бяха останали, защото Родам не беше истинското му име. Той се казваше Нейлън, Джак Нейлън. Бе заспал на дивана в офиса със запалена пура в пепелника на страничната облегалка и твърде много алкохол в кръвта и по дрехите. Изгорял жив, така казваха.

Освен това Родам, или Нейлън, или каквото да бе истинското му име, не пиеше. Това го беше запомнил от бирената вечер в базата, когато бе разменил с него няколко думи, след като му беше предложил бира. Родам беше диабетик и страдаше от високо кръвно налягане. Не можеше да пие алкохол и не пушеше. Не знаеше защо това не е установено при разследването на смъртта му. Може би, както всичко друго около Родам, и медицинската му история е била неизвестна, скрита. Но после си спомни някои неща, които Тобаяс бе започнал да говори за Родам, преди да се върнат в Америка: Родам бил ненадежден. Родам не бил един от нас. Родам създавал неприятности в Квебек. Родам искал по-голям дял. Сякаш беше подготвял пътя към отстраняването на Родам.

Заговорил бе за смъртта на Родам след погребението на Деймиън. Бе казал доста неща, защото бе тъжен и беше пиян, и му липсваше Мел, а несъмнено щеше да му липсва и Деймиън. Ако Родам

не ръководеше всичко, тогава кой? Тобаяс си беше типичен сержант. Той не даваше идеи, само ги привеждаше в изпълнение, а тази операция беше сложна.

И Тобаяс му бе казал да си мълчи, да си гледа работата, защото човек в инвалидна количка е уязвим и със сакатите непрекъснато стават злополуки.

Оттогава бе започнал да държи пистолета под стола си.

[1] Information Retrieval & Interpretation Services. — Б.пр. ↑

[2] Спътникова система за управление на бойните действия. — Б.пр. ↑

[3] Материя за изработване на защитно облекло. — Б.пр. ↑

[4] Частна военна и охранителна фирма, работеща по договор с армията. — Б.пр. ↑

Колекционерът беше само на няколко стъпки зад Ирод. Почувства, че се приближава към него, и докато се приближаваше, страховете му се засилваха. Ирод беше необикновен случай. Можеше да го разглежда просто като интересно предизвикателство, както ловец, който установява, че животното, което преследва, показва неподозирана хитрост. Ирод се бе замаскирал добре, Колекционерът бе успял да открие само следи от него: сключени сделки и отправени заплахи; отнет живот и тела, оставени непогребани; купени или взети от мъртвите вещи. Онова, което най-напред бе привлякло вниманието му, бе естеството на тези окултни, тайнствени артефакти. Опитва се предпазливо да открие нещо общо между тях. Сякаш нямаше определен исторически период, който да интересува Ирод, а и самите предмети бяха озадачаващи в своето разнообразие и стойност. Оставяха му само странното усещане, че те са отражение на нечие чуждо съзнание, сякаш Ирод обзавеждаше стая, готвейки се за пристигането на почетен гост, така че той да бъде заобиколен от съкровища и антикварни рядкости, които са му познати или пък представляват интерес за него; или подготвяше музейна експозиция, която ще придобие завършен вид за посетителя едва накрая, когато и основният експонат бъде поставен на мястото му.

Колекционерът вече на няколко пъти беше на крачка да се изправи лице в лице с Ирод, но той винаги се измъкваше. Сякаш някой го предупреждаваше за приближаването му и той намираше начин да го избегне дори ако това означаваше да пожертва предмет, който желае, защото Колекционерът внимаваше да слага в клопките добри примамки. Бе решил да се избави от Ирод още преди няколко години. Ирод бе убил дете, малко момче, чийто баща се бе отказал от сделка, и с това свое деяние сам си беше прочел присъдата в съзнанието на Колекционерът. Една от видимите странности на Ирод бе, че явно считаше себе си и онези, с които търгува, за обвързани от някаква изопачена представа за чест, чиито правила бяха установени само и единствено от него.

Но дори да бе имал някакви съмнения относно своето право да убие Ирод, те изчезнаха, когато разбра, че той се интересува от съкровищата, ограбени от Иракския национален музей. Това му даде първата реална представа за онова, което всъщност се търси. Бе чувал слухове за кутията, но не им бе обръщал внимание. Имаше толкова много подобни истории, водещи началото си направо от легендата за Пандора, ала тази беше различна, понеже Ирод се интересуваше от нея, а Ирод не се впускаше в безплодни дирения. Той очакваше определена развръзка и всичко, което вършеше, имаше за цел да се стигне до нея. Бе влязъл във връзка с Рошман от Париж, воден от нетърпение час по-скоро да разбере какъв е източникът на печатите, с които търговецът се беше сдобил. Рошман се бе оказал неотзивчив, тъй като Ирод не разполагаше с необходимите средства, за да участва в сериозно наддаване, дори ако проявяваше интерес към подобна покупка, какъвто явно нямаше. На свой ред и Ирод беше показал странно нежелание да заплаши Рошман, за да изтръгне информацията от него. Колекционера бе забелязал, че Ирод използва насилие само срещу по-слабите, като побойник от квартална детска площадка. Търговска къща „Рошман“ беше стабилна и имаше влияние; ако ги ядосаше, рискуваше да настрои срещу себе си клика безскрупулни богати търговци, които в най-добрия случай щяха да го отлъчат или, което беше по-вероятно, да предприемат действия срещу него. Колекционера не се съмняваше, че всеки, който влезе в конфликт с Ирод, ще пострада по пътя, но битката с хора, защитаващи бизнес за милиарди долари, свързан с тайно придвижване на откраднати антики, можеше да завърши само с неговото унищожаване.

Затова Ирод беше отстъпил, изчаквайки удобен момент. Сега значително количество печати се бяха появили в щата Мейн. Щом Рохас бе започнал да търси начин да обърне златото и скъпоценните камъни в пари, бяха тръгнали слухове, които щяха да привлекат не само Ирод и търговците. Федералните власти вече проявяваха интерес, защото Рошман бе започнал да говори, за да предпази себе си и своя бизнес. Печатите, с които разполагаше той, бяха дошли от шкаф № 5 в подземиято на Иракския национален музей, както и печатите, които в момента се предлагаха за продажба в Мейн. Дадоха му ги като възнаграждение за съветите му при определяне на цената и за помощта му при намирането на купувачи. След време той щеше да предаде на

разследващите всичко, което знае, и щеше да е само въпрос на дни, докато те започнат да стесняват кръга около замесените.

Колекционерът знаеше за д-р Ал-Даини и смяташе, че иракчанинът всъщност търси кутията, при все че не предприема нищо, за да върне останалите съкровища, заграбени през 2003 г. Направи свое разследване и научи, че Ал-Даини в момента пътува за САЩ. Той щеше да пристигне в Бостън със самолет и оттам щеше да бъде закаран направо в изоставения мотел край гр. Лангдън, Мейн. Хората, транспортирали откраднатите артефакти от мотела, бяха проявили небрежност. Две малки алабастрови статуетки бяха намерени да лежат сред високата трева и бързо бяха идентифицирани като част от съкровището, открито в Тел ес Сауан на левия бряг на Тигър през 1964 г. и впоследствие откраднато от Иракския музей. В мотела беше намерено също така и тяло на мъж, залостен отвътре в една от стаите и починал от нанесена собственооръчно огнестрелна рана, след като преди това очевидно е стрелял по някаква неизвестна заплаха.

Тялото бе открито от детектива Чарлс Паркър.

Колекционерът знаеше, че няма нищо случайно, не и когато става дума за Чарли Паркър. Паркър бе част от нещо, което и сам не разбираше; което всъщност и Колекционерът не разбираше напълно. Сега двамата отново се въртяха около една и съща плячка, като луни близначки, обикалящи в орбита около тъмна непозната планета.

Колекционерът се обади по телефона на адвокатата си. Искаше да знае къде е Паркър. Адвокатът му, стар човек, който презираше компютрите, мобилните телефони и повечето значими технологични новости от последните години, на свой ред се обади на човек, специализиран в използването на триангулацията, и мобилният телефон на Паркър бе засечен в мотел край Букспорт.

Букспорт се намираше на един час път.

Колекционерът потегли.

Ирод стоеше до колата си и гледаше към склада на Рохас. И на двата етажа светеха лампи, зад стъклата на долния се виждаха движещи се силуети. На предния паркинг имаше няколко превозни средства: камиони на „Рохас Брадърс“, две леки коли и бял джип.

Ирод се нуждаеше от лекарството си, и то в сериозни дози. С напредването на деня болките се бяха засилили и сега му се искаше да бе свършил с всичко това, за да може да си почине известно време.

Кожата в основата на тила му настръхна. В началото почти не го забелязваше на фона на острите болки; беше като да се опитваш да различиш мелодия сред какофонията на настройващ инструментите си оркестър. Раната на устата му пулсираше в топлия нощен въздух и насекомите се хранеха от него.

„Целият воня на разложение — помисли си той. — Ако трябваше да легна и да чакам смъртта да вземе душата ми, те щяха да снесат яйцата си в моята плът още преди да съм издъхнал. В това може дори да има някакво облекчение.“ Представи си как ларвите изпълзват от яйцата, устройват си пиршество върху туморите му, изяждайки гниещата тъкан, и дават възможност на останалото да се възстанови. Само че там вече не бе останала здрава плът и затова щяха да го изядат целия. Може би щеше да посрещне с радост подобна смърт след време, защото ще е по-бърза и по-естествена от начина, по който тялото му се самоизяждаше. Засега си бе намерил друг отдушник за болката. Ако това бе Божие наказание, възмездие за греховете му — защото Ирод бе грешил и бе получавал удоволствие от своите прегрешения, — той пък на свой ред щеше да налага наказания на другите. Капитана му бе дал средството, подарил му бе цел, надхвърляща обикновеното причиняване на болка като отмъщение за собствените му мъки. Беше му обещал, че светът ще скърби за него. Когато беше изтръгнат от мрака — когато се беше върнал от един ад, може би създаден от друго, в ада на собственото си тяло, — Капитана бе прожектирал в съзнанието му образи: образа на черен ангел, скрит зад стена,

присъствие, хванато в клопка; бавно избледняващи, но никога неумиращи тела.

И кутията. Капитана му бе показал кутията. Но по това време тя вече беше изчезнала, така че търсенето започна.

Кожата му продължаваше да настръхва. Разтърка врата си, очаквайки нагълталото се с кръв същество да изскочи под пръстите му, но там нямаше нищо. Между Ирод и склада се простираше празно пространство. В най-близкия му край имаше локва застояла вода, гъмжаща от буболечки. Ирод пристъпи по-близо до нея, за да може да вижда своето отражение, своето и на още някого. Зад него стоеше високо бостанско плашило в черен костюм и счупена корона на главата. Лицето му беше чувал, в който бяха изрязани две дупки за очите и липсваше уста. Плашилото нямаше опора, нямаше дървен кръст, който да го държи.

Капитана се беше върнал.

Върнън и Причард бяха залегнали на малко хълмче, позицията им беше скрита зад бодлив храсталак и увиснали ниско клони. Имаха добра видимост към къщите в съседство със склада на Рохас. И двамата лежаха абсолютно неподвижно; дори отблизо едва се забелязваше, че дишат. Дясното око на Причард бе долепено до устройството за нощно виждане на снайпера М40. Пушката стреляше на разстояние до деветстотин и петдесет метра, а той се намираще само на осемстотин метра от целите. До него Върнън търсеше вратите и прозорците през монокулярът АТН „Найт Спирит“.

Върнън и Причард бяха елитни скаути снайперисти от морската пехота, или на езика на техния занаят, ловци на вражески снайперисти. Те бяха ветерани от войната на снайперистите в Багдад, таен конфликт, който бе ескалирал, след като хаджиите бяха застреляли два екипа снайперисти от морската пехота, общо десет бойци. Бяха си играли на котка и мишка с превърналия се едва ли не в легенда Джуба, анонимен снайперист, смятан за чеченец и дори за колективно име на група снайперисти, въоръжени с произведени в Ирак пушки „Табук“, вариант на „Калашников“. Джуба беше дисциплиниран, чакаше войниците да се изправят в колите или да слязат от тях, търсеше пролуки в защитното облекло и никога не стреляше повече от веднъж, преди да изчезне. Върнън и Причард не бяха на едно мнение по въпроса дали Джуба е един човек, или са повече. Причард, по-добрият стрелец от

двамата, клонеше към първото мнение заради предпочитанията на Джуба към изстрелите в обсега на 300 м и нежеланието му да стреля повече от веднъж дори когато го провокират. Върнън не беше съгласен и се аргументираше с това, че табукът е надежден докъм деветстотин метра, но стреля най-точно на разстояние 300 м и следователно снайперистите Джуба, които използват табук, са ограничени от оръжието си. Върнън приписваше на Джуба и убийствата с „Драгунов“ и „Измаш“ .22, което предполагаше, че снайперистът не е само един, но Причард предпочиташе да не ги слага в сметката. В края на краищата Джуба се бе целил и в двама им, независимо дали ставаше дума за един човек, или за повече. Както всички други войници, и те бяха свикнали да сменят посоката: да вървят на зигзаг, да се навеждат, да се мятат насам-натам, да надникват и да се скриват веднага, за да бъдат по-трудна за улучване цел. Причард го наричаше „Битката Буги-Вуги“, а Върнън — „Джихадски рап“. Странното беше, че никой от двамата не би могъл да танцува на обикновен дансинг дори ако животът му зависеше от това, но под заплахата на опитния убиец се движеха като Джин Кели и Фред Астер.

Върнън и Причард познаваха четиримата мъже от рота „Ехо“, загинали в Рамади през 2004 г. Трима от тях бяха застреляни в главите, четвъртият на практика бе разкъсан на късчета от куршумите. В допълнение към това гърлото на единия морски пехотинец беше прерязано. Нападението бе станало посред бял ден, на по-малко от осемстотин метра от командния пост. По-късно бяха научили, че атаката навярно е дело на „ударна“ група от четирима и че морските пехотинци са били държани на мушка от известно време, но тези убийства разсеяха илюзиите относно естеството на конфликта в Ирак. Само единият от убитите беше обучен снайперист. Останалите бяха обикновени войници, а не би трябвало системата да работи така. Не по-малко от двама обучени снайперисти във всеки екип, това бе златното правило. Когато година по-късно в Хадитхах загина шестчленният снайперистки екип от Трети запасен батальон и останалите бяха принудени да спазват още по-строги правила, Върнън и Причард решиха, че там вече няма място за морските пехотинци и впоследствие мнението им бе потвърдено от експлозията, която отлепи дясната ретина на Върнън, като доведе до постоянна загуба на зрението и билет за дома.

Но преди това вече се бяха запознали с Тобаяс и присъстваха в нощта, когато беше нападнат складът. Те бяха екип 1, който покриваше подходите откъм юг. Туизъл и Грийнам бяха екип 2 и покриваха северната страна. Никой не беше питал каква е целта на мисията: за снайперистките групи беше нещо естествено да планират и провеждат собствени операции и те бяха обявили своето внедряване в района преди дни, за да могат патрулиращите части да работят около тях. Само Тобаяс и Родам знаеха къде точно ще бъдат. В крайна сметка през нощта на атаката не изстреляха дори и един куршум, което ги бе разочаровало.

Причард бе напуснал армията малко след като Върнън беше откаран у дома и това обясняваше факта, че сега лежаха един до друг в храсталака, готови да убиват мексиканци вместо хаджии. И двамата бяха спокойни, търпеливи и самотници, каквито трябваше да са хората с техния занаят. Не се разкайваха за нищо. Когато го питаха дали е изпитвал съжаление за хората, чийто живот е отнемал, Причард отвърщаше, че единственото, което е усещал, е откатът на оръжието. Това не бе съвсем вярно, убиването раздвижваше кръвта му по-силно и от секса, но въпреки това той беше морален и храбър мъж, който вярваше, че професията му е благородна, и беше достатъчно умен, за да забелязва напрежението, което се съдържа в желанието да отнемеш живот по морални съображения и същевременно да изпитваш удоволствие от извършването на този акт.

И двамата с Върнън носеха ръчно шити маскировъчни костюми с дупки за вентилация на гърба. Бяха се намазали с кал от близкия поток и тъй като грееше луна, на шапките им имаше мрежи, които да начупват формата на лицата им. Не използваха лазерни устройства. Вместо това и двамата правеха наум всички необходими изчисления: обхват, ъгъл по отношение на целите, наситеност и влажност на въздуха, скорост и посока на вятъра; добавяха дори температурата на метателния експлозив в патрона, защото патрон, който е с двацет градуса по-топъл от другите, ще удари с петдесет сантиметра по-високо цел на хиляда метра. В миналото бяха използвали справочници, калкулатори, заредени с балистичен софтуер и диаграми, залепени за прикладите. Сега вече знаеха тези неща наизуст.

Имаше лек наклон надолу. Причард пресметна, че ще се цели четирийсет и пет сантиметра над целта и по-наляво, за да компенсира

падането на куршума. Всичко бе нагласено. Единственият проблем бяха Туизъл и Грийнам. Те не бяха на позиция. Причард нямаше представа къде са. Фактът, че Тобаяс ги бе изпратил някъде преди акцията, но не си бе направил труда първо да съгласува това с тях, продължаваше да тревожи и него, и Върнън. Върнън бе служил като командир на екип Е-6, най-високият по ранг от четиримата снайперисти, и двамата с Тобаяс още се счепкваха, когато трябваше да се вземат оперативни решения. Сега бяха с един екип по-малко и това не беше добре.

Фургонът бе паркиран стотина метра зад склада на Рохас. Вратата на шофьора беше отворена. Тобаяс, с черна скиорска маска и черни работни дрехи, оглеждаше склада и околните сгради през очила за нощно виждане. Сепна се, когато наблизко се чу шумолене, после тихо подсвирване и от храстите пред него се появи силует.

— Четирима плюс Рохас — каза Малак. — Трима с МПС, един с пушка помпа, най-вероятно „Мосбърг Родблокър“. Два глока деветки в кобури под мишниците, един с пушката, другият, онзи най-близо до вратата, с МПС. Не видях никакъв алкохол. Телевизорът е включен, но не много високо. Остатъци от храна на масата.

Тобаяс кимна. Това беше добре. Хората ставаха по-бавни, след като се нахранят.

— А Рохас?

— Има стълбище от западната страна, отвътре, без чупки. Завършва пред стоманена врата, леко открената. Предполагам, че може да бъде затворена при първия знак за опасност. Прозорците на първия етаж са от удебелено стъкло, така че няма основание да очакваме, че на етажа на Рохас ще е по-различно. Няма външно стълбище, но на южната външна стена има подвижна стълба, достъпна от прозореца горе.

— Околните къщи?

— Две семейства в А и В — той вдигна пръсти, за да посочи въпросните сгради. — Две млади момичета, една жена и двама мъже в А; един глок, на колана. Две жени, един младеж, един мъж в В; един глок, на колана. Трима мъже в С; три АК47, един глок, под мишницата. Върнън и Причард имат информацията, но единият екип все още липсва.

Тобаяс погледна още веднъж целта през очилата, после ги хвърли на шофьорската седалка. Можеха да дочакат Грийнам и Туизъл, или пък да започват. Колкото по-дълго останеха на позицията обаче, толкова по-голяма опасност имаше да бъдат открити. Наведе се над седалката и погледна във фургона. Баки отвърна на погледа му, навил маската си до челото в горещината вътре. Лицето му беше плувнало в пот.

— Добре — каза Тобаяс, когато Малак се облегна отстрани на колата, — слушай...

Ирод не беше въоръжен. Пистолетът му беше в колата. Носеше само два кафяви плика. Първият съдържаеше лист хартия, на който бе напечатана цифра. Тя представляваше сумата, която бе готов да преведе на посочена от Рохас сметка в замяна на информацията как и от кого е получил печатите. Ако Рохас откажеше да даде тази информация, Ирод знаеше къде живее американската му любовница заедно с петгодишния му незаконен син. Щеше да вземе и двамата и ако се наложеше, да убие първо жената, за да покаже на Рохас, че е сериозен, но не вярваше подобни действия да бъдат необходими, особено след като Рохас погледнеше във втория плик, който съдържаеше снимки на хората, мамили Ирод в миналото, защото той имаше особен подход към жените. Задълбоченото познаване на техните тела можеше дори да го направи талантлив любовник, но той бе безполово същество. Пък и не беше жесток. Болката и страданието бяха за него средство да стигне до кончината и не получаваше особено удоволствие от прилагането им. Не беше лишен от съчувствие и собствените страдания убиваха у него всяка охота да удължава страданията на другите. По тази причина се надяваше Рохас да вземе парите. Погледна отново отражението на Капитана. Не изпита никакво притеснение. Обичаше да е в неговата компания. Питаше се дали Капитана ще дойде с него в склада на Рохас. Готов беше да провери, когато Капитана се раздвижи на повърхността на локвата. Пръстите му бяха направени от вейки и прошумолиха тихо, когато вдигна ръка и я сложи върху рамото на отражението му. Ирод потръпна неволно от тежестта и студа на докосването му, което усети така безпогрешно, както топлината на нощния въздух и жиленето на насекомите, но остана да стои неподвижно и двамата продължиха да наблюдават заедно сградата пред себе си.

* * *

Едната стена от първия етаж на склада бе скрита от пода до тавана зад сандъци с лютив сос „Фуего Саградо“^[1] на „Рохас Брадърс“. Ако някой си направеше труда да попита, вносът и дистрибуцията на този сос бе причината за съществуването на склада и едно от средствата, с чиято помощ Антонио Рохас изкарваше прехраната си. Рохас бе загубил сметката на безбройните проверки на камионите, превозващи този сос, извършвани от местните и федералните органи на реда и закона, но той нямаше нищо против. Това отвличаше вниманието им от всичките други камиони и коли, натоварени с много по-ценен товар. Макар че ако трябваше да е честен, той печелеше доста прилично и от соса, при все че от другата страна на границата имаше хора, които считаха името и етикетите му за едва ли не богохулни. Етикетите бяха много характерни, червен огнен кръст на гарвановочерен фон и надпис, който определяше соса като един от най-търсените продукти в магазините за любители на гастрономическите удоволствия и по-добрите мексикански ресторанти в цяла Нова Англия. Цената му беше почти толкова висока, колкото на марихуаната или кокаина и Рохас внимаваше да декларира всички приходи от него пред данъчните власти. С помощта на изобретателен счетоводител се създаваше впечатлението, че Антонио Рохас получава прилични, макар и неголеми печалби като доставчик на качествен лютив сос.

Тъкмо звукът от счупено шише с такъв сос сепна Рохас. Той вдигна глава от книгата на бюрото си и ръката му се пресегна към пистолета, който винаги бе близо до него. Вратата на апартамента му бе леко открехната, иначе изолацията на пода би погълнала всички шумове, които се чува отдолу: разбито стъкло, изскърцване на стол, нещо тежко, но меко, което тупна на пода.

Рохас стана и се хвърли към вратата, но закъсня с няколко секунди. През отвора се подаде дуло и откос от автоматично оръжие със заглушител го преряза през бедрата, почти отделяйки краката от тялото му. Той рухна на пода, преди вратата да се отвори докрай, но докато падаше, все пак успя да изстреля два куршума, които удариха в гърдите облечения в тъмни дрехи мъж. Кевларената жилетка пое удара

и мъжът се залюля на пети. Третият изстрел на Рохас обаче попадна по-нависоко и от тила на мъжа плисна кръв; в образувалата се червена локва цопнаха късчета от мазилка. Рохас едва успя да забележи това, преди да последват нови изстрели. Усети горещи пробождания, когато куршумите пронизаха гърба му. Остана да лежи неподвижно, ала не беше мъртъв. Виждаше лъскавите черни войнишки обувки, които го заобикаляха, и част от думите, които чуваше, достигаха до съзнанието му: „стрелба“, „въпроси“, „никакъв избор“ и „мъртъв, той е мъртъв“. Изкикоти се.

Още стъпки, отдалечаващи се, после приближаващи отново. Черни колене пред лицето му. Пръсти в косата, които повдигат главата му. Чувалчето с печатите, хванато от ръце в ръкавици, специалната подложка за тях, над която беше работил, захвърлена и разцепена на покрития с плочи под. Розови устни, които се движат в отвора на маската. Бели зъби, чисти и равни.

— Къде са останалите?

— No comprendo^[2].

Появи се нож.

— Мога да ти причиня още болка.

— Не, не можеш — каза Рохас и умря с усмивка, разкриваща два реда древно злато и скъпоценни камъни, току-що инкрустирани в зъбите му.

* * *

От склада на Рохас изстреляха откос от автоматично оръжие към наблюдателния пост на снайперистите, но друг не последва.

— Мамка му — каза Върнън. Знаеше си, че едва ли ще успеят да влязат и излязат от склада без неприятности, но се бе надявал на най-благоприятния вариант. — Добре, пригответи се.

Започна бавно да мести монокуляра по съседните три къщи, обозначени като „Кърли“, „Лари“ и „Мо“.

— „Мо“. На вратата, тръгва надясно — каза той, когато различи фигура на мъж с АК47 в ръцете.

— Виждам го.

Вдишване. Издишване. Омекотяване на спусъка. Издишване.

Натискане.

Огън.

Върнън видя как ръцете на целта излетяха нагоре, последно махване и после човекът падна.

— Попадение — каза той. — „Кърли“. Вратата. Отстояние седемстотин и петдесет метра. Вятър нула. Няма корекции. Използвай седем и две. — Този път стрелецът остана вътре, скрит зад рамката на вратата, докато се опитваше да разбере откъде е дошъл изстрелът.

Причард стреля отново. Разхвърчаха се трески и целта се дръпна навътре.

— Ух, пропусна, струва ми се — каза Върнън. — Но това би трябвало да го задържи вътре.

За момент премести поглед към склада на Рохас. От там излязоха двама от техните, които носеха трети помежду си.

— Добре, Започнали са, но имат ранен. Нека...

От най-близкия десен прозорец на „Кърли“ избухна бял пламък.

— „Кърли“. Вратата.

Причард стреля и Върнън видя как стрелецът подскочи във въздуха, когато изстрелът го улучи в главата и това причини спазъм на мускулите в краката му.

— Попадение — каза Върнън.

От „Мо“ започнаха отново да стрелят. Върнън обърна монокуляра тъкмо навреме, за да види как втори човек от групата на щурмуващите падна на земята.

— Ах, по дяволите — изруга Върнън. — Втори човек е улучен.

Причард пренасочи оръжието възможно най-бързо и започна да праща изстрел сред изстрел през прозореца на къщата на принципа „стреляй и се надявай“, загрижен само да осигури прикритие, докато ранените бъдат изнесени на безопасно място, но вече се чуваха викове и се палеха лампи и в другите къщи. Върнън видя как последният, който още бе на крака — помисли си, че трябва да е Тобаяс, — пренесе до вана един от членове на своята разстреляна група, праметнал го през раменете си като пожарникар, и внимателно го сложи на пода. После се върна за втория.

— Да вървим — каза Причард.

Изтичаха до мястото край изровена пътека, където бяха скрили двете харлита. След себе си оставиха изкаляно дънково яке, взето в

Канада от пласьор, пренасящ наркотици, велосипедист, когото бяха издебнали и оставили да лежи мъртъв край Лак-Бейкър. Беше нескопосана инсценировка, но не очакваха мексиканците да правят сериозно разследване. Те щяха да са жадни за отмъщение и якето в комбинация с рева на потеглящите мотори може би щеше да е достатъчно, за да ги прати за няколко дни по лъжлива следа.

Тобаяс седна зад волана и потегли. В страничното му огледало складът на Рохас се открояваше като тъмна грамада на фона на нощното небе; от двете страни се виждаха танцуващи сенки на приближаващи мъже. Той бе единственият останал жив. Малак беше убит в склада, а Баки получи куршум в тила, докато изнасяха тялото на Малак. Тази неразбория можеше да бъде избегната, ако Грийнам и Туизъл бяха тук, но той ги беше изпратил другаде и случилото се щеше да тежи на неговата съвест. Може би ако шибаният Причард беше по-бърз...

Експлозията не беше силна, шумът бе заглушен от дебелия тухлени стени на старата сграда, но термитното устройство — двайсет и пет на сто алуминий към седемдесет и пет на сто железен оксид — нямаше за цел да хвърли във въздуха самия склад, а да изгори всичко вътре и да остави възможно най-малко следи. И щеше също така да отвлече вниманието на преследвачите му. Сега, когато Малак и Баки бяха мъртви, нямаше кой да му осигурява прикритие, така че въпросът бе да стигне до магистралата и по целия път да не вдига крака си от педала за газта. Върнън и Причард щяха да отидат до мястото на срещата по свой собствен маршрут, но той щеше веднага да си поговори с тях, дори и само за да изпревари неизбежния гняв на снайперистите.

На телефона му имаше съобщение. Изслуша го, докато караше, и разбра, че в Бангор нещо се беше объркало. Грийнам и Туизъл не се бяха обадили и най-вероятно въпросът с Джандро оставаше нерешен. Проследяващото устройство на колата на детектива вече не даваше сигнал, следователно и детективът бе още жив. Бъркотията беше голяма, но поне си бе върнал липсващите печати. Също така носеше в джоба си толкова от зъбите на Рохас, колкото бе успял да избие. Време бе да се избавят от това, което имаха, да вземат възможно най-много пари възможно най-бързо и после да изчезнат.

Не забеляза колата на Ирод, която бе спряна на страничен път с изгасени фарове. Само след секунди Ирод потегли след вана.

[1] Свещен огън (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Не разбирам (исп.). — Б.пр. ↑

В мотелската стая бе тихо. Мел и Боби бяха седнали на леглото, тя го прегръщаше и го милваше по лицето, сякаш го награждаваше, задето най-сетне се бе разтоварил от всичко, което знаеше. Ейнджъл бе до прозореца и наблюдаваше паркинга. Аз седях на второто легло и се опитвах да асимилирам всичко, което бях чул. Тобаяс и хората му контрабандираха антики, но ако можеше да се вярва на Боби, те бяха донесли със себе си още нещо. То никога не е трябвало да бъде откривано и никога не е трябвало да бъде отваряно. Било е част от примамката, сложено е било в нея както отрова в месо. Искаше ми се да вярвам, че Джандро греша, че вината и стресът карат тези мъже да посягат на своя живот и живота на други хора като съпругата на Брет Харлан и Фостър Джандро. Защото Боби потвърди, че се е обърнал към братовчед си във връзка със своите тревоги, и смята, че неофициалните проучвания на Фостър са довели до неговото убийство. Оставаше открит само въпросът кой е натиснал спусъка. Аз залагах на Тобаяс в началото, но Боби не беше толкова сигурен: той бе предупредил братовчед си за Джоуел Тобаяс и не виждаше как той би се съгласил да се срещне с него без свидетели на неосветения паркинг на полуразрушен бар. Тогава Боби ми каза за една от своите срещи с Кари Сандърс и как е обсъждал с нея някои от тревогите си.

Кари Сандърс. Не само Тобаяс свързваше всичките тези мъже, но и Сандърс. Била е в „Абу Граиб“, както и мистериозният Родам, или Нейлън. В един или друг момент е била в контакт с всичките мъртви мъже и е имала оправдание да се движи между тях. Джандро не би се съгласил да се срещне на изоставен паркинг с потенциално опасен бивш военен като Тобаяс, но може би се е съгласил да се срещне с жена. Обадох се на Гордън Уолш и му разказах всичко, което знаех. Оставих само Тобаяс. Тобаяс бе мой. Уолш заяви, че ще се заеме лично със Сандърс и ще види какво ще излезе.

* * *

Пръв го забеляза Луис, който, отпуснат ниско в лексуса, наблюдаваше подходите към стаята. Дрипльото се разхождаше из паркинга с цигара, висяща от дясната му ръка. Носеше черно палто над черен костюм, ризата смачкана и разкопчана на врата, сакото и панталонът с отличителните особености на евтини дрехи, при това зле поддържани. Косата му бе зализана назад и твърде дълга на тила, увиснала на мазни кичури над яката. Луис наблюдаваше огледалата, както и част от мотела, която се виждаше през предното стъкло. Трябваше да го види, че идва, ала не го беше видял.

И веднага разбра кой е и какво представлява: това беше Колекционерера.

Този мъж беше облечен с дрехи от евтини магазини и имаше вид на човек, когото животът не е глезил и той е решил да му отвърне по същия начин, но всичко това беше външният му облик. Луис бе срещал опасни мъже и някои от тях бяха загинали от неговата ръка, но човекът, който крачеше сега към вратата на стая 112, отделяше през порите си заплаха, както другите хора отделят пот. Луис почти я подуши от разстояние, когато се измъкна тихо от колата и тръгна след него. Дъх на заплаха и още нещо: на изгорени жертвоприношения, на кръв и на костници. Въпреки че стъпките на Луис бяха тихи, Колекционерера вдигна ръце, без да се обръща, още докато беше на пет метра от него. Цигарата бе изгоряла чак до пожълтялата кожа на пръстите, но ако го болеше, той не показваше това по никакъв начин.

— Можеш да хвърлиш това, ако ти пречи — викна Луис.

Колекционерера остави цигарата да падне от пръстите му.

— Безобразие. Можех да дръпна още веднъж.

— Цигарите ще те убият.

— Така казват.

— Може аз да те убия преди това.

— А дори не сме се запознавали официално, макар да имам чувството, че те познавам. Може да се каже, че съм те наблюдавал от разстояние, теб и твоя партньор. Възхищавал съм се на работата ти.

— Предполагам, че трябва да се чувствам поласкан, а?

— Не, просто трябва да си благодарен, че не съм имал причина да те подгоня. За известно време беше на косъм от проклятието. Сега изкупваш своите грехове. Ако продължаваш в същия дух, все още можеш да бъдеш спасен.

— Ти спасен ли си? Ако си спасен, не съм сигурен, че бих искал да имам такава компания.

Колекционера издиша през носа най-близкото подобие на смях, до което бе успял да достигне през вечността.

— Не, аз съществувам между спасението и ада. Увиснал в пространството, ако щеш: мъж с неустановено положение.

— Падни на колене — каза Луис. — Сложи ръце на главата и ги дръж там.

Колекционера стори каквото му беше казано. Луис го доближи бързо, опря пистолета в главата му и почука силно на вратата. Отблизо миризмата на никотин караше очите му да сълзят, но тя служеше за замаскиране на другите миризми.

— Аз съм — каза Луис. — Имам компания. Твой стар приятел. Вратата се отвори и Колекционера вдигна поглед към мен.

* * *

Той седна на стол до вратата. Луис го беше претърсил, но не беше въоръжен. Разгледа надписа „Тук не се пуши“ до телевизора, намръщи се и сплете пръсти пред корема си. Боби Джандро го гледаше като човек, който, след като се събуди, вижда над лицето му да се спуска паяк. Мел се беше оттеглила и седеше в ъгъла зад Ейнджъл, приковала очи в непознатия, сякаш очакваше той да ни се нахвърли.

— Защо си тук? — попитах го аз.

— Дойдох да те търся. Изглежда, че и двамата преследваме една и съща цел.

— Която е?

Тънък пръст, нокътят с цвят на ръжда, се вдигна и посочи Джандро.

— Нека позная каква е историята дотук — каза Колекционера. — Войници; съкровище; висока смъртност между крадците.

Джандро сякаш се канеше да възрази срещу използването на думата „крадци“, но Колекционера обърна своя насмешлив поглед към пръста си и той се отказа.

— Освен че не са знаели какво крадат — продължи Колекционера, — не са и подбирали. Вземали са всичко, което могат,

без да си задават въпроса защо им е било толкова лесно. Но ти си платил висока цена за това, господин Джандро, нали? Всички вие сте платили висока цена за греховете си.

Джандро се сепна.

— Откъде знаете името ми?

— Имената са моят бизнес. Имало е кутия, нали? Златна кутия. Оставили са ви я, за да я намерите — навярно в оловен контейнер, защото не са искали да поемат никакъв риск, обаче са я сложили на място, където е било невъзможно да не я забележите. Кажете ми, господин Джандро, прав съм, нали?

Джандро само кимна.

— Искам тази кутия — каза Колекционера. — Затова съм дошъл.

— За колекцията ти? — попитах аз. — Мислех, че някой трябва да умре, преди да предявиш претенции към нещо, което е притежавал.

— О, някой ще умре, ако стане така, както искам, и благодарение на това колекцията ми ще се увеличи много, но кутията няма да е част от нея. Тя не ми принадлежи. Тя не принадлежи на никого. Тя е опасна. Някой я търси, мъж на име Ирод, и е изключително важно да не му се позволи да я намери. Ако я намери, той ще я отвори. Притежава нужното търпение и умения. Онзи, който го придружава, има знанието.

— Какво е съдържанието ѝ? — попита Ейнджъл.

— Три същества — отвърна Колекционера. — Стари демони, ако предпочитате. Кутията е последният от поредицата опити те да бъдат затворени, но конструкцията ѝ е била накърнена от суетата на майстора, който забравил, че изковава затвор. Златото е толкова мек метал. С течение на времето се появили пролуки. Нещо от онова, което се съдържа вътре, намерило път да излезе навън, да трови съзнанието на хората, които влизат в съприкосновение с нея. Оловният контейнер бил опит — груб, но ефикасен — да се противодейства на тази заплаха. Подобно на матовата боя, използвана за да се покрие златото, той скривал също и онова, което е вътре.

— Защо просто не са го изхвърлили в океана или не са го заровили някъде?

— Защото единственото нещо, което е по-лошо от това да се знае къде може да е, е да не се знае. Кутията е била наблюдавана. Винаги е била наблюдавана, знанието за нея се е предавало от поколение на поколение. Накрая тя е била скрита между купища лишени от стойност

предмети в подземието на музея в Багдад, а после е дошла войната и музеят е бил разграбен. Кутията е изчезнала заедно с много други ценни предмети, но онези, които са я взели, някак си са добили представа за нейното естество, колкото и непълна да е била тя. Възможно е дори да се знаели точно с какво си имат работа още от момента, когато тя се е появила. Предметите, откраднати от Иракския национален музей, в по-голямата си част са били подбрани внимателно. Знаете ли, че през онези априлски дни от музея са откраднати седемнайсет хиляди предмета, че четиристотин и петдесет от четиристотин петдесет и един сандъци са били изпразнени, но само двайсет и осем от тях са били счупени? Останалите просто са били отключени, което означава, че онези, които са крали от тях, са имали ключове. Изненадващо, не мислите ли? Една от най-големите кражби от музей в историята, един от най-големите грабежи от времето на монголите — дело на вътрешни хора.

Но това е без значение. Когато господин Джандро и приятелите му са дошли да търсят съкровище, кутията им е била предадена може би с надеждата, че ще сторят тъкмо това, което са сторили: ще я докарат в тази страна, страната на неприятеля, където ще я отворят. Сега знаете какво представлява кутията. За отплата ми кажете къде да я намеря.

Очите му обиколиха всички лица в стаята, сякаш информацията, която търсеше, можеше някак си да бъде прочетена върху тях, след което се приковаха в моите.

— Защо трябва да ти вярваме? — попитах. — Ти манипулираш истината за собствените си цели. Ти си просто престъпник, нищо повече, сериен убиец, който застава под Божието знаме за собствено удобство.

В очите на Колекционера блесна светлина, сякаш в пропаст лумнаха два еднакви пламъка.

— Не. Аз не съм просто убиец, аз съм инструмент в Божиите ръце. Аз съм изпълнител на Божията воля. Не всичките му дела са красиви...

Колекционера изглеждаше възмутен от мен и, струва ми се, от себе си.

— Трябва да забравиш за своите огорчения, както и аз трябва да забравя за моите — каза той след малко. — Ако аз те безпокоя, ти ме

смущаваш. Не ми е приятно да съм близо до теб. Ти си част от някакъв план, в който не съм посветен. Тръгнал си към разчистване на сметки, което ще доведе до твоята смърт и смъртта на всички, които са с теб. Дните ти са преброени и не искам да съм близо до теб, когато паднеш. — Колекционера вдигна длани към мен и в гласа му прозвуча молба. — Така че нека направим това, защото за колкото и лош да ме мислиш, човекът на име Ирод е по-лош от мен, а заедно с него се движи едно същество, което той си въобразява, че разбира, и което навярно му е обещало награда за неговите услуги. То има много имена, но Ирод го познава само под едно, името, което той му е дал, когато за пръв път е намерил начин да пропълзи като червей в неговото съзнание.

— А ти как го наричаш? — попитах аз.

— Не го наричам с никакво друго име, освен с онова, което изразява истинската му същност — отвърна Колекционера. — Мрака: въплътеното зло. Онзи, който чака зад стъклото.

Ирод сложи ръката си под крана и остави водната струя да отмие кръвта. Гледаше фигурите, които образуваше тя, червен вихър, който се блъскаше в неръждаемата стомана като ръкави на далечна спирална мъглявина, устремени към катастрофата. От носа му се отрони капка пот и се загуби. Той затвори очи. Пръстите го боляха и главата го цепеше, но това поне беше друг вид болка, болка от тежък труд. Да измъчваш друго човешко същество бе изтощително занимание. Погледна отражението си в стъклото на прозореца и видя свлеклия се на стола човек с вързани зад гърба ръце. Ирод бе махнал парцала от устата му, за да чуе каквото имаше да му каже, и не си бе направил труда да го върне на мястото му, когато той бе спрял да говори. Не беше необходимо. Човекът едва имаше сили да диша, а скоро и те щяха да свършат. Зад отпуснатата фигура се виждаше друга, с ръце, опрени леко на облегалката — Капитана още веднъж бе приел формата на малкото момиче в синя рокля, дългите сплетени на плитки коси висяха между гърдите му. Както и преди, момичето не бе на повече от деветдесет години, но гърдите му бяха изненадващо добре развити; неприлично добре развити, помисли си Ирод. Лицето му бе стряскащо бледо, но незавършено. Очите и устата представляваха черни овали, размазани по края, сякаш някой се бе опитвал да изтрие дебела черта от молив със зацапана гума. То стоеше съвсем неподвижно, главата му беше почти на една и съща височина с главата на седналия човек.

Капитана чакаше Джоуел Тобаяс да умре.

Не би било вярно, ако кажем, че Ирод беше безнравствен човек. Нито пък че бе аморален, защото той схващаше разликата между морално и неморално поведение и осъзнаваше необходимостта от честност и почтеност във всичките си дела. Изискваше го от другите, изискваше го и от себе си. Но в него съществуваше една празнота, също като кухнята в средата на някои плодове, след като костилката бъде извадена. Тя ускорява загниването. Тъкмо от тази празнота идваше и предразположението му към някои особености в поведението. Измъчването на мъжа, който сега умираше на стола, не

му бе доставило удоволствие и щом бе научил каквото му трябваше, той бе прекратил работата върху интериора на тялото му, при все че нанесените щети бяха толкова големи, че въпреки спирането на агресивните насилствени действия страданията му продължаваха. Сега, след като последните следи от кръвта бяха измити, Ирод се почувства длъжен да ги прекрати.

— Господин Тобаяс — каза той, — струва ми се, че достигнахме края.

Взе пистолета, оставен до умивалника, и се приготви да обърне гръб на прозореца.

Когато понечи да го стори, фигурата на момичето се раздвижи. То промени положението си, така че сега се намираще малко вдясно от него. Мръсна ръчичка се вдигна и погали Тобаяс по лицето. Почувствал докосването, той отвори очи. Изглеждаше объркан. Усецаше пръсти върху кожата си, ала не виждаше нищо. Момичето се наведе по-близо до него. От тъмната орбита на устата се показва език, дебел и дълъг, и започна да лочи кръвта около устата на умирация. Той опита да извърне глава, но момичето реагира на движението, като се вкопчи в дрехите му, провря крака между неговите и притисна тялото си към него. Нещо в начина, по който позата на Тобаяс се бе променила, му позволи да види отражението си в опушеното стъкло на пещта — своето отражение и съществуването, което се натискаше в него. Изскимтя от ужас.

Ирод отиде при него, опря пистолета в главата му и дръпна спусъка. Капитана изчезна и всяко движение спря.

Ирод направи крачка назад. Знаеше, че Капитана е някъде наблизко. Усецаше гнева му. Рисува да хвърли поглед към вратата на пещта, но не видя нищо.

— Не беше необходимо — каза на слушащия го мрак. — Той страда достатъчно.

Достатъчно? Достатъчно за кого? За него, да, но за Капитана страданията никога не можеше да бъде достатъчно. Раменете на Ирод се отпуснаха. Тъй като нямаше друг избор, принуден бе отново да погледне към прозореца. Капитана стоеше точно зад него, но вече не беше малко момиче. Вместо това бе приел формата на безполово същество в дълго сиво палто. Лицето му беше размазано, непрекъснато променяща се поредица от образи, в които Ирод разпознаваше хората,

когото някога бе обичал: майка си и сестра си, вече покойници; баба си, обожавана и отдавна погребана; приятели и любовници, живи и мъртви. Всички те бяха в агония, лицата им изкривени от болка и отчаяние. Накрая и неговото лице се появи между тях и той разбра.

Това можеше да се случи. Ядосаше ли Капитана само още веднъж, ето какво щеше да стане.

Капитана си тръгна, оставяйки Ирод сам с трупа. Той прибра пистолета в кобура под мишницата си и хвърли последен поглед на мъртвия. Чудеше се колко ли време ще мине, преди приятелите му да го открият и дали изобщо беше останал някой от тях. Едва ли имаше значение. Сега Ирод знаеше у кого е кутията, но трябваше да побърза. Капитана го беше предупредил, че Колекционера идва.

Ирод бе чувал различни истории за Колекционера много преди той да започне да го преследва; за онзи опърпан субект, който си въобразява, че е жертвар на души, и който събира сувенири от жертвите си. От Капитана бе научил още повече. Колекционера искал кутията за себе си, така бе казал и Ирод му беше повярвал. Бе внимавал да се прикрива добре, като използва различни чужди имена, фантомни компании, лишени от скрупули адвокати и нелегални превозвачи, които не се интересуват от сертификати и митнически документи, стига заплащането да е добро. Но уникалността на някои от неговите покупки и проучванията, които бе правил в течение на своите търсения, макар и дискретни, неизбежно бяха привлекли вниманието на Колекционера. Сега беше жизненоважно да остане на крачка пред него, защото щеше да му е нужно време, за да разгадае сложните механизми на ключалките. Щом кутията бъдеше отворена, Колекционера нямаше да е в състояние да направи нищо, никой нямаше да е в състояние. Победата на Капитана щеше да е реваншът на Ирод и той най-сетне можеше да умре и да потърси наградата си в отвъдното.

Ирод излезе от къщата, мина покрай телата на Причард и Върнън, които лежаха в двора, и се качи в колата си. В далечината виеха сирени, които приближаваха. Когато понечи да запали двигателя, откъм багажника се чу блъскане, заглушено от шума на мотора.

Когато Карън Емъри бе малко момиче и току-що бе започнала да спи в собствена стая, макар и на отворена врата, през която ясно се виждаше спалнята на майка ѝ, някакъв мъж бе нахлул в къщата им малко след полунощ. Карън се бе събудила и го бе видяла да стои в ъгъла на нейната стая, обгърнат от тъмнина, и да я наблюдава. Той бе абсолютно тих, не се чуваше дори дишането му, но при все това присъствието му, примитивното усещане, че нещо не е наред и опасността е близо, я бе изтръгнало от съня. Гледаше го и не можеше да изпищи, толкова беше изплашена. Десетилетия по-късно все още си спомняше сухотата в устата, астматичния звук, изтръгнал се от гърдите ѝ, когато се бе опитала да извика за помощ, чувството, че огромна тежест я притиска надолу в леглото и не ѝ позволява да мръдне.

Изведнъж мъжът прехвърли тежестта си, сякаш се готвеше да скочи, протегна към нея облечените си в ръкавици ръце и това развали магията. Тогава тя изпищя толкова силно, че след това гърлото я боля дни наред, и човекът се втурна към стълбите. Майка ѝ излезе от стаята си навреме, за да го види как отваря вратата и изчезва навън. След като провери как е дъщеря ѝ, тя се обади на 911, в квартала нахлуха коли и търсенето започна. По-късно бе заловен скитник на име Кларънс Бътъл, докато се криел зад кофа за смет във входна алея. Карън каза на полицаите, че не го е видяла добре и не си спомня нищо за него. Майка ѝ също твърдеше, че е видяла само гърба на човека в тъмното и е била твърде уморена и стресната, за да забележи нещо, което би го различило от другите гърбове, които е виждала. Крадецът бе влязъл в къщата през прозореца, но не беше оставил следи и защитаваше яростно своята невинност, като твърдеше, че се е скрил в алеята само защото го е било страх от полицията и не е искал да бъде обвинен в нещо, което не е извършил. Говореше като дете и избягваше погледите на детективите.

Задържаха го за двайсет и четири часа. Той не пожела да говори с адвокат, тъй като не бе обвинен в извършването на никакво престъпление. Даде им имената си и каза, че поначало бил от

Монтгомъри, Алабама, но от близо дванайсет години скитал насамнатам. Не знаел точно на каква възраст е, но мислел, че може да е на трийсет и три, „както нашия Бог Исус Христос“.

По време на престоя му в ареста бе намерено късче плат на пирон до прозореца на Карън. То отговаряше напълно на дупката в палтото на Кларънс Бътъл. Обвиниха го в проникване с взлом в чужда собственост и притежание на смъртоносно оръжие — нож, напъхан под хастара на палтото му. Откараха го в окръжния затвор да чака процеса и още бе там, когато установиха съвпадение в автоматизираната система за сравняване на пръстови отпечатьци. Година по-рано деветгодишно момиче на име Франи Кийтън било отвлечено от дома на родителите си в Уинетка, Илинойс, и след едноседмично търсене тялото му било открито в отводнителен канал.

Момичето било удушено, но нямало следи от сексуално насилие, макар че дрехите му били съблечени. Пръстовият отпечатък, който съвпаднаше с този на Кларънс Бътъл, бил взет от лявото око на куклата, намерена до тялото на Франи Кийтън.

Когато го попитали за Уинетка, Кларънс Бътъл се усмихнал дяволито и казал: „Бях лошо, лошо момче...“

Годините минаваха, а Карън Емъри продължаваше поне веднъж месечно да се буди нощем, убедена, че Кларънс Бътъл, това лошо, лошо момче, е дошъл да я отнесе до някой отточен канал и да поиска от нея да си играят.

Но сега други кошмари бяха изместили тези за Кларънс Бътъл. Отново бе чула гласовете да шептят на своя странен език, но този път ѝ се бе сторило, че те не правят опити да говорят с нея. Всъщност беше усетила тяхното пълно пренебрежение и дори презрение. Сега те очакваха пристигането на друг, на онзи, който ще отговори на техните настойчиви молби. Чакали бяха дълго и ставаха нетърпеливи. Този път тя видя в съня си как Джоуел влезе в мазето, пристъпи в мрака и гласовете се извисиха в приветствено кресчендо... Но Джоуел не беше тук. Преди да замине, той бе сложил малка кутия на възглавницата до нея.

— Щях да ги пазя за рождения ти ден — каза той. — После реших да не чакам.

Тя прие това за извинение — извинение, задето я беше ударил и я бе оскърбил. Отвори кутийката. Обиците бяха от потъмняло злато, но

със сложна гравюра и толкова изящни, че приличаха повече на дантела, отколкото на метал. Още преди да ги докосне, разбра, че са стари, че са стари и ценни.

— Откъде ги взе? — попита и още щом думите излязоха от устата ѝ, почувства, че реакцията ѝ е погрешна, че тонът ѝ издава съмнение, а не възхищението и благодарността, които очаква Джоуел. Помисли си, че той може да грабне кутийката от ръцете ѝ или да избухне в нов пристъп на гняв, но Джоуел не стори нищо такова, просто изглеждаше огорчен.

— Това е подарък. Мислех, че ще ги харесаш.

— Харесвам ги — отвърна тя с треперещ глас. Извади обиците от кутийката. Бяха по-тежки, отколкото бе очаквала. — Красиви са. — Усмихна се, опитвайки да спаси положението. — Наистина са красиви. Благодаря ти.

Той кимна.

— Е, добре тогава.

Наблюдаваше я, докато тя си ги слагаше, но разсеяно. Беше го разочаровала. Още по-лошо, чувстваше, че със своето поведение бе затвърдила подозренията му. Щом се увери, че е тръгнал, свали обиците и ги върна в кутийката, после дръпна чаршафа над главата си и започна да се моли сънят да дойде по-бързо. Искаше да си почине. И да не сънува. По-късно взе един амбиен и сънят дойде, а с него дойдоха и гласовете.

Събуди се късно следобед. Чувстваше главата си замаяна и беше дезориентирана. Канеше се да извика Джоуел и когато си спомни, че него го няма, въпреки неприятностите напоследък ѝ се прииска да не беше сама и той да беше наблизо. Каза ѝ, че тази нощ няма да се прибира, а може би и следващата. Обеща да ѝ се обади. Голяма сделка щяла да завърши добре за него и тогава щели да си потърсят по-хубава къща. Можели дори да заминат някъде за известно време, на някое хубаво и спокойно място. Тя му отговори, че ѝ се иска да замине някъде с него, но се чувства щастлива и тук, където са си сега, и че ще се чувства щастлива навсякъде, стига той да е с нея и стига да е доволен. Тобаяс каза, че това е една от причините, заради които я харесва толкова много: че не иска непрекъснато скъпи неща и има скромни желания. Но тя изобщо нямаше това предвид и се подразни, че той я разбра погрешно. Държеше се покровителствено с нея, а тя

мразеше да я покровителстват, мразеше и глупавите му тайни, които държеше сега в мазето, и това, че не ѝ казваше всичко за пътуванията си с камиона и за стоките, които превозва.

А и обиците. Претърколи се на леглото и отвори кутийката. Красиви бяха. И антикварни. Не, дори още по-стари. Антикварни бяха мебелите и бижутата от XIX век или поне тя мислеше така. Тези обици обаче бяха древни. Почти бе усетила колко са стари още първия път, когато ги бе докоснала.

Стана и пусна водата във ваната. Денят и без това бе почти минал и нямаше защо да си прави труда да се облича. Щеше да прекара вечерта по халат, да погледа телевизия и да поръча пица. Джоуел го нямаше и тя си сви цигара от малките запаси трева, които криеше в личното си чекмедже, и я изпуши във ваната. Джоуел не одобряваше наркотиците и въпреки че никога не беше опитвал да ѝ забранява тревата, бе дал да се разбере, че не иска да знае, ако тя пуши. И Карън си позволяваше това само когато той не е наблизо или в компания.

След ваната и тревата се почувства така добре, както отдавна не се бе чувствала. Погледна отново обиците и реши да види как ѝ стоят. Вдигна косата си нагоре, уви се в чист бял чаршаф и застана пред огледалото, просто за да добие представа как би изглеждала в едно далечно време. Почувства се малко глупава, че го прави, но трябваше да признае, че изглеждаше елегантна с проблясващите в светлината на лампата обици и частиците жълта светлина, които се сипеха по лицето ѝ като пращинки. Джоуел едва ли можеше да си позволи подарък като тези обици, освен ако наистина не лъжеше за сумите, които печели като шофьор на камион. Единственият извод, който можеше да се направи, бе, че е замесен в нещо незаконно и обиците са част от това нещо, може би размяна или търговия с някои от стоките. Това помрачи малко красотата им. Карън никога през живота си не бе откраднала нещо, дори бонбон или евтина козметика, стандартните цели на крадлите на дребно сред приятелките ѝ от гимназията. В закусвалнята никога не вземаше повече от безплатната храна, която ѝ се полагаше. Порциите и без това бяха повече от щедри и не виждаше защо трябва да проявява алчност. Въпреки че имаше една-две сервитьорки, които използваша тази си привилегия като оправдание да си носят вкъщи

храна и да се тъпчат заедно с гаджетата си, а вероятно и с всеки друг, който случайно намине у тях.

Но обиците бяха толкова хубави! Никога не ѝ бе подарявано нещо така прекрасно, толкова старо, толкова ценно. Сега, когато бяха на ушите ѝ, вече не ѝ се искаше да ги сваля. Ако Джоуел можеше да я убеди, че се е сдобил с тях по честен начин, щеше да си ги задържи, но също така щеше да разбере, ако я лъже. Ако решише да я излъже за обиците, връзката им наистина щеше да е застрашена. Тя вече бе решила да му прости, задето я бе ударил отново, защото го обичаше, но беше време Джоуел да бъде честен с нея, а може би и със себе си.

Седна на леглото и включи телевизора. „Какво пък толкова“, каза си и си сви втора цигара. Даваха някакъв филм, някаква тъпа комедия, която вече бе гледала, но сега, когато беше малко надрусана, ѝ се стори много по-смешна. След това започна друг филм, този път екшън, но тя започваше да задрямва. Очите ѝ се затвориха. Чу се да хърка и това я събуди. Легна и сложи глава на възглавницата. Гласовете се появиха отново, но този път имаше странното чувство, че сънят и кошмарите за Кларънс Бътъл са започнали да се комбинират, защото в съня си почувства нечие присъствие наблизо.

Не, не в съня си.

В къщата.

Отвори очи.

— Джоуел? — извика, мислейки си, че може да се е върнал порано от очакваното. — Ти ли си?

Нямаше отговор, но тя почувства, че думите ѝ предизвикват реакция някъде другаде в къщата — затишие, където преди това бе имало движение, тишина, където бе имало звук.

Седна в леглото. Ноздрите ѝ потрепнаха. Долови непозната миризма, на плесен, но също и на парфюм, като на стари църковни одежди, все още пропити с дъх на тамян. Намери халата и го облече, покривайки голотата си, но преди да тръгне към вратата на спалнята, се сети нещо. Върна се при нощното си шкафче и отвори чекмеджето. Вътре имаше „Лейди Смит“^[1], трийсет и осми калибър. Джоуел бе настоял да държи пистолет вкъщи, водил я бе в гората и я бе учил да стреля. Тя не харесваше пистолета и се бе съгласила да го вземе най-вече за да го успокои, но сега се радваше, че не е съвсем беззащитна в негово отсъствие.

Спря на горния край на стълбицето, но не чу нищо, не и в началото. После го долови. Шепотът бе започнал отново и този път беше будна.

[1] Дамски револвер „Смит&Уесън“. — Б.пр. ↑

Карън стоеше пред вратата на мазето и се заслушваше. Чувстваше се като сомнамбул, защото главата ѝ още беше замаяна от хапчето за сън, тревата и дремането цял ден. Всичко изглеждаше леко размазано. Когато обръщаше глава, очите ѝ сякаш закъсняваха с част от секундата да последват движението и резултатът бе зашеметяващо размътване на зрението. Предпазливо сложи ръка на вратата, коленичи и доближи ухо до ключалката. Странно, силата на гласовете, които чуваше, не се промени, макар да бе сигурна, че шепотът, който чуваше, идва иззад вратата. Изведнъж гласовете се озоваха вътре в нея и зад нея и резултатът бе промяна в начина, по който ги възприемаше: представи си цялата ситуация като равностраничен триъгълник, на единия ъгъл на който се намираше тя, на другия — източникът на гласовете, а на третия — излъчваните от него звуци. Тя подслушваше разговор. Участниците в него не знаеха за присъствието ѝ, или по-скоро знаеха, че то не е от значение. Това ѝ напомни времето, когато бе още съвсем малка и през слънчевите дни баща ѝ и приятелите му се събираха и сядаха около масата в градината да пият бира, а тя се настаняваше под сянката на някое дърво, наблюдаваше ги и улавяше по някоя дума или фраза, но не можеше да следи и разбира напълно същината на разговора.

Въпреки неприязънта си към тъмните пространства и загрижеността си как ще реагира Джоуел, ако разбере, че си е позволила да влезе в неговото мазе — защото бе сигурна, че той ще погледне на постъпката ѝ именно по този начин, — искаше да види какво има там, долу. Знаеше, че е складирал нещо ново в мазето, защото го бе видяла да пренася последните сандъци от камиона, когато се беше прибрала от работа предния ден. При мисълта, че се готви да го направи, потръпна от вълнение, примесено с лоши предчувствия, дори със страх.

Започна да търси ключа за мазето. Джоуел държеше един на верижка заедно с останалите си ключове, но предполагаше, че някъде тук трябва да има резервен. Вече се ориентираше добре във всичките

общи части на къщата. В едно от чекмеджетата в кухнята имаше куп стари боклуци, включително отделни ключове, шифровани ключалки и винтове. Прерови всичко това, но не успя да намери ключ, който изглежда подходящ за ключалката на мазето. След това претърси джобовете на палтата му на закачалката в коридора, но откри само прах, две монети и стара квитанция за бензин.

Накрая, давайки си сметка, че е на път да премине границата, претърси дрешника на Джоуел. Пъхаше пръсти в джобове на костюми и в обувки, под купища ризи, чорапи и бельо. Всичко бе чисто и спретнато сгънато, навик от службата във войската. Прехвърлила половината, започна да забравя за ключа и да изпитва наслада от интимното естество на претърсването и онова, което то разкриваше за мъжа, когото обича. Откри снимки от службата му във войската и писма от бивша любовница, от които прочете само няколко, тъй като се разстрои от мисълта, че друга жена може да е обичала Джоуел колкото нея, и се ядоса, че той бе запазил тези писма. Започна да ги прехвърля, докато не намери онова, което търсеше, с обръщение само „Драги Джон“, в което тя съобщава на Джоуел, че ѝ е прекалено трудно да понася дългата им принудителна раздяла заради службата му във войската и иска да сложи край на тяхната връзка. Писмото беше от март 2007 г. Карън се чудеше дали жената, чието име бе Фей, си е намерила друг, преди да напише това писмо. Шестото чувство ѝ подсказваше, че случаят е тъкмо такъв.

В стоманена кутия на пода на дрешника имаше пистолет „Ругер“ и най-различни ножове, включително щик. Потръпна при вида и ужасяващата близост на тези остриета, създадени да проникват в плътта и способни да създават брутална връзка между убиец и жертва, да съединяват за кратко отделни личности.

До ножовете лежеше ключ, на вид като този за вратата на мазето.

Занесе го долу и го пъхна в ключалката. Държеше ключа с лявата си ръка, хванала в дясната малкия „Лейди Смит“. Ключът се превърта леко, тя отвори вратата и изведнъж забеляза колко е тихо в къщата. Шепотът беше замлъкнал.

Стълбата към мазето пред нея тънеше в мрак, светлината от коридора падаше само върху първите три стъпала. Пръстите ѝ намериха шнура, който висеше от тавана. Дръпна го и лампата над

главата ѝ се запали, така че сега виждаше всичките. Долу имаше друг шнур, който палеше останалите лампи в мазето.

Стъпваше бавно и внимателно. Не искаше да се препъне, не и тук. Не беше сигурна коя от двете опасности е по-страшна: Джоуел да се върне и да я намери в мазето със счупен крак или да не се върне и тя да остане там и да чака гласовете да зашепнат отново, насаме с тях.

Прогони тази мисъл от главата си, тя нямаше да я избави от страха. На предпоследното стъпало се изправи на пръсти, хванала се здраво за перилото, и дръпна втория шнур. Нищо не се случи. Опита още веднъж, като дръпна веднъж, после два пъти. Мракът пред нея все още бе непрогледен, както и зад нея и вляво от нея, където мазето се простираше почти по цялата ширина на къщата.

„По дяволите“, помисли си. После си спомни, че практичният Джоуел държеше фенер на рафта непосредствено след последното стъпало, точно за случаи като този. Видяла го бе, когато ѝ показа мазето за пръв път, в деня, когато се бе пренесла при него. Прокара пръсти по желязна греда, изненадана, че металът е толкова студен, после остави ръката си бавно да се плъзне хоризонтално по рафта, тревожейки се да не блъсне фенера и да го събори на пода. След малко пръстите ѝ го сграбчиха. Завъртя горната част и фенерът огря тавана, открои паяжините и накара един паяк да се стрелне към ъгъла. Но лъчът беше слаб. Батериите трябваше да бъдат сменени, но тя нямаше да остане дълго тук, долу, само колкото беше нужно.

Откри новите дървени сандъци и картонени кашони почти веднага. Джоуел ги бе струпал в далечния ъгъл. Тръгна тихо към тях с обутите си в пантофи крака, потръпвайки от студа в мазето. Всички сандъци и кашони бяха отворени и пълни с опаковъчен материал, повечето със слама, останалите с късчета дунапрен. Бръкна в най-близкия и напипа малък цилиндричен предмет, завит в шуплеста опаковка. Извади го от кашона и го разопакова в лъча на фенера. Той освети два скъпоценни камъка, инкрустирани в златните дискове в двата края, и непознати знаци, гравирани в нещо, за което бе сигурна, че е слонова кост. Отново зарови ръка в кашона и намери още един цилиндър, после трети. Всеки бе малко по-различен от предишния, но общото между всичките бяха златото и скъпоценните камъни. Навътре имаше още цилиндри, две дузини, ако не и повече, и поне още толкова стари златни монети в отделни пластмасови калъфчета. Тя зави отново

цилиндрите, които беше разопаковала и ги върна на мястото им, после премина към следващия кашон. Той беше по-тежък. Почисти малко от сламата, с която беше запълнен, за да открие красиво изрисувана ваза. До нея в кашона, използван преди това за транспортиране на вино, имаше мраморна глава на жена с очи от лазурит. Прокара пръсти по лицето ѝ, толкова живо, толкова съвършено. Въпреки че не беше от хората, които досаждат на музеите с посещенията си, тук, в това плесенясало мазе, започваше да разбира притегателната сила на тези артефакти и красотата на вещите, оцелели толкова дълго, за да ни свържат с една отдавна изчезнала цивилизация.

Това я накара да се замисли отново за своите обици. Нямахше никаква представа откъде ги бе взел Джоуел, но сега вече знаеше, че това бе големият удар, за който ѝ бе говорил, и че в тези предмети бяха вложени неговите надежди за по-добро бъдеще и на двама им. Испита гняв към него, но колкото и да бе странно, и облекчение. Ако беше намерила дрога или фалшиви пари, или скъпи часовници и скъпоценности, откраднати от бижутериен магазин, щеше да е разочарована от него. Но тези красиви неща бяха така необикновени, така неочаквани, че бе принудена да промени мнението си за него. Той нямаше дори картини по стените, докато тя не дойде да живее при него, но защо складираше в мазето си такива неща? Идеше ѝ да се разсмее. Смехът напираше да изригне от нея и тя покри уста да го спре, но тогава си спомни как бе видяла Джоуел да седи с кръстосани крака пред вратата на мазето и да говори съсредоточено с някого от другата страна и в този момент си спомни какво я бе довело тук. Усмивката изчезна от лицето ѝ. Готвеше се да премине към следващия сандък, когато нещо на рафта вляво от нея привлече вниманието ѝ. Явно беше кутия, хлабаво завита в шуплеста опаковка, неуместно поставена сред кутии с боя и буркани с пирони и винтове. Все пак, макар и замаскирана по този начин, кутията я привличаше с нещо. Когато я докосна, усети, че тя вибрира под пръстите ѝ. Напомняше ѝ за мъркаща котка.

Остави фенера на рафта и започна да маха опаковката. За да го стори, трябваше да повдигне кутията и сякаш нещо вътре леко помръдна. Всичките ѝ тревоги, че Джоуел може да разбере за влизането ѝ тук, изчезнаха моментално и я обзе изгарящо желание да види кутията, да я отвори, почувствала още щом я докосна, че е

търсила тъкмо това и че то е свързано с гласовете в кошмара ѝ, с усещането за ограниченост, за затворено пространство, и с нощните разговори на Джоуел. Когато шуплестата опаковка ѝ се опря, тя я задърпа с пръсти и я чу как изпука, когато я скъса. Най-сетне кутията се показа пред очите ѝ. Започна да я опипва, да я милва, да се любува на детайлите от гравюрата ѝ. Вдигна я и се изненада от нейната тежест. Не се и опита да си представи колко може да струва дори само златото, вложено в изработката, независимо от възрастта на самата кутия. Докосна с върха на пръстите сложната поредица ключалки с форма на паяци, които държаха капака закрепен за основата. Не се виждаха никакви брави, само стеги, които не помръдваха. Обезсърчаваше се все повече, започна да чопли с нокти метала, загубила всякакви следи от търпение и трезва преценка. Тогава един от ноктите ѝ се счупи и болката я върна в реалността. Пусна кутията, сякаш тя изведнъж бе започнала да пари ръцете ѝ. Изпълни я дълбоко усещане за зло, чувството, че е близо до разум, който иска единствено да ѝ навреди, който е възмутен от докосването ѝ. Искаше да избяга, но вече не беше сама в мазето, защото в ъгъла вляво от нея, точно срещу стълбата, се забелязваше движение.

— Джоуел? — каза. Гласът ѝ трепереше. Той щеше да ѝ е много ядосан. Вече виждаше как ще се разиграе сблъсъкът им: неговият гняв от нахлуването ѝ тук, нейният, задето държи крадени артефакти в мазето на техния дом. И двамата бяха сгрешили, но нейното прегрешение бе незначително в сравнение с неговото, макар да знаеше, че той няма да вижда нещата по същия начин. Не искаше да я удря отново. Способността ѝ да разсъждава трезво започваше да се възвръща: това, с което се занимаваше Джоуел, бе сериозна криминална афера и само по себе си беше достатъчно лошо. Но кутията... Кутията бе съвсем друга история. Кутията беше самото зло. Трябваше да се махне от нея. И двамата трябваше да се махнат. Ако Джоуел не се съгласеше, щеше да си иде сама.

„Ако ме остави да си ида — помисли си. — Ако се размине само с бой, когато разбере какво се готвя да сторя.“ Мислите ѝ се върнаха към оръжията в неговия дreshник и по-специално към шика. Джоуел веднъж ѝ го беше показал, когато го бе заварила рухнал в единия ъгъл на стаята, с очи, зачервени от плач за неговия изгубен другар Брет

Харлан. Беше от М9, същият като онзи, който Харлан беше използвал, за да убие жена си, преди да пререже собственото си гърло.

Защото кутията го беше накарала.

Потръпна при мисълта за скока, който въображението ѝ бе направило, докато се напрягаше да надзърне в мрака. После си спомни за фенера. Грабна го и насочи лъча му към ъгъла. Раздвижиха се сенки: очертания на градински инструменти и наредени бутилки на рафтовете и още една, силует, който се метна встрани от светлината и се стопи в мрака под стълбата, фигура, деформирана от лъча светлина, но също така, знаеше го, неестествена, изопачена в своята същност. Почти усещаше миризмата ѝ — остра миризма на плесен и старост като от горяща износена дреха. Това не бе Джоуел; дори не беше човек. Опита да проследи движението му с фенера. Ръцете ѝ трепереха. Опря го в тялото си. Насочи го под стъпалата и силуетът отново се метна встрани, сянка без някаква фигура, която да я хвърля, като дим, издигащ се от невидим огън. Сега се появи движение и на фона на стената от дясната ѝ страна за миг се очерта силует, тялото превито, ръцете и краката твърде дълги за торса, върхът на главата деформиран от костни израстъци. Бе едновременно реално и нереално, сянката като че ли излизаше от самата кутия, сякаш същността на онова, което бе вътре, се процеждаше навън като лош дъх.

И шепотът бе започнал отново, гласовете говореха за нея. Бяха разтревожени и ядосани. Не биваше да докосва кутията, те не искаха да я осквернява със своите пръсти, със своите женски ръце. Мръсни. Нечисти.

Кръв.

Тя беше с мензис. Започнал бе тази сутрин.

Кръв.

Опетнена.

Кръв.

Те знаеха. Подушили го бяха. Заотстъпва назад, опитвайки се да стигне до стълбата. Сега забелязваше три фигури, които обикаляха около нея като вълци, местеха се, за да стоят настрани от светлината дори когато стесниха кръга. Тя размахваше фенера като запалена факла, използваше го, за да прониква в мрака, да ги държи настрана, с гръб към рафтовете, после към стената, докато най-сетне цялото мазе остана пред нея и стъпи с единия крак на първото стъпало. Заизкачва

се бавно, защото не искаше да им обръща гръб. Когато бе някъде по средата на стълбите, лампата над главата ѝ примигна и угасна, а после и фенерът престана да свети.

Те го правят. Обичат мрака.

Сега се обърна, запрепъва се по последните стъпала и когато стигна вратата и я затръшна след себе си, за последен път ги зърна да се издигат към нея: форми без съдържание, лоши сънища, пращани от стари кости. Превъртя ключа, извади го от ключалката и докато правеше това, се препъна и падна болезнено на опасната си кост. Гледаше дръжката на вратата, очаквайки тя да се раздвижи както в онези стари филми на ужасите, но тя не помръдваше. Чуваше само звука от собственото си дишане, биенето на сърцето си и шумоленето на халата, докато влачеше крака по пода. Спря да почине, подпряна на един фотьойл, и в този момент звънецът на входната врата зазвъня. Това я стресна толкова, че изпищя. Видя мъжка фигура да се откроява в светлината на уличните лампи. Погледна часовника на стената. Беше три часът. Къде бяха отишли всичките тези часове? Като разтриваше основата на гръбнака си, където се беше ударила, отиде до вратата и дръпна пердето да види кой е.

На стълбите стоеше мъж на възраст между петдесет и шейсет години. Носеше черна шапка, която свали учтиво, откривайки плешив конус, замъглен от кичури прошарена коса. Тя отвори вратата, зарадвана от присъствието на друго човешко същество, но все пак не вдигна предпазната верига.

— Здравейте — каза мъжът. — Търсим Карън Емъри.

Все още не се бе обърнал към нея, така че тя виждаше само едната половина на лицето му.

— Няма я — каза тя, думите излязоха от устата ѝ, преди да разбере, че ги е изрекла. — Не знам кога ще се върне. Късно е, така че вероятно ще си дойде едва утре сутринта.

Не знаеше защо лъже и съзнаваше колко неубедително звучат лъжите, които произнася. Мъжът нямаше заплашителен вид, но шокът от преживяното в мазето бе задействал инстинкта ѝ за самосъхранение, а от този човек я полазваха тръпки. Сгрещила бе, като отвори вратата, и сега бе жизненоважно да я затвори отново възможно най-бързо. Искаше ѝ се да изпиши: хваната бе като в капан между този мъж и съществата в мазето. Внушаваше на Джоуел да се върне, макар

да разбираше, че всичко това е по негова вина, че този човек е тук заради него и онова, което бе складирано в мазето. Защо иначе подобен субект ще стои пред вратата им в три часа сутринта. Джоуел щеше да знае как да постъпи. Готова бе да се сблъска с гнева му, само да можеше да се върне и да ѝ помогне.

— Можем да почакаме — каза мъжът.

— Съжалявам. Не е възможно. Впрочем имам компания. — Лъжите се трупаха една върху друга и звучаха неубедително дори в собствените ѝ уши. После се замисли за онова, което мъжът пред вратата бе казал току-що. „Търсим Карън Емъри. Можем да почакаме.“

— Не — каза мъжът. — Изобщо не вярваме, че имаш компания. Мислим, че си сама.

Тя се огледа, за да види дали отвън има още някого, но там беше само този странен зловец човек с шапка в ръката. А беше оставила пистолета в мазето.

— Вървете си — каза тя. — Вървете си или ще извикам полицията.

Сега той се обърна към нея и Карън видя каква развалина е, колко е обезобразен, и почувства, че това разложение е колкото физическо, толкова и душевно. Опита да затвори вратата, но той вече бе пъхнал крак в отвора.

— Хубави обици — каза Ирод. — Стари и твърде скъпи за такава като теб. — Протегна ръка през открехнатата врата, дланта му като бяло петно, и отскубна едната обица, като разкъса ухото ѝ. Кръвта изпръска халата на Карън и тя се опита да изпищи, но ръката му беше на гърлото ѝ, пръстите му се впиваха в кожата ѝ. Рамото му удари вратата с всички сила и веригата се откърти от рамката. Тя се бореше с него, дереше го с нокти, докато той не започна да блъска главата ѝ в стената.

Веднъж: — Не...

Два пъти: — ... ме...

Третия път тя вече не чувстваше абсолютно нищо.

— ... лъжи!

Карън не загуби напълно съзнание и разбра, че я влачат за косата по пода и я захвърлят в единия ъгъл. Разкъсаното ухо гореше от болка, кръвта капеше от раната. Чу, че заключват вратата и дърпат пердетата на прозорците, но ѝ се виеше свят и имаше проблеми със зрението, защото когато мъжът отиде до прозореца, ѝ се стори, че вижда в стъклото две отражения. Едното беше на нападателя, а другото...

Другото бе на Кларънс Бътъл. Имаше нещо в походката и стойката му, което се бе врязало в паметта ѝ, и тя би го познала дори да не носеше същото орфанно тъмно сако, в каквото беше облечен онази нощ в спалнята ѝ, с ризата на червени и черни карета под него, затъкната в широките дънки, които сякаш принадлежаха на друг, попълен човек. Дънките на Кларънс бяха стегнати с кафяв кожен колан, очуканата сребърна катарамата имаше формата на каубойска шапка. Така си го спомняше, защото така изглеждаше на снимките, които му бяха направили, след като полицейското разследване бе разкрило истинската му природа.

Но Кларънс Бътъл бе мъртъв. Умрял бе в затвора от рак на стомаха. Отразеният Кларънс несъмнено приличаше на човек, който е бил разяден, само че при него бе унищожено лицето, защото този Кларънс, когото бе зърнала в стъклото, имаше дупки там, където трябваше да бъдат очите; устните му също ги нямаше, виждаха се само черни венци и останки от гнили зъби. Но в тези последни секунди лишената му от устни уста се раздвижи и тя чу думите му, усети миризмата на разложените му вътрешности, която заля стаята.

„Бях лошо, лошо момче“, каза отражението, което бе едновременно Кларънс и Не-Кларънс. Карън, която едва сдържаше гнева си, почувства дълбоко в себе си, в тайното място, където държеше всичко, което бе истинското ѝ аз, че онова, което вижда, е съществуващото, направило Кларънс Бътъл такъв, какъвто беше, гласът, който му е нашепвал колко приятно е да си играеш с малки момичета в стари отточни канали, злият гост, който е вкоренил в неговото съзнание името на Карън Емъри.

„Тя ще си играе с теб, Кларънс. Тя обича момчетата и тъмните места. И няма да пици. Няма да пици, каквото и да ѝ правиш, защото е добро момиче, а добрите момичета имат нужда от лошо, лошо момче, което да извади най-доброто от тях...“

Нападателят ѝ я гледаше с любопитство и тя разбра, че е видял нещо от онова, което е зърнала тя, защото и той се разлагаше, отвътре и отвън, и се запита дали съществото не носи рака със себе си, дали подобно дълбоко духовно и умствено разложение не намира някакъв физически израз. В крайна сметка злото бе нещо като отрова, инфекция на душата, а когато се приемаха продължително време, някои други отрови довеждаха до промени в различните органи: от никотина пожълтяваше кожата, а белите дробове почерняваха; алкохолът увреждаше черния дроб и бъбреците и набраздяваше лицето; от радиацията окапваше косата; оловото, азбестът, хероинът — всички те се отразяваха на човешкото тяло, приближавайки го до окончателната разруха. Не беше ли възможно и злото в своята най-чиста форма, в своята квинтесенция, да има същото въздействие? Защото Кларънс бе болен, както и човекът, който сега я държеше във властта си.

— Как се казваше той? — попита я Ирод и тя се почувства длъжна да отговори.

— Кларънс. Казваше се Кларънс.

— Нарани ли те?

Тя поклати глава.

Но бе искал. О, да, Кларънс бе искал да си играе, а Кларънс играеше грубо, когато ставаше дума за малки момичета.

Карън сви колене под брадичката и ги обгърна с ръце. Въпреки че отражението вече не се виждаше, тя се боеше от онова, което го беше създало. То беше тук. Усещаше го. Усещаше го, защото бе свързана с Кларънс Бътъл. Тя беше тази, която му бе избягала. Още по-лошо, тя беше тази, заради която го заловиха, и той никога нямаше да ѝ прости това, нямаше да ѝ прости, че го бе оставила да изгние в затворническата болница, без да има кой да го посещава, без някой да се интересува от него. А бе искал само да си играе.

Нападателят я доближи и тя се отдръпна от него.

— Името ми е Ирод — каза той. — Няма защо да се плашиш от мен. Няма да те ударя отново, стига да отговаряш честно на въпросите

ми.

Но тя гледаше покрай него, погледът ѝ се стрелкаше из стаята, ноздрите ѝ потрепваха, явно беше нащрек да не я доближи онзи Не-Кларънс с неговия канцерогенен дъх и мръсните му опипващи пръсти. Възрастният мъж я гледаше любопитно.

— Но не от мен те е страх, нали? Защото си го видяла и точно там е работата, точно там е работата. О, можеш да го наричаш Кларънс, ако желаеш, но той има много имена. За мен е Капитана.

Ирод сложи ръка на главата ѝ, помилва я по косата и тя потръпна от докосването му, защото онова, което бе разяждало Кларънс, разяждаше и него.

— Макар че няма защо да се боиш и от Капитана, стига да не си сторила нещо много, много лошо.

Премести ръка от главата на рамото ѝ и заби безжалостно нокти в него, като я накара да изстене от болка и да го погледне в лицето. Тя се втренчи в подобната на стрела гниеща рана на горната му устна и силната инфекция около нея.

— Но предполагам, че дори малка уличница като теб няма причина да се тревожи, защото Капитана има по-неотложни грижи. Ти не си от значение, момиченце, и докато не създаваш проблеми, Капитана ще стои настрана. Обаче ако не ме послушаш, тогава... — Ирод изпъна врат, сякаш слушаше глас, който стига единствено до неговия слух, после се ухили неприятно. — Капитана заръча да ти предам, че има отточен канал с твоето име и един приятел там, който само чака някой да отиде да му прави компания. — Намигна и продължи: — Каза, че старият Кларънс винаги е харесвал топли, влажни места и че се е видял с него точно във връзка с това, защото Капитана винаги изпълнява своите обещания. Сега Кларънс разполага със съвсем самостоятелна дълбока, тъмна и влажна дупка, където чака момичето, което му е избягало. Но обещанията на Капитана имат една особеност: човек трябва да прочете ситния шрифт, преди да се подпише на пунктираната линия. Кларънс не го е разбрал и затова е останал сам толкова дълго време, но аз го знам. Капитана и аз сме наистина близки. Може да се каже, че говорим с един и същи глас.

Ирод се изправи, като продължаваше да стиска рамото ѝ, така че тя бе принудена също да се изправи.

— Сега имам някои лоши новини за теб, но ти ще ги приемеш като войник: твоят приятел Джоуел Тобаяс няма скоро да стопли отново леглото ти. Ние с него опитахме да проведем един разговор, но той не бе много словоохотлив и бях принуден да упражня известен натиск над него.

Сложи лявата си ръка на бузата ѝ и я пощипна леко. Докосването на кожата му бе ледено и тя издаде тихо животинско скимтене.

— Мисля, че знаеш за какво говоря. Честно казано, за него бе избавление, когато дойде краят.

Краката ѝ се подкосиха. Щеше да падне, ако Ирод не я държеше. Опита да го отблъсне от себе си, но той бе по-силен от нея. Разплака се, а той внезапно я сграбчи пак за косата и дръпна главата ѝ толкова силно назад, че вратът ѝ изпука.

— Недей — каза Ирод. — Няма време за скръб. Аз съм зает човек и трябва да бързам. Имаме да свършим някои неща и после можеш да го оплакваш колкото искаш.

Заведе я до вратата на мазето. Протегна дясната си ръка и я опря в дървото.

— Знаеш ли какво има там, долу?

Карън поклати глава. Още плачеше, но скръбта ѝ бе притъпена подобно на болка, която се мъчи да се пребори с възпиращото въздействие на упойката.

— Пак лъжеш — каза Ирод, — но в известен смисъл казваш и истината, защото не вярвам да знаеш какво всъщност е онова долу. Но двамата с теб ще разберем това заедно. Къде е ключът?

Тя бавно бръкна в джоба на халата, подаде му ключа и каза:

— Не искам да се връщам в мазето. — Помисли си, че говори като малко момиче, което хленчи и се опитва да измоли нещо, като угодници.

— Е, госпожичке, няма как да те оставя тук съвсем сама, нали? — отвърна той. Говореше разумно, дори учтиво, но това бе същият човек, който преди малко я бе нарекъл уличница; който бе оставил следи по кожата ѝ, където пръстите му се бяха впили в рамото; който бе разкъсал ухото ѝ; който бе убил Джоуел и отново я беше оставил сама. — Но няма защо да се тревожиш, след като вече имаш мен да те пазя. — Върна ѝ ключа. — Сега върви да отключиш. Аз ще съм зад теб.

Показа ѝ пистолета си, за да я окуражи допълнително, тя стори каквото ѝ бе наредено, а ръката ѝ трепереше съвсем леко, докато пъхаше ключа в ключалката. Когато отвори вратата и мракът отвъд зейна пред тях, той отстъпи назад.

— Къде е лампата? — попита.

— Не работи — каза тя. — Повреди се, докато бях долу. — Едва не добави: „Те я повредиха. Искаха да се спъна и да падна, за да остана долу при тях.“

Ирод се огледа и видя фенера на пода. Наведе се да го вземе, а тя го ритна силно отстрани по главата, събаряйки го на колене. Хукна към външната врата, но още опипваше за резето, когато той се нахвърли върху ѝ. Изпищя и той покри устата ѝ с ръка, дръпна я назад и после я хвърли на пода. Тя падна по гръб и преди да успее да се изправи, той вече бе на колене върху гръдния ѝ кош. Ръката му бръкна в устата и сграбчи езика ѝ толкова силно, сякаш се готвеше да го изтръгне. Тя не можеше да говори, но очите ѝ го умоляваха да не го прави.

— Последно предупреждение — каза той. Раната на устата му се беше разкъсала и започваше да кърви. — Аз не причинявам болка безпричинно и нямам желание да те наранявам повече, отколкото вече те нараних, но ако ме принудиш, ще го сторя. Ядосай ме още веднъж и ще нахраня плъховете с езика ти, а после ще те оставя да се давиш в собствената си кръв. Разбра ли?

Карън кимна едва забележимо, боеше се движението да не е твърде силно и езикът ѝ да се откъсне. Ирод разхлаби хватката и тя усети вкуса му в устата си, лют и химически. Изправи се на крака, а той запали фенера и ѝ направи знак да върви пред него.

— Първо ти — каза. — Дръж ръцете настрани от тялото. Не докосвай нищо, освен перилото. Ако направиш дори едно рязко движение, докато сме долу, ще си изпатиш.

Тя тръгна неохотно напред. Лъчът на фенера осветяваше стълбата. Ирод я остави да мине три стъпала, след това я последва. Когато стигна до средата на стълбата, Карън спря и погледна наляво, където тъмнината беше най-гъста и златната кутия лежеше на своя рафт.

— Защо спря? — попита Ирод.

— Пак е там — каза тя.

— Кое?

— Златната кутия. Това търсиш, нали, златната кутия?

— Ще ми покажеш точно къде е.

— Долу има разни неща. Аз ги видях.

— Казах ти, че си в опасност. Продължавай да вървиш.

Карън продължи да слиза по стъпалата, докато не стъпи на пода. Ирод се присъедини към нея, лъчът на фенера в ръката му претърсваше ъглите. Скачаха сенки, но причината беше в движещия се лъч и тя почти бе готова да повярва, че предишните силуети са били плод на въображението ѝ, стига шепотът да не се бе подновил. Този път той беше различен, озадачен, но изпълнен с очакване.

Заведе Ирод там, където бяха съкровищата, ала той не прояви интерес към извадените печати, нито към красивата мраморна глава. Имаше очи само за кутията. Остави лъча известно време да играе по нея, като пуфтеше тихо при вида на някои от повредите, които беше получила, малките вдлъбнатини и драскотини, които разваляха украсата отстрани, после посочи платнена торба, оставена до рафта.

— Вдигни я и я сложи в онази торба — каза ѝ той. — И бъди внимателна.

Не ѝ се щеше да я докосва отново, но нямаше търпение всичко това да свърши. Ако държеше на думата си, той щеше да я остави жива, щеше да вземе кутията и да си иде. Въпреки страха си от него вярваше, че той не иска да я убие. Ако бе искал да го направи, щеше да е вече мъртва. Попита:

— Какво е това? Какво има вътре?

Ирод отговори на въпроса с въпрос:

— Какво видя, когато беше тук, долу?

— Видях фигури. Бяха деформирани. Като хора, само че... не бяха хора.

— Не, не са хора — каза Ирод. — Чувала ли си за кутията на Пандора?

Тя кимна.

— В нея е било затворено злото. След отварянето ѝ всичкото зло се е пръснало по света.

— Много добре — похвали я Ирод, — само че е било гърне, голяма делва, а не кутия. Понятието „кутията на Пандора“ идва от погрешен превод на латински.

Сега, когато бе получил онова, което бе търсил толкова време, Ирод се радваше, че тук с него има друго човешко същество. Искаше да обясни. Искаше още някой да разбере значимостта на случващото се.

— Това — продължи той — е истинска кутия на Пандора, златен затвор. Седемте клетки една в друга, всяка със седем ключалки, символизират портите към долния свят. — Посочи подобните на паяци стеги. — Ключалките са оформени като паяци, защото паяк е предпазил пророк Мохамед от убийци, като е изплел мрежа пред входа на пещерата, в която се криел заедно с Абу Бакр. Човекът, който е изработил кутията, се е надявал паякът да предпази и тях. Колкото до това какво има в кутията, ами, нека ги наречем древни духове, почти толкова стари, колкото и самият Капитан. Почти.

— Те са лоши. — Карън потръпна. — Усетих това.

— О, лоши са, да — отвърна Ирод. — Наистина са много лоши.

— Но какво ще правиш с тази кутия?

— Ще я отворя и ще ги освободя — отвърна ѝ Ирод, сякаш говореше на дете.

Карън го погледна стъписано.

— Защо би направил подобно нещо?

— Защото Капитана иска това, а Капитана получава онова, което иска. Сега вземи кутията и я сложи в торбата.

Тя поклати глава. Ирод извади пистолета и го опря в устата ѝ.

— Мога да те убия или можем и двамата да останем живи. Изборът е твой.

Карън неохотно вдигна кутията. Отново почувства как тя вибрира в ръцете ѝ. Отвътре се чу почукване, сякаш там бе затворено влечуго, което драска напразно по капака. Това едва не я накара да я изпусне. Ирод изсъска ядосано, ала не каза нищо. Тя внимателно сложи кутията в платнената торба и затвори ципа. Опита се да му я подаде, но той поклати глава.

— Ще те оставя ти да я носиш. Хайде, почти свършихме. Карън тръгна пред него нагоре по стълбите. Този път Ирод вървеше плътно зад нея, сложил леко ръка на рамото ѝ и опрял пистолета в гърба ѝ. Когато стигна в дневната, Карън спря.

— Продължавай... — започна Ирод, преди да бе видял онова, което виждаше тя. В стаята имаше трима мъже, до един въоръжени и в

момента всичките пистолети сочеха към главата му.
— Пусни я — казах аз.

Ако бе изненадан да види, че го чакаме, Ирод го криеше добре. Той дръпна Карън Емъри близо до себе си, използвайки тялото ѝ като щит, и притисна пистолета отстрани във врата ѝ, насочвайки го нагоре към мозъка. Виждахме само дясната страна на главата му и дори Луис не би рискувал да стреля в него. От ужасната рана на горната му устна течеше кръв и цапаше устните и брадата му.

— Добре ли си, Карън? — попитах.

Тя се опита да кимне, но така се боеше от пистолета, че движението не бе много повече от потрепване. Очите на Ирод блестяха. Той не обръщаше никакво внимание на Ейнджъл и на Луис. Погледът му бе вперен в мен.

— Познавам те — каза той. — Видях те пред бара.

— Трябваше да се представиш. Щяхме да си спестим много време и енергия.

— О, не мисля. Това не би се харесало на Капитана.

— Кой е Капитана? — Но си спомних втория силует, който ми се стори, че зърнах в колата, призрак с лице на клоун.

— Капитана много се интересува от теб, а никак не е лесно да събудиш любопитството му. В края на краищата той е видял толкова много, че нещата, които могат да го изтръгнат от апатията, наистина са голяма рядкост.

— Той се будалка с теб — каза Луис.

— Така ли? — каза Ирод и наостри уши, сякаш слушаше глас, достигаш единствено до неговия слух. — *Dominus meus bonus et benignitas est.* Това извиква ли някакви спомени, господин Паркър?

Пистолетът в ръката ми трепна. Чувал бях тази фраза. Тя можеше да се разбере по няколко начина: като кодиран поздрав; като мрачна шега, декларираща вяра в едно същество, което бе далеч от милостта; и като вид наименование. „Моят Господ е добър и милостив.“ Добър и милостив. Гудкайнд, или господин Гудкайнд. Така го наричаха неговите последователи или поне някои от тях, но ето че сега Ирод

намекваше, че Гудкайнд и онова, което наричаше Капитана, са едно и също нещо.

— Няма значение — каза аз. — Не се интересувам от истории за призраци.

— Поредната история за призраци — отвърна Ирод. — Кутията затвор. Имам намерение да си изляза с нея и вие ще ме оставите да го сторя.

— Не мисля — обади се Ейнджъл, който се бе облегал едва ли не отпуснато на рамката на вратата. — Може да не си забелязал, но към теб са насочени три пистолета.

— А пък аз съм насочил един към главата на госпожица Емъри — отвърна Ирод.

— Убиеш ли я, ние ще убием теб — каза Ейнджъл. — И тогава няма да можеш да си играеш със своята кутия.

— Въобразяваш си, че сте обмислили всичките си ходове, господин Паркър, ти и приятелите ти. Неприятно ми е да те извадя от това заблуждение. Госпожице Емъри, бръкни много бавно в левия външен джоб на палтото ми и извади онова, което ще намериш там. Направи го внимателно, хайде, или няма да разбереш какъв ще е краят на тази история. — Карън започна да рови в джоба му, после хвърли нещо на пода между нас. Беше дамска чантичка.

— Хайде — каза Ирод. — Хвърли един поглед вътре.

Чантичката бе паднала до левия крак на Луис. Той я ритна към мен, без да откъсва очи от Ирод. Вътре имаше козметика, някакви хапчета и портмоне. Портмонето съдържаше шофьорската книжка на Кари Сандърс.

— Погребах я — каза Ирод. — О, не много дълбоко. Сандъкът е железен, военно производство предполагам, намерих го в нейното мазе, но не исках да се смачка под тежестта на пръстта. Има и въздух, направих жест да пробия дупка и ѝ оставя тръбичка за дишане. Но едва ли е приятно да бъдеш затворен в тъмното и да не се знае какво може да стане, ако тръбичката се запуши? Едно паднало листо ще е достатъчно или бучка пръст, изхвъркнала под краката на преминаващо животно. Вече трябва да е на ръба на паниката, а ако изпадне в паника, е... Ръцете ѝ са вързани, ако изпусне тръбичката от устните си, навярно ще има само петнайсет минути, за да излезе — най-много петнайсет.

— Защо тя? — попитах.

— Струва ми се, че знаеш защо, а ако не знаеш, тогава не си толкова умен, колкото съм очаквал. Много ми е приятно да стоя тук и да те информирам за всички подробности, но е достатъчно да кажа, че по-рано тази вечер господин Тобаяс и приятелите му бяха заети да убиват мексиканци и когато свършиха с тях, отидоха в къщата на госпожица Сандърс, за да се прегрупират. Научих доста от господин Тобаяс, преди да издъхне: за някой си Джими Джуъл и как е умрял, за мъж на име Фостър Джандро. Изглежда, че когато реши, госпожица Сандърс може да се превръща в истинска съблазнителна. Предполагам, че заслужава да бъде наречена мозъкът на операцията. Тя е убила всички: Родам, Джуъл, Джандро. Ако ми позволиш да си ида, може би ще успееш да я разпиташ лично. Колкото повече го увърташ, толкова по-малки стават шансовете ѝ да оживее. Всичко е търговия. Всичко е договаряне. Аз съм почтен човек и спазвам обещанията си. В замяна на кутията ти обещавам живота на госпожица Емъри и мястото, където се намира импровизираният ковчег на госпожица Сандърс. И двамата знаем, че няма да оставиш госпожица Емъри да умре. Не си от хората, на които ще им е лесно да живеят със съзнанието, че са допуснали това да се случи.

Погледнах отново шофьорската книжка и ужасеното лице на Карън Емъри.

— Как да сме сигурни, че ще спазиш своята част от споразумението? — попитах.

— Защото винаги спазвам споразуменията си.

Почаках да минат няколко секунди, преди да кимна в знак на съгласие.

— Не го мислиш сериозно? — каза Ейнджъл. — Ще приемеш ли тази сделка?

— Какъв избор имаме? — отвърнах аз. — Свалете pistolетите. Оставете го да си върви.

Ейнджъл и Луис се поколебаха за миг, после Луис свали pistolета и Ейнджъл стори същото.

— Имаш ли мобилен телефон? — попита Ирод.

— Да.

— Дай ми номера.

Дадох му го, после попитах:

— Искаш ли да ти го запиша?

— Не, благодаря. Имам изключителна памет. След десет минути ще оставя госпожица Емъри до уличен телефон и ще ѝ кажа къде е погребана Кари Сандърс. Дори ще дам на госпожица Емъри пари да ти се обади. Тогава можеш да ѝ се притечеш на помощ и сделката ни ще бъде приключена.

— Ако не удържиш на думата си, ще те открия и ще довърша и теб, и твоя Капитан.

— О, имаш думата ми. Аз не убивам, когато не ми се налага. Петната, които вече съм лепнал на душата си, ще ми стигнат за цял живот.

— А кутията?

— Ще я отворя.

— Мислиш, че можеш да държиш под контрол онова, което е вътре?

— Не, не мога, но Капитана може. Довиждане, господин Паркър. Кажете на приятелите си да стоят настрана. Искам и трима ви в далечния ъгъл, ако обичате. Ако видя някого от вас да излиза от къщата или се опитате да ме проследите, споразумението отпада. Ще убия госпожица Емъри, а Кари Сандърс може сама да опита да излезе от собствената си кутия затвор. Разбрахме ли се?

— Да — казах аз.

— Не вярвам да се видим отново — заяви Ирод. — Но ти и Капитана — това е друг въпрос. Сигурен съм, че след време двамата с него ще имате възможността да се опознаете по-отблизо.

Ейнджъл се дръпна от вратата и заедно с Луис и мен се премести в ъгъла по диагонал от вратата. Ирод, който все още държеше Карън като щит, излезе заднешком от къщата и я накара да затвори вратата. Зърнах я за последен път и после двамата се скриха от погледа ми. След малко се чуха звуци от запалване на мотор и потегляне на кола. Луис направи стъпка към вратата, но аз го спрях.

— Не — казах.

— Вярваш ли му?

— За това, да.

— Не говорех за Ирод.

— И аз.

Не знам дали Кари Сандърс е изпаднала в паника. Не знам дали тръбичката се е изплъзнала от устата ѝ и тя, понеже е била вързана, не е успяла да я достигне. Понякога се хващам, че си представям последните ѝ мигове, и винаги виждам Ирод да хвърля лопатата настрана, да поглежда надолу към сбитата пръст и после леко да дръпва тръбичката за дишане от устата на погребаната отдолу жена. Направил го е, защото е нарушила някакъв неписан договор с него, но също така и защото му е било приятно да го направи. Мислех, че въпреки всичките си приказки за чест, за договаряния и обещания той е жесток човек. Удържа на думата си да освободи Карън Емъри и преди да се раздели с нея, ѝ каза къде е погребана Кари Сандърс, но аутопсията показва, че когато е намерена, Кари Сандърс е била мъртва от часове.

Знам едно: Кари Сандърс беше убила Джими Джуъл и Фостър Джандро. В къщата ѝ беше намерен пистолет, „Глок“ двацет и втори калибър. Куршумите бяха идентични с онези, използвани при убийствата на Джими Джуъл и Фостър Джандро, и нейните пръстови отпечатъци бяха единствените, открити по оръжието. Колкото до Родам, нямаше начин да се разбере с положителност дали е била отговорна за неговата смърт, но Ирод бе казал истината за участието ѝ в другите убийства, така че нямаше причина да мисля, че е излъгал за Родам.

След като бе намерено тялото на Сандърс, имаше известни спекулации, че човекът, който бе отговорен за смъртта ѝ, може да я е обвинил несправедливо за другите две убийства, но съмненията отпаднаха, когато Боби Джандро се яви и разказа за подозренията си, че смъртта на Деймиън Пачет, Крамър и съпрузите Харлан е свързана с контрабандна операция, ръководена от Джоуел Тобаяс и че е говорил за тях с братовчед си Фостър, въпреки че не разполагаше с доказателства, с които да го докаже. Фостър Джандро беше амбициозен, но чувстваше, че не напредва достатъчно бързо в службата. Ако беше успял да намери доказателства за незаконните

действия на Джоуел Тобаяс, може би щеше да даде тласък на затлачената си кариера. Обаче Боби Джандро бе направил грешката да обсъди този въпрос с Кари Сандърс на един от терапевтичните сеанси. Тя бе убила Фостър, за да не се рови повече в операцията, и бе омърсила репутацията му, подхвърляйки флакони от наркотици в неговата кола. Дали бе сторила това със знанието и съгласието на Джоуел Тобаяс, не можех да кажа, а онези, които можеха, до един бяха мъртви. Спомних си какво бях чул за Тобаяс от други хора: че е умен, но не чак толкова. Той не притежаваше потенциала да ръководи операция с откраднати старинни предмети на стойност милиони долари, но Кари Сандърс имаше този потенциал. В Париж Рошман разкри, че връзката му при закупуването на предметите от слонова кост и печатите е била жена, която използвала псевдонима „Медей“, и че парите са били преведени в банка в Бангор, щата Мейн. Появиха се слухове, че в „Абу Граиб“ Сандърс и Родам може да са били любовници, но аз не ги виждах като двойка. Войната създава странни съюзи, но беше по-вероятно Родам и Сандърс просто да са се използвали взаимно и Сандърс да е поела ръководството, след като Родам е умрял. Сандърс и Тобаяс бяха посещавали едно и също средно училище в Бангор, което тя бе завършила година след Тобаяс. Познавали са се от дълго време, но ако тя е била мозъкът на операцията, не ѝ е трябвало разрешението на Джоуел Тобаяс или на някого друго, за да прави онова, което е считала за нужно за успешния ѝ завършек.

Бях свидетел, когато счупиха ключалката на сандъка и видях лицето на Кари Сандърс. Каквото и да беше направила, не заслужаваше да умре по този начин.

Скоро след като тялото беше открито, дадох своите показания пред полицията в присъствието на двама агенти от Бюрото по имиграцията и митническия контрол. Зад тях седеше дребен мъж с брада и тъмна кожа, който се представи като доктор Ал-Даини, доскоро служител в Иракския национален музей в Багдад. Агентите бяха членове на Обединената междуведомствена координационна група, общ куп, събрал ФБР, ЦРУ, Министерството на финансите, Бюрото по имиграцията и митническия контрол и всеки друг, който можеше да мине за подходящ, имаше интереси в Ирак и искаше да научи как терористите финансират своите операции. Вниманието им

бе привлечено към ограбването на Иракския национален музей заради опасенията, че откраднатите предмети се продават тайно на черния пазар, за да се наберат средства за съпротивата. Мъжът, който ме бе разпитвал в „Мун“, бе лъгал и мен, и себе си: от онова, което вършеха те, също загиваха хора, но не тук, а в Багдад, във Фалуджа и навсякъде другаде в Ирак, където се стреляше по американски войници. Разказах всичко на агентите и на д-р Ал-Даини, като скрих само една подробност. Не им казах за Колекционера. Д-р Ал-Даини като че ли се олюля леко, когато ги информирах, че кутията е загубена, ала не каза нищо.

Когато свършихме, седнах в колата и потеглих на юг.

Ирод седеше в кабинета си, заобиколен от своите книги и своите инструменти. Нямаше никакви огледала, никакви отразяващи повърхности. Пренесъл бе дори компютъра си в друга стая, така че нямаше вероятност да се види отразено лице. Капитана отвличаше вниманието му, неговото желание да види кутията отворена бе така неудържимо, че Ирод се бе видял принуден да го прогони от помещението, където се намираше тя, като покрие всяка отразяваща повърхност. Трябваше му спокойствие, за да работи; опитът да стори това в присъствието на Капитана би го докарал до лудост. Разгадаването на механизмите на ключалките щеше да отнеме време, може би дни. Те трябваше да бъдат отваряни в определена последователност, защото вътре имаше клетки, затворени в други клетки. Това бе кутия загадка с необикновена конструкция: каквито и реликви да бяха скрити в последната клетка, те бяха завързани с жичка и жичката бе прокарана последователно през всички ключалки. Ако ключалките просто бъдеха счупени със сила, това би означавало крехките, както се предполагаше, реликви да се начупят, а фактът, че някой бе положил такива усилия да предпази реликвите, говореше, че е важно те да останат непокътнати.

Кутията бе сложена на бяло платно. Тя вече не вибрираше и всички гласове вътре бяха замлъкнали, сякаш внимаваха да не отвличат вниманието на човека, който можеше да ги освободи. Ирод не се боеше от тях. Капитана му бе казал какво има в кутията и какво е предназначението на връзките, които ги стягат като в окови. Това бяха зверове, но оковани зверове. Щом отвореха кутията, те щяха да излязат от нея, но все още щяха да бъдат вързани. Преди да бъдат освободени, трябваше да разберат, че са креатури на Капитана.

Ирод се готвеше да откърти първия паяк и да открие механизма на ключалката, когато алармената инсталация в къщата се включи, стряскайки го със своята внезапност. Той не спря дори за да прецени ситуацията, блокира ключалките на обезопасената стая и се заключи вътре. После вдигна телефона, натисна червения бутон и моментално

бе свързан с охранителната компания, която трябваше да изясни причините за включването на алармената инсталация. Потвърди, че е възможно да има влизане с взлом, и ги уведоми, че се е заключил в обезопасената стая. Отвори вратата на килер, стената на който беше покрита с монитори, всеки от които показваше различна част от къщата, отвътре и отвън, както и цялото имение. Стори му се, че зърна отражението на Капитана върху екраните, и усети острото любопитство, с което се опитваше да зърне кутията, но се направи, че не го забелязва. За момента имаше по-неотложни грижи. Не виждаше никакви признаци за нахлуване отвън и вратите към имението оставаха затворени. Напълно възможно бе да е фалшива тревога, но Ирод не беше склонен да подлага на рискове личната си безопасност или безопасността на своята колекция, особено след като към нея бе добавено такова ценно и рядко попълнение.

След четири минути пред портите спря черен ван без всякакви надписи. Цифровият защитен код, променян всяка седмица като един вид допълнителен охранител, бе набран от пазача на портите и Ирод съответно го потвърди. Портите се отвориха и се затвориха веднага щом ванът влезе в имението. Тон спря пред къщата и от него излязоха четирима въоръжени мъже, двама от които веднага тръгнаха да огледат сградата от страни и отзад, един насочи оръжието си към градината, докато последният доближи вратата и включи главния интерком.

— Дюрер — каза той.

Както цифровият код, и тази дума, идентифицираща екипа охранители, се променяше всяка седмица.

— Дюрер — повтори Ирод.

Активира дистанционно ключалката на входната врата, отвори и даде достъп на охранителите до къщата. Един от тях, онзи, който бе казал кодовата дума, влезе веднага. Мъжът, който бе наблюдавал градината, тръгна към вратата, но остана отвън, докато основният претърсващ екип не се върна при него и не докладва, че всичко е наред. Едва тогава влезе в къщата, оставяйки ги отвън. Ирод опита да проследи придвижването им от екран на екран, докато изключваха централната алармена инсталация и проверяваха записващия уред за автоматично регистриране и после продължиха да обикалят из къщата. Десет минути след като претърсването беше започнало, интеркомът в кабинета му избръмча.

— В безопасност сте, сър. Изглежда, е било нещо в зона две: прозорецът на трапезарията. Но няма следи от опити за проникване. Може да е някакъв дефект. Ако желаете, сутринта ще изпратим техник.

— Благодаря ви — каза Ирод. — Можете да си тръгвате.

Проследи как екипът от четири души напуска имението. Когато портите се затвориха след тях, разблокира ключалките на вратата и затвори килера, за да не вижда екраните и Капитана. Въпреки че стаята бе добре проветрена и че Ирод често работеше на затворена врата, не обичаше да я държи заключена. Мисълта за затвор или каквото и да било друго принудително ограничаване на свободата го ужасяваше. Струваше му се, че тъкмо заради това бе изпитал такова удоволствие да го причини на онази жена, Сандърс. Беше един вид пренасочване на страховете, но също така и наказание. Предложил бе сделка и на нея, и на Тобаяс: животът им срещу местонахождението на съкровището, ала те бяха проявили алчност и бяха започнали пазарлък, за каквото той нямаше нито време, нито желание. Втората сделка бе предложена единствено на Тобаяс: той можеше да избира дали да умре бързо или пък бавно, но при всяко положение трябваше да умре. В началото на Тобаяс му беше трудно да го повярва, но накрая Ирод успя да го убеди.

Когато отвори вратата на кабинета, Ирод още бе леко загрижен какво може да е предизвикало включването на алармата. Вниманието му бе съсредоточено върху съседната стая, така че още щом се показа, гласът на Капитана отекна в ушите му като сирена, несвързан изблик на гняв, предупреждение, страх. Преди да успее да реагира, пред него застанаха двама мъже, и двамата въоръжени. Единият миришеше толкова силно на никотин, че присъствието му в стаята сякаш веднага бе замърсило въздуха. Той събори Ирод на пода и опря в гърлото му бръснач.

Ирод прикова поглед в лицето на Колекционера. Зад него бе детективът Паркър. Никой от двамата не проговори, но главата му бе изпълнена с шум.

Писькът на Капитана.

Държах Ирод на прицел, докато очите му се местеха от Колекционера към мен и обратно, сякаш не можеше да реши кой от двамата ни представлява по-голяма опасност. Колекционера бе хвърлил пистолета му настрани и той не можеше да го стигне. Междувременно Колекционера се бе заел да изследва лавиците, вземаше разни неща, разглеждаше ги с възхищение и после ги връщаше по местата им.

— Притежаваш внушително количество ценности — каза той. — Книги, ръкописи, артефакти. От известно време следя развитието ти, но дори аз нямах представа, че си така усърден и имаш толкова изискан вкус.

— Аз съм колекционер като теб — отвърна Ирод.

— Не, не като мен. Моята колекция е много различна.

— Как ме намери?

— Техника. Докато беше в дома на госпожица Емъри, колата ти бе снабдена с проследяващо устройство. Мисля, че то може да е стъкмено от покойния Джоуел Тобаяс, което при дадените обстоятелства си е чиста ирония на съдбата.

— Бил си пред къщата през цялото време?

— Да.

— Можеше да ме хванеш тогава.

— Господин Паркър държеше много да се погрижи за безопасността на госпожица Емъри, а пък аз исках да видя колекцията ти.

— А как влезе?

— Сръчни ръце. Трудно е да се следят на различни екрани толкова много хора, които се движат из къщата ти, особено след като алармената система бъде изключена.

— Ти си задействал алармата.

— Да. Може да седнеш, но дръж ръцете си на бюрото. Ако престанат да се виждат, господин Паркър ще те застреля.

Ирод стори каквото му бе наредено, дланите му легнаха на бюрото от двете страни на кутията.

— Опитваш се да я отвориш — каза Колекционера.

— Да.

— Защо?

— Защото съм любопитен да видя какво има вътре.

— Толкова труд само от празно любопитство?

— Не е празно любопитство. Никога не е било празно любопитство.

— Значи е само въпрос на личен интерес?

Ирод се замисли над този въпрос.

— Мисля, че вече знаеш отговора.

Колекционера придърпа един фотьойл и се настани на него, ръцете му стиснати в скута, пръстите сплетени, палците кръстосани, като че ли се готвеше да се моли.

— Поне знаеш ли кой е онзи, на когото служиш? — попита.

— А ти?

— аз оправям сметки. Събирам дългове — отвърна Колекционера и едното ъгълче на устата му се изви нагоре в усмивка.

— Но за кого?

— Няма да назовавам името му тук, в присъствието на това... нещо.

Пръстите му се разделиха, когато посочи кутията. Той извади от джоба си бронзова табакера и пакетче картонени кибритени клечки.

— Нещо против да запаля?

— Да.

— Колко жалко. Май ще се наложи да злоупотребя още повече с гостоприемството ти. — Пъхна цигара между устните си и драсна клечката. Сив дим с противна миризма се изви към тавана. Лицето на Ирод се сгърчи от отвращение.

— Правят ми ги по специална поръчка — каза Колекционера. — Преди пушех известните марки, но техният монопол на пазара ми се струваше неоправдан. Ако ще се троя, предпочитам да го правя с класа.

— Колко възхитително — каза Ирод. — Ще възразиш ли, ако попитам къде смяташ да тръскаш пепелта?

— О, тези горят бавно. Докато това се превърне в проблем, ти ще си вече мъртъв.

Атмосферата в стаята се промени. Като че ли част от кислорода беше изсмукана от въздуха и аз започнах да чувам в главата си пронизителен вой.

— От твоята ръка или от ръката на приятеля ти? — тихо попита Ирод.

— Няма да е никой от двамата ни.

Ирод изглеждаше озадачен, но преди да продължи този разговор, Колекционера попита:

— Под какво име се подвизава онзи, на когото служиш?

Ирод се размърда леко на мястото си.

— Аз го познавах като Капитана — отвърна, — но той има много имена.

— Не се съмнявам. Капитана. Онзи, който чака зад стъклото. Господин Гудкайнд. Едва ли има значение, нали? Той е толкова стар, че няма собствено име. Всичките са измислени от други.

Дясната ръка на Колекционера се раздвижи леко, обхващайки стаята, пръстите му оставяха димни следи.

— Тук няма огледала. Няма отразяващи повърхности. Човек може да си помисли, че присъствието му ти омръзва. Трябва да е уморително, признавам. Целият този гняв, тази неудовлетвореност. Почти невъзможно е да работиш, докато те са в главата ти. Наведе се напред и потупа кутията. — А сега иска това да бъде отворено, да прибави още малко хаос в един и без това неспокоен свят. Е, няма смисъл да го разочароваш, нали?

Колекционера се изправи. Сложи внимателно цигарата върху страничната облегалка на фотьойла, после се наведе над бюрото и започна да движи пръсти по ключалките, при което върховете им ловко опипваха краката на паяците, извитите тела, зеещите уста. Докато вършеше това, не гледаше към кутията. Очите му не се откъсваха нито за миг от Ирод.

— Какво правиш? — възкликна Ирод. — Това са сложни механизми. Трябва да бъдат разучени. Трябва да се установи редът им...

Но още докато говореше, нещо във вътрешността на кутията започна да щрака и да бръмчи. Пръстите на Колекционера продължаваха да се движат и докато го правеше, други звуци заглушиха механичните шумове. Беше шепот, който сякаш изпълваше

цялата стая, извисяваше се в ужасяваща радост, гласове, които като че ли се катереха един върху друг като насекоми в гнездо. Един от капациите се отвори, после друг, после още един. Върху един от шкафовете за книги се появи сянка, прегърбена и рогата, и към нея набързо се присъединиха още две — прелюдия към онова, което се готвеше да излезе отвътре.

— Спри! — казах аз. — Не можеш да направиш това. — Минах надясно, така че да ме вижда, и преместих дулото на пистолета от Ирод към него. — Не отваряй тази кутия.

Той вдигна ръце не в знак, че се предава, а в тържествуващ жест на факир, изпълнил особено изкусен фокус, и каза:

— Твърде късно.

И последният капак се отвори.

За миг всичко в стаята притихна. Сенките по стената престанаха да се движат и онова нещо, прекарало толкова дълго време в нематериално състояние, започна да придобива реална форма. Колекционерът остана прав, с вдигнати нагоре ръце — диригент, очакващ палката да бъде сложена между пръстите му, за да започне симфонията. Ирод бе вперил поглед в кутията и лицето му бе осветено от студено бяло сияние като от отразен от снега слънчев лъч. Изражението му се менеше, преминаваше от страх в удивление.

И тогава Ирод разбра, че това беше краят му.

Колекционерът се завъртя рязко и едновременно с това се хвърли към мен и ме събори на пода, но аз все пак бях изкушен да погледна. Видях черен гръб, извит като дъга, кожата нагъната и разкъсана под напора на остри гръбначни кости. Видях глава, която бе твърде голяма за крепящото я тяло, вратът потънал в гънки плът, върхът на черепа — невероятна плетеница от усукани жълти кости, напомнящи корени на вековно дърво с обелена кора. Видях да проблясват жълти очи. Видях черни нокти. Видях остри зъби. Едната глава се превърна в две, после в три. Две се нахвърлиха върху Ирод, но една се обърна към мен...

Тогава Колекционерът ме натисна надолу и залепи лицето ми на пода.

— Не гледай — каза. — Затвори очи. Затвори очи и се моли.

От Ирод не се чуваше нито звук. Това ме порази най-силно. Мълчеше, докато те се разправяха с него, и въпреки че бях изкушен да погледна отново, не погледнах дори когато хватката на Колекционерът

се разхлаби и почувствах, че той се изправя. Чу се поредица от механични щракания и Колекционера каза:

— Готово.

Едва тогава отворих очи.

Ирод се бе свлякъл на стола, главата отметната назад, очите и устата отворени. Беше мъртъв, но изглеждаше непокътнат, с изключение на тънката вадичка кръв, която се стичаше от лявото му ухо, и обстоятелството, че дори капилярите в очите му се бяха пръснали и бяха оцветили роговиците в червено. Кутията на бюрото бе отново затворена и шепотът се завръщаше, изпълнен с гняв, жужеше като разтърсен от външна сила пчелен кошер.

Колекционера взе цигарата си от страничната облегалка на фотьойла. От върха ѝ висеше дълго стълбче пепел, като сграда, която се готви да рухне. Той я изтръска в отворената уста на Ирод, после я поднесе към собствените си устни и дръпна дълбоко.

— Ако решиш да дразниш кучетата, винаги проверявай колко е дълга веригата — каза той. Взе кутията и я пхна под мишницата си.

— Взимаш ли я? — попитах аз.

— Временно. Не е моя, за да я задържа.

Отиде до един от рафтовете и свади малка статуетка на женски дявол от слонова кост. Изглеждаше ми ориенталска, но не съм специалист.

— Сувенир — каза той. — Ще го добавя към моята колекция. Сега трябва да изпълня още една задача. Позволи ми да те представя на някого...

* * *

Стояхме пред огледалото с красива рамка пред кабинета на Ирод. В началото в него се виждаха само моето отражение и отражението на Колекционера, но след малко към нас се присъедини трети. Първо изглеждаше като неясно петно, тъмносива празнота там, където трябваше да има очи и уста, но впоследствие придоби разпознаваеми черти.

Това бе лицето на Сюзън, покойната ми съпруга, но с дупки, прогорени в кожата, където някога бяха очите. После лицето отново се

размаза като разклатена дрънкалка и се превърна в Дженифър, убитата ми дъщеря, но също без очи, устата ѝ пълна с хапещи насекоми. След това още лица, врагове от миналото, които се сменяха все по-бързо и по-бързо: Пътника, онзи, който бе разделил Сюзън и Дженифър; убиецът на жени Калев Кайл; Пъд, лицето му покрито със стари паяжини; и Брайтуел, демонът Брайтуел, гушата му издута като огромна кървава утроба.

Защото той бе във всички тях и всички те бяха родени от него.

Накрая остана само фигурата на мъж в началото на четирийсетте, малко над средния ръст. В тъмната му коса се прокрадваха сиви нишки и очите му бяха тревожни и тъжни. До него стоеше неговият близък, а до близкака беше Колекционерът. Тогава Колекционерът се дръпна встрани, двете отражения се сляха в едно и аз останах да се вирам сам в себе си.

— Какво изпитваш? — попита Колекционерът.

— Гняв. И страх. То се боеше. — Отговорът дойде, преди дори да ми бе минала тази мисъл. — Боеше се от теб.

— Не — каза Колекционерът. — Не от мен...

Прочетох на лицето му съчувствие, но имаше и нещо друго.

За пръв път почувствах страха на Колекционерът от мен.

ЕПИЛОГ

*Иска ми се да живеех в къщата
си само с една
трета от всички
тези богатства, и да бяха живи
мъжете, които
умряха в онези дни в
обширните земи на Троя...*

Омир,
„Одисея“,
книга 24

Складът в Куинс бе известен като Крепостта, хранилище за предмети на изкуството, охранявано от американските власти. През вратите на Крепостта вече бяха минавали много експонати от Иракския национален музей. Там бе закарана безглавата каменна статуя на шумерския цар Ентемена от Лагаш, след като беше открита отново, и пак там бяха доставени за проверка на автентичността шестстотин шейсет и деветте предмета, заловени от американските митничари на летището в Нюарк през 2003 г. Сега в мрачните предели на Крепостта д-р Ал-Даини започваше да каталогизира намереното по време на акциите в Мейн и Квебек, въпреки че скърбеше за онова, което бе издирвал най-трескаво и което беше загубил отново.

Когато започна да се уморява, той напусна Крепостта и отиде в близкото кафене, където си поръча супа и се зачете в арабския вестник, който бе взел със себе си сутринта. По-късно щеше да каже, че е подушил мъжа, който седна насреща му, още преди да го е видял, защото д-р Ал-Даини не пушеше и вонята на никотин бе развалила вкуса на супата му.

Д-р Ал-Даини вдигна очи от вестника и от храната си и се загледа в Колекционера.

— Извинете, но ние познаваме ли се? — попита той.

Колекционера поклати глава.

— Движили сме се в сродни среди, това е всичко. Имам нещо за вас.

Той сложи на масата увит в канап и кафява хартия пакет и когато прокара върховете на пръстите си по него, д-р Ал-Даини почувства, че те вибрират в един ритъм с онова, което бе вътре. Хвърли поглед наоколо, преди да използва ножа си, за да среже канапа. Избута настрани хартията и после отвори капака на продълговатата бяла кутия, която лежеше пред него. Внимателно разгледа ключалките. Намръщи се.

— Кутията е отваряна.

— Да — каза Колекционера. — Резултатите бяха изключително интересни.

— Но те още са затворени вътре?

— Не ги ли усещате?

Д-р Ал-Даини кимна и затвори капака на бялата кутия. За пръв път от много години почувства, че тази нощ може би ще спи добре.

— Кой сте вие? — попита.

— Аз ли? Аз съм колекционер. — Бутна два листа хартия към д-р Ал-Даини. — Но има цена, която трябва да се плати за преотстъпването на такъв уникален предмет на компетентните власти.

Д-р Ал-Даини разгледа листовите. На всеки от тях имаше рисунка на малък цилиндричен печат.

— Смятайте ги за унищожени или за безвъзвратно загубени.

Д-р Ал-Даини бе светски човек.

— Съгласен съм. За личната ви колекция ли?

— Не — каза Колекционера, докато ставаше да си тръгне. — За компенсация.

* * *

Въздухът бе неподвижен. По-рано през деня бе валил дъжд и тревата в Мейнските мемориални гробища за ветерани блестеше на

слънцето. Боби Джандро беше до мен, приятелката му чакаше на пътеката зад нас. Бяхме сами сред мъртвите. Той бе поискал да се срещнем на това място и аз бях приел с радост.

— Дълго време ми се искаше да съм тук — каза Боби. — Искаше ми се всичко това да свърши.

— А сега?

— Сега съм с нея. — Погледна назад към Мел, която му се усмихна, и аз си помислих: „Тя ще бъде погребана тук редом с теб.“

— Ще запазят място и за двама ви. Няма нужда да бързаш.

Той кимна.

— Това е нашата награда, да почиваме тук, с чест. Не ни трябва нищо повече — нито пари, нито медали. Това е достатъчно.

Погледът му бе прикован в най-близкия камък. Там бяха погребани съпруг и съпруга, един до друг, и знаех, че Боби вижда своето име редом с това на Мел, точно както и аз си го бях представил.

— Намеренията бяха добри — каза той. — В началото.

— Повечето от лошите ситуации, в които съм попадал, са започвали с най-добри намерения — отвърнах. — Но те са били прави донякъде: осакатените, покритите с белези заслужават повече от това, което получават.

— Парите са били твърде много и те накрая може би нямаше да понесат мисълта да се разделят дори с част от тях.

— Предполагам.

Той протегна ръка към мен и аз я поех. Когато ръкостискането ни свърши, в дланта му останаха два малки цилиндрични печата, всеки с украса от злато и скъпоценни камъни. Към единия бе прикрепено с ластиче късче хартия.

— Какви са тези неща?

— Сувенири — отвърнах. — Човек на име Ал-Даини ги е задраскал от своя списък с откраднати предмети в замяна на някаква златна кутия. На листчето е написано името на човек, който ще плати много за тях, без да задава въпроси. Сигурен съм, че ще намериш добро приложение за тези пари.

Боби Джандро склочи пръсти около печатите.

— Има мъже и жени, които са по-зле от мен.

— Знам. Затова ги дават на теб, защото ти ще постъпиш с тях както е редно. Ако ти трябва съвет, говори с Роналд Стрейдиър или

просто попитай приятелката си.

Те си тръгнаха преди мен. Аз останах там, между мъртвите, още известно време, докато сенките се удължаваха, после се прекръстих и оставих падналите насаме със самите себе си.

Тук мъртвите се отърсват от грижите, за някое време. Тук има имена, издялани върху камък, и букети върху подстригана трева. Тук съпруг лежи до съпруга и съпруга редом със съпруг. Тук е обещанието за мир, но само обещанието.

Защото само мъртвите могат да говорят за онова, което са преживели, и също както сънят се накъсва от тревожните сънища, вечният сън на онези, които са страдали твърде много, понякога става неспокоен. Мъртвите знаят каквото знаят, войниците знаят каквото знаят и могат да говорят за преживените страдания единствено с другите като тях.

Тъмни силуети излизат нощем от сенките и обикалят из закътаните поляни. Мъж сяда до друг мъж на каменна скамейка и изслушва безмълвно разказа му, а над главите им птички пеят приспивни песни. Трима мъже пристъпват тихо през първите окапали листа, без да безпокоят някого, без да оставят следи след себе си. Тук войниците се събират и говорят за войната и за падналите другари. Тук мъртвите свидетелстват и в отговор чуват други свидетелства.

И в нощния въздух се носи утешителен шепот.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.